

The Proceedings and Resolutions of Workshops on the Capacity Development of Local Governments in Land Governance

(18th March - 13th April, 2013)

**Organized by
National Land Commission**

Funded by DANIDA

Published by:

National Land Commission
Royal Government of Bhutan
Thimphu: BHUTAN
Post Box 142
00975321217/336062/325274/334683
www.land.gov.bt/www.ncrp.gov.bt

Editorial Team

1. Yeshi Dorji
2. Chokila
3. Kiencho Wangdi
4. Kezang Phuntsho
5. Tshewang Gyeltshen

Photographs

Yeshe Dorji

© NLC 2013

ISBN: 978-99936-926-0-7

Acknowledgement

The workshops were made possible with generous support of the government of Denmark through DANIDA's good governance support. The National Land Commission(NLC), on behalf of the Royal Government of Bhutan, would like to thank people and the government of Denmark for funding the workshops and for their support during the 10th Five Year Plan in areas of land policy formulation, land information system development and institutional development.

The Department of Local Governance of the Ministry of Home and Cultural Affairs was responsible for coordinating with the local governments and scheduling workshops. NLC would like to thank the Department for supports rendered in organizing the workshops.

The Dzongkhags, Thromdes and Gewogs have agreed that the workshop was important and timely. They have taken active participation in the workshops and expressed wide range of views, concerns and suggestions. They have also raised gamut of issues and inconsistencies that require procedure streamlining and harmonization of laws.

NLC reaffirms its support and guidance to the local governments in resolving land issues and enhancing land governance.

Foreword

The sensitization workshops of Land Act 2007 and Land Rules and Regulation 2007 were conducted in 2008 in all the Dzongkhags. Sensitization workshops and meetings on the rules, guidelines and procedures of the National Cadastral Resurvey Programme were conducted in all the Dzongkhags and Gewogs before starting the resurvey exercise.

Over the period some rules and procedures have been revised. After the last local government election local leaders have changed.

Therefore, it was necessary to sensitize local leaders on different aspects of land administration and management and to enhance their capacities in dispensing land related services. This was also highlighted and recommended in the performance audit report of the NLC, carried out in 2012 by the Royal Audit Authority.

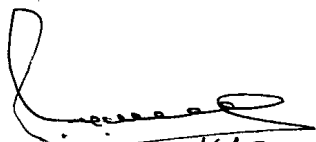
Resolving complex land issues and enhancing land administration and management require competency and efficiency at all levels. Although everyone sees at the same laws, the interpretations are often different. This creates confusion and misunderstanding. As it is, land issue has become a subject of regular media highlight in Bhutan.

Some provisions of the Land Act 2007 have not been implemented. In order to harmonize the inconsistencies His Majesty the King has granted relaxation period, which is now over. Therefore, the NLC will be strictly implementing all provisions of the Land Act henceforth. In this regard, there are certain provisions that the local leaders must know and inform the public. It is also important for the general public to understand the post-NCRP benefits; both in terms of improved service delivery and secured land ownership.

The five year term for reporting any Tharm discrepancies starts from the day the new Thrams are issued. Thrams in the name of deceased must be transferred as per the provision of the Land Act.

It is a common practice to build public infrastructure on private land without completing due formalities first. When things get complicated the National Land Commission is blamed for the delay. There are many cases of houses built in Chhuzhing, which is prohibited as per the Land Act. It is the responsibility of the local governments to prevent such illegal activities.

It is hoped that after the workshops the local leaders are conversant with policies, laws and intricacies of land governance and would start to show some improvements in the service delivery.

Sangay Khandu
Secretary

Thimphu
June 24, 2013

Workshop participants in Phuentsholing

Workshop participants in Gelephu

Workshop participants in Samdrup Jongkhar

Workshop participants in Mongar

Workshop participants in Bumthang

Workshop participants in Punakha

Workshop participants in Paro

Table of Contents

Acknowledgement.....	3
Foreword	5
Table of Contents.....	13
Preface.....	19
Workshop Programme.....	20
Workshop Resource Persons	21
Logistic support	22
༡༽ གོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛུགས་ཀྱི་ དམིགས་ཡུལ་དང་ བཅོ་བཏོད།	23
༡.༡ དམིགས་ཡུལ།.....	23
༡.༢ གོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛུགས་ཀྱི་འགོ་རིམ།.....	23
1. Objectives and structure of the workshop.....	24
1.1 Objectives.....	24
1.2 Structure of the workshop	24
༢༽ ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ་ནང་ཁུམ་ནང་ཐོ་བཏོད་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྒྲིང།	25
༢.༡ ཁུམ་ནང་བཏོད་ནི་འདོན་ལུ་ ས་ཆ་འདྲ་བ་ཚུ།	25
༢.༢ ས་འདྲ་བ་ཚུ་ཐོ་བཏོད་འབད་ཐངས།.....	26
༢.༣ ལག་ཁུམ་སྒྲིང་ཐངས།.....	26
༢.༤ ས་ཁུམ་ནང་ ས་ཁུམ་བཟུ་སྒྲིང།.....	26
༢.༥ ས་ཆ་བདག་ཏུ་བཟུང་ནི་ཐོ་བཏོད་ཐངས།	27
༢.༦ ས་ཆ་འདྲ་བ་ཚུ་ཐོ་བཏོད་ཐངས།	27
༢.༧ ས་ཆ་འདྲ་བ་ཚུ་ལས་ཡངས་ཆགས།	27
༢.༨ སྒྲིང་ལེན་གྱི་ལས་འཛུགས་ཀྱི་ བསྐྱེད་ཐུག་དང་སྒྲིང་ཀྱི་བདག་དབང།.....	28
༢.༩ ཁུམ་བཏོད་གྱི་ལས་འཛུགས་ཀྱི་ཐོ་བཏོད་ཐངས།	28
༢.༡༠ ས་ཆ་ཚུ་ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ་ནང་ཐོ་བཏོད་འབད་ཐངས།	28
༢.༡༡ ས་ཆ་ཚུ་བདག་ཏུ་གྱི་ ཐོ་བཏོད་ཐངས་ དང་ འགན་འཁུན།	28
༢.༡༢ སྒྲིང་བསྐྱེད།.....	29
2. Chazhag Sathram and its compilation	34
2.1 Land types	35
2.2 Certification of land categories	36
2.3 Issuing Lag Thram	36
2.4 Access to Thram and Map records	37
2.5 Entitlement to own land	37
2.6 Land Ceiling.....	37
2.7 Exemption from the land ceiling	38

2.8	Ownership of immovable properties on the transacted land.....	38
2.9	Access to the registered land	38
2.10	Registration of land in Chhazhag Sathram.....	39
2.11	Rights and obligations of landowner	39
2.12	Discussion	40
3	ཁྲོམ་གསེབ་ཀྱི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་ས་ཁྲམ་སྤོ་བཅུག་གི་བྱ་རིམ།	46
3.1	ས་ཇོའི་མིང་ཐོ་ རྫོང་འབྲུལ་ཞུགས་མི་ལེགས་བཅོས་དང་ ཆོ་འདས་ཀྱི་མིང་ཐོག་འཁོད་པའི་ས་ཁྲམ་སྤོ་ཞིའི་ལམ་ ལུགས།.....	47
3.2	ལས་འཛིན་དང་ སྐེར་སྡེ་ཆོང་འབྲེལ་གྱི་མིང་ཐོག་ཁྲམ་སྤོ་ཞིའི་ལམ་ལུགས།	47
3.3	ཆོས་སྡེ་གཙུག་སྡེའི་མིང་ཐོག་ས་ཁྲམ་བཀོད་ནི།	48
3.4	གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་གཅིག་ལས་ གཙུག་སྡེ་གཞན་གཅིག་ལུ་ ས་ཁྲམ་སྤོ་སོར་གྱི་ལམ་ལུགས་ དང་བྱ་སྤོའི་རིམ་པ།	48
3.5	བཀའ་ཤོག་གི་ས་ཆ་ ཁྲམ་བཀོད་ནི་དང་སྤོ་ཞིའི་ལམ་ལུགས།	48
3.6	ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ གཏའ་མར་བཅུགས་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤོའི་རིམ་པ།.....	48
3.7	གཏའ་མར་བཅུགས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འགལ་ཤོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བདག་དབང་མིང་ཐོ་སྤོ་སོར།	49
3.8	འཛགས་ལུས་ས་ཆའི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤོའི་རིམ་པ།.....	49
3.9	ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་གན་རྒྱ་ལུ་ཆགས།.....	50
4	ཁྲོམ་སྤེའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་ས་ཁྲམ་སྤོ་བཅུག་གི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་རིམ།	51
4.1	ཁྲོམ་སྤེའི་ས་ཆ་གསལ་བསྐྱགས་འབད་ནི།	51
4.2	ཁྲོམ་སྤེའི་ས་ཆ་ བདག་སྐྱོང་དང་འཛིན་སྐྱོང་།	51
4.3	ཁྲོམ་སྤེའི་ནང་ས་ཁྲམ་བཀོད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས།.....	51
4.4	ལག་ཁྲམ་སྤྱོད་ཐངས།.....	54
4.5	གྲོས་བསྐྱར།.....	54
3.	Rural Land Conveyance	58
3.1	Procedure for correction of landowner's name and transaction from demised thram holders.....	59
3.2	Transaction procedure for corporation and private companies.....	59
3.3	Registration of Thram in name of religious institution	60
3.4	Procedure for transferring land among the Government institutions and Gerab Dratshang	60
3.5	Registration and Transaction procedure for Kasho land.....	61
3.6	Procedure for mortgaging registered land	61
3.7	Transfer of land ownership upon default of mortgage.....	61
3.8	Omitted land.....	61
3.9	Validity of agreements and procedure of transaction	62

4.	Procedure for urban land registration and transaction	63
4.1	Declaring urban land.....	63
4.2	Urban land administration and management	63
4.3	Urban land registration system.....	63
4.4	Lagthram Issue	65
4.5	Discussion.....	66
༥	སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ཐངས།	71
༥.༡	གོང་གསལ་ས་ཁོངས་ནང་ རྒྱ་ནིང་མེན་པའི་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ལཱ་ལ།	71
༥.༢	རྒྱ་ནིང་གཅིག་ ཁྱིམ་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅས་འབད་ཐངས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུབ་ལཱ་ལ།	71
༥.༣	རྒྱ་ནིང་གཅིག་ ཁྱིམ་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཚད་ཚང་དགོས་ལ།	72
༥.༤	རྒྱ་ནིང་སྤྱོད་ནི་ལུ་ ལག་ལེན་གྱི་འོས་བབས་མེད་མི་རྒྱ་ནིང་བསྐྱར་བཅས།	73
༥.༥	གོས་བསྐྱར།	73
5.	Land categories conversion	77
5.1	Procedure for conversion of land category other than Chhuzhing in rural area	77
5.2	Procedure for converting Chhuzhing to residential land	78
5.3	Criteria for conversion of Chhuzhing to residential land	78
5.4	Conversion of Chhuzhing which are technically unsuitable.....	79
5.5	Discussion.....	80
༦	ས་ཁྲུམ་དང་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་ནང་གི་ ཁྱད་པར་ཞོར་བ་ རྒྱ་ལེགས་བཅས་འབད་ཐངས།	84
6.	Correction of Records	85
༧	གཞུང་གི་ཐུགས་མཁོའི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་ཐངས་ རྒྱུད་འཐུས་དང་ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཐངས་རྒྱ་གི་ལམ་ལུགས།	86
༧.༡)	ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀག་དཔ།	86
༧.༢	རྒྱུད་འཐུས་ཀྱི་ཐབས་ལམ།	86
༧.༣	གོང་ལུ་ས་ཁོངས་ནང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཐངས་	87
༧.༤	ཁྲུམ་སྤྱོད་ལུ་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཐངས།	87
༧.༥	གཞུང་གི་ཐུགས་མཁོའི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཆའི་ཆོག་རྒྱུད།	87
༧.༦	གོས་བསྐྱར།	92
7.	Land Acquisition and Compensation.....	94
7.1	Restrictions on land acquisition and compensation.....	94
7.2	Mode of compensation	94
7.3	Land substitution in rural area.....	95
7.4	Substitute land in Thromde/Throm.....	95
7.5	Land Acquisition and Allotment Committee	95
7.6	Payment of compensation, release and registration of acquired land and substitute land	98

7.7	Discussion	100
4.0	གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྤྱིར་བཏང་སྒྲུང་སྤྱོད་ཁར་ཐོབ་ལམ།	102
4.1	སྒྲུང་སྤྱོད་འབད་ཐངས།	102
4.2	སྒྲུང་སྤྱོད་བསྐྱར་གསོ།	103
4.3	སྒྲུང་སྤྱོད་ཆ་མེད་བཅི་ཐངས།	103
4.4	གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་གི་དོན་ལས་ སྒྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནི།	103
4.5	ཅ་འབྲེལ་སྒྲུང་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ།	104
4.6	སོག་ཤིང་སྒྲུང་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ།	104
4.7	གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་དང་ གཞུང་ས་སྒྲུང་སྤྱོད་དུས་ཡུན།	104
4.8	སྒྲ་ཁལ།	105
4.9	གྲོས་བསྐྱར།	109
8.	Land Lease.....	112
8.1	General procedure of land lease	112
8.2	Lease operation	112
8.3	Lease Renewal	112
8.4	Lease Annulment	113
8.5	Leasing of Government Reserved Forest Land for Commercial purpose.....	113
8.6	Eligibility to lease Tsamdro	113
8.6	Eligibility to lease Sokzhing.....	114
8.7	Lease period for Government Reserved Forest and Government Land	114
8.8	Lease rent	114
8.9	Discussion	118
9.0	ཨི་ས་སྒོར་ གྲོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས།	120
9.1	ཨི་ས་སྒོར་གྱི་བཟོ་བཀོད།	120
9	e-Sakor: an online land transaction system	121
9.1	Outline of e-Sakor	121
9.2	Feature	121
9.0	ས་ཆ་བརྗེ་སོར།	122
9.0.1	གྲོས་བསྐྱར།	123
10	Land Exchange	124
10.1	Discussion.....	125
9.0	ས་ཆ་འེ་ཆ་ཆད་གྱི་ས་འཇལ་དང་ ས་ཁྲ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས།	126
9.0.1	གྲོས་བསྐྱར།	127
11	Cadastral Surveying and Map Interpretation	128

11.1	Discussion	129
11.2	Map Interpretation.....	132
12	Documents Management and Protection of survey monuments.....	136
13	Discussion	138
13.1	Discussion	138
13.2	Discussion	138
13.3	Discussion	138
13.4	Discussion	140
13.5	Discussion	140
13.6	Discussion	141
13.7	Discussion	141
14	Land Dispute Settlement	145
14.1	Types of land disputes to be dealt by NLCS local governments	145
14.2	Types of land disputes to be dealt by the Courts	145
14.3	Gewog Land Dispute Settlement Committee	145
14.4	Procedure for land dispute settlement at the Gewog	146
14.5	Procedure for land dispute settlement at the Dzongkhag/ Drungkhag/ Thromde	147
14.6	Procedure for land dispute settlement at the Dzongkhag/ Drungkhag/ Thromde	147
14.7	Case Dismissal	148
15	Offences and Penalties	148
15.1	Offence of Felony	148
15.2	Offence of Misdemeanour	148
15.3	Petty Misdemeanour	149
15.4	Violation	149
15.5	Discussion	150

16	ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་སྒྲིལ་མང་དོན་ལུ་ལག་ལེན།	152
16	Multipurpose Cadastre.....	153
17	ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི།	154
17.1	ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ག་ཅི་སྟེ་ཡར་ཕྱག་གཏང་དགོས་སྟོན་?	154
17.2	ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་འདི་ག་དེ་སྟེ་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་སྟོན་?	154
17.3	ཁེ་སན་ཡོད་མི་ག་རང་སྟོན་ག་གི་འགན་ཁུར་སྟོན་?	155
17.4	ད་ལྟོ་འདི་གནས་སྐབས་ནང་ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ལུ་སྒྲིལ་མ་བདེ་མ་ཡོད་པ།.....	155
17.5	ལུ་ཚུལ་མཐུན་མ་འབད་བ་ཅིན་དེ་འདི་ཉེན་ཁག།.....	155
17.6	ལག་ལེན་ལོ་མ་གཡོག་བཀལ་ཏེ་ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི།	155
17.7	གྲོས་བསྟུན།	156
17	Enhancing land governance	159
17.1	Why enhance land governance?	159
17.2	How land governance can be improved?	160
17.3	Who are the stakeholders or whose responsibility?	160
17.4	Current weakness in land governance.....	160
17.5	Accountabilities	160
17.6	Practical ways of enhancing land governance.....	161
17.7	Discussion.....	161

Preface

The workshop on the Capacity Development of Local Governments in Land Governance was organized as per the recommendation of the Royal Audit Authority after the performance audit of the National Land Commission in 2012. After the last local government election most of the local leaders have changed. Therefore, the workshop was organized with the main objective of sensitizing them on the land law, rules and regulation, procedures of updating Thram and land conveyance and surveying and land administration technologies.

Three day marathon workshops were organized in seven venues of Phuentsholing, Gelephu, Samdrup Jongkhar, Mongar, Bumthang, Punakha and Paro from 18th March, 2013 to 13th April, 2013.

Gups, Mangmis, Gedrungs, surveyors, land registration officers, Thromdes Thuemis, municipal engineers and planners from all Gewogs, Dzongkhags, Drungkhags and Thromdes attended the workshop. Senior officers from the National Land Commission Secretariat were the workshop resource persons. The workshops were chaired by Hon'ble Secretary and Director of the NLCS. Certificates were awarded to all workshop participants.

Workshop Programme

Workshop Venue	Date	Dzongkhags/Thromdes
Phuentsholing	18-20 March, 2013	Chhukha and Samtse Dzongkhags, Lhamoizingkha Drungkhag and Phuentsholing and Samtse Thromdes
Gelephu	21-23 March, 2013	Tsirang, Dagana and Sarpang Dzongkhags and Gelephu and Damphu Thromdes
Samdrup Jongkhar	25-27 March, 2013	Pema Gatshel, Trashigang and Samdrup Jongkhar Dzongkhags and Samdrup Jongkhar Thromde
Mongar	29-31 March, 2013	Lhuentse, Tashi Ynagtse and Mongar Dzongkhags and Yangneer Gewog of Trashigang Dzongkhag
Bumthang	3-5 April, 2013	Bumthang, Trongsa and Zhemgang Dzongkhags
Punakha	7-9 April, 2013	Wangdue Phodrang, Punakha and Gasa Dzongkhags and Bajo and Khuruthang Thromdes
Paro	11-13 April, 2013	Thimphu, Haa and Paro Dzongkhags and Thimphu and Paro Thromdes

Workshop Resource Persons

1. Dasho Sangay Khandu, Secretary
2. Mr. Tshewang Gyeltshen, Director
3. Mr. Kezang Phuntsho, Chief Land Registrar, Rural Land Division
4. Mr. Karma Jamtsho, Head, Legal Services
5. Mr. Yeshi Dorji, Head, Urban Land Division
6. Mr. Chokila, Survey Engineer
7. Mr. Kiencho Wangdi, Legal Officer

Logistic support

1. TsheringTashi, HRO
2. Sonam Chedon, Accountant
3. Sonam Yangki, Accountant

༡༽ གོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛམས་ཀྱི་ དམིགས་ཡུལ་དང་ བཅོ་བཏོད།

༡.༡ དམིགས་ཡུལ།

- ༡) ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི།
- ༢) ས་གནས་གཞུང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ་དང་འཛིན་ཐངས་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི།
- ༣) ས་ཆའི་གནས་ཡུན་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་གོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛམས་དང་སྐྱོང་བདར་ཐོག་ལས་ རྩལ་སྤེལ་འབད་དེ་ སྤྲོད་སྤྲོད་བཅོ་
ནི།
- ༤) ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་ཏྲུག་འདི་ ཡར་ཕྱག་དང་ ལེགས་བཅས་འབད་ནི།
- ༥) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་^{༢༠༠༧} ཅན་མ་འདི་ཚུལ་ཞིན་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་བཅོ་ནི།
- ༦) འཕུལ་རིགས་གསར་པ་ བྱ་རིམ་དང་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བཅུག་ནི།
- ༧) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་ དེ་ལས་གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ཚུ་ནང་ཁག་ཆེ་བའི་དགོངས་དོན་ཚུ་འོས་
ལས་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་བཅུག་ནི།
- ༨) ས་ཆའི་ཚོད་རྟོགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ཏ་མ་གོ་མི་གནད་དོན་ཚུ་འདི་དོག་བསལ་འབད་ནི།
- ༩) ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་ དང་བདག་སྐྱོང་ཚུ་ཚུལ་མཐུན་ལེགས་ཤོམ་བཅོ་ནི།

༡.༢ གོ་བསྐྱར་ཞལ་འཛམས་ཀྱི་འགོ་རིམ།

ཉིན་མ་དང་པམ།

- ༡) འགོ་བཟུང་རྟེན་བྲེལ།
- ༢) ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ།
- ༣) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ།
- ༤) ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་འཇལ།

ཉིན་མ་གཉིས་པམ།

- ༥) ས་ཆའི་དབྱེ་བ་སྐྱར་བཅས་འབད་ཐངས།
- ༦) ས་ཆ་གཞུང་མཁོར་བཞེས་ཐངས་དང་དེ་འོ་རྒྱུད་འཐུས།
- ༧) ས་ཆ་བརྗེ་སོར་དང་གྲུང་སྤྱོད།
- ༨) སྤྱོག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས།
- ༩) ས་འཇལ་ས་ཁུ་སྐྱ་མང་གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

ཉིན་མ་གསུམ་པམ།

- ༡༠) ས་ཆའི་ཡིག་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་།
- ༡༡) ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ལེགས་ལཱ།
- ༡༢) ས་ཆའི་འཛིན་ཉོགས་བསལ་ཐངས།
- ༡༣) གཞོད་འགོལ་དང་ཉེས་ཆད།
- ༡༤) མཇུག་བསྐྱུའི་ལས་རིམ།

1. Objectives and structure of the workshop

1.1 Objectives

- i) To enhance land governance
- ii) To develop the capacity of the local authorities
- iii) To strengthen land tenure system
- iv) To improve land related service delivery
- v) To ensure effective implementation of the Land Act 2007
- vi) To create awareness on new technologies, systems and procedures
- vii) Highlight important provisions of the Land Act, Land Rules & Regulations and relevant laws
- viii) Clarify on land dispute settlement procedures
- ix) To ensure proper up keeping and management of land records

1.2 Structure of the workshop

Day 1

- i) Opening ceremony
- ii) Chhazhag Sathram
- iii) Land conveyance procedure
- iv) Cadastral survey

Day 2

- v) Land categories conversion
- vi) Land acquisition and compensation
- vii) Land exchange and lease
- viii) Online land transaction system
- ix) Multipurpose cadastre

Day 3

- x) Land documents management
- xi) Enhancing land governance
- xii) Land dispute settlement
- xiii) Offences and penalties
- xiv) Closing programme

༡) ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ་དང་ཁུམ་ནང་ཐོ་བཀོད་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར།

རྒྱལ་ཡོངས་སའི་ཐོ་ཡིག་ཅིག་ཡིན་མི་ ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ་འདི་ དབང་བྱུང་ཅན་གྱི་ རྒྱལ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ ༣༡༩-༣༣༥ ནང་ གསལ་ཡོད་མི་ལུ་། ས་ཆ་འཆང་ནི་དབང་ཚད་ གྲིལ་པོར་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་ཡིན།

ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་ལུ་ ༣ པའི་དོན་ཚན་ ༡༣ 'དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་/ ཁྲོམ་སྡེ་དང་ཆེད་འོག་ཚུ་ལུ་ ས་ཁུམ་ སྤྱད་ནི་དབང་བྱུང་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་རྒྱུང་མ་ཅིག་ཡིན།

༡.༡ ཁུམ་ནང་བཀོད་ནི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཚུ།

ས་ཡི་ཁྲིམས་ཡིག་ ༡༩༧༩ ལྷན་ཏུ་ དཔོན་ས་ཆའི་དབྱེ་བ།	ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མ་ལྷན་ཏུ་ ཁུམ་ནང་བཀོད་དགོ་ པའི་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་གསལ་བ།
རྒྱུ་ཞིང་།	༡༽ རྒྱུ་ཞིང་།
སྐམ་ཞིང་། སྤང་ཞིང་། རྩོད་ས། ཅེ་རི། སྤག་ཞིང་། ཉ་ཁག་ རྩུང་ཞིང་། སྤྲི་ཞིང་། གུན་ཆ་ཞིང་། རང་ལག་ཞིང་། བེམ་བུ་ཞིང་། ། སྤྲུམ་ཐུང་ཞིང་། ལི་ཅི་ཞིང་། རྒྱུ་ཆོས་ཞིང་། ཤིང་མར་ཞིང་། སྤྱོད་ཞིང་། སྤྲུག་མ་ཞིང་། ཁ་ཡེར་/ཅིལ་ཞིང་།	༢༽ སྐམ་ཞིང་། ༣༽ རྩུམ་ས།
དངུལ་ཐོག་ ཞེ་པུལ། ཆོལ་ལུ། ཞེ་པུལ་ཅི། རྩོད་མ་ཞིང་། སྤང་ཞིང་།	༤༽ དངུལ་ཐོག་ལུ་མ་ར་ ༥༽ ཞེ་པུལ། ཁ) ཆོལ་ལུ། ག) ཞེ་པུལ་ཅི། ང) གཞན་ རྩོད་མ་ཞིང་།
རྩུམ་ས་/གཟིམ་རྩུང་ས་ཆ།	༦༽ རྩོད་གནས་ས་ཆ།
བཅོ་བྲུ་དང་ འཕུལ་རིགས་ཀྱི་ས་ཆ། ས་གཏེར་ས་ཆ།	༧༽ བཅོ་བྲུ་འི་ས་ཆ།
རྩོད་འབྲེལ་ས་ཆ།	༨༽ རྩོད་འབྲེལ་ས་ཆ།
རྩོད་ཆལ། རྩོད་ཀྱི་སྤྱོད་འཆམ་ས་ཁོངས། གོལ་མི་ཅེད་ཐང་། སེམས་གཅན་གྱི་ཁོངས་ཅེད་ཐང་།	༩༽ རྩོད་འཆམ་ས་ཆ།
གཞུང་འབྲེལ་མཁོ་ཆས་ས་ཆ།	༡༠༽ གཞུང་གི་སྤྱོད་འཆམ་ས་ཆ།
	༡༡༽ དུས་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རོས་འཛིན་ འབད་པའི་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་ གཞན་གྱི་རིགས།

༡.༢ སའི་དབྱེ་བ་དོས་སྒྱུར་འབད་ཐངས།

- ༡) སོ་ནམ་ས་ཆ་ ལྷུ་ཞིང་དང་ ལྷུ་ཞིང་ ལྷུ་མ་ས་ དངུལ་ཐོག་ལྷུ་མ་རའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ས་གནས་དབང་འཛིན་ལས་།
- ༢) ཚོང་འབྲེལ་ས་ཆ་ བཟོ་གྲུ་ སྒྲོ་འཆམ་དབྱེ་བ་རྒྱ་སྒྲོང་གསེབ་ནང་ བསྟན་ཆུས་ལྷན་ཁག་དང་ ཁོམ་གྱི་ས་གནས་ནང་ ཁོམ་སྒྲེ་ལས་།
- ༣) ལྷུ་ཞིང་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་དང་ ཚོང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཛུགས་སྒྲིང་སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ལས་།
- ༤) གཞུང་གི་ཐུགས་མཁེར་ སྒྲེར་ས་དང་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྤྱོད་མི་རྒྱ་དབྱེ་བ་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལས་།
- ༥) བཀའ་ཤོག་གི་ས་ཆ་ བཀའ་ཤོག་ནང་གསལ་ལྟར།
- ༦) སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཁྲིམས་གཞན་དང་ གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱ་ལྟར།
- ༧) ས་ཁུམ་གཅིག་ལས་མངམ་སྒྲེ་འཆང་ཆོག་ནི་ རྒྱ་བཅའ་ཁྲིམ་དོན་ཚན་ ༡༡ ནང་གཟིགས་།

༡.༣) ལག་ཁུམ་སྤྱོད་ཐངས།

- ༡) སའི་ཚོ་བདག་རྒྱ་ལུ་ ལག་ཁུམ་སྤྱོད་ནི་ཐང་ སའི་ཚོ་བདག་ཁོང་རའི་སྟབས་བདེ་ཉིང་དང་བསྟན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ སྤྱོད་ནི་དང་ ཡངན་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་ལྟར་ འབྲེལ་ཡོད་ཚོང་ཁག་དང་ རྒྱུ་ཁག་/ཁོམ་སྒྲེ་ལུ་གིས་སྤྱོད་དགོ།
- ༢) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ ༡༣ པ་ལས་ ༡༤ པ་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ཚོང་ཁག་ལས་ སའི་ཚོ་བདག་ལུ་ ས་ཆ་འི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་དང་ སྒྲུགས་པའི་ལག་ཁུམ་སྤྱོད་དགོ།
- ༣) བཟའ་ཚང་ས་ཆ་འི་ཐང་ ཁུམ་འཆང་མི་འི་མིང་ཐོག་ལུ་ ལག་ཁུམ་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་སྤྱོད་མི་ཆོག།
- ༤) བདག་དབང་རང་རྒྱུ་ཡོད་མི་འི་ཐང་ ལག་ཁུམ་གཅིག་ལས་འགལ་སྤྱོད་མི་ཆོག།
- ༥) སྤྱི་རུབ་བདག་དབང་གི་ཐང་ སྤྱི་རུབ་བདག་དབང་ཡོད་མི་ག་ར་ལུ་ ལག་ཁུམ་འདི་ རང་སའི་ རོ་རྒྱུང་གི་བཀོ་བཤའ་རྒྱ་བཀོད་ དེ་ ལག་ཁུམ་རེ་རེ་སྤྱོད་ཆོག།
- ༦) ས་ཆ་འི་སྤྱོད་ལེན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁུམ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོཔ་འཐོན་མ་ད་ ས་ཚོ་གིས་ལག་ཁུམ་རྙིང་མ་དེ་ འབྲེལ་ ཡོད་དབང་འཛིན་ལུ་སྤུལ་ཞིན་མ་ལས་ ལག་ཁུམ་གསར་པ་ཅིག་ལུ་དགོ།
- ༧) སའི་ཚོ་བདག་གཅིག་གིས་ ལག་ཁུམ་རོམ་དེ་ བསྐྱུག་སྟོར་ཤོར་བ་དང་ ཉམས་རལ་ཤོར་བ་ ཉམས་སྒྲིན་ལུགས་པ་ཅིན་ རང་ སའི་ཆེད་འོག་བརྒྱུད་དེ་ ར་ཁྲུངས་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་ ལག་ཁུམ་གསར་པ་ཀྱི་ལུ་བ་དེ་ ཚོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་/ཁོམ་སྒྲེ་ལུ་སྤུལ་ དགོ།
- ༨) ཚོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་/ཁོམ་སྒྲེ་གིས་ རྒྱུ་བ་བསྟོན་དོས་ལེན་སྤུལ་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡངན་ ཚོང་ཁག་/རྒྱུ་ ཁག་/ཁོམ་སྒྲེ་གིས་ སའི་ཚོ་བདག་ལུ་ ལག་ཁུམ་རོམ་གསར་པ་སྤྱོད་དགོ།
- ༩) ལག་ཁུམ་འདི་ ག་དེ་བྲག་བྲག་བདག་འཛིན་ལེགས་ཤོམ་འབད་དགོ།
- ༡༠) ལག་ཁུམ་གྱི་ཆ་གནས་འདི་ ཕྱག་བཞག་ས་ཁུམ་ལུ་བདེན་དཔྱད་འབད་དགོ།

༡.༤ ས་ཁུམ་དང་ ས་ཁ་བཟླ་སྤྱོད།

- ༡) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་དང་ དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་དོཆབ་ལས་སྟེ།
- ༢) ཚོང་ཁག་དང་ ཁོམ་སྒྲེ་ ཆེད་འོག་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་འགོ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུང་གཅིག་གིས་བཟླ་ སྤྱོད་འབད་ཆོག།
- ༣) ས་ཁུམ་འཆང་མི་དང་ ཁོ་གིས་དབང་ཚད་སྤྱོད་མི་ མི་ངོ་།
- ༤) གཞུང་གི་ལས་སྒྲེ་ལུ་ མི་མང་གི་མཐའ་དོན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཟླ་སྤྱོད་འབད་དགོཔ།

༡.༥ ས་ཆ་བདག་ཏུ་བབྱང་ནིའི་ཐོབ་དབང་།

- ༡) ས་ཆ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ནི་འོ་ཐོབ་དབང་ འབྲུག་གི་དབང་བྱུང་ཅན་ མི་ངོམ་སྐྱེས་ལོ་ ༡༥ ཡན་ཅད་ བཟའ་ཚང་ རྒྱལ་བརྒྱན་གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་ དགེ་རབ་གྲ་ཚང་ མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ འབྲུག་གི་ལས་འཛིན་ ཆོས་སྡེ་གཙུག་སྡེ་བཅས་ཚུ།
- ༢) བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༣༡༧-༣༥ ཉང་གསལ་ལུ་ རྟུང་པ་ཅིན་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དོན་ཚན་ ༥༥པ་དང་ ༤༣ པ་ལྟར་ མི་ངོམ་གང་རུང་དེ་ལུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁྲལ་ ས་ཆ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ནི་འོ་ཐོབ་དབང་ཡོད།
- ༣) ས་ཁྲལ་བཀོད་ཚར་ནི་ནམ་ལས་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ ས་ཆ་འོ་བདག་དབང་རྩིལ་བུ་ སའི་ཇོ་བདག་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།
- ༤) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་གནས་ག་སྡེ་ཨིན་རུང་ས་ཆ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ཆོག་ རྟེན་འོག་ ཡང་ན་ ཁོམ་སྡེ་གཅིག་ལས་མང་བའི་ས་གནས་ཚུ་ནང་།
- ༥) སྤྱི་རུབ་བདག་དབང་གི་ས་ཆ་ རང་སའི་ཐོབ་ལམ་ ཁྲལ་ནང་ཆེད་ཏུ་བཀོད་པ་མེད་ཆེ་ ཐོབ་ལམ་འབྲེམ་མཉམ་ཡོད་པ་སྡེ་བཅུ་དགོ།

༡.༩ ས་ཆའི་མཐོ་ཚད།

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤༢ པ་དང་འཁྲིལ་ དོན་ཚན་ ༤༥ པའི་ནང་སློབ་གྲྭ་མི་ཚུ་མ་གཏོགས་ དབང་བྱལ་ཅན་གྱི་ མི་ངོ་མ་
གཞན་གང་རུང་གི་ ས་ཁོང་བདག་དབང་དེ་ ས་ཁ་འཆང་ཆོག་པའི་མཐོ་ཚད་ཨོ་ཀར་ ༣༥ ཡིན། དེ་ཡང་ རྒྱ་ཁིང་དང་ ལྷ་མ་ཁིང་ ཁྲིམ་
ས་ དངུལ་ཐོག་ལྷན་ར་ རྒྱུ་འཆམ་སྒྲེར་གྱི་གཙུག་སྡེའི་ས་ཁ་བཅས།

བཟའ་ཚང་ཁེ་སྤྱད་གཅིག་པ་འདི་ ས་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༣༡-༣༡ དང་འབྲེལ་ མི་ཕྱིས་གཅིག་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིམ་གྲུང་ཨང་
གཅིག་ནང་ཡོད་མི་ཚུ་ཡིན།

མི་ཕྱིས་གཅིག་དང་ དམིགས་བསལ་བྱིན་གུང་ཨང་གཅིག་ནང་ཡོད་མི་ མིང་གཅིག་ལུ་ རང་རྒྱུང་གི་མིང་ཐོག་ལུ་ཡངན་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་མིང་ ཐོག་ག་ཅི་རང་ཨིན་རུང་ ནང་མིའི་ས་ཆའི་མཐོ་ཆོད་ནང་ཚུད་དགོ།

སའི་མཐོ་ཚད་ལས་བརྒལ་ན་ རང་གི་གདམ་ཁ་དང་བརྒྱན་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ གཞན་རྒྱུད་འབྱུང་ཐོག་ས་ཐོབ་གཞུང་འབྲུལ་ཞུ་དགོ།

༣.༡ ས་ཆའི་མཐོ་ཚད་ལས་ཡངས་ཆགས།

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤༤ དང་ བཅའ་ཡིག་དོན་ཚན་ ༣༡ པ་ལྟར་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་མིང་གནས་ཚུགས་ བདག་ཏུ་བརྩམ་མི་ས་
ཆ་ཚུ་ ས་ཆའི་མཐོ་ཆད་ལས་ཡངས་ཆག་ཡིན།

- 1) མི་སྡེ་དང་ ཆོས་དོན་ལུ་ བདག་ཏུ་བཟུང་མི་ མི་མང་གི་ས་ཆ།
- 2) རྒྱལ་བརྒྱད་གྱི་ས་ཆ།
- 3) སྤྱི་འཁོར།
- 4) དགེ་རབ་ལྷ་ཚང་།
- 5) གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་དང་ ལས་འཛིན་ཚུ། གལ་སྲིད་ ལས་འཛིན་གཅིག་ ཆོང་སྡེ་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལས་ ཕྱིར་འཐོན་ འབད་བ་ཅིན་ ས་ཆ་འི་མཐོ་ཚད་གྱིས་བྱབ་དགོ།
- 6) ལས་འཛིན་གཅིག་གི་མིང་ཁྲར་ བཟོ་སྒྲིལ་ས་ཆ་ཟེར་ ཁམས་བཀོད་སྒྲུབ་པའི་ས་ཆ། ༼ ལས་འཛིན་གྱི་མིང་ཐོག་ཁར་བཀོད་མི་ རྒྱུང་མ་ཅིག་༽

- ཡ) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤༡(ཆ) པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྐར་སྟེ་ ལས་འཛིན་གྱི་ས་ཆ་ བཟོ་གྲུའི་ས་ཆ་
ཟེར་ ས་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་མི།

༡.༥ སྟོན་ལེན་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་གི་ བསྐྱལ་མེད་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་བདག་དབང་།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༠༤ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་ཆ་སྟོན་ལེན་གྱི་གན་ཡིག་ནང་ སྟོན་ལེན་གྲུབ་པའི་ ས་ཐོག་གི་བསྐྱལ་མེད་རྒྱ་
དངོས་སྟོར་ ཐོབ་དབང་ཆེད་དུ་བཀོད་དེ་མེད་པ་ཅིན་ བསྐྱལ་མེད་རྒྱ་དངོས་རྒྱ་ སའི་ཇོ་བདག་གསར་པ་ལུ་ བདག་དབང་ཡོད་པ་དང་ སྟོན་
གོང་གི་ སའི་ཇོ་བདག་གིས་ བསྐྱལ་མེད་རྒྱ་དངོས་དེ་རྒྱ་ལུ་ ཐོབ་བཟོད་གང་ཡང་བཀོད་མི་ཆོག།

༡.༦ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་ལུ་འཛུལ་སྟོན་གྱི་ཐོབ་དབང་།

དབང་ཆ་སྟོན་དེ་ཡོད་མི་ངོམ་གང་རུང་ལུ་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་འཇལ་དང་ མི་མང་མཁོ་བྱད་ཀྱི་ ལས་དོན་རྒྱ་གོ་དོན་ལུ་ ས་ཡི་བཅའ་
ཁྲིམས་ དོན་ཚན་ ༡༡༩ པ་ལས་ ༡༢༡ པ་རྩ་ནང་ འཁྲིལ་ཏེ་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་ལུ་ འཛུལ་སྟོན་གྱི་གནང་བ་སྟོན་དགོ།
འཛུལ་སྟོན་གྱི་གནང་བའི་དོན་ལས་ གཞུང་གི་ལས་སྟེ་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཇོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་དྲུང་ཁག་ཁྲོམ་སྟེ་བརྒྱུད་དེ་ སའི་ཇོ་
བདག་ ཡང་ན་ ས་ཆ་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་ མི་ངོམ་ལུ་ འཛུལ་སྟོན་གྱི་ གནང་བ་སྟོན་དགོ་པའི་བརྟེན་བསྐྱལ་ ཡིག་ཐོག་ལས་འབད་
དགོ། བརྟེན་བསྐྱལ་དེ་ནང་ འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནང་བ་དགོ་པའི་དུས་ཚོད་ གསལ་བཀོད་འབད་དགོ།

༡.༡༠ ས་ཆ་རྩ་ཕྱག་བཞག་ས་ཁྲམ་ནང་ཐོ་བཀོད་འབད་ཐངས།

- ༡) མི་ངོ་རང་རྒྱུད་གི་ས་ཆ།
- ༢) སྟེ་རུབ་བདག་དབང་ས་ཆ།
- ༣) བཟའ་ཚང་ས་ཆ།
- ༤) ལས་འཛིན་གྱི་ས་ཆ།
- ༥) མི་སྟེ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ས་ཆ།
- ༦) ཆོས་སྟེ་གཙུག་སྟེ་འི་ས་ཆ།
- ཡ) གཞུང་གི་གཙུག་སྟེ་དང་ དགེ་རབ་ལྷ་ཚང་གི་ས་ཆ། ༼ལས་སྟེ་རང་སོའི་མིང་ཐོག་ལུ་བཀོད་དགོ་ མི་ངོ་རང་སོའི་མིང་ཐོག་
བཀོད་མི་ཆོག།
- ༣) ས་ཆ་ཐོབ་མི་མིང་ཐོག་ཁྲམ་བཀོད་དགོ།
- ༤) ས་ཆའི་བྲེལ་གནད་ལུ་ངོ་ཚབ་བཙུག་ཆོག།

༡.༡༡ སའི་ཇོ་བདག་རྒྱ་གི་ ཐོབ་དབང་ དང་ འགན་འཁུ།

- ༡) མི་ངོ་གཅིག་གི་མིང་ཐོག་ལུ་ རང་རྒྱུད་ཟེར་འཁོད་དེ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ ས་ཁྲམ་འཆང་མི་ཁོ་རའི་ཐོབ་དབང་ཤིལ་བུ་ ཡོད།
- ༢) ནང་མི་གཅི་ཅན་གྱི་ མིང་ཐོག་ལུ་ བཟའ་ཚང་ས་ཆ་ཟེར་འཁོད་དེ་ཡོད་མི་ བཟའ་ཚང་ག་ར་ལུ་ཐོབ་དབང་ཡོད།
- ༣) སྟེ་རུབ་བདག་དབང་གི་ས་ཆ་ཁྲམ་ནང་ རང་སོ་ལུ་ཐོབ་དབང་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་མེད་པ་ཅིན་ ཐོབ་ལམ་འབྲེལ་མཉམ་ཡིན།

- ༤) རང་དབང་གི་ཁྲམ་ཡོད་མི་ས་ཆ་ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་མ་འགལ་བར་ གླུ་སྟོན་ནང་གཏང་ཆོག།
- ༥) ས་ཆ་འདྲེ་བ་ ནང་འཁོད་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོགལ།
- ༦) ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་གཞན་དོན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་།
- ༧) ཚུ་ཞིང་ཁྲིམ་སར་བསྐྱར་བཅོས།
- ༨) ས་ཆ་སྟོན་ལེན་འབད་ནི་འོ་ཐོབ་དབང་།
- ༩) འཛགས་ལུས་ཞུགས་མི་ས་ཆ་འོ་ཐོབ་དབང་།
- ༡༠) གཅིག་ཁར་སྐྱེལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཚུ་གཅིག་ཁར་བསྐྱབ་ནི།
- ༡༡) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཆ་ལ་དང་བརྗེ་སར་འབད་ནི།
- ༡༢) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་འཛུལ་སྟོན་འབད་ཆོགལ།
- ༡༣) གཞི་གནས་སྡོ་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་སྤངས་འབྱོམ་འི་ས་ཆ་སྟོན་ལེན་གྱི་ཐོབ་དབང་། བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་༡༢༧ ལྟར།

༢.༡༢ གྲོས་བསྐྱར།

- ༡) ཆེད་འོག་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ལུ་ མི་ངོ་གཅིག་གིས་ ས་ཁྲམ་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་འཆང་ཆོག་ག་?
སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ཁྱད་ དབང་བྱབ་ཅན་གྱི་མི་ངོ་ཅིག་གིས་ ཆེད་འོག་ནང་འཁོད་ཡང་ན་ ཆེད་
འོག་གཞན་ལུ་ ས་ཁྲམ་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་འཆང་ཆོག་པ་ཡིན། ཁྲམ་ནང་ཉུང་ཤོས་ས་ཁག་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན། མི་ངོ་གཅིག་
ལུ་ ཁྲམ་གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་ས་ཆ་གཏང་མར་བཟུག་ནི་ལུ་ཡང་ སྐབས་བདེ་ཉོག་ཏོ་འོང་།
- ༢) མི་མེར་ལ་ལུ་གིས་ཁོང་རའི་ ས་ཆ་ཚུ་རང་རྒྱུ་གི་བདག་དབང་སྟེ་ཁྲམ་རྒྱབ་ཞུག། འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཆ་ ཁོང་རའི་ཨ་ལོ་ཚུ་གིས་སྐལ་བཞོ་
སྟེ་ཐོབ་ཚུགས་ག་?
ས་ཆ་ག་ར་ རང་རྒྱུ་གི་བདག་དབང་ཐོག་ལུ་ཁྲམ་རྒྱབ་མི་ཚུགས། སྟོན་སྐྱུག་གི་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ བཟའ་ཚང་གི་བདག་དབང་
སྟེ་ཁྲམ་བཀོད་དགོ། ག་འདམ་ཅིག་སྟེ་ ཁྲམ་ཚོ་ཆོ་འདས་སོང་མི་གི་ ཁ་འཆམ་མེད་ན་ བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་ག་ཅི་རང་ཡིན་
རུང་ སྐལ་བཞོའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་དགོ།

- 3) དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲངས་ཅིག་ནང་ཡོད་མི་ མི་མེར་ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་ བཟའ་ཚང་གི་ས་ཆ་འདི་ཁོང་ལུ་ཐོབ་ཁུངས་མེད་རུང་ཨྲ་འདྲ་
སྤྱི་ཐོབ་བཞུགས་མི་འདུག། འདི་བཟུམ་མའི་ཐོབ་བཞུགས་ཆ་མེད་གཏང་ནི་ལུ་ཁྱིམ་གྱི་དོན་ཚན་ཚུ་ནང་ཚུད་དེ་ཡོད་ག་?
ཕ་མའི་ས་ཆ་ཐོབ་ཁུངས་འདི་ སྐལ་བཤོའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འཁྲུལ་དགོ།
- 4) མི་ལ་ལུ་གིས་ མི་སྤྱིའི་ལྟ་ཁད་གི་ས་ཆ་ཚུ་ བདག་འཛིན་འཐབ་མིའི་མིང་ཐོག་ཁར་ཁྲམ་རྒྱབ་ཅུག། འདི་བཟུམ་འབད་ཆོག་ག་?
ས་ཆ་དེ་ཉེ་མ་ལས་རང་ མི་སྤྱིའི་ལྟ་ཁད་གི་ས་ཆ་ཟེར་ཁྲམ་རྒྱབ་ཚར་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ སྤྱིར་གྱི་བདག་དབང་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་
འབད་ཁྲམ་རྒྱབ་མི་ཆོག། ཡིན་རུང་ སྤྱིར་པའི་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ སྤྱིར་པ་རང་གི་སྤོ་འདོད་ལྟར་ མི་སྤྱིའི་ཡང་ན་ ཆོས་སྤྱིའི་བཅུག་
སྤྱིའི་ས་ཆ་ཟེར་ཁྲམ་བཤོད་ཆོག། ག་འདེམ་ཅིག་སྤྱིའི་ལྟ་ཁད་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་གི་མིང་ཐོག་ཁར་ཁྲམ་རྒྱབ་པ་ཅིན་ མ་འོང་
པ་ལུ་ ཁོ་གིས་རང་དབང་བཟུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་བཟུམ་ མི་ལ་ལུ་གིས་ སྤྱིར་གྱི་ས་ཆ་འདི་ ཆོས་སྤྱིའི་གཙུག་
སྤྱིའི་ཁྲམ་བཤོད་པའི་ཤུལ་ལས་ ས་ཆའི་བདག་དབང་འདི་བྱང་སྟོར་ཤོར་ཏེ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཆའི་བདག་དབང་ཚུ་ ལོག་
བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ཆོག།
- 5) ས་ཇོ་མང་ཤོས་གྱིས་ས་ཁྲལ་ཚུ་དུས་ཚོད་ལུ་མ་བཏབ་པའི་ཁར་ ལ་ལུ་གིས་ལོ་སྤྱིའི་ཡང་མ་བཏབ་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ཆེད་འོག་
ལུ་བརྟུན་ཐོག་ལས་ ཁྲལ་བསྐྱགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་མ་དཔུལ་ལངས་མེད་པ་ལས་ ལོ་བསྟར་གྱི་ས་ཁྲལ་བཏབ་ནི་དོན་ལུ་
དུས་ཚོད་ཅིག་བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་ནང་ བཅུག་ཚུགས་ག་?
ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ 2002 ཅན་མའི་དོན་ཚན་ 224 ཅན་ལུ་:

**ས་ཁྲལ་མ་བཏབ་པར་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལོ་གསུམ་འཁྱོ་བ་ཅིན་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་སའི་ཇོ་བདག་ལུ་ ལོ་གསུམ་པ་
ཇོགས་ཁམས་ལུ་ ས་ཁྲལ་ཉེ་མའི་ལྟ་ཁད་ལུས་དང་བཅས་པ་སྤྱིའི་བདག་དགོ་པའི་སྟོར་ལས་ཡིག་ཐོག་གི་བརྟུན་བསྐྱལ་བྱིན་དགོ།**

སྤྱིར་བཏང་ལུ་ཁྲལ་རིགས་ག་ཅི་སྤྱིའི་རུང་ག་རང་ ལོ་འོ་སྤྱིའི་ཐོ་ནང་གི་ཁྲམ་དང་པའི་ནང་བཏབ་ཡིན། ས་ཁྲལ་ཡང་འདི་བཟུམ་སྤྱིའི་
རང་ཡིན། ས་ཁྲལ་མ་བཏབ་མི་ཚུ་ལུ་ཆེད་འོག་གི་ དང་པ་ཡིག་ཐོག་གི་བརྟུན་བསྐྱལ་བྱིན་དགོ། དེ་ལས་ ས་ཁྲལ་མ་བཏབ་པར་
འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལོ་གསུམ་འཁྱོ་མི་ཚུ་གི་ཐོ་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཆོགས་ལུ་སྤུལ་དགོ།

- 6) ས་ཇོ་ཆོས་འདས་སོང་མི་གི་མིང་ཐོག་དེ་ ཞག་གངས་ 260 ཅན་འཁོད་ལུ་ཁྲམ་སྤོད་གོ་པ་ཡིན་པས། ཞག་གངས་ཀྱི་དུས་ལུན་
འདི་ མི་ཆོ་འདས་སོང་བའི་ཉིན་མ་ལས་བརྩེ་ནི་ཡིན་ན་ ཡང་ན་ ཁྲམ་གནང་བའི་ཉིན་མ་ལས་བརྩེ་ནི་ཡིན་ན་? རྒྱལ་ཡོངས་
ས་ཆ་བསྐྱར་འཇུག་གི་ལས་འགུལ་འདི་མཐུག་བསྐྱུས་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲམ་གསར་པ་གནང་ནི་འབད་བའི་བསྐྱར་ཡོད་པ་ལས་ ས་ཆ་
སྤོད་ལེན་གྱི་ལཱ་ག་ནི་ཡང་འབད་མི་ཚུགས་པས། འདི་འབད་མ་ལས་ཐབས་ལམ་གཞན་ཅིག་བཏོན་དགོ་པ་འདུག། དུས་ཚོད་འདི་
ཁྲམ་ཇོ་ཆོ་འདས་སོང་བའི་ཉིན་མ་ལས་བརྩེ་དགོ། ཇོང་ཁག་གི་རང་སོའི་ཆེད་འོག་ནང་ལུ་ ཁྲམ་ཚུ་འཕྲོ་བའི་ཉིན་མ་ལས་བསྐྱར་ཡོད་
མི་ཚུ་ ས་ཆ་སྤོད་ལེན་གྱི་ཁྱེ་ཆོག་ཚུ་ ཁྲམ་གསར་པ་གནང་ཚར་མ་ཅིག་ལུ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བསྐྱུ་སྒྲིགས་འབད་དེ་ ཐོ་བཤོད་
འབད་ནིའི་ལཱ་འགོ་བཙུག་དགོ།
- 7) བཀའ་ཤོག་ཐོག་ལས་གནང་བའི་ས་ཆ་ལས་ས་ཐེབས་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་བདག་སྤྱོད་བཟུང་ཆོག་ག་?
བཀའ་ཤོག་ཐོག་ལས་གནང་བའི་ས་ཆ་ལས་ས་ཐེབས་ཡོད་མི་འདི་གྲུར་བདག་སྤྱོད་བཟུང་མི་ཚུ་ཁྱིམ་དང་འགལ་བ་ཡིན།
ཁྱིམ་འགལ་ཐོག་ལས་ བདག་སྤྱོད་བཟུང་མི་ཡང་ན་ གཞུང་ས་ནང་ཉམ་འཇུག་འབད་ནི་ཚུ་མི་ཆོག། ལཱ་བྱ་འདི་བཟུམ་ཆེད་
འོག་གི་ལྟ་ཁྲིགས་འབད་དེ་བཀའ་ག་བསྐྱུས་འབད་དགོ། མི་ལ་ལུ་གིས་ མཐོ་གཏུགས་ལུ་ཡི་ཟེར་གསོལ་འདེབས་ལུ་སྤྱིའི་ས་ཆ་འདི་
ནང་བཀའ་སྤྱོད་འབད་ནི་འགོ་བཙུག་འོང་། ས་ཐེབས་འདི་སྤྱིའི་སྤྱུག་སྤྱིའི་གནང་སྤྱིའི་ཁྲམ་རྒྱབ་མ་ཆར་ཚུན་ བཀའ་སྤྱོད་འདི་ཚུ་ ཅ་

ལས་འབད་མི་ཚོགས།

- ༩) སྤྱི་རུབ་ཀྱི་བདག་དབང་མེན་པར་ ཁྲམ་གཅིག་ལུ་ལག་ཁྲམ་གཅིག་རྒྱུང་མ་ཅིག་གནང་མ་ཡིན་ཟེར་ཡིན་པས། ལག་ཁྲམ་འདི་
དངུལ་འབྲེལ་སྤྱེལ་ཁང་ལུ་ ས་ཆ་གཏང་མར་བཅུག་པ་ད་དགོས་པ་ལས་ ས་ཇོ་ལུ་ལག་ཁྲམ་གནང་མེད་པར་སྟབས་མ་བདེམ་
འདུག། འདི་ཉི་འོན་ལུ་ ལག་ཁྲམ་སོ་སོར་གནང་འོང་ག?

ལག་ཁྲམ་གཅིག་ལས་མངས་སྡེ་གནང་མ་ད་ མི་ཚུ་གིས་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལཱ་ ཡང་ན་ གཏང་མར་བཅུག་ནི་ལཱ་ཚུ་ཐེང་ཅིག་ལས་
ལྷག་པའི་ལཱ་བྱ་འབད་མ་ཡིན་པས། འདི་འབད་མ་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ འདི་བཟུམ་དཀའ་ངལ་མི་ཐོན་ནི་ཉི་འོན་ལུ་ ཁྲམ་
གཅིག་ལུ་ལག་ཁྲམ་གཅིག་རྒྱུང་མ་ཅིག་གནང་ནི་གི་ཐོས་ཐག་བཅད་ཡི། ཡིན་རུང་དགོས་མཁོ་ཐོན་པ་ཅིན་ ས་ཇོ་གིས་ ས་
ཁག་རེ་རེ་ལུ་ཁྲམ་རེ་ལྷུ་ཚོགས།

- ༡༠) བཟའ་ཚང་གི་ས་ཆ་འདི་ཁྲམ་གྱི་ནང་དོན་ འདྲ་གསལ་འདི་ནང་ལུ་རང་སོའི་ཐོབ་ལམ་འདི་ རང་དབང་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་མི་འདི་དང་
འབྲེལ་ ཁྲམ་སོ་སོར་སྤྱོད་གནང་ནི་གོ་སྐབས་ཡོད་ག?

ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་འབད་ཚར་ཞིན་མ་ལས་སྤྱོད་མི་ལག་ཁྲམ་གསར་པ་ནང་ལུ་ རང་དབང་ཟེར་བཀོད་དེ་མི་འོང་། ས་ཇོ་གི་
བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་ སྤྱི་རུབ་ཟེར་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལག་ཁྲམ་ སོ་སོར་སྤྱོད་གནང་འོང་།

- ༡༠) དངུལ་འབྲེལ་ལས་ཁང་ཚུ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་བྱ་ལྟར་དུ་ཡིན་ཟེར་ ལག་ཁྲམ་ངོ་མ་འདི་ལན་བཞག་པ་མས་ འདི་ལུ་
ལྷན་ཚོགས་ལས་ལག་ཁྲམ་འདྲ་བལྟས་ཀྱི་བརྟུབ་པའི་བཀོད་བྱ་གནང་པ་ཅིན།

ལག་ཁྲམ་གྱི་འདྲ་བལྟས་འདི་ཚད་མེད་པ་སྡེ་བཟོ་ཚུགས། ག་འདེམ་ཅིག་སྡེ་ དངུལ་འབྲེལ་སྤྱེལ་ཁང་ལུ་ ལག་ཁྲམ་འདྲ་
བལྟས་ཀྱི་བརྟུབ་པའི་བཀོད་བྱ་གནང་པ་ཅིན་ གོང་གསལ་དོན་ཚན་༢ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་གྱི་ཉེན་ཁག་འདི་ཐོན་འོང་།

- ༡༡) ས་ཆ་འདི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལོ་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་བཞེས་གཏང་ནི་ཡིན་ནམ་ འབྲུག་རྒྱལ་
ཁབ་ནང་ སོ་ནམ་ལས་བརྟེན་པའི་ཐོན་སྐྱེད་འདི་གནམ་མེད་ས་མེད་ཅུང་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་འབད་མ་ལས་ ཅུང་ཡོད་
མི་སའི་ ཐོན་སྐྱེད་འདི་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་གཡོག་བཀོལ་ནི་འདི་ ས་ཇོ་ག་ར་ལུ་ཐོག་པ་ཡིན།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༡༥་ནང་ སྤྱིད་སྤྱུག་ ཡང་ན་གཞི་གསར་གྱི་ས་ཆ་ཅིག་གནང་བའི་ཆོས་གྲངས་
ལས་ལོ་༣ གྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ བེད་སྤྱོད་དང་ཟ་སྤྱོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ ༩་བདག་དེ་ལུ་ས་ཆ་འོ་ཐོབ་དབང་སྤང་ནི་གི་རེ་འདོད་ཡོད་པ་
སྡེ་བཅི་འཛིགས་འབད་དགོ།

ས་ཆ་གཞུང་བཞེས་གཏང་ནི་འདི་ཚར་ཅིག་གུ་ལུ་མི་འབད། དང་པ་རང་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ ས་ཇོ་ལུ་ཡིག་ཐོག་ཁར་
བན་བསྐྱུལ་འབད་དགོ། བན་བསྐྱུལ་འབད་དེ་ཉིན་གྲངས་༡༥ འི་རྒྱུ་ལས་ས་ཇོ་གིས་ངོ་ས་ལེན་མེད་པ་ཅིན་ ས་གནས་དབང་
འཛིན་གྱིས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ བདག་དབང་ཆ་མེད་གཏང་ནི་ཉི་འོན་ལུ་ རྒྱབ་བསྐྱོན་སྤུལ་དགོ། སྤྱིད་སྤྱུག་གི་ ས་ཆ་མེན་པར་ ས་
ཆ་གཞན་གྱི་རིགས་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ལོ་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ གཞུང་བཞེས་གཏང་ནི་ཡིན་ཟེར་ ས་ཡི་བཅའ་
ཁྲིམས་ནང་འཁོད་དེ་མེན་འདུག།

- ༡༢) དངུལ་ཐོག་ལྷུ་རའི་ས་ཆ་ནང་ཁྱིམ་བརྒྱབ་ཐག་ཚོག་ག?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཀྱི་དགོངས་དོན་ནང་ དངུལ་ཐོག་ལྷུ་རའི་ས་ཆ་ནང་ཁྱིམ་བརྒྱབ་ཐག་མི་ཚོག་ཟེར་ འཁོད་དེ་མེན་འདུག།

༡༣) མི་ཕྱིས་ཅིག་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ག་སྟེ་ལས་ཡིན་རུང་ ས་ཆ་ཉེ་ཐག་ཚོག་པས། འདི་འོ་སྟོར་ཆེད་འོག་གིས་ཤེས་
ནི་འོ་ཐབས་ལམ་མིན་འདུག། འདི་འབད་ཕ་ལས་ཆེད་འོག་གིས་ ས་ཆ་འོ་མཐོ་ཚད་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ལྟ་རྟོགས་འབད་མི་ཚུ་གས་
པས་?

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༤༤།༡༡་དང་འབྲེལ་ཕ་ད་ ས་ཆ་འོ་མཐོ་ཚད་ལས་བཟུལ་ཏེ་འཆང་པ་ཅིན་
ཉེས་ཕྱི་གཞི་འགོལ་ཕོག་པ་ཡིན། ས་ཆ་སྟོན་ལེན་གྱི་སྐབས་ འབྲི་ཤོག་ LT Form 4 ནང་ལུ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་རང་དབང་ས་
ཆ་ག་རང་གསལ་སྟོན་འབད་དགོཔ་འདི་ ས་ཆ་ལེན་མི་གི་འགན་འཁུར་ཡིན། ཆེད་འོག་གི་ ས་འབྲི་ཤོག་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་
སྟེ་ ས་ཆ་འོ་མཐོ་ཚད་ ལྟ་རྟོགས་འབད་དགོ། ཡིན་རུང་ལྟ་རྟོགས་ལས་ཡང་ ས་ཆ་སྟོན་ལེན་དོན་ལུ་གནང་བ་མ་གནང་བའི་ཉེ་
མར་ མཉམ་སྟེ་བ་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འོ་གནད་བསྐྱད་འཛིན་ཐོ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ལྟ་རྟོགས་འབད་འོང་།

༡༤) མི་སེར་ཚུ་གིས་རང་སོའི་ས་ཆ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་དབུལ་འབྲེལ་ལས་ཁང་ག་སྟེ་ལུ་ཡིན་རུང་ གཏའ་མར་བཅུགས་པ་ཡིན་
པས། ཆེད་འོག་ལས་ ས་ཆ་འདི་གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྟོར་ལས་མི་ཤེས་པས། འདི་བཟུལ་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐབས་མ་བདེ་ཕ་ཡང་སྟོན་བྱུང་མ་མས་?

མི་སེར་ཚུ་གི་རང་སོའི་ས་ཆ་འདི་གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པ་ཅིན་ གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པའི་བྱུང་བསྐྱགས་འདི་ འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་རྒྱུ་ཁག་ ཡང་ན་ཁྲོམ་སྟེ་གིས་ བདེན་སྟོར་འབད་དགོ། གཏའ་མར་བཅུགས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འོ་འཛིན་ཐོ་འདི་ རྒྱུ་ཁག་
ཡང་ན་ཁྲོམ་སྟེ་བཅས་ཀྱི་ས་ཆ་འོ་ཐོ་འཛིན་ལས་སྟེ་གིས་ བདག་འཛིན་འཐབ་དགོཔ་ཡིན། འཛིན་ཐོ་དུས་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལུ་
རེ་ལྟན་ཚོགས་ལུ་དུས་རྒྱུ་དུ་ཕུལ་དགོ། ས་ཆ་འོ་སྟོན་ལེན་གྱི་ལཱ་བྱ་ཚུ་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མར་ ས་ཆ་འདི་ གཏའ་མར་མེད་པ་
གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོཔ་ཡིན།

༡༥) མི་སེར་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ལག་ཁྲམ་ངོ་མ་འདི་གཏའ་མ་གྱི་དོན་ལུ་དབུལ་ཁང་ནང་བཞག་སྟེ་ ལག་ཁྲམ་བྱང་སྟོར་ཤོར་ཡི་ཟེར་
ལག་ཁྲམ་ཐེབས་ཏུ་ཐབས་འབད་ཕ་མས་ འདི་ལུ་ ཆེད་འོག་གིས་ དབུལ་ཁང་ཚུ་ལུ་ས་ཆ་འདི་གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པ་ མེད་
ཐད་ཀར་འདི་དཔྱད་འབད་ཚོག་ག་? ག་འདེམ་ཅིག་སྟེ་ལག་ཁྲམ་སྟོང་མ་འདི་ བྱང་སྟོར་ཤོར་བ་ཅིན་ གསར་པ་འཐོབ་ཐབས་ལུ་
ག་དེ་སྟེ་འབད་དགོཔ་སྟེ་?

དང་པ་རང་ ཐོ་དེ་བ་ནང་ལས་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲམ་འདི་ དབུལ་ཁང་ལུ་གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པ་ མེད་པ་ གཏན་འཁེལ་
བཟོ་དགོ། དེ་ལས་རྩ་བོ་གིས་ ལག་ཁྲམ་བྱང་སྟོར་ཤོར་མི་ངེས་བདེན་ ཡིན་ཟེར་བའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་ཡིག་གུ་ཕུལ་དགོ། འདི་འོ་
ལུ་ལས་རྒྱུ་ཆ་ཅིག་ ཆེད་འོག་གི་ ལག་ཁྲམ་གསར་པ་གནང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་བ་སྟོན་ཕུལ་དགོ། དབུལ་འབྲེལ་ལས་ཁང་དང་
འབྲེལ་བ་འཐབ་སྟེ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་བ་ལུ་བྱུང་མེད་པ་ཡིན། ཁྲོམ་སྟེ་ནང་ཡིན་པ་ཅིན་ ལག་ཁྲམ་བྱང་སྟོར་ཤོར་མི་འདི་ རྒྱུ་
བསྐྱགས་ བན་བརྒྱད་ནང་འཕྱིན་དགོ། རྒྱུ་བ་སྐྱགས་ཀྱི་སྒྲ་འཐུས་འདི་ལག་ཁྲམ་གྱི་རྩི་བདག་གིས་སྟོན་དགོཔ་ཡིན།

༡༦) གཏའ་མར་བཅུག་མི་ས་ཆ་འདི་ཆོ་འདས་སོང་པ་ཅིན་ས་ཆ་འོ་ཁྲམ་ག་དེ་སྟེ་སྟོ་སོར་འབད་དགོཔ་སྟེ་?
ཉེགས་མེད་ཀྱི་ཡིག་གུ་ཚུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དབུལ་འབྲེལ་ལས་ཁང་ཚུ་ལས་ལེན་དགོ། སྟོར་བཏང་ལུ་ ཉེགས་མེད་ཀྱི་ཡིག་གུ་
འདི་གཏའ་མར་བཅུག་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འདི་སྟོ་སོར་འབད་ཚར་ཞིན་མ་ལས་རྒྱུ་ཆ་ཅིག་གཏན་འཁེལ་ཡིན།

༡༧) སྟོར་གྱི་སྟོ་བ་གུ་ཚུ་གཅུག་སྟེ་འོ་ས་ཆ་སྟེ་བཅུས་ཏེ་ ས་ཆ་འོ་མཐོ་ཚད་ལས་ཡང་ཆག་འབད་ཚུགས་ག་?
ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༤༤།༡༢་ཆ་དེ་དང་།

ཨེ་ཀར་ཨེ་མཐོ་ཚད་ལས་བཟལ་བའི་བཟོ་གྲུ་འི་ས་ཆ། དེ་འབདཝ་ད་ས་ཆ་འི་ མཐོ་ཚད་ཨེ་ཀར་ཨེ་ལས་བཟལ་མི་དེ ལས་འཛིན་གྱི་མིང་
 ཐོག་ཁར་བཀོད་དེ ཡོད་མི་ཅིག་དགོ།

- ༡༥) ཉེ་མ་ས་འཇལ་སྐབས་ས་ཇོ་ལ་ལུ་གིས་ ས་ཐེབས་ཚུ་དུས་མཐུན་བཟོ་མ་ཚུགས་པས། འདི་ལུ་གོ་སྐབས་ཐངས་གཉིས་པ་ཡོད་
 ལ།
 ས་ཐེབས་ཚུ་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཐངས་ཡུལ་འཛིན་མཐོ་ཚད་ལྟར་དུ་ཚར་གཅིག་རྒྱུ་མ་ཅིག་ཨིན།

- ༡༧) གྲོ་འཆམ་གྱི་ས་ཆ་ལུ་ས་ཁྲལ་ལོག་ག།
 ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༡༡ ནང་།

**རྒྱལ་བརྒྱུད་གྱི་ས་ཆ་ཅིག་ལུ་གཏོགས་གཞན་ཁྲལ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ག་ར་ལུ་ས་ཆ་དེ་ཁྲལ་ནང་ཐོ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ཉིན་ལས་འགོ་
 བཟུང་སྟེ་ས་ཁྲལ་ལོག་ ཁྲལ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་དབྱེ་བ་ཚུ་ ས་ཁྲལ་བཀལ་ནི་གི་གཞི་རྟེན་སྟེ་བཅི་དགོ།**

- ༢༠) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཕྱ་ད་ ཁྲལ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་ འཕྲོ་བྱུང་དེ་ལོ་ངོ་གསུམ་བཟུང་མ་འབད་བ་ཅིན་ ལོག་
 གཞུང་ས་ལུ་འབྲེལ་ཨིན་པས། ཅེ་རི་དང་སྤང་ཞིང་འདི་ལོ་ངོ་ ༤ དང་ཡུལ་བར་ན་རྒྱུ་མ་ཅིག་ཚར་ཅེ་བཟུང་འབད་བཅུ་བ་ཨིན།
 ད་ཀའ་ངལ་འདི་ག་དེ་སྟེ་བསལ་ནི་ཨིན་ན་
 ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༩ པ་དང་འབྲེལ་ ས་འདི་དབྱེ་བ་ཅེ་རི་དང་སྤང་ཞིང་འདི་ དབྱེ་ཁག་ སྐམ་ཞིང་
 དང་ཡང་ན་ས་གནས་ཀྱི་བཀོད་སྟོན་དང་འབྲེལ་དགོ་པ་ཨིན། འདི་འབདཝ་ལས་ ཅེ་རི་དང་སྤང་ཞིང་གི་ལོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཨིན།

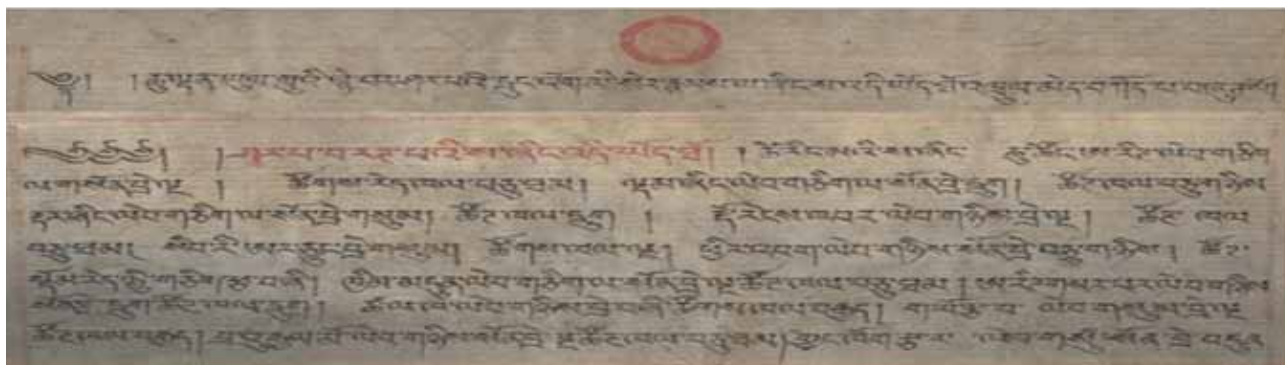
- ༢༡) གཡུས་ཚན་ལ་ལུ་ནང་ ཡོ་བྱེད་གྱི་ས་ཆ་ལེ་ཤ་འདུག། ས་ཆ་འདི་ཚུ་བཟའ་ཚང་གི་ས་ཆ་སྟེ་ཁྲལ་བཀོད་ཚོག་ག། ཡོ་བྱེད་གྱི་ས་ཆ་
 ལ་ལུ་བཀལ་སྟོན་མ་འབད་བར་ ལྷ་ཁང་ལུ་ག་ནི་ཡང་ཕན་མ་ཐོག་པར་འདུག། ས་ཆ་འདི་ཕན་ཐོག་ཅན་ཅིག་བཟོ་དོན་ལུ་ས་ཆ་འི་
 བདག་དབང་འདི་ སྐར་སྟེ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚོག་ག།
 ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༣༣ པ་དང་འབྲེལ་ ས་ཆ་གང་རུང་ཅིག་ཚས་སྟེ་གཙུགས་སྟེ་ སྟེ་ཁྲལ་རྒྱབ་ཚར་
 བཞིན་མ་ལས་ ས་ཆ་འདི་མི་སྟེ་དང་སྐར་གྱི་བདག་དབང་ལུ་སྟོན་ལེན་འབད་མི་ཚོག།

- ༢༢) ནང་མི་བཟོ་ཚང་ལ་ལུ་ཅིག་རང་གི་གཡུས་བཀོད་བཞག་སྟེ་ གཞན་ཁར་ལཱ་འབད་བར་འབྲེལ་ཅུག། ལ་ཆ་འདི་ ཟ་སྟོན་འབད་ནི་
 དང་ས་ཁྲལ་བཟབ་ནི་ཚུ་གཡུས་ཁ་སྟོན་མི་བཟའ་ཚང་ཚུ་གིས་འབདཝ་ཨིན། འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཆ་ཚུ་ ཟ་ཚང་ཕྱི་ཁར་འབྲེལ་མི་
 ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་གོས་བསྐྱུན་མ་འབད་བར་ ཟ་སྟོན་འབད་མི་དང་ས་ཁྲལ་བཟབ་མི་ ནང་མི་བཟོ་ཚང་ཚུ་གི་ མིང་ཐོག་ཁར་ཁྲལ་
 སྟོ་ཚོག་ག།
 ས་ཆ་འདི་བདག་དབང་སྟོ་ནི་འཐད་ དབང་ཁྲལ་ཅན་གྱི་ས་ཇོ་ཡང་ན་ འོས་འབབ་ཅན་གྱི་བཟོ་ཚང་འཐུས་མི་ཚུ་གི་འབྲེལ་གཏོགས་
 མ་འབད་བར་བྱ་རིམ་འདི་འབད་མི་ཚོག། ས་ཆ་འདི་ཐོབ་དབང་གི་སྐོར་ལས་མ་འགྲིགས་པ་འཐོན་པ་ཅིན་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ༢༠༠༧་ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- ༢༣) མི་སེར་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ སྤྱིད་སྤྱུག་སྟེ་གནང་ནི་འབད་བའི་བསྐྱང་ཡོད་མི་ ས་
 ཐེབས་ཐོན་ཡོད་མི་ས་ཆ་ཚུ་ནང་ སྟོན་ཁྲིམ་རྒྱབ་ནི་ལཱ་འགོ་བཙུགས་མས་ ལཱ་བྱ་འདི་བཟུམ་འབད་ཚོག་པ་ཨིན་ན་
 ས་ཆ་གང་རུང་ཅིག་ཁྲལ་ནང་མ་བཀོད་པ་ཅིན་ གཞུང་ས་ཨིན། ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༤༩ ཅེ་
 དང་འབྲེལ་ཕྱ་ད་གཞུང་ས་ནང་ལུ་ཁྲིམ་རྒྱབ་པ་ཅིན་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལཱ་བྱ་ཨིན།

2. Chazhag Sathram and its compilation

As per Land Act section 319 – 335 of the Land Act 2007 Chhazhag Sathram is the national land record which establishes the legitimacy and ownership of land.

Marthram Chem

नेपाल सरकार
प्रजासत्ताक
सर्वकार

सं. १०८९
२०७३

प्रमाणपत्र
सं. १०८९
२०७३

प्रमाणपत्र
सं. १०८९
२०७३

सं. १०८९
२०७३

Thram prepared after the Chain Survey

ཐོག་མཐུན་ རྒྱུ་ལྡན་
ཐོག་མཐུན་ རྒྱུ་ལྡན་
གཞུང་ རྒྱུ་ལྡན་

ཐོག་མཐུན་ ༥
ཐོག་མཐུན་ ༥
ཐོག་མཐུན་ ༥

ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་
L7/6NW	༥	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	༥	ཐོག་མཐུན་
L7/6NW	༥	ཐོག་མཐུན་	ཐོག་མཐུན་	༥	ཐོག་མཐུན་
			ཐོག་མཐུན་	༥	ཐོག་མཐུན་
ཐོག་མཐུན་			ཐོག་མཐུན་	༥	ཐོག་མཐུན་

ཐོག་མཐུན་

ཐོག་མཐུན་

ཐོག་མཐུན་

HEAD
Cadastral Information Division
SURVEY & LAND RECORDS

Upen Takohu
Joint Director
Land Registration Division
Department of Survey & Land Records

Thram prepared after the New Sathram Compilation

Thram prepared after NCRP

As per section 13(3) of the Land Act 2007 the National Land Commission Secretariat shall be the sole authority to issue Chhazhag Sathram.

2.1 Land types

Land Act 1979	Land Act 2007
Chhuzhing	Chhuzhing
Kamzhing, Pangzhing, Tshesa, Tseri, Pakzhing, Ngakhagchung Zhing, Lezhing, Guenchazhing, Ngalazhing, Nimbuzhing, Dramzezhing, Lechizhing, Jatshozhing, Shingmarzhing, Tongshing, Mugmazhing, Khayer/Chilzhing	Kamzhing Khimsa
Orchards Apple, Tshelu, Alanche, Domazhing, Tarzhing	Cash crops Apple b) Orange c) Cardamom d) Any others
Khimsa/Zimchung Sacha	Residential land
Zodra and Thruelry Rigki Sacha	Industrail land
Tshongdrel sacha	Commercial
Parks, town squares, golf course, zoos, playgrounds	Recreational land
Zhungdrel Khochey Sacha	Institutional Land
	Any other category of land designated by the Commission from time to time

2.2 Certification of land categories

The registration of land categories in the Thram shall be based on the following certification of land use:

- i) Agricultural land (wet land, dry land, residential land, cash crops) from Local Authority
- ii) Commercial land, industrial land, recreational land from the Ministry of Trade and Industry for Rural and from Thromde for town.
- iii) The use of chuzhing for other purpose and commercial agriculture farms from Ministry of Agriculture
- iv) Acquisition of private registered land and allotment of government land from the Commission
- v) Specification of land category in the Kasho while granting land.
- vi) Other land categories as per other laws and government orders
- vii) Owning more than one Thram (Refer to Section 22 of the Land Act 2007)

2.3 Issuing Lag Thram

- i) The Lag Thram shall be issued as per the convenience of the landowner by the Commission Secretariat or by the concerned Dzongkhag, Drungkhag or Thromde.
- ii) The Lag Thram shall be issued along with the cadastral map, pursuant to the sections 23 to 26 of the Land Act.
- iii) In case of a family ownership only one Lag Thram shall be issued in the name of the Thram holder.
- iv) In case of an individual ownership only a Lag Thram shall be issued.
- v) For the land under joint ownership, all the co-owners shall be issued Lag Thram each indicating the share of each co-owner.
- vi) When there is a change in the Thram resulting from any form of transaction, the old Lag Thram shall be surrendered to the local authority and the new Lag Thram shall be issued.
- vii) In the event the land owner loses or damages the original Lag Thram due to wear and tear, the owner must submit an application to the Dzongkhag through respective Gewog or Thromde requesting for a new one with proper justification.

- viii) Based on the recommendations of the Dzongkhag/Drungkhag/Thromde, the Secretariat shall issue a new Lag Thram.
- ix) The Lag Thram should be used with proper care.
- x) The validity of the Lag Thram should be verified from the Chhazhag Thram.

2.4 Access to Thram and Map records

Following agencies or individuals shall have access to the land information:

- 1) Commission Secretariat and its authorized agency
- 2) The officials at Gewog and Dzongkhag or Thromde authorized by the Commission Secretariat.
- 3) The Thram holder or person authorized by the Thram holder
- 4) Other government agencies for public purpose

2.5 Entitlement to own land

- i) Any juristic person above the age of 18 years, family, institution of monarchy, government institution, Gerab Dratshang, civil society organization, corporations and religious institution.
- ii) Land may be owned anywhere in the country in accordance with section 58 and 63 of the Land Act.
- iii) The ownership of land shall be conferred to its owner upon registration of land in the Thram in his name.
- iv) The share of land for all co-owner under joint ownership shall be considered equal unless specified.

2.6 Land Ceiling

As per the section 64 of the Land Act, except for those juristic persons listed under Section 68 of the Land Act, ownership of land by any other juristic person shall be subject to ceiling of 25 acres. This include Chhuzhing, Kamzhing, Khimsa, cash crops, commercial and recreational land.

Joint family as per Section 319-21 includes members under same census having a unique household number.

A person under same census with a unique household number owning a land in his

name or under joint ownership shall face under the land ceiling.

Any excess beyond the land ceiling shall be forfeited. However, the landowner shall have the choice to decide the land to be forfeited.

2.7 Exemption from the land ceiling

The land ceiling in Section 64 of Land Act and section 31 of Land Rules and regulation shall not apply to the land registered in the name of following:

- i) Community owned land for social and religious purposes
- ii) Crown property land
- iii) Members of the Royal family
- iv) Gerab Dratshang
- v) Government institutions and corporation. If the corporation is deregistered, the land ceiling shall apply.
- vi) Land registered in the name of a corporation as industrial land (registered in name of corporation only).
- vii) Private corporate land registered as industrial land as per Section 68(f) of the Land Act.

2.8 Ownership of immovable properties on the transacted land

Pursuant to Section 106 of the Land Act if the transaction deed does not specify the right to immovable property on the land being transacted, the immovable properties shall belong to the new landowner and the previous landowner shall not have any claims over immovable properties on the land.

2.9 Access to the registered land

Any authorized person for the purpose of cadastral survey and public utility works shall be allowed to enter into the private registered land in accordance with Sections 119 to 122 of the Land Act.

The Government agency shall serve a notice in writing seeking access to the landowner or any person in custody of such land through the concerned Thromde, Gewog or Dzongkhag.

The notice shall specify the period for which access is being sought.

2.10 Registration of land in Chhazhag Sathram

The land must be registered in the name of person to whom the land is given under one of the following categories:

- a. Individual land
- b. Joint ownership land
- c. Family land
- d. Corporation land
- e. Civil Society Organization
- f. Religious institution
- g. Government institution and Gerab Drasthang (should register in the name of concerned organizations)

2.11 Rights and obligations of landowner

- i) A person shall have exclusive rights over the land if the land is registered as individual ownership in his name.
- ii) Family land registered in the name of the head of family shall belong to all the family members.
- iii) The co-owners of the land registered under joint ownership shall have equal rights unless specified in the Thram.
- iv) Any registered land of individual possession can be allowed to lease in accordance with the provisions of the Land Act.

2.12 Discussion

1. Can someone own more than one Thram within the same Gewog?
As per the Land Act 2007 a juristic person can own one or more Thram within the same Gewog or outside. There must be at least one plot in a Thram. Mortgaging land is convenient if somebody owns multiple Thrangs.
2. Some people have registered their land as "Individual Ownership". Can children of such landowners still inherit land?
All land cannot be registered under Individual ownership. Kidu land or land allotted through the Royal Kasho must be registered as "Family Land". In the absence of a will, the inheritance of the land of a demised landowner will be governed by the Inheritance Act, irrespective of the type of ownership.
3. Some people registered under the same unique household tend to claim equal share of family land, even though they are not entitled to. Is there any legal provision to reject such claims?
Any claim of ancestral land must be contested in light of the Inheritance Act.
4. Some people registered the land occupied by private or community Lhakhang in the name of the caretaker. Is this allowed?
If the land is already registered as community Lhakhang it is not possible to

change the ownership type as “individual ownership”. However, if it is a private land it is not advisable to register as a community or religious institution land.

If registered in the name of the caretaker it is possible that over the period the caretaker may privatize the land. Conversely, some people have forever lost the ownership of private land after registering as religious institution land, since the ownership of such land cannot be reverted.

5. Many people are not paying land tax on time and some are not paying for years. The Gewogs do not have adequate budget provision for notification through media. Is it possible to include the deadline for annual land tax payment in the revised Land Rules and Regulation?

Section 224 of the Land Act 2007: ***If a land tax is not paid for 3 consecutive years, the Local Authority shall serve a notice to the landowner at the end of the third year to pay the tax with arrears.***

Normally, all taxes must be paid within the first month of the calendar year. This should be applicable to land tax also. Gewogs must first notify in writing to the defaulters and submit the list of people who have not paid tax consecutively for three years to the National Land Commission Secretariat.

6. Thrams must be transferred from the names of deceased within 365 days. Is it from the day of passing of the landowner or after the Thram is issued? Since the new Thrams are yet to be issued after the NCRP another transaction cannot be processed. Therefore, some alternative arrangement has to be put in place. It is from the day after the landowner has passed away. In the Dzongkhags where the Thrams are yet to be issued the Gewogs may start compiling land transaction applications and officially register the transactions for execution immediately after issuing the new Thrams.
7. Is it permitted to occupy excess land of land allotted through Kasho?
Occupying excess of land allotted through Kasho is illegal. Occupying land illegally or encroachment into the government is forbidden. The Gewogs must monitor and stop such practice. Some people may request that they have al-

ready appealed and may start developing land. Such practices should not be allowed until the Kidu is granted and the land is formally registered in the Thram.

8. It is said that only one Lagthram can be issued per Thram. If the Lagthram is retained by the financial institute after the land is mortgaged it will be inconvenient for the land owner without another Lagthram. Can another Lagthram be issued?

People resort to double transactions and/or mortgaging when multiple Lagthrams are provided. Therefore, the NLC has decided to issue only one Lagthram per Thram to avoid problems. However, if required landowners can apply for plot based Lagthrams.

9. Is there any possibility of issuing separate Lagthram for those whose entitlements are remarked as *Rangwang* in the Thram of family land?

There will be no *Rangwang* in the new Thrams issued after the cadastral resurvey. People owning land under joint ownership will be issued separate Lagthrams.

10. The financial institutes retain the original Lagthram saying that they are obeying the order of NLC. The NLC may instruct the financial institutes to retain the copy of Lagthrams.

There is no limit to the number of copies that can be generated. If financial institutes are instructed to retain only the copies of Lagthram the risks stated in Sl. 8 will still prevail.

11. Will the land that is not used consecutively for three years be forfeited?

Bhutan has very limited land resource. Therefore, it is the responsibility of all landowner to make the best use of scarce land resource.

Section 215 of the Land Act 2007: ***If the Kidu or rehabilitation land is not occupied and used by the landowner within 3 years from the date of allotment, it shall be deemed that he has the intention to abandon his rights on the land.***

The forfeiture of land will not happen in an ad-hoc and sudden manner. First, the Local Authority shall issue written notice to the landowner. After 180 days

of issuing the notice if the landowner still fails to occupy the land the Local Authority shall recommend for annulment of ownership to the National Land Commission Secretariat.

As for land acquired through the means other than Kidu there is no specific mention in the Land Act that land unused for over three years must be forfeited.

12. Is it allowed to construct house in the orchard?

There is no provision in the Land Act 2007 restricting construction of house in the orchard.

13. People in the same census can buy land in any part of the country. The Gewog has no means to know. Therefore, the Gewogs cannot monitor land ceiling effectively?

It is an offence of misdemeanor to own land beyond the ceiling as per Section 290(a) of the Land Act 2007.

It is the responsibility of the land transferee to declare all land holdings in a prescribed **LT Form 4** at the time of executing land transaction. The Gewogs must monitor land ceiling using this form. However, the National Land Commission Secretariat will also monitor using the consolidated land database before approving any land transactions.

14. People may mortgage their land with any financial institution anywhere in the country. The Gewogs may not know the status of land being mortgaged. There may be serious consequences?

When people mortgage their land a lien notice must be endorsed by the concerned Dzongkhag or Thromde. A record of mortgaged land must be maintained by the Dzongkhag and Thromde Land Record Sectors. Copies must be provided to the National Land Commission Secretariat on a regular basis. Before processing any land transactions it must be confirmed that the land being transacted is not mortgaged. As per section 300(a) of the Land Act 2007 not reporting any mortgage or leasehold is a violation.

15. Some people try to claim double Lag thrams under lost case by keeping their original lag Thram in the banks for mortgage reasons. Can the Gewog directly ask banks if their plots are mortgaged? How to process for new Lag Thram if the

old one is lost?

First, it must be ascertained from the record whether the particular Thram is under lien. Then the applicant must submit an undertaking that lost or misplacement of Lagthram is a genuine case. Only after this the Gewogs must recommend for the issuance of a new one. There is no harm in confirming from the financial institutes. As for the Thromdes the loss of Lagthram must be notified through the media. The owner of the Lagthram must bear the cost of notification.

16. How can a mortgaged land be transferred in the event the owner dies?

A clearance must be obtained from the concerned financial institution. Normally, the clearance is issued only after the transfer of lien.

17. Can private schools be considered as an institution and thereby exempted from land ceiling?

Section 68.f of the Land Act 2007: ***Industrial land beyond 25 acres ceiling, provided that the industrial land exceeding 25 acres ceiling is registered in the name of a Corporation.***

18. During the previous cadastral survey some of the landowners could not regularize some excess land. Is there a second chance?

The regularization of excess land is admissible only one time as per the resolution of the 58th Session of the National Assembly.

19. Is there any land tax for recreational land?

Section 311 of the Land Act 2007: ***Except for the land maintained as Crown Properties, all the registered lands are subject to land tax from the day they are registered in the Thram.***

20. As per the Land Act the registered land shall be reverted as a Government land if not cultivated continuously for three years. Tseri and Pangzhing can be cultivated only once after every four to five years on shifting basis. How can we solve such problems?

As per Section 19 of the Land Act 2007 the Tseri and Pangzhing land types are already categorized either as Kamzhing or as per the actual usage on the

ground. Therefore, there is no issue of Tseri and Pangzhing.

21. There are many Yoje plots in some villages. Can such plots be transferred under family ownership?

Some Yoje lands are left fellow which is not serving any purpose for the Lhakhang. Can the ownership of such land be converted to private, to make the best use of the lands?

As per Section 233 of the Land Act 2007 any land registered in the name of religious institution cannot be transacted.

22. Some family members have left their homes to work elsewhere. For many years the land is being cultivated and tax paid by the member who are at home. Can such lands be transferred in the name of member who are actually using it and paying taxes without the consent of the members who are absent?

The transfer of the ownership of the land without the involvement of the legal owner or eligible members of the family without completing due formalities is not permitted. Any conflicting rights over the land must be contested in pursuance to the Land Act 2007 and Inheritance Act.

23. Some people have started constructing houses on excess land which are yet to be regularized as Kidu from His Majesty the King. Is this allowed?

Any land which is not registered in the Thram is a state land. Construction of house in the state land is illegal as per Section 299.e of the Land Act 2007. The Gewogs must not allow such constructions or any development on such land.

3 གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་ས་ཁྲུལ་སྤྱོད་བཅུག་གི་བྱ་རིམ།

- 1) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༥༧ པ་ལས་ ༡༥༩ པ་ཚུན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་ཆོག།
- 2) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ལུ་ ཕ་ཕན་ 3 ཀྱིས་ རང་གནད་དང་འབྲེལ་ཤོག་ LT-(R) 1-A (ཤོག་གྲངས་ 3) རང་བཀའ་སྟེ་ ཆེད་འོག་ཡིག་ ཚང་ལུ་སྤྲུལ་དགོ།
- 3) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁུ་ཡིག་སྤུལ་སྐབས་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ ཁུ་ཡིག་གི་ཟུར་སྒྲགས་འབད་ཅེས་པར་དུ་སྤུལ་དགོ།
 - 1) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ནང་འཁྲལ་འགན་རྒྱ།
 - 2) གཤམ་འཁོད་ཚུ་ལས་ ཉོགས་མེད་ཡི་གུ།
 - 3) བཟའ་ཚང་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ བཟའ་ཚང་ནང་མི་སྡེས་ལོ་ 1, ཡན་ཆད་ཚུ་ལས།
 - 4) སྤྱི་རུབ་བདག་དབང་གི་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ སྤྱི་རུབ་ཀྱི་ཚོ་བདག་ཚུ་ལས།
 - 5) ཁྲུལ་སྤྱོད་སྐབས་བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་རང་རྒྱུ་འབད་བཀོད་དི་ཡིན་པ་ཅིན་ས་ཆ་ལེན་མི་ནང་མི་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་ ཡི་གུ།
 - 6) ས་ཆ་ལེན་མི་དེ་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་འབྲེལ་བཟུམ།
 - 7) སྤྱོད་མི་དེ་ས་ཆ་ཁྲུལ་ནང་བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་བཟའ་ཚང་ཡིན་པ་ཅིན་ ཁོ་རའི་མི་ཕྱིས་འབྲེལ་བཟུམ།
 - 8) ས་ཆ་ལེན་མི་དེ་མིང་ཁྲུལ་ བདག་དབང་རང་རྒྱུ་འབད་བཀོད་དགོ་པ་ཅིན་ ཁོ་རའི་མི་ཕྱིས་འབྲེལ་བཟུམ།
 - 9) ས་ཆ་ལེན་མི་གི་སྤྱི་ལོ་ཁྲུལ་ཡང་ནང་བསྐབ་ནི་ཡིན་པ་ཅིན་ དེ་ཡང་ལག་ཁྲུལ་རོམ།
 - 10) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དེ་ལག་ཁྲུལ་རོམ།
 - 11) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་ཆེ་འདས་སྤང་པ་ཅིན་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལས་བདེན་སྦྱར་ཡི་གུ།
 - 12) ས་ཆ་གཏང་མར་བཅུགས་ཡོད་པ་ཅིན་ དདུལ་འབྲེལ་སྤུལ་ཁང་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ།
- 4) ཆེད་འོག་གིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ཡིག་ཆ་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་དབྱེ་ཞིབ་དང་ བདེན་དཔྱད་འབད་དགོ།
- 5) དགོས་མཁོ་འདི་ཡིག་ཆ་ཚང་པ་ཅིན་ ཆེད་འོག་གིས་འབྲེལ་ཡོད་ཕ་ཕན་ལུ་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་རོམ་འཛིན་ཨང་རྟགས་སྤྱོད་དགོ།
- 6) མི་དམངས་བཟུ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤྱོད་ལེན་གསལ་བསྒྲགས་ཅིག་ ཆེད་འོག་གི་བཅུ་བྱུ་སྒྲུར་ནི་དང་རང་སྤོ་ལུ་སྤྱོད་ ཆོགས་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚུ་ལུ་བསྒྲགས་གཏང་དགོ། བསྒྲགས་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་ 30 རིང་བཞག་དགོ།
- 7) ཉིན་གྲངས་ 30 འི་ རང་འཁོད་ཉོགས་བཤད་བཀོད་མི་འཐོན་པ་ཅིན་ ཆེད་འོག་གིས་དབྱེ་བ་དཔྱད་དེ་ འོས་ལྷན་གྱི་ཉོགས་ བཤད་ཡིན་ཆེ་ ཉིན་གྲངས་ 15 འི་ནང་འཁོད་སྤྱོད་ལེན་བཀག་ཆ་འབད་དེ་འབྲེལ་ཡོད་ཕ་ཕན་ལུ་བཅུ་འཕྲོད་དགོ།
- 8) འགལ་སྤྱད་ ཉོགས་བཤད་མེད་ན་ ཉིན་གྲངས་ 30 ལུ་ལུ་ ཉིན་གྲངས་ 15 འི་ནང་འཁོད་ ཆེད་འོག་གིས་འགན་རྒྱ་འབྲེལ་ཤོག་ LT-(R) 1-B རང་བཀའ་སྟེ་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ཆ་ཤོ་གིས་བདེན་སྦྱར་འབད་དེ་ རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུང་ཁག་ཁྲུལ་སྤྱོད་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- 9) རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུང་ཁག་ཁྲུལ་སྤྱོད་གིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ ཚུལ་མཐུན་ཡོད་མེད་བཟུག་ཞིབ་འབད་དེ་ གཤམ་འཁོད་ གནད་དོན་ལྟར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- 10) ས་ཆ་བཀོ་བཤའ་རྒྱུ་དགོ་པ་མེད་ན་ ཆེད་འོག་ལས་ཡིག་ཆ་ཐོབ་པའི་ཉིན་ལས་ ཉིན་གྲངས་ 15 འི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཤོག་ LT-(R) 1-C (ཤོག་གྲངས་ 3) བཀའ་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ལུ་ ཁྲུལ་སྤྱོད་མི་གནད་བའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཆ་ལུ་གཏང་ དགོ།
- 11) ག་འདེམ་ཅིག་འབད་ ས་ཆ་བཀོ་བཤའ་རྒྱུ་དགོ་པ་ཅིན་ ཉིན་གྲངས་ 30 འི་ནང་འཁོད་ ས་འཇལ་འབད་དགོ།
- 12) ས་འཇལ་ཆར་བའི་ལུ་ བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་ནང་འཁོད་ སྤྱི་ལོ་ལུ་ ཁྲུལ་སྤྱོད་མི་གནད་བའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཆོགས་

ཡིག་ཚང་ལུ་གཏང་དགོ།

༡༡) རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་དོན་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་བཏང་སྐབས་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ འབྲ་དཔར་ བཏབ་ ཞིན་མ་ལས་གཏང་དགོ།

༡) རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་གན་ཀྱི་ LT-(R) 1-B

༢) རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་བདེན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ LT-(R) 1-C

༣) ས་ལེན་མི་ལས་ ཁོ་རའི་མིང་ཐོག་ས་ཆ་ཇི་ཡོད་ཁ་གསལ་བཀོད་པ་ LT-Form (4)

༤) ས་ཆ་དཔྱད་འབག་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅིན་ དེའི་ས་ཁུངས་འཇལ་སྟན་ལྟ།

༡༢) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་ལུ་ ཚུལ་མཐུན་ཡོད་ན་ ཉིན་གྲངས་༡༥ འི་ནང་འཁོད་ རྒྱུ་ ལྷན་གྱིས་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་དོན་ གནང་བ་ཐོབ་པའི་ལྷན་ རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་ རྒྱུ་ལྷན་དང་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ལྷན་དུ་མཐུན་དང་ མཐུན་སྒྲིག་བཟོ་ནི་ཁར་ས་ཆ་ལུ་བདེན་འཕྲོད་འབད་དགོ།

༣.༡ ས་ཇོའི་མིང་ཐོ་ རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པའི་དོན་ ཆོ་འདས་ཀྱི་མིང་ཐོག་འཁོད་པའི་ས་ཁུངས་སྤྱོད་ཀྱི་ ལམ་ལུགས།

༡) ས་ཇོའི་མིང་ལེགས་བཅས་འབད་ནི་འདི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པའི་དོན་ལྟེ།

༢) ཆོ་འདས་ཀྱི་མིང་ཁར་ས་ཁུངས་བཞག་མི་ཆོག།

༣) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་༧༥ པ་དང་འབྲེལ་ ས་ཇོ་ཆོ་འདས་སོང་ཞིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་༣༠ འི་ནང་འཁོད་ ནང་མི་ བཟང་ཆང་གཅིག་ལུ་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་དོན་ལྟེ།

༤) ཆོ་འདས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ལས་མ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་མ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཆོ་འདས་མིང་ཐོག་གི་ས་ཆ་ སྤྱོད་ལེན་གཞན་གྱི་རིགས་ངོས་ལེན་འབད་མི་ཆོག།

༥) གཤམ་སྤྱོད་ ཉིན་གྲངས་༣༠ འི་ནང་འཁོད་ ཆོ་འདས་སོང་མི་ལས་མིང་སྤྱོད་སོང་མ་འབད་བ་ཅིན་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་ དོན་ ༣༠ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ (༩) དང་ འབྲེལ་ཏེ་ ཉེ་མ་པ་ཡང་ཕྱ་ཕོག།

༣.༢ ལས་འཛིན་དང་ སྤྱོད་ཀྱི་ཆོང་འབྲེལ་གྱི་མིང་ཐོག་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་འཇལ་ལམ་ལུགས།

༡) ལས་འཛིན་ཚུ་གི་ས་ཆ་ ས་ཁུངས་བཀོད་ནི་དེ་ འབྲུག་ཆོང་སྤྱོད་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལུ་ གཞི་བཙུགས་འབད་ཡོད་མི་ལས་ འཛིན་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་དོན་ ལས་འཛིན་གྱི་མིང་ཐོག་ལུ་བཀོད་དགོ།

༢) ལས་འཛིན་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོང་འབྲེལ་གྱི་མིང་ཐོག་ལྷན་བཀོད་དགོ་པ་ཅིན་ངོས་འཛིན་གྱི་ལྷན་པའི་དོན་ལྟེ།

༣) ལས་འཛིན་དེ་ཡང་ གཞུང་སྤྱོད་དཔྱད་བཟྱ་སྟེ་ ས་ཁུངས་ནང་ལུ་ བཀོད་དགོ།

༤) ས་ཁུངས་ནང་ བཟོ་གྲུའི་ས་ཆ་ཟེར་བཀོད་ཡོད་མི་མ་བཟི་བར་ སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འཛིན་ས་ཆ་ གཞན་གྱི་རིགས་ས་ཆའི་མཐོ་ཆང་དང་ འབྲེལ་དགོ།

༥) སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འཛིན་མ་འབྲེལ་ཚུ་གི་ མིང་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་ཚུ་གི་ཐང་ ས་ཁུངས་ནང་ ལྷན་ཚོགས་ལས་ ངོས་འཛིན་ཨང་ རེ་བཀོད་དེ་ དཔྱད་བཟྱ་དགོ། དམིགས་བསལ་གྱི་ ལས་འཛིན་ཅིག་གི་ས་ཆ་ཚུ་ལུ་ ས་ཆའི་ ཆགས་གནས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་ ས་གནས་ གཏེ་ཨིན་རུང་ ངོས་འཛིན་ཨང་གཅིག་སྤྱོད་ཀྱི་ ས་ཆའི་མཐོ་ཆང་ བཟྱ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལས་ ལྷན་པའི་དོན་ལྟེ།

༦) ལས་འཛིན་གྱི་ས་ཆ་ཚུ་ ལྷན་བཀོད་སྐབས་ བཟྱ་ཀྱིས་ལྷན་ལྷན་ལས་གནང་བའི་ལྷན་པའི་ རྒྱུ་ལྷན་དང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པའི་དོན་ལྟེ།

- 2) ལས་འཛིན་གྱི་མིང་ཐོག་ཁམ་བོད་སྐབས་ ལས་འགུལ་གྱི་གྲོས་འཆར་ལས་རིམ་ཁ་གསལ་དང་དེ་ལུ་བསྟན་ཀྱིས་ལྷན་ཁག་གིས་ངོས་ལེན་བདེན་སྦྱར་བཀོད་དེ་དགོ།
- 3) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་30(ག) པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཚོག་ཐམས་དང་ ལུ་ག་ཅི་འབད་ནི་ཨིན་ནའི་སྟན་ལུ་ཁ་གསལ་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་དང་ ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ བདེན་སྦྱར་འབད་མིང་བཅས་སུ་ལ་དགོ།

3.3 ཚོས་སྡེ་གཙུག་སྡེའི་མིང་ཐོག་ས་ཁམ་བོད་ནི།

ཚོས་སྡེ་གཙུག་སྡེའི་མིང་ཐོག་ས་ཁམ་བོད་དགོ་པ་ཅིན་ཚོས་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ལས་འབྲུག་གི་ཚོས་སྡེ་ངོས་འཛིན་ཨིན་པའི་ལག་ཁྱེར་གསལ་སྟོན་འབད་དགོ།

3.4 གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་གཅིག་ལས་ གཙུག་སྡེ་གཞན་གཅིག་ལུ་ ས་ཁམ་སྤོ་སྤོར་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

- 1) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་14 པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དགེ་རབ་ཟུ་ཚང་དང་ གཞུང་གཙུག་སྡེའི་མིང་ཁར་གྱི་ས་ཆ་ གཙུག་སྡེ་གཞན་ལུ་སྤོ་ནི་དེ་ འབྲི་ཤོག་ LT-Form (R) 2-A) རང་བཀའ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ལུ་བའབད་དགོ།
- 2) རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་ ཡིག་ཆ་ཐོབ་པའི་ཉིན་མ་ལས་ འབྲི་ཤོག་ LT-Form(R) 2-B རང་བཀའ་སྟེ་ ཉིན་གྲངས་30 འི་ནང་འཁོད་ གློག་རིག་ནང་ཁམ་སྤོ་ནི་ གནང་བའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ལུ་སུལ་དགོ།
- 3) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ལས་སྟན་ལུ་གློག་རིག་ནང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ འབྲི་ཤོག་ LT-Form(R) 2-C རང་བཀའ་སྟེ་ ཉིན་གྲངས་ 30 པའི་ནང་འཁོད་གནང་བ་སྤོད་དེ་ ཁམ་རྩལ་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་བན་དོན་འཕྲོད་དགོ། དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ ལས་སྡེ་ལུ་ བན་སྤྱོད་འབད་དགོ།

3.5 བཀའ་ཤོག་གི་ས་ཆ་ ཁམ་བོད་ནི་དང་སྤོ་ནིའི་ལམ་ལུགས།

- 1) མི་དབང་མངའ་ཞབས་ལས་བཀའ་ཤོག་གནང་བའི་ས་ཆ་ ཉིན་གྲངས་360 འི་ནང་འཁོད་ཁམ་བོད་དགོ།
- 2) ལྷན་ཚོགས་ལས་ ས་ཆ་འཇལ་ནི་དང་ཁམ་བོད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་ལུ་གཏང་དགོ།
- 3) རྫོང་ཁག་གིས་ ས་འཇལ་ཏེ་ སྟན་ལུ་ཚུ་འབྲེལ་དཔར་བཏབ་ཐོག་ གློག་རིག་ནང་ཁམ་ཀྱབ་ནི་ལྷན་ཚོགས་ལུ་སུལ་དགོ།
- 4) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ལས་སྟན་ལུ་གློག་རིག་ནང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་གནང་བ་གོལ་ཏེ་ ཁམ་རྩལ་མཐུན་དང་སྤྱི་གམ་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡོག་ རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག་/ཀླད་འོག་/ཁྲོམ་སྡེ་ལུ་བན་དོན་འཕྲོད་དགོ། དེ་ལས་ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ས་ཆ་ལུ་བན་དོན་འཕྲོད་དགོ།
- 5) བཀའ་ཤོག་གི་ས་ཆ་ སྤྱི་དུག་དང་གཞི་ཆགས་ཡིན་ན་ སྐལ་བཟོ་མ་གཏོགས་ ས་ཁམ་ཀྱབ་པའི་ གནས་ལོ་དང་ལྷ་ཆོས་ལས་བརྩས་ ལོ་ངོ་70 ཚུན་གྱི་རིང་ ཉོ་བཅོང་དང་ སྤོང་པར་ བརྒྱུ་སྤོར་ ཡོ་བྱད་བཅས་སྤྱོད་ལེན་འབད་མི་ཆོག།
- 6) བཀའ་ཤོག་གི་ས་ཆ་ འཕྲོ་མཐུད་ལོ་3 རིག་ནང་འཁོད་བཀོལ་སྤྱོད་མ་འབད་བཅིན་ ས་ཆ་དེ་གཞུང་བཞེས་ཨིན།

3.6 ཁམ་བོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ གཏང་མར་བཙུགས་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤྱོད་རིམ་པ།

- 1) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་16 པ་དང་ 73ལ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་མིང་ཁར་འཁོད་པའི་ས་ཆ་ གཏང་

མར་བཅུག་ཆོག་ གཏའམ་བཅུགས་པའི་གན་རྒྱ་འདྲ་བཤུས་ཅེ་ རྫོང་ཁག་ལུ་སྤྲོད་དགོ།

- ༡) རྫོང་ཁག་གིས་ ས་ཆ་གཏའམ་མར་བཅུགས་ཡོད་པའི་སྟན་ལུ་གན་འདྲ་དང་བཅས་ ལྷན་ཆོགས་ལུ་ཕུལ་དགོ། ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ གཏའམ་བཅུགས་ཡོད་མི་ས་ཆའི་ཐོ་འཛིན་བཞག་དགོ།
- ༢) ལྷན་ཆོགས་ གཏའམ་བཅུགས་ཡོད་པའི་ འཛིན་ཐོ་ཡོད་མི་དེ་ དཔུལ་འབྲེལ་སྤེལ་ཁང་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ ཆ་མེད་ གཏའ་དགོ།

༣.༢ གཏའམ་བཅུགས་ཡོད་པའི་ས་ཆ་འགལ་ཤོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བདག་དབང་མིང་ཐོ་སྤྲོད་སྤོང་།

- ༡) གཏའམ་བཅུགས་པའི་ས་ཆ་ འགལ་ཤོར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མིང་ཐོག་སྤྲོད་གོལ་རྒྱ་ ཁྲིམས་འདུན་ལུ་ཕུལ་ཞེན་མ་དེ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཀའ་ རྒྱ་དང་འབྲེལ་དགོ། ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲུན་ཆོད་མེད་པར་གཏའམ་མར་བཅུགས་པའི་ས་ཆ་ལྷན་སྤྲོད་མི་ཆོག།
- ༢) གཏའམ་ལེན་མི་དེ་གིས་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ལས་ བཀའ་རྒྱ་བརྟོན་དགོལ་དང་ ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ འགལ་ཤོར་ཚུ་བདག་གིས་ མཐོ་གཏུགས་འབད་ཆོག་པའི་དུས་ལུན་ ཉིན་གྲངས་ ༡༠ ལྷན་དགོ།
- ༣) ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ ས་ཆ་འཇལ་ནི་དང་ལྷན་སྤྲོད་ནི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་ལུ་གཏའ་དགོ།
- ༤) རྫོང་ཁག་གིས་ ས་འཇལ་ཏེ་ ལྷན་ལུ་རྒྱ་འདྲ་དང་བཅས་བཞག་ གློག་རིག་ནང་བཅུག་ཏེ་ལྷན་རྒྱབ་ནི་གནང་བ་ལྷན་ཆོགས་ལུ་ ཕུལ་དགོ།
- ༥) ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ལས་སྟན་ལུ་གློག་རིག་ནང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ གནང་བ་སྤྲོད་དེ་ ལྷན་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ ས་ གནས་དབང་འཛིན་ལུ་བརྟེན་དོན་འཕྲོད་དགོ།

༣.༣ འཇགས་ལུས་ས་ཆའི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤྲོད་རིམ་པ།

- ༡) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༠༢ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འཇགས་ལུས་ས་ཆ་ ལྷན་ནང་བསྐྱར་འཇུགས་དོན་ལུ་ འབྲི་ཤོག་ OL (R) 1-A བཀའ་ རྟེན་ཆེད་འོག་ལུ་ཐོབ་འབད་ཆོག།
- ༢) འཇགས་ལུས་ཤོལ་ཏེ་ ལོ་ངོ་ ༥ འི་ནང་འཁོད་ལུ་ཨིན་མི་རྒྱ་ རོས་ལེན་འབད་དགོ། ལོ་ངོ་ ༥ ལྷག་སོང་ན་ རོས་ལེན་འབད་མི་ཆོག་ གེ་གཞུང་ས་འབད་བཟུ་ནི་ཨིན།
- ༣) འཇགས་ལུས་ས་ཆའི་ལུ་ཡིག་ ཆེད་འོག་ལུ་ཐོབ་ཞེན་ལས་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་མཐིལ་ཕྱིན་འབད་ དགོ།
- ༤) ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ ༡༠༢ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་ན་ ཆེད་འོག་གིས་ཉིན་གྲངས་ ༡༥ འི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་ སྤྲུགས་འབྲི་ཤོག OL Form (R) 1-B རན་བཀའ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༥) རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ གིས་ ཉིན་གྲངས་ ༡༥ འི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་སྤྲུགས་འབྲི་ཤོག OL(R) 1-C རན་ བཀའ་སྟེ་ གློག་རིག་ཐོག་ལྷན་ནང་ བསྐྱར་འཇུགས་ འབད་དི་གནང་བ་ལྷན་ཆོགས་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༦) ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ལས་བསྐྱར་འཇུགས་ཀྱི་སྟན་ལུ་གློག་རིག་ནང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་སྤྲུགས་འབྲི་ཤོག OL Form (R) 1-D རན་བཀའ་སྟེ་ ཉིན་གྲངས་ ༣༠ འི་ནང་འཁོད་གནང་བ་སྤྲོད་དེ་ ས་གནས་དབང་ འཛིན་ལུ་བརྟེན་དོན་འཕྲོད་དགོ།

3.4 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་གན་རྒྱ་ལུ་ཆ་གནས།

- 1) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ 120 པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་ལེན་མི་དང་པམ་ དང་གཅིག་ཁར་འགན་རྒྱ་ བཅོས་ཡོད་མི་དེ་ ཆ་གནས་ཅན་སྤེལ་བཅི་དགོ།
- 2) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ འགན་རྒྱ་བཅོ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ས་ཁྲམ་མིང་ཐོ་སྤོ་མ་ཚར་ཚུན་ གཞན་ལུ་སྤྱོད་ལེན་འབད་མི་ ཆོག།
- 3) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ 121 པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ཁྲིམས་མཐུན་བཅོས་ཚར་རུང་ཁྲམ་ནང་ མིང་ཐོག་སྤོ་སོར་མ་ འབད་བར་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ཆ་མེད་གཏང་ནི་དེ་དོན་ལུ་ ཅུ་པན་3 ཆར་གིས་ཁྱ་ཡིག་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ སྤུལ་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཆ་མེད་གཏང་ཆོག།
- 4) ཡོ་ན་མ་སྤྱོད་པའི་མིང་ཐོག་ཁྲམ་ནང་ཡོད་མི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ འབད་མི་ཆོག།

༤ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་ས་ཁྲུམ་སྤྱོད་བཅུག་གི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་རིམ།

༤.༡ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཆ་གསལ་བསྒྲགས་འབད་ནི།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༠༢ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོམ་འདེབས་ལུ་གཞིར་བཞག་སྟེ་ གཞུང་གིས་ ཁྲོམ་སྡེ་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་ནི་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་དང་ཨྲོང་ཁག་ཁྲོམ་སྡེ་ཚུ་གི་བཅད་མཚམས་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ བཅད་མཚམས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་ལས་ ༢༠༢༠་ལུ་གནང་བ་གྲོམ་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅུག་ནི། ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ཁྲུམ་ ཆམ་ཉམ་རང་སོ་སོར་ བསྐྱ་སྒྲིག་འབད་ཆར་ཡོད་པ་ཨིན།

༤.༢ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཆ་ བདག་སྤྱོད་དང་འཛིན་སྦྱོང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩་ལས་ ༢༠༠༢ ཚུན་གྱི་བར་ན་ ཐིམ་ཕུག་ ཕུན་ཚོགས་གླིང་ དག་ལེགས་ཕུག་ དང་ བསམ་འགྲུབ་ལྗོང་མཁར་ ཚུ་ནང་གི་ས་ཆ་ཚུ་ ཁྲོམ་སྡེ་དང་ཞབས་རྟག་ལྷན་ཁག་གིས་ བདག་སྤྱོད་འཐབས་བྱུག། སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མ་ཆ་འཛོག་གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཆ་འི་བདག་སྤྱོད་དང་འཛིན་སྦྱོང་གི་ཕྱག་འགན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕོག་པ་ཨིན།

ཁྲོམ་སྡེ་གིས་རང་སོའི་ཁྲུམ་གྱི་འབྲ་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཁྲོམ་སྡེ་གི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་དུས་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལས་གནང་བ་གནང་ཡོད།

གོང་གསལ་ནང་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་མི་འདི་ ཆེད་འོག་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་ དང་ དེ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཚུ་ནང་ཨིན། ཁྲོམ་སྡེའི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འདི་ ཁྲོམ་སྡེ་ ཀ་པ་ དང་ ཁ་པ་ནང་ཚུད་མི་ས་ཆ་ཚུ་བཅུ་ལྟེ་སྡེ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་མི་འདི་ ཁྲོམ་སྡེ་ ཀ་པ་འི་དོན་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲོམ་སྡེ་དང་ ཁྲོམ་སྡེ་ ཁ་པ་འི་དོན་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ གོང་སྡེ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཨིན།

༤.༣ ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ས་ཁྲུམ་བཀོད་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས།

ས་ཁྲུམ་ཐོ་བཀོད་འདི་ ས་ཆ་ཁྲུམ་ནང་གསར་བཅུགས་ ཡང་ན་ ཁྲུམ་རྙིང་མ་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་ལུ་སྒྲུབ་ཨིན། ས་ཆ་ཁྲུམ་ནང་གསར་བཅུག་འབད་ནི་འདི་ གཤམ་མཁོད་གནད་དོན་ལས་བརྟེན་བྱུང་མ་ཨིན།

༡༽ བཟའ་ཚང་ས་ཆ་སྐལ་བཞོ།

༢༽ རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྒྲུག་ཡང་ན་ གསོལ་རས།

༣༽ ས་ཆ་བ།

༤༽ ཉེ་བཅོང་ རྗེ་སོར་ སྤྱོད་པ་ཡོ་བྱད་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་འབད་དེ་ ཁྲུམ་ནང་འབྲེལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཚུ་བསྐྱ་བསྒྲིགས་འབད་མ་ད་དང་ ཡང་ན་ཁྲུམ་ཚོ་ཆོ་འདས་སོང་བའི་སྐབས་ ཁྲུམ་དུས་མཐུན་དང་སྒྲིག་མཐུན་བཟོ་དགོ་པ་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འདི་ ས་ཆ་ཁྲུམ་བཀོད་མ་འབད་བའི་ཉེ་མ་འབད་དགོ་པ་ཨིན་རུང་ ཁྲུམ་དུས་མཐུན་བཟོ་མ་ད་ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་དགོ་པ་མེད་པ་ཨིན།

སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ཨིན།

༡༽ ས་ཆ་དབྱེ་བ་གོ་རྒྱུ་མི་དང་འབྲེལ་བའི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན།

༢༽ ས་ཆ་མིལ་བྱ་འབད་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི།

ག་འདེམ་ཅིག་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་ས་ཆ་འདི་ དབྱེ་བ་གོ་རྒྱུ་དགོ་པ་ཅིན་ ས་ཆ་འདི་འཇལ་དགོ་པ་ཨིན། ས་ཆ་འདི་འཇལ་མ་དེ་ཉེ་འདབས་གི་
ས་ཇོ་ཡོད་ན་ཚང་དགོ། ས་ཆ་མིལ་བྱ་འབད་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི་ཨིན་པ་ཅིན་ས་ཆ་འདི་འཇལ་མི་དགོ།

གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་དགོ་པ་ཨིན།

- ༡) འབྲི་ཤོག་ LT Form (1) རྩེ་ཚན་ ༡ 'དང་ རྩེ་ཚན་ ༢ བཀའ་དགོ།
- ༢) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དང་ལེན་མི་གཉིས་གི་བར་ན་ རང་སོའི་དཔང་པོ་སྒྲིམ་ལོ་༡, ཡན་ཆད་ མི་ཕྱིས་ ཡང་ན་དམིགས་བསལ་བྱིམ་གྲུང་
ཨང་སོ་སོ་ཡོད་མི་རེ་བཅུགས་ཐོག་ལས་བཟོ་ས་པའི་ནང་གན་གྱི་ཡིག་གུ་དགོ།
- ༣) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་གི་ནང་མི་བཟའ་ཚང་ མི་ཕྱིས་གཅིག་ཁར་ ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་འབྲི་ཤོག་ནང་བཀའ་དྲེ་ལག་རྩེས་རྒྱུ་དགོ།
- ༤) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་གི་བདག་དབང་འདི་ རང་རྒྱུང་ ཡང་ན་སྤྱི་རུ་ཡིན་པ་ཅིན་ འདི་གི་ ནང་མི་བཟའ་ཚང་ མི་ཕྱིས་གཅིག་ཁར་
ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ཉོགས་མེད་འབྲི་ཤོག་བཀའ་སྤྱི་ལག་རྩེས་རྒྱུ་དགོ།
- ༥) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དང་ལེན་མི་གཉིས་གི་མི་ཕྱི་ཐོ་འདི་ དབང་ཚད་ཅན་ལས་སྤེལ་ས་བདེན་སྦྱར་འབད་དགོ།
- ༦) ས་ཆ་བདག་དབང་གསལ་སྤྱོད་གྱི་འབྲི་ཤོག་ LT Form (4)
- ༧) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དང་ལེན་མི་གཉིས་གི་དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྲུང་འབྲུགས།
- ༨) ལག་ཁྲུམ་རོམ།
- ༩) ག་དེམ་ཅིག་སྤྱོད་ཚུ་བ་བཅུག་པ་ཅིན་ རོ་ཚབ་གྱི་ཡིག་གུ། LT Form (5)
- ༡༠) ག་འདེམ་ཅིག་སྤྱོད་ཚུ་དོས་གཏའ་མར་བཅུགས་པ་ཅིན་ དཔུལ་ཁང་ལས་སྤེལ་ས་ ཡི་གུ།
- ༡༡) ཆོས་འདས་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལས་ ཆོས་འདས་གི་བདེན་སྦྱར་ཡི་གུ།
- ༡༢) འབྲུག་ཚོད་ཨིན་པ་ཅིན་ཆ་འཛིན་འབྲི་ཤོག་དང་ས་འཇལ་སྒྲན་ཞུ་ ཡང་ན་ས་གནས་འཆར་གཞི་ནང་ལུ་ ཉམས་རྒྱུ་ཅན་གྱི་
མཚན་རྟགས་བརྒྱུ་མི་དགོ།
- ༡༣) སྤྱོད་ལེན་ནང་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ ཁང་ཚན་ཡང་ན་ སྤེལ་ས་ཚུ་འཛིན་གནས་ཚུ་ལ་གསལ་བ་གོད་དེ་མཚན་རྟགས་རྒྱུ་
དགོ།
- ༡༤) གནང་བ་ཡོད་པའི་ བྱིམ་གྱི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་པར་རིས།

- ཁྲོམ་སྤེལ་ནང་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་བའི་སྐབས་སུ་ ས་ཆའི་གནད་སྤྱོད་བདེ་སྤྱི་ག་མ་འབད་བའི་སྤེལ་ས་ལས་ས་ཆའི་ཚད་གཞི་
དགོས་པ་ཉུང་ཤོས་རང་བྱིས་སྐུལ་༡, དང་ ག་དེམ་ཅིག་འབད་ཁྲོམ་ས་མཐུན་གྱི་ས་ཆའི་ཚད་གཞི་ལས་ཉུང་མ་པའི་ཞིང་ཡོད་པ་
ཅིན་ ཁྲོམ་སྤེལ་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ཁྲོམ་ས་མཐུན་ཡོད་པའི་ས་ཇོའི་ཁྲུམ་མཉམ་བསྐྱབ་དགོ།
- ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ག་ར་ ཁྲོམ་སྤེལ་ཡིག་ཆ་དང་སྤྱོད་ཞིན་མ་ལས་ཨེ་ལ་གི་འབྲི་ཤོག་ནང་དོན་དང་འབྲེལ་ རོ་སྦྱར་གྱི་
བརྒྱུ་ལ་ཞུ་གཏུགས་པ་ལུ་སྤྱོད་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་རྒྱུ་སྤྱོད་འབད་ཡོད་མི་ཁྲོམ་གྱི་ཐོ་དེབ་ཚུ་བདེན་དབྱེད་ཐོག་ས་ཆའི་སྤྱོད་
ལེན་ཚུ་དོས་ལེན་འབད་དགོ།
- ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་མ་དང་ དགོས་མཁོའི་ཁ་བྱང་ཚུ་མ་ཚང་པ་ཅིན་ཅ་པན་ཚུ་ལུ་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཐོག་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་

ཚུའི་བྱ་རིམ་ཚུ་འཕྲོ་མཐུན་བསྟར་སྤྱོད་མ་འབད་བར་མཚམས་འཛུགས་འབད་བཞག་དགོ།

- ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲོམ་འཆར་བཀོད་མི་དགོས་མཁའི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཆ་ཆང་མ་སྤྱོད་པ་ཅིན་ ཁྲོམ་སྤེལ་གྱི་ཆང་གིས་ཕ་ཕན་ཚུ་ལུ་ རང་སོ་ཁྲོམ་སྤེལ་འོང་ཉུག་སྤྱོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་འོང་ཉུག་སྤྱོད་དགོ།
- ཁྲོམ་སྤེལ་གྱི་ཆང་གིས་ཕ་ཕན་ཚུ་འབད་ན་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་དབྱེ་དབྱུད་འབད་ཐོག་ སྤྱོད་ལེན་འོང་ཉུག་སྤྱོད་པ་ཅིན་ སྤྱོད་དེ་ མི་དཔངས་གཟིགས་འབྱུང་དོན་ལུ་ཉིན་གྲངས་³⁰ ཚུན་ ཁྲོམ་སྤེལ་བཟང་བྱུར་བཀོད་བཞག་དགོ།
- བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བཀག་ཆ་འབད་ཡོད་པའི་ཕ་ཕན་ཚུ་འབད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཉིན་གྲངས་³⁰ འི་ནང་ཞིབ་ དཔྱད་གསལ་བསྟན་པ་ལྷན་ཁྲོམ་སྤེལ་ ཁྲོམ་སྤེལ་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་བཤེར་ཡིག་ལུ་ཡོད་མི་ཚུ་ རྩ་ མཚན་བཀོད་ཐོག་ཕྱིར་བཏོན་འབད་དེ་ ཉིན་གྲངས་⁷⁵ འི་ནང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཕ་ཕན་ཚུ་ལུ་སྤྲོད་ལོག་སྤྱོད་ དགོ།
- ཉུག་སྤེལ་བཤེར་མེད་པའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་མི་ཚུ་ ས་ཆ་འཛུགས་གྱི་ས་འཇལ་ཏེ་ ཁྲོམ་སྤེལ་ནང་ཡིན་པ་ཅིན་ས་ཁོངས་འཆར་ ཚུ་ག་སྤྱི་གཤམ་འབད་ནི་དང་ ཁྲོམ་སྤེལ་ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་ནང་མ་ཚུད་པ་ཅིན་ཉིན་གྲངས་³⁰ འི་ནང་འཁོད་ས་འཇལ་གྱི་སྟན་ལུ་ ལུང་དགོ། ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་དེ་ཕ་ཕན་² གྱིས་ཁས་ལེན་ཐོག་ ས་འཇལ་སྤེལ་ཆོན་གཙོ་འཛིན་དང་རང་སོའི་འཆར་གཞི་འཕྲོ་ དཔོན་ནས་དབྱེ་དབྱུད་ཐོག་ལུ་ བཀོད་བྱུང་ཆེན་ནས་ངོས་ལེན་འབད་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་འབྲུག་ཆོད་ཡིན་པ་ཅིན་ཕ་ཕན་ ¹ གྱི་ལག་རྩེས་མ་དགོས་པ་མ་ཆད་ གཤམ་སྤྱོད་ས་ཆ་འདི་དབྱེ་བཀོད་ཀྱི་ཕྱི་མ་དགོ་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་ས་འཇལ་འབད་མི་དགོ།
- ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་གཤོང་ཤོག་སྟན་པ་ཏེ་ ཉིན་གྲངས་³⁰ འི་ནང་འཁོད་ཀྱི་ལོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་སྤེལ་ ཁྲོམ་སྤེལ་ ཁྲོམ་སྤེལ་ཆོན་ནང་གཏང་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་ཁྲོམ་སྤེལ་ཆོན་ནས་ཐོ་བཀོད་འབད་དེ་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་བདེན་དབྱུད་འབད་ནིའི་ དོན་ལུ་ས་འཇལ་དང་ས་ཁྲོམ་བཟང་དོན་སྤེལ་ཆོན་ནང་གཏང་དགོ། ས་འཇལ་དང་ས་ཁྲོམ་བཟང་དོན་སྤེལ་ཆོན་ནས་བདུན་པ་¹ གི་ རང་འཁོད་སྤྲོད་ལོག་ཁྲོམ་སྤེལ་ཁྲོམ་སྤེལ་ཆོན་ལུ་གཏང་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་ཁྲོམ་སྤེལ་ཆོན་གྱིས་ས་ཁྲོམ་དང་འབྲེལ་བདེན་དབྱུད་ འབད་དགོ།
- ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཆ་ཆང་འབད་ཡོད་པ་ཅིན་ ཉིན་གྲངས་⁷⁵ འི་ནང་འཁོད་ངོས་ལེན་གྱུ་ཐོག་ལས་ ས་ཁྲོམ་དུས་ མཐུན་བཟོ་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་ས་ཆ་འོ་ཐོ་དེ་དུས་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ས་ཁྲོམ་གྱི་འབྲེལ་བཤེར་དང་སྟན་པ་སྟན་པ་ལུ་ ལུང་དགོ། ཁྲོམ་སྤེལ་གི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲོམ་དེ་བརྒྱ་ཆ་^{75%} བསྟན་ལེན་འབད་བའི་ཤུས་ལུ་ལག་ཁྲོམ་སྤྱོད་དགོ། ངོས་ལེན་གྱུ་ པའི་འབྲེལ་ཤོག་ཚུ་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་སྤེལ་གྱི་ཆང་དང་ ས་འཇལ་དང་ས་ཁྲོམ་བཟང་དོན་སྤེལ་ཆོན་ནང་ས་ཁྲོམ་མཐུན་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཏང་དགོ།
- ཁྲོམ་གྱི་སྤྱོད་བྱས་ཡིག་ཆ་^{75%} ཅན་མའི་དོན་ཆོན་⁶ པ་ལྷན་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲོམ་བཏབ་དགོས་པ་ཡིན་མ་ལས་ སའི་ རོ་བདག་གི་ག་དེམ་ཅིག་འབད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྲོམ་བཏབ་མ་བཏབ་པ་ཅིན་ སྤྱོད་ལེན་འདི་ཆ་མེད་མ་གཏང་བར་ སྤྱོད་ལེན་ གྱུ་ཐོག་ལས་ཉིན་མ་ལས་ལྷན་ཆོད་⁶ གི་ནང་འཁོད་གསལ་བསྟན་པ་འབད་དགོ། ལྷན་ཆོད་⁶ གི་ནང་འཁོད་ཁྲོམ་བཏབ་མ་བཏབ་པ་ ཅིན་ དུས་ཆད་ཁར་ཁྲོམ་མ་བཏབ་པའི་ཉེས་ཆད་བརྒྱ་ཆ་^{75%} བཀོད་ཐོག་ལྷན་ཆོད་⁶ ཚུན་དུས་ལུ་ཕྱིན་དགོ། དུས་ལུ་ནང་འཁོད་ལུ་ཁྲོམ་མ་བཏབ་པ་ཅིན་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འདི་ཆ་མེད་གཏང་དགོ།

༤.༤ ལག་ཁྲམ་སྤྱོད་ཐངས།

བཟའ་ཚང་ནང་མི་དེ་བདག་དབང་གི་ས་ཆ་དེ་ཐང་ལུ་ ཁྲམ་འཆང་མི་དེ་མིང་ཐོག་ལུ་ལག་ཁྲམ་ག་ཅིག་ལས་ཀྱི་ཉེ་སྤྱོད་མི་ཚོ་གྲགས་པ་གྲིང་གི་སྤྱོད་ཐང་ལུ་ལག་ཁྲམ་དེ་སྤྱོད་ཆོག། སའི་ཚེ་བདག་ག་ཅིག་གིས་ལག་ཁྲམ་བྱང་སྟོར་ཤོར་བ་ཅིན་ ཁྲམ་སྤྱོད་བརྒྱུད་སྟེན་ལུ་ཁྲམ་ཡོངས་ས་ཆ་སྟེན་ཆོག་ལུ་ཕུལ་དགོ། དེ་བཞིན་ཁྲམ་ཡོངས་ས་ཆ་སྟེན་ཆོག་གིས་བྱང་སྟོར་ཤོར་བའི་སྟོར་ལས་མི་དམངས་ལུ་གསལ་བསྐྱེད་ལུ་འབད་ནི་དང་དེ་ཉིད་འགྲོ་ག་ར་ལག་ཁྲམ་གྱི་ཚེ་བདག་ཕུ་ལོ་ཁོ་ར་གིས་སྤྱོད་དགོ། མི་དམངས་ལུ་བསྐྱེད་ལུ་འབད་དེ་བདུན་ཕྱུག་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་མི་དམངས་སྟེན་ལུ་གང་ཡང་མ་སྤྱོད་པ་ཅིན་ ཁྲམ་སྤྱོད་ཐང་གི་འཕུལ་བཟའ་ཐོག་ལག་ཁྲམ་གསར་པ་སྤྱོད་དགོ།

༤.༥ གྲོས་བསྐྱེད།

- ༡) མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་གཞི་བསྟན་ཁྲམ་རྫིང་ལུ་བཞག་སྟེ་ས་ཁྲམ་སྤྱོད་ནི་ནང་གན་བཅོམ་ཡིན་པས་ གྲོ་ལོག་ཚུ་གིས་ལྷམ་ད་ ནང་གན་དང་ད་སྟོ་ཡོད་མི་ ཁྲམ་སོ་སོ་འབད་འགྲིག་མཐུན་མིན་འདུག། འདི་བཟུམ་སྤྱོད་ལེན་ ཕྱིར་འབུད་གཏང་ནི་ཡིན་ནམ་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་གཞི་བཞག་ས་ཁྲམ་དེ་ནང་གན་ཡིན། ག་འདེམ་ཅིག་འབད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་ས་ཁྲམ་འགྲིག་མཐུན་མིན་པ་ཅིན་ གཙོ་བོ་ཁྲམ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ནང་གན་འདི་བཅོ་ལ་བརྒྱབ་དགོ།
- ༢) ཁྲམ་སྤྱོད་ནང་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཁྲམ་བརྒྱུ་ཆ་༥%ལེ་ཐོག་པ་འབད་འདུག། སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ཅན་མ་ནང་ཁྲམ་ཐོག་པ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཁྲམ་བརྒྱུ་ཆ་༥%ལེ་ཐོག་པ་འབད་འདུག། དེ་ཁྲམ་སྤྱོད་ལེན་ལུ་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ཅན་མ་འདི་དོན་ཚན་ ༣༡༢ ནང་།

གཞུང་གིས་ས་ཆ་འཆང་སྤྱོད་ གྱི་རྒྱ་ཚད་མང་ཉུང་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ས་ཆ་འདེམ་བཞག་ལུ་མཐུན་པ་གཞན་ཡང་ས་ཆ་འཆང་དེ་ཉེ་བཞག་ལུ་མཐུན་པ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ས་ཁྲམ་བཀལ་དགོ།

- ༣) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དོན་ལུ་དུས་ཚད་ཅིག་ཁ་གསལ་མིན་འདུག། ས་ཆ་དེ་ཡང་གཞན་མི་ཅ་ཆས་བཟུམ་འབད་ཉེ་བཅོལ་འཐབ་མས། ལ་ལུ་ཅིག་ ལོ་ཅིག་ནང་ལུ་ས་ཆ་ཁག་ཅིག་ལུ་སྤྱོད་ལེན་ཚར་ལེ་ཤུ་རང་འབད་མས། འདི་ལུ་བཀག་བསྐྱེད་ལུ་འབད་ཚུགས་པའི་ཐབས་ལམ་ཡོད་ནམ་སྤྱོད་ལེན་ལུ་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ཅན་མ་འདི་དོན་ཚན་ ༡༤༠ ནང་།

ས་ཆསྟོང་ལེན་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་གན་རྒྱ་བཟོ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ཁྲམ་མིང་ཐོག་ སྟོ་མ་ཚར་ཚུན་ས་

གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ངོས་ལེན་ཐོག་ལུ་བཞེས་ཞིན་མ་ལས་ས་ཆ་འདི་ག་ལུ་ཡང་སྟོང་ལེན་སོགས་གྱི་ལུ་གཞན་འབད་མི་ཚོགས། ལུ་ལས་སྟོང་ལེན་གྱི་ལུ་ག་ཅི་རང་འཐབ་རུང་ཅུས་མེད་བདེན་སྟོང་ཡིན།

༤) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མ་དང་འཁྲིལ་ཕ་ད་ ཉེ་མ་ཉི་མི་ གན་རྒྱ་འདི་ལུ་ཆ་མཛོག་འབད་དགོཔ་འབད་ཡོད། ཡིན་རུང་ མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ ས་ཆ་འདི་ གཞན་མི་ལུ་ཡང་སྟོང་ལེན་འབད་དེ་ གན་རྒྱ་བཟོ་ནི་འདུག་ འདི་ལུ་ཆ་གནས་ཡོད་ག་? ས་ཆ་སྟོང་ལེན་གྱི་ནང་གན་འདི་ཆེད་འོག་ཡིག་ཚང་ནང་ལུ་ཐོ་བཀོད་མ་འབད་བ་ཅིན་ཆ་གནས་མེད་པ་ཡིན།

༥) ས་ཆ་འཕྲུལ་བ་བཤོ་བཤའ་ ནང་གན་ལྟར་དུ་རྒྱབ་མི་འདི་ ས་གནས་ལུ་བཤོ་བཤའ་རྒྱབ་མི་ཚུགས་པས་ ག་ཁྱབ་ཟེར་བ་ཅིན་ ས་རྒྱ་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི་ཉུང་ཤོས་ངེས་༡༠ དགོཔ་ཡིན་ དེ་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ བཟའ་ཚང་ལ་ལུ་ཅིག་ས་གནས་ལུ་རང་སའི་ས་ཆ་སོ་སོ་འབད་བདག་དབང་འཐབ་སྟེ་ཡོད་རུང་ ས་རྒྱ་ཉུང་མ་ལས་ཁྲམ་རྒྱབ་མ་ཚོག་ནི་འདི་གིས་ ཁྲམ་རང་དབང་མི་འཐོབ་པས་ འདི་ལུ་ཐབས་ལམ་གཞན་ཡོད་ག་?

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ ཅན་མའི་དོན་ཚན་༡༣༩ ནང་ ས་ཆ་འཛིན་གཞི་ཁྲམ་ནང་བཀོད་ནི་འདི་ ཉུང་ཤོས་རང་ངེས་སྟེ་ལྷ་མོ་༡༠ ཡིན།
ས་གནས་ལུ་བཟའ་ཚང་རང་སོ་སྟེ་མཐུན་ཐོག་བདག་སྟོང་འབད་ནི་དང་ ཁྲམ་ནང་ལུ་ཡང་སྟེ་རུབ་ཟེར་རྒྱབ་ཆོག།

༦) པམ་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་རང་སའི་ཨ་ལོ་ཚུ་ལུ་འདྲི་བསྐྱུན་མེད་པར་བཟའ་ཚང་གི་ས་ཆ་ཉོ་བཅོང་འབད་ནི་ལུ་བལྟམ་མས། འདི་འབད་ཆོག་པ་ཡིན་ན?

ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༠ ནང་ ས་ཆ་སྟོང་ལེན་འབད་མི་ ཅུ་པན་གྱིས་ ས་ཆ་སྟོང་ལེན་གྱི་གན་རྒྱ་ཅིག་ སའི་བདག་དབང་སྟོ་སོར་གྱི་ ཟུར་སྤྱུགས་འབྲི་ཤོག་ LT-FORM R(1) པའི་ནང་ ཆེད་འོག་ཁྲམ་སྟེ་ལུ་ སྤུལ་དགོ། གལ་སྲིད་ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ ༡༧ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ མི་ངོམ་གཞན་ཅིག་ལུ་ ས་ཆ་སྟོང་ལེན་གྱི་དབང་ཆ་སྟོང་དེ་ཡོད་པ་ཅིན་ མི་ངོམ་དེ་གིས་ བཀོད་ཤོག་ཟུར་སྤྱུགས་ LT-FORM(5) པའི་ནང་ དབང་ཆ་སྟོང་པའི་ བརྗོད་དོན་དེ་ཡང་སྤུལ་དགོ།

གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ དེས་གཏན་སྤུལ་དགོཔ་དང་ དེ་ཚུ་ཁྱུ་ཡིག་གི་ཟུར་སྤྱུགས་སྟེ་སྤུལ་དགོ།

༡༡) ས་ཆ་སྟོང་ལེན་གྱི་གན་རྒྱ།

༡༢) གཤམ་འཁོད་ཚུ་ལས་ ཉོགས་མེད་ཡི་གུ།

༡༣) བཟའ་ཚང་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ ནང་མི་ཚུ་ལས།

༡༤) སྟེ་རུབ་བདག་དབང་གི་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ སྟེ་རུབ་ཀྱི་ཚོ་བདག་ཚུ་ལས།

༡༥) སྟེར་གྱི་ས་ཆ་ལུ་ལྷ་ཁང་བཞེངས་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་འདི་ཚོས་སྟེ་ས་ཆ་འབད་ཐོ་བཀོད་འབད་དགོཔ་པ་སྟེ་ཡོད་ག་? ས་གནས་ལུ་སའི་བཀོད་སྟོང་དང་འཁྲིལ་ཡིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ཁྲམ་ནང་ལུ་སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོཔ་པ་ཡིན་ན?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༠ ནང་

ཁྲམ་ནང་སའི་དབྱེ་བ་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་འཐབ་ས་ཆ་འདི་ཚུ་བསྟོད་ཀྱི་ངོས་ སྟོར་འབད་མི་ལུ་གཞི་བཞག་དགོ།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༠༠། ག་༡ ནང་

མི་ངོ་ཅིག་ལུ་ཁྱིམ་མཆུང་ལ་གཞི་དུ་འགོ་ལྷོ་ཉེས་སྒྲིན་གྲངས་ སུ་བཅི་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོ་ལྷོ་ཁྱིམ་དེ་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཉེས་
ཁྱིམ་སྒྲིན་དགོས་འདི་ བཀོལ་སྒྲིན་དང་བསྐྱུན་ས་ཆ་འདི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་གི་སྒྲན་ཁྱུ་མ་འབད་བར་བཞག་ནི།

- ༡) ཅུ་ཕན་ཚུ་གིས་ས་ཆ་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་འབད་ནི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ནང་ལག་འཁྱེད་ག་སྟེ་ལུ་ཡང་རྒྱབ་ཐག་ཚེག་ག་? ཡང་ན་ས་ཆ་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་
འབད་ནི་ལུ་ཡིག་ཆ་ཅུ་ཕན་ཚུ་གིས་ལག་འཁྱེད་འདི་ས་གནས་གཞུང་གི་གཞི་དུ་ཁར་ངོ་འཛོམས་ཐོག་འབད་དགོས་པ་ཡིན་ནེ?
འབྲུལ་ཆ་འཛོམས་ལས་འབད་བ་ཅིན་ཅུ་ཕན་ཚུ་གིས་ས་ཆ་ཁྲམ་སྒྲོ་ནི་ཡིག་ཆ་ནང་ལག་འཁྱེད་འདི་ག་སྟེ་ལུ་རྒྱབ་ཏེ་འབད་རུང་འདི་མ་
ཚོགས་འབད་མེད། ཡིན་རུང་མཐའ་བྱུར་གྱི་གཞུང་སྒྲོ་ལས་པར་ ལ་ལུ་ཅིག་གིས་འདི་བསྐྱུན་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་རོགས་ཀྱི་ལག་
འཁྱེད་རྒྱབ་སྟེ་ འདི་བཟུམ་མའི་ལག་ལེན་ཁྱིམ་འགལ་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱལ་མ་འདི་བཟུམ་མའི་གནས་སྤངས་ལས་བཀག་ནི་དོན་
ལུ་ཅུ་ཕན་ཚུ་གིས་ཡིག་ཆ་ཚུ་ནང་ལག་འཁྱེད་རྒྱབ་ནི་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་འགོ་དཔོན་ངོ་འཛོམས་ ཐོག་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- ༢) བཟའ་ཚང་མང་ཤོས་རང་སྟོན་གནས་འདི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ལུ་ཡིན་མས། ས་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་འབད་བའི་ནམ་ཁུ་ལུ་བཟའ་
ཚང་ག་རང་ལས་ ཉེགས་བཤད་མེད་པའི་ཡི་གུ་དགོས་ལས་ བཟའ་ཚང་ལ་ལུ་ཅིག་འབྲེལ་བ་འཐབ་མ་ཚུགས་པ་འདུག། འདི་
དགའ་ལའ་བསལ་འཐབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ས་གནས་ནང་མེད་མི་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ཚུ་གིས་ མེད་མའི་ངོ་ཚབ་ལུ་ ལག་འཁྱེད་རྒྱབ་ཡིན་
པས། འདི་དེ་སྟེ་འབད་ཐག་ཚེག་ག་?
འདི་ལུ་དབང་ཆ་དང་སྟོན་པའི་ཡིག་ཆ་མེད་པ་འདྲམ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ལག་འཁྱེད་རྒྱབ་མི་འདི་རྒྱུ་མ་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་འདི་
བཟུམ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདི་ཁྱིམ་འགལ་གྱི་ལཱ་བྱ་ཡིན་མ་ལས་བཀག་ཆ་འབད་དགོ།
- ༣) ས་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་གྱི་བྱ་སྒྲོའི་ལམ་ལུགས་འདི་རིང་མ་དང་ཡིག་ཆ་དགོས་པ་ཡང་ལེ་ཤུ་ཡིན་པས། འདི་ལུ་ཡོང་འབྲེལ་ཨི་ས་སྒྲོར་ལམ་
ལུག་ཐོག་དུས་ལུན་ཉུང་སུ་བཟོ་ནི་གོ་སྐབས་ཡོད་ག་?
ཉེ་མ་བཟུམ་མེད་པར་ད་རེས་ས་ཆ་སྒྲོ་སོར་འབད་ནི་ལམ་ལུགས་ཚུ་མདོར་བསྐྱུས་དང་འཐུང་ཀྱུ་འབད་ཡོད།
ད་རུང་ས་ཆ་སྒྲོད་ལེན་ ས་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་འབད་ནི་ esakoronline་གི་ཐོག་ལས་འབད་ནི་དང་འདི་བ་ལྷག་པ་འབད་འབྲི་ཤོག་
ཚུ་གི་གྲང་ཁ་ཡང་མར་ཕབ་འབད་ནི་ཡིན།
- ༤) ས་ཆ་འདི་བཀག་འཤོག་འབད་ཨ་པའི་མིང་ཐོག་ལུ་གནང་ཅུག། ཨ་པ་དང་ཨ་ལོ་ཚུ་འཁྱེད་མི་ཕྱིས་འདི་སོ་སོ་ཡིན་མས། ས་འདི་ཨ་པ་ཆེ་
འདས་འགྱུ་བ་ཅིན་ཨ་ལོ་ཚུ་འཁྱེད་མིང་ཐོག་ལུ་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་འབད་ཚུགས་ག་?
ས་ཆ་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་གྱི་བདག་དབང་འདི་བྱ་སྒྲོའི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།
- ༥) མི་ངོ་ལོ་ན་༡༥མན་ཆད་ཀྱིས་ས་ཆ་སྒྲོད་ལེན་གྱི་ལཱ་ འབད་ཚོག་ག་?
ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤༣ ནང་
སྒྲུབ་ལོ་༡༥ མན་ཆད་ཡིན་པའི་ན་ཚད་མ་ལོན་མའི་མིང་ཐོག་ལུ་ས་ཁྲམ་བཀོད་མི་ཚོགས།
དེ་འབད་མ་ལས་བཞེན་མི་ངོ་ལོ་ན་༡༥མན་ཆད་ཀྱིས་ས་ཆ་སྒྲོད་ལེན་དང་དཔང་པོ་འབད་ནི་ཚུ་ལུ་ཆ་གནས་མེད།
- ༦) ས་ཆ་འདི་རང་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབ་ཡོད་རུང་བདག་དབང་གི་ཁྲམ་འདི་བཟའ་ཚང་གི་མིང་ཐོག་ལུ་བཀོད་མས། འདི་བཟུམ་མའི་ས་
ཆ་ཚུ་སོ་སོ་ལུ་སྒྲོད་ལེན་འབད་བའི་བསྐྱང་ལས་ནང་མི་བཟའ་ཚང་ག་རང་ལས་ཉེགས་མེད་ཡི་གུ་ལེན་དགོ་མི་འདི་ལུ་དགའ་ལའ་
འདུག། འདི་བཟུམ་མའི་ཁྲམ་སྒྲོ་སོར་འབད་མ་དེ་ཉེགས་མེད་ཡི་གུ་སྟོན་མ་དགོས་སྟེ་འབད་ཚུགས་ག་?
བཟའ་ཚང་ལོ་ན་༡༥་ཡན་ཆད་ལས་གནང་བ་མེད་པ་ཅིན་ བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་རང་རྒྱུ་ཐོག་ལུ་ཁྲམ་བཀོད་མི་ཚུགས། ག་
དེ་མ་ཅིག་འབད་ས་ཆ་འདི་ རང་རྒྱུ་འབད་བཀོད་ཡོད་པ་ཅིན་ སྒྲོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ རང་གི་བཟའ་ཚང་ཚུ་ལས་ཉེགས་མེད་ཀྱི་
ཡི་གུ་ལེན་མི་དགོ།

༡༤) བཟའ་ཚང་ལ་ལུ་ཅིག་ཁྱིམ་ལས་ཐོན་ཏེ་ལོ་ལེ་ཤུ་ཅིག་སོང་བ་གིས་མ་ཚད་ ཁྱིམ་ནང་ཕན་པ་ག་ནི་ཡང་མིན་འདུག། འདི་བཟུམ་
མའི་བཟའ་ཚང་ཚུ་ལས་ཡང་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་དགོ་ག?

སལི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༡༩.༢༠ ནང་

“བཟའ་ཚང་ནང་མིའི་ས་ཆ” ཟེར་མི་འདི་ ཁྲམ་ནང་ནང་མི་གཙོ་ཅན་གྱི་མིང་ཐོག་ལུ་བཀོད་དེ་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ག་ར་གི་བདག་དབང་ལུ་
ཡོད་པའི་ས་ཆ་ལུ་གོ།

སལི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༣༡༩.༡ ནང་ “བཟའ་ཚང་ནང་མི” ཟེར་མི་འདི་ གཞུང་གི་ཞི་བའི་ཐོ་བཀོད་དང་མི་ཕྱིས་
དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱུ་རྐྱེད་འབྲེལ་མི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་ གྲུང་ཨང་གཅིག་གི་འོག་ལུ་བཟའ་ཚང་ནང་མི་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་
མི་རྩིས་ ཡང་ན་དེ་ལས་མང་ས་སྤེལ་མི་ལུ་གོ།

གོང་གི་ཁྲིམས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཕྱང་ མི་ཕྱིས་གྱི་ཐོ་འདི་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཨང་གཅིག་གི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཅིན་
མི་འདི་ཁྱིམ་ནང་ལས་ཐོན་འགྱུ་ལྟེ་ཕན་ཐོག་མེད་རུང་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཁོ་ཁོ་ ལས་ཉོགས་མེད་ཀྱི་ཡི་གུ་དགོ་པ་ཨིན།

༡༥) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ནང་ལུ་གཅིག་འབད་བའི་བསྐྲང་ལུ་ འདི་མཇུག་མ་བསྐྱུ་ཚུན་གཅིག་འབད་མ་ཚོགས་ཨིན་མ་མས། ཆེད་འོག་
ནང་ལུ་བྱུལ་ལས་འབད་དགོ་པའི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཚིག་ཚུ་ངང་འབྲེལ་འབད་བཞག་དགོ་པ་ཐོན་མ་མས། འདི་ལུ་སྒྲབས་མ་
བདེམ་ཡོད་ག?

ཆེད་འོག་ལས་ ས་ཆ་གཅིག་ལུ་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལཱ་ཚར་གཅིག་ལས་འབད་ནི་མི་འོང་། ཡིག་ཆ་ཉེ་མ་ལས་སྤྱོད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་ ལག་
ཁྲམ་གསར་པ་ཐོབ་པའི་བྱུལ་ལས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ ས་ཁྲམ་སྤྱོད་ནི་ལཱ་འབད་ནི་འགོ་བཙུག་དགོ། ས་ཆ་འུང་ ཁྲམ་ཨང་ སའི་
རྒྱ་ཚད་ཚུ་བསྐྱར་བཅོས་འགྱུར་ཡོད་པ་ལས་ ཁྲམ་དང་འཁྲིལ་ཨིན་མེན་བརྟག་ཞིབ་ཚུ་ལ་མཐུན་སྤྱོད་འབད་དགོ།

3. Rural Land Conveyance

- i) Land transactions can be done in pursuance to Sections 159 to 164 of Land Act
- ii) The parties entering into land transaction shall submit an internal agreement and duly completed LT (R) 1-A form (Three pages) to the Gewog office.
- iii) The following documents shall be mandatory and must be attached with the application for land transaction:
 - 1) Internal transaction deed/agreement
 - 2) No objection letter from:
 - 3) Family members above 18 years of age in case of family land
 - 4) Co-owners in case of joint ownership land
 - 5) No objection letter is required from member of transferee if the ownership of the land is to be registered as "Individual".
 - 6) Photo copy of ID card of the transferee.
 - 7) Photocopy of census of the transferor in case of family land ownership
 - 8) Photocopy of census of the transferee if the land is to be registered as Individual in his name
 - 9) Original Lag Thram if the land of the transferor is to be consolidated with old Thram
 - 10) Original Lag Thram of transferee
 - 11) Letter from the local authority in the event the landowner has died.
 - 12) No objection letter from the concerned financial institution if the land is mortgaged
- iv) The Gewog shall properly verify and authenticate all land transaction documents
- v) The Gewog shall issue a transaction ID number.
- vi) A transaction notice shall be posted on the notice board of Gewog for public viewing for 30 days.
- vii) In the event of any objection within 30 days of public notice, the Gewog shall evaluate the nature of the objection and if deemed legitimate the concerned parties shall be informed within 15 days.
- viii) If there is no objection the Gewog shall forward the transaction documents along with LT-(R) 1-B form to the Dzongkhag/Drugnkghag within 7 days after the expiry of 30 days.

- ix) The Dzongkhag/Drungkhag shall verify and confirm if the transaction documents are in accordance with the provisions of the Land Act and shall carry out the following:
 - 1) If the transaction does not entail sub-division of land, the formal approval of the Commission Secretariat shall be sought through e-Sakor online land transaction system using **LT-(R) 1-C** (Two pages) within 7 days from the date of receiving the documents from the Gewog.
 - 2) If the transaction entails sub-division of land, such land shall be surveyed within 30 days.
- x) The formal approval of the Commission Secretariat shall be sought through e-Sakor online land transaction system within 7 days after the survey.
- xi) The Dzongkhag shall retain following original transaction documents after sending the scanned copies to the Commission Secretariat:
 - 1) LT-(R) 1-B
 - 2) Dzongkhag verification form LT-(R) 1-C
 - 3) Detail information of land in name of transferee LT-Form (4)
 - 4) Cadastral map and survey report if the land is subdivided
- xii) Upon receiving from Dzongkhag, if found legitimate the Commission Secretariat shall grant approval for transaction within 15 days. The Dzongkhag and Gewog shall then update respective Thram copies and intimate the land-owners.

3.1 Procedure for correction of landowner's name and transaction from demised thram holders

- i) Correction of landowner's name shall be based on the civil registry record.
- ii) The thram cannot be maintained in the name of the demised landowner.
- iii) Pursuant to section 95 of the Land Act, upon the demise of the landowner the Thram shall be transacted to one of the family members within 360 days.
- iv) Such a land cannot be transacted in any other mode than inheritance land.
- v) In the event the land is not transacted within 360 days, the defaulter shall be liable for penalty as per section 300(h) of the Land Act.

3.2 Transaction procedure for corporation and private companies

- i) The land of corporation shall be registered in the name of corporation established under the company's act of the Kingdom of Bhutan and any corporate entity under specific laws.

- ii) The registration of land shall be based on the certificate of incorporation.
- iii) The record in Thram shall indicate if the corporation is private or Government.
- iv) The private corporation land other than those registered as industrial land shall be subject to land ceiling.
- v) The land in the name of different private corporations shall be identified by an identification number recorded in the Thram. The Secretariat shall provide the identification number during its registration. Such identification number shall be same for that particular corporation irrespective of the location of land in the country and shall be used for the purpose of monitoring ceiling.
- vi) During the registration of corporation land, certificate of incorporation issued by the Ministry of Trade and Industry shall be submitted along with an application letter.
- vii) During the registration of land in the name of corporation, the detail project report duly verified by the Ministry of Trade and Industry shall be submitted.
- viii) Pursuant to Section 20(C) of Land Act, the corporation license and the detail information on the proposed activity duly verified by the relevant Ministries and Departments shall be submitted.

3.3 Registration of Thram in name of religious institution

The registration of land in the name of the religious institution shall be done based on the certificate issued by the Choede Lhentshog.

3.4 Procedure for transferring land among the Government institutions and Gerab Dratshang

- i) The transfer of registered land from one government agency including Gerab Dratshang to another is admissible as per section 98 of the Land Act. A duly filled up form LT-Form (R) 2-A shall be submitted to the Dzongkhag/Dungkhag.
- ii) The Dzongkhag/ Dungkhag shall verify the case and forward through the on-line land transaction system by filling up **LT-Form(R) 2-B** form to the Secretariat within 30 days after the receipt of application for the approval of transaction.
- iii) The Secretariat shall, upon receipt of report from the Dzongkhag process using LT Form (R2C) for effecting changes in the Thram and inform the local authority within 30 days

3.5 Registration and Transaction procedure for Kasho land

- i) The land shall be registered in the Thram within 365 days after issuing the Kasho.
- ii) The Secretariat shall forward to Dzongkhag/Thromde for surveying the land.
- iii) The Dzongkhag/Thromde shall survey the land and forward the scanned survey reports online to the Secretariat for registration.
- iv) The Secretariat shall register the land and inform the local authority for Thram updation upon receiving the reports from the Dzongkhag/Thromde.
- v) Except for inheritance, the land shall not be sold, purchased, gifted or exchanged within 10 years from the date of registration in Thram, if the Kasho is granted by way of Kidu or rehabilitation.
- vi) The Kasho land shall be reverted to Government land if found to have not cultivated consecutively for 3 years.

3.6 Procedure for mortgaging registered land

- i) Pursuant to Section 94 and 137 of Land Act, any landowner can mortgage the land. The landowner shall submit a copy of the mortgage deed to the Dzongkhag.
- ii) The Dzongkhag shall submit the report of the mortgage deed to the Secretariat. The Secretariat shall maintain the record of the mortgage deeds.
- iii) The mortgage recorded in the Thram shall be cancelled upon receiving the clearance letter from the financial institution.

3.7 Transfer of land ownership upon default of mortgage

- i) Consequent upon default of mortgage the transfer of land shall be done based on the order of the court.
- ii) The Secretariat shall direct the Dzongkhag/Thromde for processing land transaction, including land fragmentation if required.
- iii) The Dzongkhag/Thromde shall survey the land and submit reports online.
- iv) The Secretariat shall grant approval and inform the local authority for Thram updation.

3.8 Omitted land

- i) Pursuant to Section 107 of the Land Act, the application may be submitted to the Gewog by filling up **OL (R) 1-A** form for verification and reinstatement of an omitted land.

- ii) Reinstatement of omitted land shall be entertained if reported within 5 years after the issuance of Thram. After 5 years land shall be considered as a government land.
- iii) Upon receiving the application for reinstatement of omitted land the Gewog shall properly evaluate in accordance with the provision of the Land Act.
- iv) If the case is found to be genuine in accordance with Section 102 of the Land Act, the Gewog shall submit relevant documents along with duly completed **OL Form (R) 1-B** to the Dzongkhag/Dungkhag online within 15 days.
- v) The Dzongkhag/Dungkhag shall submit relevant documents along with the duly completed **OL Form (R) 1-B** form to the Secretariat online within 15 days.
- vi) The Secretariat shall process for approval using **OL Form (R) 1-D** along with relevant documents and inform local authority within 30 days.

3.9 Validity of agreements and procedure of transaction

- i) Pursuant to Section 140 of the Land Act the legally binding agreement executed with the first buyer shall be deemed valid.
- ii) From the day the land transaction deed has been lawfully executed, the parties shall not engage in any transaction till the change of ownership in the Thram is complete.
- iii) Pursuant to Section 141 of the Land Act, both the parties shall apply in writing to the Local Authority to endorse the cancellation of the transaction, if the ownership is not already changed in the Thram.
- iv) There shall be no transaction of land registered in the name of a minor.

4. Procedure for urban land registration and transaction

4.1 Declaring urban land

As per the Section 302 of the Land Act 2007 the Government may declare Thromdes, based on the recommendation of the National Land Commission. All Gyalyong and Dzongkhag Thromdes were demarcated during the National Cadastral Resurvey Program as per the delineation plan approved by the Parliament in 2010. Thrams of all Thromdes were segregated and compiled separately.

4.2 Urban land administration and management

Till 2008 all land with in Thimphu, Phuentsholing, Gelephu and Samdrup Jongkhar Thromdes used to be administered by respective Thromdes and the Ministry of Works and Human Settlement. After the enactment of the Land Act 2007 the Thromde land administration and management also fell within the purview of the National Land Commission. The Urban Land Division of the National Land Commission Secretariat deals with the administration and management of urban land.

Rural land transaction involves three tiers: Gewog, Dzongkhag/Drungkhag and the NLCS. The transaction of land within Thromdes A and B involves two tiers: The concerned Thromde in case of Thromde A and Dzongkhag municipality in case of Thromde B and the NLCS.

4.3 Urban land registration system

Land registration is the process of making new entry or updating an existing Thram. Making a new entry in the Thram can only result from any of these actions:

- **An inheritance of a family land**
- **Royal Kidu or Soelra**
- **Satshab**
- **Land transaction involving sale-purchase, exchange or gift**

In general, there are two different types of land transactions:

- Transaction involving land fragmentation and
- Transaction of land in entirety

If the land transaction involves fragmentation of a land, then it involves a field survey. During the field survey the adjoining landowners, if applicable, must also be present. The transaction of a land in entirety does not require field survey.

Following documents required for land transaction:

- i) Dully filled LT Form (1) – Part 1 and Part 2
 - ii) Agreement between the transferor and the transferee witnessed by two respective individuals above 18 years and not within the same census or unique household number.
 - iii) No objection form duly signed by family members under the same census of transferor(s).
 - iv) No objection form duly signed by family members under the same census of transferee(s) in case of "individual" or "joint ownership".
 - v) Census records of the transferor and transferee duly attested by competent authorities.
 - vi) Land holding declaration form
 - vii) Photocopy of the citizenship identity card of the transferor and transfere
 - viii) Original Lagthram
 - ix) Authorization letter if represented
 - x) Financial Clearance from financial institute if the property is mortgaged
 - xi) Certification of the Local Authority in case of deceased/ Death Certificate.
 - xii) In case of Court Verdict, the signature of the aggrieved party is not required both on the endorsement form as well as the survey report/site plan.
 - xiii) Strata details indicating flat/unit number signed by the parties involved in the transaction
 - xiv) Approved structural drawing of the building
- The transaction deed shall be executed between the parties and attested by at least two witnesses. The deed shall clearly prescribe the terms and conditions and nature of the transaction including the cost of land in case of sale/ purchase.
 - The transaction shall not be entertained if it results in sub-division of land less than the minimum size of land specified in the Development Control Regulation 2007 and Local Area Plan. For unplanned areas the minimum size will be 13 decimals. However, if the resultant undersized plot is located adjacent to the legal plot of the same owner it can be merged and be registered in the Thram.
 - The Thromde shall receive all the transaction documents, verify, authenticate the transaction deed and assign transaction ID if the proposed transaction

fulfills all the requirements.

- The Thromde, after verifying the records and assigning transaction ID number within one week, shall post a notice of the transaction on the notice board at the Thromde office for public viewing for a period 30 days.
- In the event of any objection to the transaction within 30 days of public notice, the Thromde shall evaluate the legitimacy of the objection. If the objection is deemed legitimate as per the relevant laws, the Thromde shall return the transaction application to the parties involved within 15 days of the receipt of the objection explaining the grounds of rejection.
- If there is no objection, the Thromde shall conduct cadastral survey to prepare the site plan if the area falls with the Local area plan (LAP) or a survey report if there is no LAP within a time frame of 30 days.
- A checklist along with the documents should be forwarded to the urban land division of the NLCS within 30 days. After registering the documents, the ULD shall then send the documents to the Cadastral Information Division for verifying the site plans. The site plans shall be verified within one week and forward the documents to the ULD. The ULD will then verify and crosscheck the documents with the Thrangs.
- If all the documents are in order, approval shall be sought for transaction within 15 days and upon approval, the thrangs shall be updated. The Thromde shall be informed to update their records and a copy of the sathrang shall be sent to them as well. The Thromde shall issue Lagthrang only after receiving 5% transfer tax. A copy of the approval form should be sent to the CID for map updation.

4.4 Lagthrang Issue

- Only one Lagthrang will be issued for family and individual ownerships. A Lagthrang each shall be issued to the co-owners for a joint ownership.
- If a Lagthrang is lost the NLCS must be informed. The NLCS will issue a public notice stating the loss. The cost of notification shall be borne by the land owner. If no report is received either from the general public or financial institutions within two weeks of notification a new Lagthrang will be issued.

4.5 Discussion

1. Some people execute internal agreement for land transaction based on old Thrams. The Gewogs find that internal agreement is different from the current Thram. Should transactions be rejected?

Internal agreement is the basis for land transaction. If the details in the land transaction documents are different from the Thram the internal agreement must be corrected based on the current Thram.

2. Land transactions within Thromdes are subject to 5% transfer tax. Land Act 2007 is not specific on the tax. Is this legal?

Section 312 of the Land Act 2007: ***The Government shall levy and enforce a progressive land tax that shall be proportionate to the size of the landholding, its value, and that shall differentiate between the rural and other land categories.***

3. There is no specific time limit between two consecutive land transactions. Land is being sold and bought like any other commodity. In some cases, a piece of land is transacted number of times in a year. Is it possible to restrict such a trend?

Section 140 of the Land Act 2007: ***From the day a land transaction deed***

has been lawfully executed and processed by the Local Authority, neither of the party shall engage in any other transaction on the same piece of land till the change of ownership in the Thram is complete. Any subsequent transactions under such circumstances shall be null and void.

4. As per the Land Act 2007 agreement executed with the first buyer should be honoured. However, some people produce agreements when another transaction is already underway. Is there any validity of the internal agreements? The internal agreement for land transaction is not valid until registered at the Gewogs.
5. It is not possible to fragment land as per the internal agreement since fragmentation often results in plots with areas less than minimum plot size. Therefore, some family members cannot own independent Thrans even if they own separate land on the ground. Is there any exception?

Section 132 of the Land Act 2007: ***The minimum parcel of land that shall be registered in a Thram is 10 decimals.***

On the ground family members can occupy or use based on the boundary of mutual understanding reached, but the Thram can be maintained under the joint ownership.

6. Some parents are attempting to sell family land without consulting their children. Is this allowed?

Section 90 of the Land Rules and Regulation 2007: *The parties entering into land transaction shall submit a transaction deed and the application for change of ownership in the format prescribed **under Annex LT-FORM(1)** to the Gewog/Thromde. If another person is authorized to transact pursuant to Section 97 of the Land Act, he shall also submit the statement of authorization prescribed under **Annexure LT Form(5)**.*

The following documents shall be mandatory and it shall be annexed with the application:

a) Transaction deed.

b) No objection certificate from;

The members of the family in case of family land.

The co-owners in case of joint ownership land

7. If a Lhakhang is built on the land privately acquired is it required to register the land as religious institution land? Is it compulsory to change land category in the Thram as per the usage on the ground?

Section 20 of the Land Act 2007: ***The registration of land categories in the Thram shall be based on the certification of land use.***

Section 300.c of the Land Act 2007: ***A person committing any of the following acts shall be guilty of an offence of violation and shall be liable to be sentenced in accordance with Bhutan Penal Code: Not reporting the change of any land category.***

8. Are the parties entering into land transaction allowed to sign on the documents anywhere or they have to sign in presence of the local authorities processing land transactions.

Technically, there is no restriction on where or how the documents are signed by the parties entering into land transactions or other stakeholders. However, it is common among rural populace to provide thumb impression on someone's behalf. Such deceptive practice may eventually take due legal recourse, but to avoid unpleasant situation in the future it is advisable to have the parties sign on the documents in presence of the dealing officers.

9. Many family members stay in different places in the country and some are abroad. During the land transaction no objection letter from all the family members are required, but some member cannot be contacted. To solve such problem one of their present member does all the signings on behalf of all the family members absent. Is this allowed?

Signing on behalf of someone without power of attorney is a case of forgery. Therefore, such practice should be prohibited.

10. Land transaction procedures are long and documents required are numerous. Is there any possibility to reduce the numbers?

Unlike in the past land transactions procedures are significantly shortened and simple. The number of forms will be further reduced when the land transactions are processed online through the e-Sakor system.

11. The land is given as Kasho in the name of a father. The census of the children and the father are different. Can the land be transferred to his children when

the father dies?

The transfer of ownership must be processed in compliance to the land conveyance procedures. Normally the names of beneficiaries are specified in the Royal Kasho.

12. Can a person below 18 year initiate land transaction?

Section 83 of the Land Act 2007: ***Land shall not be registered in the name of a minor who is below 18 years.***

Therefore, a person below the age of 18 year is legally not competent to initiate any land transaction or be a witness.

13. The plots purchased on personal expenses were registered under the family ownership. When such plots are separated to individual name no objections are required from all the family members and that is a problem. Can such Thrums be transacted without having to produce no objections from other family members?

Without the consent of family members above the age of 18 year the ownership type of the Thrum cannot be registered as 'Individual Ownership', regardless of the origin and mode of transaction. However, once the land is registered under 'Individual Ownership' the subsequent transactions will not require no-objection letters from the rest of the family members.

14. Some family members have left their homes without any contribution to their home for many years. Is 'no objection letter' required from such members for land transaction?

Section 319.20 of the Land Act 2007: ***Family land means land belonging to family members registered in the name of the head of the family.***

Section 319.21 of the Land Act 2007: ***Family means one or more individuals who are registered as a family under one unique household number issued and maintained by the civil registration and census authority of the Government.***

As per the above provisions 'No objection letter' is required even from the family members who have left their homes without any contribution to their home for many years, as long as their census is enumerated under one unique

household.

15. When one land transaction is under process another transaction is not permitted. Applications for subsequent transactions are pending at the Gewogs. Is there any problem?

The Gewog should not accept more than one application for the transaction of the same land. Based on the documents already compiled the Gewogs can start processing land transactions after receiving the new Thrams. Since the plot numbers have changed and Thram numbers and areas might have changed the internal agreements must be thoroughly checked to ensure that the facts and figures conform to the new Thrams.

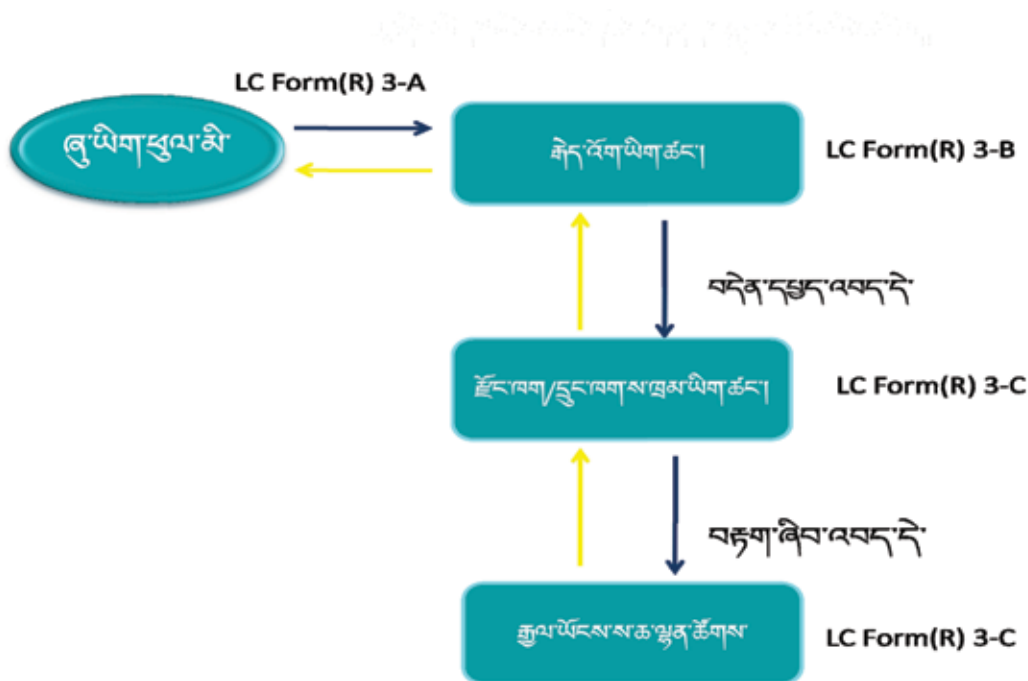

ལ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ཐངས།

ལ.༡ གྲོང་གསེབ་ས་ཁོངས་ནང་ རྒྱ་ཞིང་མེན་པའི་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུའི་རིམ་པ།

- ༡) གྲོང་གསེབ་ནང་ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་དོན་ལུ་ ས་ཇོ་གིས་ འབྲི་ཤོག་ **LC-Form (R) 3-A** ནང་བཀའ་སྟེ་ ཆེད་འོག་ཡིག་ཚང་ལུ་ཁྱུ་བ་འབད་དགོ།
- ༢) ཆེད་འོག་གིས་ རྒྱ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཉིན་གངས་^{༡༥} འི་ནང་འཁོད་ བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་ རྒྱ་ཡིག་སྒྲགས་འབྲི་ཤོག་ **LC- Form (R) 3-B** ནང་བཀའ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༣) རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་གིས་ ཆེད་འོག་ལས་ཡིག་ཆ་ཐོབ་པའི་ཉིན་མ་ལས་ བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་ རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་པ་ཅིན་ ཉིན་གངས་^{༡༥} འི་ནང་འཁོད་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་དང་སྒྲགས་འབྲི་ཤོག་ **LC-Form (R) 3-C** ནང་བཀའ་སྟེ་ ཁྲམ་ནང་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཀོད་གནང་བའི་དོན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ནང་ཕུལ་དགོ།
- ༤) ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་སྒྲགས་འབྲི་ཤོག་ **LC-Form (R) 3-C** ནང་བཀའ་སྟེ་ ཉིན་གངས་^{༣༠} འི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་གྲོལ་ཞིན་མ་ལས་ རྫོང་ཁག་ལས་ས་ཁྲམ་རྩས་མཐུན་བཟོ་ཆེད་ ཆེད་འོག་དང་ས་ཇོ་ལུ་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་དགོ།
- ༥) གལ་སྲིད་ལྷན་ཚོགས་ལས་གནང་བ་མ་གྲོལ་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ལུ་ དེའི་ར་ཁུངས་དང་སྒྲགས་ཏེ་ ས་ཇོ་ལུ་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་དགོ།

སའི་དབྱེ་བ་ནང་འཁོད་བསྐྱར་བཅས་བྱ་སྒྲུའི་རིམ་པའི་རིུ་མིག།

ལ.༢ རྒྱ་ཞིང་གཅིག་ སྒོད་གནས་ས་ཆ་འཕམ་ཁམ་ཁྱིམ་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅས་འབད་ཐངས་ཀྱི་བྱ་སྒྲུའི་རིམ་པ།

- ༡) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་^{༡༤༧} པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཇོ་གིས་ སའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཞིང་ལས་ ཁྱིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ནའི་དོན་ལུ་ འབྲི་ཤོག་ **LC-Form (R) 2-A** ནང་བཀའ་སྟེ་ ཆེད་འོག་ཡིག་ཚང་ལུ་ཁྱུ་བ་ཕུལ་དགོ།
- ༢) རྒྱ་ཡིག་ཕུལ་སྐབས་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ དེས་གཏན་ཕུལ་དགོཔ་ དེ་ཡང་།

4.4 རྒྱུ་ཞིང་སྤྱོད་ནི་ལུ་ ལག་ལེན་གྱི་འོས་བབས་མེད་མི་རྒྱུ་ཞིང་བསྐྱར་བཅོས།

- 1) ལུ་བ་འབད་མི་གིས་ འབྲི་ཤོག་**LC Form (R) 1-A** རན་བཀའ་སྟེ་ ཆེད་འོག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- 2) ཆེད་འོག་གིས་ སོ་ནམ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ལས་ བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་ ཉིན་གྲངས་³⁰ གི་ནང་འཁོད་ འབྲི་ཤོག་**LC Form (R) 1-B** རན་བཀའ་སྟེ་ རྫོང་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- 3) རྫོང་ཁག་གིས་བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་ བཀག་ཆ་འབད་བ་ཅིན་ ཉིན་གྲངས་³⁰ གི་ནང་འཁོད་ ར་ཁྲངས་དང་བསྐྱགས་ཏེ་ ལུ་ཡིག་ དེ་ ས་ཇོ་ལུ་ལོག་སྤྱོད་དགོ། ཡངན་ ཁོང་གི་ལུ་ཡིག་དེ་ ཉིན་གྲངས་³⁰ གི་ནང་འཁོད་ འབྲི་ཤོག་**LC Form (R) 1-C** དང་བསྐྱགས་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།
- 4) ལྷན་ཁག་གིས་ རྫོང་ཁག་ལས་ལུ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ གཤམ་འཁོད་གནད་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
 - རྒྱུ་ཞིང་གོ་སྐབས།
 - སའི་གནས་ཤིང་།
- 5) སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་བསྐྱར་བཅོས་ལུ་ བཀག་ཆ་འབད་བ་ཅིན་ བཀག་ཆ་འབད་བའི་ར་ཁྲངས་དང་བསྐྱགས་ཏེ་ རྫོང་ཁག་ལུ་ བད་དོན་འཕྲོད་དགོ། བསྐྱར་བཅོས་ལུ་གནང་བ་གོལ་ན་ ཁྲམ་ནང་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ལྷན་ཆོགས་ ལུ་བད་དོན་འཕྲོད་དགོ།
- 6) རྫོང་ཁག་དང་རྒྱུ་ཞིང་ཁག་གིས་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གནང་བ་གོལ་བའི་སྐོར་ ས་ཇོ་ལུ་བད་དོན་འཕྲོད་དགོ།
- 7) ས་ཇོ་གིས་ གནང་བ་གོལ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཤུལ་ ལག་ཁྲམ་རོམ་རྫོང་ཁག་ལུ་སྤྱོད་དགོ།
- 8) རྫོང་ཁག་གིས་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ས་ཆ་ ས་འཇལ་ཏེ་ ལྷན་ལུ་རྒྱ་ཚུ་འབྲེད་པར་ (scan) བཟུལ་ཏེ་ གློག་རིག་ཐོག་ཁྲམ་ རན་སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་གནང་བ་དེ་ ལྷན་ཆོགས་ལུ་སྤུལ་དགོ།
 རྫོང་ཁག་གིས་ གློག་རིག་ཐོག་ཁྲམ་ནང་སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་གནང་བ་ལུ་བའི་སྐབས་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་རྒྱ་ འབྲེད་ དཔར་བཟུལ་ཏེ་ ལྷན་ཆོགས་ཡིག་ཆ་རན་སྤུལ་དགོ།
 1) སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་གནང་བ་ཡི་གྲ།
 2) ས་ཁྲ་དང་ས་འཇལ་སྣན་ལུ།
- 9) ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ལས་ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དེ་ ལྷན་ལུ་གློག་རིག་ནང་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལུ་ ཉིན་གྲངས་³⁰ གི་ནང་འཁོད་ གནང་བ་སྤྱོད་དེ་ ཁྲམ་དུས་མཐུན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་ལུ་བད་དོན་འཕྲོད་དགོ།

4.5 གྲོས་བསྐྱར།

- 1) རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་ རྒྱུ་ཞིང་ཉིན་གྲངས་དང་ རྒྱུ་ཞིང་འབད་ནིའི་མི་དབྱུགས་ལུ་གཙོ་བོ་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ སའི་དབྱེ་བ་རྒྱ་ ཞིང་ལས་ ཁྲིམ་ས་དང་གཞན་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནིའི་གནས་སྟངས་ མང་སུ་ཐོན་མི་འདི་ ཆ་གྲང་ཅན་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ ཡོད། ཨིན་རུང་ ཉོ་བཅོངས་འབད་དེ་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་ པའི་རྒྱུ་ཞིང་ ཁྲིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འདི་ དུས་ཡུན་ཚད་ག་ དེ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ?
 འབྲུག་གི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་²⁰⁰⁸ ཅན་མའི་ དོན་ཆ་ན་¹² པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ ཁྲམ་ཇོ་འདི་ལུ་ས་ཞིང་གཞན་མེད་པ་ ཅིན་ ས་ཆ་སྐལ་བཟོ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིང་ ཁྲིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག་པ་མ་གཏོགས་ ཉོ་ བཅོངས་འབད་དེ་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིང་ ཁྲིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ཆོག།

੧) སྔོན་ས་ཁམས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ ད་རེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ གནང་བ་མེད་པར་ཚུ་ཞིང་འགྲུར་ཁྱིམ་བརྒྱབ་ མི་ཚུ་ཁམས་ནང་ལུ་སའི་དབྱེ་བ་ ཁྱིམ་ས་འབད་འཁོད་པ་མེད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ ཁྱིམ་ས་དང་མ་ མཐུན་པའི་ས་ཆ་ རྒྱུ་ཞིང་ལས་ཁྱིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཡོད་མི་ལུ་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀྲམ་ 36,000/- (གསུམ་འབྲི་དྲུང་ སྟོང་) ཐམ་པ་བཀལ་མི་ལུ་ མི་སེར་མང་ཤོས་ཅིག་གི་རང་ཉེས་བྱ་སྟོང་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་འཐོན་ཡོད་པ་ཨིན། འདི་ལུ་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ ཉེས་བྱ་སྟོང་མ་དགོཔ་འབད་ སྟོང་སྟུག་གནང་ནིའི་འཆར་གཞི་ ཡོད་པ་ཨིན་ན་ ?

རྒྱུ་ཞིང་ཉེན་སྲུང་དང་ སྲུང་སྟོབ་འབད་ནིའི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ གནམ་ལོ་ 1991 ལོར་ རྒྱུ་ཞིང་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་ བཅོས་འབད་མ་ཆོག་པའི་ ཁྱིམ་ས་ལུགས་གཞི་བཙུགས་གནང་ཡི། འདི་གི་སྔོན་ལས་རྒྱུ་ཞིང་ནང་ཁྱིམ་རྒྱབ་ཆར་མི་ཚུ་ ལག་ ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་ཆང་འགྲིགས་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ ཉེས་བྱ་ཕུལ་མ་དགོཔ་འབད་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ ཁྱིམ་ས་དང་མ་མཐུན་པར་ རྒྱུ་ཞིང་ལས་ ཁྱིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ མའི་རིགས་ ཉེས་བྱ་དངུལ་ཀྲམ་ 36,000/- (གསུམ་འབྲི་དྲུང་སྟོང་) ཐམ་པ་ གཞུང་ལུ་ཕུལ་ཏེ་ ཁྱིམ་ས་མཐུན་ཁྱིམ་ས་ ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚུགས་མི་འདི་ མ་འོངས་པ་ལུ་ ཉམ་ཡང་འཐོབ་མ་ཚུགས་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཅིག་ཨིན་པའི་ཁར་ གཞུང་ལུ་ཉེས་བྱ་ཕུལ་མི་ཚུ་ འདི་གི་སྟན་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལུ་ ལོགས་སུ་སྟེ་སྟོང་སྟུག་ལུ་ནིའི་དོན་ ལུ་ཕུལ་ནི། ཉེས་བྱ་ཕུལ་མ་བརྟུབ་པའི་ཁམས་ཇོ་ཚུ་གི་ཐང་ ས་གནས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ གཞུང་གི་ཁྱིམ་ས་ལུགས་དང་ འབྲེལ་ཉེས་བྱ་བཀལ་དགོ།

੨) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ 2002 ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ཕ་ད་ ཁམས་ནང་སྐལ་བཟོ་ཐོབ་པའི་ས་ཆ་ རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་ཅིག་ཡོད་པའི་སའི་ཇོ་ བདག་གི་ རྒྱུ་ཞིང་ལས་ ཇིས་ 40 ཁྱིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག་ཟེར་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཐོག་ ས་ཇོ་ལ་ལུ་གིས་ རྒྱ་ ཞིང་ཉེ་ཞིན་མ་ལས་ བུ་གཞི་ཚུ་ལུ་ སྐལ་བཟོ་སྟེ་སྟོང་ཞིན་མ་ལས་ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནིའི་གོ་སྐབས་ལེན་མི་འདི་ ལུ་ བཀག་སྒྲམ་འབད་ནིའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ག་ ?

ཉོ་བཅོངས་འཐབ་སྟེ་ ཁམས་བཀོད་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིང་ སྐལ་བཟོ་སྟེ་སྟོང་ཞིན་མ་ལས་ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནིའི་ལྷོ་ ཡིག་བཙུགས་ནིའདི་ ཁྱིམ་ས་འགལ་གྱི་ལཱ་ཅིག་ཨིན། ག་འདེམ་ཅིག་འབད་ ལཱ་བྱ་འདི་བཟུམ་ཐོན་ཏེ་འབད་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ ས་ཆ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཁ་ཐུག་ལས་ས་ཆ་འདི་ཁམས་ཀྱི་བྱང་རབས་སྟོག་རིག་གནད་སྟུང་ (database) ནང་ རྒྱན་སྟོང་ འཐབས་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་ བཀག་འཛིན་འབད་ཚུགས། རྒྱུ་ཞིང་ལས་ཁྱིམ་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནིའི་ རྒྱབ་བསྟོན་འབད་ ནི་དང་ རྒྱབ་སྟོར་གྱི་ངོ་འབྱོར་སྟོང་ཞིའི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་ཁམས་ཀྱི་བྱང་རབས་དེ་ ཡ་མས་རྒྱུད་པའི་ས་ཆ་དགོཔ་ཨིན། དེ་མིན་ ས་ གནས་གཞུང་སྟོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ཇོས་ལེན་འབད་ནི་མི་འོང་། སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ 2002 ཅན་མའི་ནང་ གོང་གི་ གནད་དོན་ཚུ་ ཉིང་སངས་འབད་བཀོད་དེ་མེད་རུང་ ཁྱིམ་ས་ཀྱི་ དམིགས་ལུལ་དང་མེ་འདུན་གྱི་གོ་དོན་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ལེན་ དགོཔ་མ་ཆད་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ བཟའ་འཐུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ རང་མགོ་རང་འདྲོངས་བཟོ་ནིའི་དམིགས་ལུལ་དང་ རེ་ དོན་འགྲུབ་ནི་ལུ་ཡང་བཟུ་དགོ།

༣) ཁྱིམ་ས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་ རྒྱུ་ཞིང་བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ མི་ངོམ་ཚུ་ལུ་ ཉེས་བྱ་བཀལ་ནི་དབང་ཆ་ད་ ཆེད་ འོག་བདག་སྟོང་ལུ་མེད་པ་ལས་ མི་སེར་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ ག་དེ་སྟེ་འབྲེལ་བ་འཐབ་ནི་སྟོ་?

ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྱིམ་ས་འགལ་ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ ཉེས་ཁྱིམ་ས་བཀལ་ནི་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོགས་དང་ ཆེད་ འོག་བདག་སྟོང་གི་འགན་འཁུར་མེན་རུང་ ཉེས་ལས་འཐབ་མི་ལུ་ ཁྱིམ་ས་དང་འབྲེལ་གདོང་ལེན་འབད་ནིའི་དོན་ལས་ གནད་

དོན་ཚུ་དབྱེ་ཞིབ་མཐོལ་ཕྱིན་འབད་དེ་ འདི་ཉེས་འཇུགས་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་ལུ་སྟན་ཅུ་ཕུལ་ནི་འགལ་འཁུར་འདི་ ལྷན་ཚོགས་དང་ རྟེན་འཁུར་བདག་སྐྱོང་ལུ་ཐོག་པ་ཡིན།

- ལ) ཁྲིམ་བརྒྱུ་ཞིའི་གནད་བསྐྱོད་ཆའི་ལམ་ལུགས་འདི་ ཚད་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་རུང་ འདི་ལུ་ཆ་གནས་མ་འབད་བར་ མི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་རང་ ཁྲིམ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་ ཁོང་རའི་བློ་འདོད་ལྟར་རྒྱུ་འདུག་པ་ལས་ འདི་ལུ་ རྟེན་འཁུར་བདག་སྐྱོང་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་གནས་སྟངས་ག་ར་སྐབས་ཅིག་ཁར་ ལྷ་རྟེན་མ་འབད་ནི་ལུ་ལག་བཏང་མ་ཡིན་མས། ས་གནས་གཞུང་སྐྱོང་གི་ བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༩ ཅན་མའི་ དོན་ཚན་༥༩.༡ འི་ དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་བཟོ་བསྐྱུན་གྱི་ལུ་ འབད་མི་དང་ གཞུང་དང་ མི་སྡེ་འི་ས་ཆ་ དེ་ལས་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ནང་ལུ་ གནད་བཅེད་པར་ ཉམ་འཇུག་འབད་མི་ཚུ་ བཀག་འཛིན་འབད་ནི་འགན་འཁུར་འདི་ རྟེན་འཁུར་བདག་སྐྱོང་ལུ་ཐོག་པ་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ མ་འོངས་པ་ལུ་ རྟེན་འཁུར་མེ་རེ་འི་ནང་ ས་ཆ་བལྟ་རྟེན་མ་འབད་མི་རེ་བཅུག་ནི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་ཡིན། ས་གནས་གཞུང་སྐྱོང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ འདི་བཟུམ་གྱི་མི་སྡེ་བས་དགོས་མཁོ་ཡོད་ན་ འབྲེལ་ཡོད་ ལྷན་ཁག་དང་ ལས་འཁུར་ས་ལུ་ རྟེན་འཁུར་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་སྡེ་དང་ རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚོགས་འདུ་བརྒྱུད་དེ་ ལུ་བ་ཕུལ་དགོ།

- ཤ) སྐལ་བཟོ་ལས་བརྟེན་པའི་ ཁྲམ་བཀོད་ཡོད་མི་ རྒྱ་ཞིང་ནང་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་མ་ད་ ཁྲིམ་རྒྱུ་ཚོགས་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ ཉེས་བྱ་བཀལ་མི་འདི་ག་དེ་སྡེ་ཡིན་ན?

རྒྱ་ཞིང་འདི་ སྐལ་བཟོ་ཐོབ་རུང་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལས་གནད་བཅེད་པ་དང་ ཁྲམ་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མ་འབད་བར་ ཐད་ཀར་ ཐག་རང་བཅད་ཀྱིས་ཁྲིམ་རྒྱུ་མི་ཚོགས་ གནད་བཅེད་པར་ རྒྱ་ཞིང་འགྲུར་ཁྲིམ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཅིན་ འདི་ལུ་ཁྲིམས་འགལ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཉེས་བྱ་ཐོག།

- མ) ས་གནས་ཁར་སྐམ་ཞིང་ཡིན་པ་ལས་ ཁྲིམ་རྒྱུ་ཚར་མི་ ཁྲམ་ནང་རྒྱ་ཞིང་སྡེ་འཁོད་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ ཉེས་བྱ་བཀལ་ཡོད་མི་འདི་ ག་དེ་སྡེ་ཡིན་ན?

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མའི་ དོན་ཚན་༡༤༤ པའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ བཀལ་སྤྱོད་འབད་མ་བཏུབ་པའི་ ཁྲར་འཁོད་རྒྱ་ཞིང་འདི་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་བརྒྱུད་དེ་ སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག། བཀལ་སྤྱོད་འབད་བཏུབ་མ་བཏུབ་ག་དེ་རང་ཡིན་རུང་ གནད་བཅེད་པར་རྒྱ་ཞིང་ནང་ཁྲིམ་རྒྱུ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ལུ་བྱ་ཡིན།

- ༡) མི་སེར་ཚུ་གི་ཁྲམ་ནང་ རྒྱ་ཞིང་དང་སྐམ་ཞིང་གཉིས་ཆར་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ སྐམ་ཞིང་འདི་ ས་ཐག་རིང་སར་ ཆགས་གནས་སོ་སོ་འབད་ཡོད་པའི་ས་ཁར་དང་ ཁྲིམ་རྒྱུ་རུང་ དགོས་མཁོ་དང་ས་བརྟན་རྟོག་རྟེ་མེད་མི་ཡིན་པ་ཅིན་ རྒྱ་ཞིང་ནང་ཁྲིམ་རྒྱུ་ཚོགས་ག?

གནད་དོན་དེ་ཐད་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ རྒྱ་ཞིང་ནང་ཁྲིམ་རྒྱུ་ཚོགས་ཟེར་བའི་ དོན་ཚན་འཁོད་དེ་མིན་འདུག།

- ༢) རྫོན་གོང་ལས་སྐམ་ཞིང་ཡིན་པའི་ས་ཆ་ སའི་དབྱེ་བ་ ཚལ་ཞིང་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ས་ཐབས་ཐོབ་ཐོན་ཡོད་རུང་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ ཞིང་འབྲས་ལྷན་རའི་རིགས་ ས་ཐབས་ཐོབ་ལམ་མེད་ནི་འདི་གིས་ བརྟགས་བཏང་ཡོད་མི་ཚུ་ ལོག་ཁྲིམས་མཐུན་རྒྱུ་བརྟན་བཟོ་ཚུགས་ག?

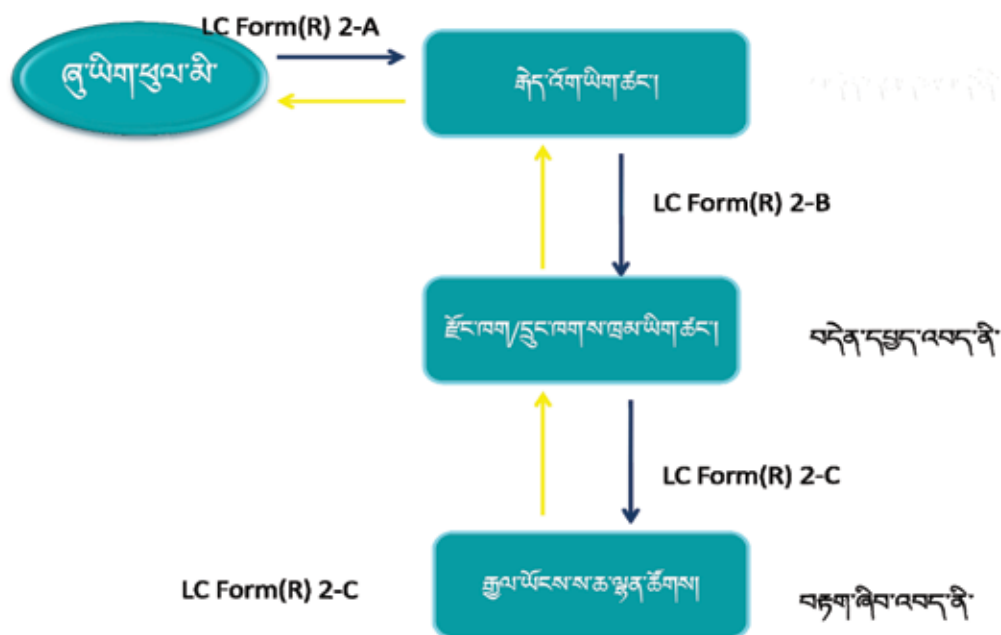
སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༩ ཅན་མ་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ ཤིང་འབྲས་ལྷུ་མ་རའི་རིགས་ ས་ཐེབས་སྤྱོད་མ་ཚོགས་འབད་འཁོད་དེ་
 ཡོད་པ་མ་ཚད་ ས་ཆ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་ལཱ་ཡང་ འདི་དང་འཁྲིལ་འབད་འབད་མ་ཡིན། ཡིན་རུང་ གཞུང་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་བྱ་དང་
 འཁྲིལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ གོང་གི་ས་ཐེབས་གཞུང་བཞེས་མཇུག་མི་ཚུ་ ལོག་སྟེ་རང་ཁྲིམས་མཐུན་རྒྱུན་
 བརྟན་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན།

- ༡༠) མི་སེར་ལ་ལུ་གིས་ ཁམ་ནང་སྐམ་ཞིང་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ རྒྱ་ཞིང་རྒྱུང་ཅིག་ བུ་གཞི་ཚུ་ལུ་སྐལ་བཤོ་སྟེ་སྤྱོད་མི་འདི་ བྱིས་ས་
 ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཚོག་ག་?
 རྒྱ་ཞིང་དེ་སྤྱོད་ལེན་འབད་མ་ཚོག་པར་ བཀག་བསྐྱམ་འབད་དགོ་པའི་གནད་དོན་འདི་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༩ ཅན་མ་ནང་
 འཁོད་དེ་མིན་འདུག།

5. Land categories conversion

5.1 Procedure for conversion of land category other than Chhuzhing in rural area

- i) The applicant shall submit duly completed form **LC-Form (R) 3-A** to the Gewog office for conversion of land category.
- ii) Upon receiving the application, the Gewog shall verify and submit the application along with duly completed form **LC-Form (R) 3-B** to the Dzongkhag/Dungkhag within 15 days.
- iii) Upon receiving the documents from the Gewog, the Dzongkhag/Dungkhag shall verify and if admissible submit relevant documents along with duly filled up form **LC-Form (R) 3-C** for land category conversion to the Secretariat within 15 days.
- iv) The Secretariat shall, using relevant documents along with duly filled up form **LC-Form (R) 3-C**, grant approval and inform Gewog and landowner for Thram updation by Dzongkhag within 30 days.
- v) If not approved by the Secretariat the Dzongkhag shall inform the landowner with reasons.

5.2 Procedure for converting Chhuzhing to residential land

- i) Pursuant to Section 167 of the Land Act, an applicant proposing to convert any Chhuzhing land category to residential land shall submit an application along with the dully filled up form **LC-Form (R) 2-A** to the Gewog.
- ii) Following supporting documents are required:
 - 1 Photocopy of the landowner's census
 - 2 A letter of authentication from the Gewog stating that he has no other land category other than chhuzhing anywhere.
 - 3 Original Lag Thram of the landowner
- iii) Upon receiving the application, the Gewog office shall in coordination with the Agriculture extension offices verify the facts and submit the dully filled up form **LC-Form (R) 2-B** along with landowner's application to the Dzongkhag within 15 days.
- iv) Upon receiving the application, the Dzongkhag shall
 - a) Not recommend conversion within 15 days from the date of receipt of application if the conversion documents are not in consonance with the provisions of the Land Act and inform the Gewog and the landowner along with the ground for rejection.
 - b) Recommend for approval and intimate to the Gewog and the landowner on its approval and also inform the Ministry of Agriculture on this within 15 days from the date of receipt of an application.
- v) The Dzongkhag shall survey the land to be converted and submit the scanned survey report along with relevant documents and dully filled up form **LC- Form (R) 2-C** to the Secretariat online.
- vi) Upon receiving the land conversion report from the Dzongkhag the Secretariat shall accord approval by filling up the **LC-Form (R) 2-C** and inform the Dzongkhag and Gewog within 15 days.

5.3 Criteria for conversion of Chhuzhing to residential land

Pursuant to Section 92 of the Land Act:

- i) The Chhuzhing proposed for conversion must be inherited
- ii) At the time of application for conversion the landowner and any person in the same census should not have any other land type in the Dzongkhag where the conversion is proposed.

- iii) For the purpose of conversion he shall be permitted only upto 50 decimals of Chhuzhing. However, if the remaining parcel of the same plot is less than 10 decimals he shall be entitled to convert the remaining land in accordance with section 169 of the Land Act.
- iv) In the event the proposed Chhuzhing is only inherited but less than 10 decimals and is inherited prior to the enactment of the Land Act 2007 such shall a chhuzhing be entitled for conversion according to section 133 of the Land Act.

Procedures/System

- v) If the proposed conversion does not contradict with laws, the local authority shall endorse the conversion.
- vi) If the house is not constructed within 3 years upon according an approval for conversion and registration in the Thram, such case shall be reported to the Secretariat and accordingly the land category shall be retained as Chhuzhing in Thram.

5.4 Conversion of Chhuzhing which are technically unsuitable

- i) The applicant shall submit dully filled up form **LC Form (R) 1-A** to the Gewog.
- ii) The Gewog upon verification by the agriculture extension officer forward form **LC Form (R) 1-B** to the Dzongkhag within 10 days.
- iii) The Dzongkhag shall verify and either reject in which case the application shall be returned to the applicant along with the ground for rejection within 30 days or submit the application along with filled up form **LC Form (R) 1-C** to the Ministry of Agriculture within 30 days.
- iv) The Ministry shall, upon receiving the application from the Dzongkhag verify based on following parameters:
 - Availability of water
 - Soil condition

If the Ministry accords approval for conversion, the Ministry shall intimate the Secretariat to effect the changes in Thram.
- v) The Dzongkhag and the Secretariat shall then make necessary changes in the Thram

The Dzongkhag and Dungkhag shall inform the landowner
- vi) The landowner shall submit the original Lag Thram to the Dzongkhag
- vii) The Dzongkhag shall survey the proposed land for conversion and submit the scanned reports to the Secretariat online for approval.

- viii) While processing the conversion online the Dzongkhag shall submit approval from Ministry of Agriculture and survey report to the Secretariat
- ix) Upon receiving the report from the Dzongkhag the Secretariat shall accord approval and inform the Dzongkhag and Gewog for Thram updation within 15 days.

5.5 Discussion

1. There is an increasing and rapid trend in conversion of inherited Chhuzhing to Khimsa. This is a matter of concern. Is there any time limit for conversion after buying Chhuzhing?
Only the inherited Chhuzhing can be converted to Khimsa as per section 92 of the Land Act 2007 if the landowner does not have any other land.
2. During the past survey and Thram compilations Chhuzhing occupied by houses were not demarcated as Khimsa. Many could not afford a fine of Nu.36,000 levied during the NCRP for illegal conversion of Chhuzhing. Is there any consideration to people who have constructed houses on Chhuzhing and cannot afford the fine?
The restriction of Chhuzhing conversion was enforced after 1988. Therefore, the houses constructed in Chhuzhing prior to 1988 were not levied any fines,

provided necessary documents were produced.

A fine of Nu.36000 levied during the NCRP is a one time opportunity for people who have illegally converted their Chhuzhings. Even after paying the fines the cases must be submitted to His Majesty the King for Kidu. The local Governments must deal with people who have refused to pay fine as per the existing laws.

3. Some people buy Chhuzhing and then transfer to their children. After that they request for conversion to Khimsa since the conversion of inherited Chhuzhing to Khimsa is allowed as per the Land Act 2007 in the absence of any other land types in one's name. Is there any restriction on such a move?

There are rare incidences that parents deliberately buy Chhuzhing, transfer to their children as inheritance and then apply for land conversion, which by all means is illegitimate. The NLC has now started recording Thram history in the land database. Henceforth, such abuse of law can be curbed.

In recommending the conversion of Chhuzhing to Khimsa the origin of land must be determined. If the land is not ancestral land the Local Government should not recommend for conversion. While this is not specific in the Land Act 2007 the intent of the law must be understood in its true sense and the policy of achieving food self sufficiency must be put into proper perspective.

As per section 171 of the Land Act 2007, ***in the event a house is not constructed within 3 years, the residential land shall be reverted to Chhuzhing by the Commission Secretariat based on the non-compliance report received in accordance to Section 170 of this Act.***

4. The Gewogs have no authority to punish people who are illegally converting Chhuzhing. How to deal with the people who are breaking the laws?

It is not the responsibility of the Gewogs or NLC to punish people who are illegally converting Chhuzhing or breaching any sections of the law. Our responsibility is to advocate, monitor and report the cases. Thereafter, the law should take its own course.

5. House construction permits are granted with certain restrictions. When people actually construct house they do so as per their wishes. It is not possible for the Gewogs to monitor all the cases.

Section 53.i of the Local Governments Act of Bhutan 2009: ***it is the responsibility of the Gewog to prevent illegal construction and all other types of encroachment in community land as well as on government land and government reserved forest land.***

The NLC is planning to deploy land inspectors even to the Gewogs in future. However, the local governments must highlight manpower requirements and submit to relevant agencies through GYTs and DYT.

6. As per the Land Act, a landowner is permitted to construct house in Chhuzhing if the plot under question is inherited. But such cases were imposed fine during the NCRP. How is this?

Even if the Chhuzhing is inherited it cannot be converted without seeking necessary approval. After the approval is granted land category must be changed in the Thram. Construction of house in Chhuzhing is considered illegal without completing required formalities.

7. Some plots are registered as chuzhing in the Thram but on the ground it is found as kamzhing. People have constructed houses in it. Such cases were also imposed fine during the NCRP. How can this be explained?

As per section 166 of the Land Act 2007 unsuitable chhuzhing can be converted to other land categories. The request must be made through the Ministry of Agriculture and Forestry. Any construction on registered Chhuzhing, regardless of its suitability for cultivation, contravenes the law.

8. One has both kamzhing as well as chhuzhing in the Thram. The kamzhing is located in isolated place and is not even suitable for house construction. The chhuzhing is nearby the settlement with access to amenities. Is it allowed to construct the house in chhuzhing under such circumstances?

The Land Act does not provide provisions for such constructions.

9. Initial land type was Kamzhing and later made as Tsheluzhing. During the last cadastral survey excess land carved out from orchards were not entitled for any excess land. Can such excess land be regularized?

The New Sathram Compilation was carried out as per the provisions of the 1979 Land Act, which did not permit regularization of excess land from orchards. However, as per the Royal Command such forfeited excess lands were reinstated during the NCRP.

10. Some parents provide Chhuzhing to their children even when they have Kamzhing. The children then request for conversion of Chhuzhing to Khimsa. Is this allowed?

The Land Act 2007 does not have provision restricting such transaction.

༤ ས་ཁུམ་དང་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་ནང་གི་ བྱང་པར་ནོར་བ་ ཚུ་ལེགས་བཅོས་འབད་ཐངས།

བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤༤ དང་འཁྲིལ་ རོར་འཛོལ་གྱི་རིགས་དག་བཅོས་དོན་ལུ་ཚོགས་ཚུང་བཙུག་དགོ།

- ༡) ཁུམ་དང་ ཡང་ན་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་ནང་ རོར་བ་དང་བྱང་པར་དེ་ཚུ་སའི་ཚེ་བདག་གིས་ རྟེན་འོག་ཡིག་ཚང་ཡང་ན་རྫོང་ ལག་ ཁྲོམ་སྡེ་ ས་ཁུམ་ཡིག་ཚང་ལུ་ཁྱུ་བ་ཕུལ་དགོ།
- ༢) འབྲེལ་ཡོད་ས་ཁུམ་ལས་སྡེ་གིས་ ཡིག་ཆ་ཚུ་ལས་བདེན་དཔྱད་འབད་དགོཔ་དང་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་གནས་ལུ་ བདེན་དཔྱད་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- ༣) ཚོགས་ཚུང་གིས་ཁུམ་དང་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་ ས་སྒྲིའི་བདེན་ཁུངས་བཅས་ཀྱི་བར་ན་ བྱང་པར་ཚུ་ ས་གནས་ཁར་བདེན་ དཔྱད་འབད་དགོ།
- ༤) གལ་སྲིད་ བྱང་པར་ལུ་བདེན་ཁུངས་ཡོད་པ་ཅིན་ རྫོང་ལག་/ཁྲོམ་སྡེ་གིས་ གཞོད་པ་ཡོད་མི་ སའི་ཚེ་བདག་ལས་ ཁྱུ་བ་ཐོབ་ པའི་ཆེས་གངས་ལས་ ཉིན་གངས་ ༣༠ འི་ནང་འཁོད་ ལྷན་ཚོགས་ ཡིག་ཚང་ལུ་ ཁྱུ་བ་ཕུལ་དགོ།
- ༥) ཚོགས་ཚུང་གིས་ ཞིབ་དཔྱད་མཇུག་བསྟུ་སྟེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དོན་ཚན་ ༤༥ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཞིབ་དཔྱད་སྟུན་ཁྱུ་དེ་ ཉིན་གངས་ ༤༠ འི་ནང་འཁོད་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༦) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་སྟུན་ཁྱུ་དེ་ལུ་ རོས་ལེན་ཐོག་ ཁུམ་ནང་ནོར་བཅོས་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ རོས་ལེན་མ་འབད་བར་ ཁྱུ་གཏུགས་འབད་མི་ལུ་ ཡིག་ཐོག་བདེ་ལན་སྟོན་དགོ།

6. Correction of Records

Pursuant to Section 46 of the Land Act, a committee shall be established for correction of error in the Thram or maps. There are different types of errors:

- i) Any error or difference between the Thram and the cadastral maps shall be reported to the land record office of the Gewog, Dzongkhag or Thromdee by the landowner.
- ii) Initial verification must be carried out based on the available documents.
- iii) A committee shall verify the difference between the Thram, Cadastral map, location, plot name, plot ID and other information in the Thram.
- iv) In the event the difference is found genuine, the Dzongkhag/Thromde shall apply to the Secretariat within 30 days from the date of receipt of the application.
- v) The committee shall complete the verification in accordance with Section 48 of the Land Act and submit the verification report within 60 days.
- vi) The Secretariat shall acknowledge in writing.

ཡ གཞུང་གི་ཐུགས་མཁོའི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་ཐངས་ རྒྱུ་འཐུས་དང་ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཐངས་ཚུ་གི་ལམ་ལུགས།

- ༡) གཞུང་གིས་ མི་དམངས་མཐའ་དོན་ ཉམ་ཅིག་གི་དོན་ལས་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བདག་དབང་ལུ་ཡོད་མི་ས་ཆ་ལེན་ཚུགས།
- ༢) གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ ཡང་ཅིན་ དགོ་རབ་ལྷ་ཚང་གང་རུང་གིས་ ས་ཆ་ལེན་དགོ་པའི་ ཁྲམ་འཆར་བཀོད་པ་ད་ ས་ཆ་ལེན་དགོ་པའི་མི་དམངས་མཐའ་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་བཟོད་དོན་ཚུ་ཁ་གསལ་བཀོད་དགོ།
- ༣) གཞུང་འཁོད་ཚུ་ མི་དམངས་མཐའ་དོན་གྱི་གངས་སུ་མི་བཅུ།
 - མི་ངོམ་གཅིག་དང་ ཡང་ན་ མི་སྡེ་ མི་དམངས་མཐའ་དོན་ལུ་ རྒྱབ་འགལ་ ཐེ་ཚོམ་གཞོད་ཀྱིན་ཚུ།
 - དགོས་མཁོ་ངོམ་འཛིན་ལས་བཞུལ་བའི་ ས་ཆ་རྒྱ་ཚད་སྤོངས་སྤོངས་ལེན་ནི་དང་ ཡང་ན་ཚུལ་ལྷན་ར་ཁུངས་མེད་པར་ས་ཆ་ལེན་ནི།
- ༤) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་ནང་བཀོད་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་ ཚུལ་མཐུན་མེད་པར་ ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ནི།
- ༥) སྤྱི་བདག་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ལེན་ནི་དེ་ བཀག་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ནང་རྒྱུ་མ་ཅིག་ལུ་ལེན་དགོ།
- ༦) ས་ཆ་གཞུང་གི་ཐུགས་མཁོར་བཞེས་མི་ལུ་ དཔུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་ལས་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གནས་གོང་བཀོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཅིས་བརྟོན་ཐོག་ རྒྱུ་འཐུས་གནང་དགོ།

ཡ.༡) ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀག་དམ།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དཀོངས་དོན་ ༡༤༦ པ་དང་ ༡༤༧ པ་, ༡༤༨ པ་, ༡༤༩ པ་, ༡༥༠ པ་, ༡༥༡ པ་, ༡༥༢ པ་, ༡༥༣ པ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ།

- ༡) ཚོས་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ ས་ཆ་ལེན་ནི།
- ༢) གཞུང་གི་ ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལུ་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་གཅིག་ལེན་པ་ཅིན་ ས་ཆ་ལེན་སའི་ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལུ་ ཉམ་རྒྱུད་པ་ མི་ངོམ་དེའི་མིང་ཁྲམ་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་མི་དེམ་བཅུ་བར་ ཁྲམ་དེ་ནང་ས་ཁག་གཅིག་ ཡང་ན་ གཅིག་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པ་ཅིན་ མི་ངོམ་དེ་ལུ་ས་ཆ་བ་མི་ཐོབ།
- ༣) ས་ཆ་བ་སྤྱོད་པའི་ས་ཆའི་ས་ཁོངས་ནང་ལུ་ གཞུང་ས་ ཡང་ན་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཏོག་ལེབ་གང་ཡང་བཅུག་མི་ཚུགས།
- ༤) ས་ཆ་གཞུང་མཁོར་ལེན་ནི་དེ་ ཉམ་རྒྱུད་བྱུང་མི་ ས་ཆའི་མིང་ཐོག་ལུ་ ས་ཆ་བ་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ཤུལ་ལུ་དང་ ཡང་ན་ སའི་ཚོ་བདག་ལུ་ དཔུལ་རྒྱུ་ཆུང་གི་རྒྱུ་འཐུས་སྤྱོད་པའི་ཤུལ་ལུ་ རྒྱུ་མ་ཅིག་ ཅིས་ལེན་དགོ།

ཡ.༢ རྒྱུ་འཐུས་ཀྱི་ཐབས་ལམ།

- ༡) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དོན་ཚན་ ༡༤༣ པ་དང་ ༡༤༤ པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནང་བ་དང་བསྟུན་ དཔུལ་རྒྱུ་ཆུང་གི་རྒྱུ་འཐུས་སྤྱོད་ནི་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ནི་ ཡང་ན་ ས་ཆ་བ་དང་ ས་རིན་ གཉིས་ཆར་སྤྱོད་ནིའི་ འགན་ཁུར་དེ་ ས་ཆ་ལེན་དགོ་པའི་ལུ་འབད་མི་ གཞུང་གི་ལྷན་ཁག་དང་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ དགོ་རབ་ལྷ་ཚང་ རྫོང་ཁག་ས་ལེན་ཚོགས་

ཆུང་གང་རུང་ལུ་འབྲི་དགོ།

- ༡) གཞུང་མཁའ་འདོན་ལུ་ལེན་ཡོད་མི་ས་ཆ་དང་ ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་ གནས་གོང་བསྐྱིགས་བཀོད་འབད་ནི་འདི་
དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་འོག་ རྒྱ་དངོས་བརྟག་ཞིབ་དང་ གནས་གོང་བསྐྱིགས་བཀོད་ལས་སྡེ་གིས་ གནས་ཅིས་བརྟན་མི་དང་
འབྲེལ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- ༢) ས་ཆ་དང་ དེ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་དངོས་གང་རུང་ ལེན་ཡོད་མི་ལུ་ རྒྱ་དངོས་བརྟག་ཞིབ་དང་ གནས་གོང་བསྐྱིགས་བཀོད་ལས་སྡེ་
གིས་ རྒྱ་དངོས་གང་རུང་དང་སྐྱུགས་པའི་ ས་ཆ་འཛིན་ཆུང་འཐུས་ཀྱི་གནས་གོང་ ཚད་བསྐྱིགས་འབད་ཡོད་མི་དེ་ལུ་ ས་ཡི་བཅའ་
ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤(༥) པའི་ནང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལས་གནང་བ་གྲོལ་དགོ།

༡.༣ གྲོང་ཡུལ་ས་ཁོངས་ནང་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཐངས།

- ༡) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༤༡ པ་ལྷན་ཏུ་ གྲོང་ཡུལ་ནང་ལས་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ ལེན་པ་ཅིན་ སའི་ཚོ་བདག་
གིས་ ས་ཚབ་འབད་རུང་ ཡང་ན་ དངུལ་རྒྱ་རྒྱུ་འཐུས་འབད་རུང་ གནས་ཁ་བརྒྱབ་ཆོག
- ༢) ས་ཚབ་སྤྱོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་འཛིན་ཆགས་གནས་དེ་ གཤམ་འཁོད་གཙོ་རིམ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཏན་འཁེལ་ འབད་དགོ།
- ཀ) ས་ཚབ་དེ་ ས་ཆ་ལེན་སའི་གྲོང་ཡུལ་ནང་ལས་སྤྱོད་དགོ།
- ཁ) གཞུང་མཁའ་འདོན་ལེན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ ས་ཚབ་དེ་ གྲོང་ཡུལ་དེ་ནང་ལས་ར་ སྤྱོད་ཚུགས་པའི་ས་ཆ་ཅུ་ལས་མེད་པ་
སྡེ་ རོས་འཛིན་བྱུང་པ་ཅིན་ ས་ཚབ་དེ་ ས་ཆ་ལེན་སའི་རྟེན་འོག་དེ་ནང་ལས་ར་སྤྱོད་ཚུགས་པ་འབད་དགོ།
- ག) གལ་སྲིད་ གཞུང་མཁའ་འདོན་ལེན་ཚོགས་ཆུང་གིས་ ས་ཚབ་དེ་ གོང་གི་ས་ཁོངས་གཉིས་ཆ་ནང་ལས་ར་ སྤྱོད་
ཚུགས་ པའི་ས་ཆ་མེད་པ་སྡེ་ རོས་འཛིན་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལས་དབྱེ་ཞིབ་མཛད་ནི་ ས་ཚབ་དེ་
ས་ཆ་ལེན་སའི་ཚོང་ཁག་དེ་ནང་ལས་སྤྱོད་དགོ་པའི་གྲོས་འཆར་བཀོད་དགོ།
- ༣) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༥༥ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གྲོང་ཡུལ་ལས་ས་ཆ་ལེན་མིའི་ས་ཚབ་དེ་ ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལས་སྤྱོད་མི་ཆོག

༡.༤ ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལུ་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཐངས།

བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༤༥ པའི་ནང་ བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་ ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལས་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ ལེན་མི་དེ་ར་ མ་
གཏོགས་ སའི་ཚོ་བདག་ལུ་ ཁྲམ་སྡེ་འདི་ནང་ ས་ཁག་གཞན་མེད་པ་ཅིན་ སའི་ཚོ་བདག་དེ་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་སའི་ཁྲམ་སྡེ་ནང་ལས་ ས་
ཚབ་ཀྱི་ཐོབ་ལམ་ཡོད།

༡.༥ གཞུང་གི་སྐྱུགས་མཁའ་འདོན་ལུ་ ས་ལེན་དང་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཆུང་།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༤(༡) པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ལེན་དང་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཆུང་ གཤམ་འཁོད་ལྟར།

- ༡) གྲོང་གསེབ་ནང་ གཞུང་གི་སྐྱུགས་མཁའ་འདོན་ལུ་ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཁོངས་ལས་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ནིའི་དོན་
ལུ་ རྫོང་ཁག་ས་ལེན་དང་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཆུང་།

- ༡) རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་སྡེ་/ཡན་ལག་ཁྲོམ་ཚུ་ནང་ལས་ ཁྲམ་བཀོད་ གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ལེན་ནི་དང་ གཞུང་ས་ལས་ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ ཁྲོམ་སྡེ་ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཚུང་།

རྫོང་ཁག་ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཚུང་གི་འཕུས་མི།

- ༡) ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་ ནང་སྤྱོད་དང་སྲོལ་འཛིན་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ རྫོང་བདག་
- ༢) དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ རྫོང་ཁག་དངུལ་རྩིས་འགོ་དཔོན།
- ༣) སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན།
- ༤) ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་/ལུང་ཕྱོགས་ནགས་ཚལ་ འགོ་དཔོན།
- ༥) རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ རྫོང་ཁག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ འགོ་དཔོན།
- ༦) ཞབས་ཏྲུག་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་ལུ་རྫོང་ཁག་བཅོ་རིག་འགོ་དཔོན།
- ༧) འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་འོག་གི་གཤོ་
- ༨) འཕུས་མི་རྩེ་ཆེན་སྡེ་ རྫོང་ཁག་ས་ཁྲམ་འགོ་དཔོན།

ཁྲོམ་སྡེ་ནང་ ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ཆའི་ཚོགས་ཚུང་གི་འཕུས་མི།

- ༡) ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དེ་ཁྲོམ་སྡེའི་བཀོད་བྱུང་རྩེ་ཆེན་གྱིས་འབད་དགོ་
- ༢) རྫོང་ཁག་དང་ཡན་ལག་ཁྲོམ་གྱི་ ཚོགས་ཚུང་ཁྲི་འཛིན་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་གི་ རྫོང་བདག་གིས་ འབད་དགོ་
- ༣) དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ དངུལ་རྩིས་འགོ་དཔོན།
- ༤) ཞབས་ཏྲུག་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་ལུ་ ཁྲོམ་སྡེའི་འཆར་གཞི་འགོ་དཔོན།
- ༥) གཞུང་མཁོ་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་ནིའི་ཁྱེད་འབད་མི་ ལས་སྡེའི་དོ་ཆ་བ་གཅིག་
- ༦) འཕུས་མི་རྩེ་ཆེན་སྡེ་ ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཁྲམ་འགོ་དཔོན།

རྫོང་ཁག་ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་ཚུང་གི་ ལཱ་དང་འགན་ཁུར།

- ༡) རྫོང་བདག་ཁྲོམ་སྡེའི་བཀོད་བྱུང་རྩེ་ཆེན་གྱིས་ ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྲི་འཛིན་དང་འབྲེལ་འགན་འཁུར་ཅིལ་བུ་འབག་དགོ།
- ༢) རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་དེ་གི་ དོ་ཆ་བ་གྱིས་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་ རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་པ་ དེས་གཏན་བཅོ་དགོ།
- ༣) ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་དོ་ཆ་བ་ ལུང་ཕྱོགས་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་གྱིས་ གཞུང་གི་ནགས་ཚལ་སྤྱང་སྤྱོད་ས་ཁོངས་ནང་ལས་ ས་ཆ་བ་དོས་འཛིན་འབད་དེ་ དགོས་དོན་ཡོད་པའི་ ནགས་ཚལ་གྱི་ཉོགས་མེད་ཚུ་གི་གནང་བ་སྤྱོད་དགོ།
- ༤) རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་གྱིས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་ཨིན་མི་ འོས་བབས་ཞིབ་འཇུག་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ས་ཆ་བ་ཀྱི་དོན་ལས་ སྤྱང་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སོ་ནམ་ས་ཁོངས་དང་ རྒྱུ་ཆུ་གི་ ཉོགས་མེད་གནང་བ་ལེན་དགོ་ གལ་སྲིད་ ས་ཆ་དེ་ཚུ་ཞིང་གི་གྲངས་སུ་ རྒྱུ་ཆུ་ཡོད་པ་དང་ དགོས་མཁོ་ཡོད་མི་དེ་ རྒྱུ་ཆུ་མེན་པའི་དོན་ལུ་ ཨིན་པ་ཅིན་ སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་དེ་གིས་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ གོ་སྐབས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དགོ་ སྤྱང་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ སོ་ནམ་ས་ཁོངས་ནང་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་བཟུམ་མའི་ས་ཁོངས་ཀྱི་ ཁྲིམས་ ལུགས་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་པ་ དེས་གཏན་བཅོ་དགོ།
- ༥) ཞབས་ཏྲུག་ལྷན་ཁག་གི་ དོ་ཆ་བ་དེ་གིས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་ལས་བཞེན་ཏེ་ ལུང་ཕྱོགས་གོང་འཕེལ་ འཆར་གཞི་དང་ སྤྱོད་ ཐུས་ཚུ་ལུ་ གཞི་དུ་ཉོན་ཡོད་མེད་བཟུ་ཞིབ་དང་ ས་ལེན་ནང་ བཅོ་བསྐྱར་གྱི་རྒྱུ་འཕུས་སྤྱོད་ནི་གནས་རྩིས་ཚུ་ ལམ་ལུགས་ ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དེས་གཏན་བཅོ་དགོ།
- ༦) དངུལ་རྩིས་ལྷན་ཁག་གི་དོ་ཆ་བ་རྫོང་ཁག་དངུལ་རྩིས་འགོ་དཔོན་གྱིས་ རྒྱུ་དངོས་བཟྱག་ཞིབ་དང་ གནས་གོང་སྤྱིག་བཀོད་ ལས་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ཞིན་ན་ རྒྱུ་འཕུས་གནས་རྩིས་ཚུ་ལ་གསལ་བཏོན་དགོ།

- ཡ) ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ དགོས་མཁོ་དང་བསྟན་ཏེ་ ཉམ་རྒྱུད་བྱུང་མི་ སའི་ཚེ་བདག་དང་ གོས་བསྟན་ཚུ་འབད་དགོ།
- ੨) རྫོང་ཁག་ས་ཁུམ་ལས་སྡེ་/ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཁུམ་ལས་སྡེ་གིས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་སྟོན་ནི་སྡེ་ཡོད་མི་འཐད་ ཁུམ་བཞོད་ནིའི་ དགོས་དོན་ཚུ་ ག་སྒྲིག་གི་ཆེད་ལུ་ ས་ཆའི་ཆ་ཆད་ཀྱི་ས་འཇལ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- ੩) རྫོང་ཁག་ས་ཁུམ་ལས་སྡེ་/ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ཁུམ་ལས་སྡེ་གིས་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་ནི་དང་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་དང་ ཡང་ན་ དགེ་རབ་གྲ་ཚང་ལས་ཐོབ་མི་ རྒྱ་ཡིག་ཚུ་རིམ་སྒྲིག་འབད་ནི་དང་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཆ་ཚུ་རིམ་བསྒྲིག་འབད་ནི་ དེ་ལས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་ཚུ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མ་དང་ ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་ དེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

ཡིག་ཚང་གི་བྱ་སྤྲོད་ལམ་ལུགས་དང་རིམ་པ།

- ༡) ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ གཞུང་མཁོའི་ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྟོན་ཆའི་གནད་དོན་མེད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མིན་ དགོས་མཁོའི་གནད་ དོན་ཡོད་ཆེ་ ཉིན་གངས་ ༡༥ རེའི་ནང་ ཞལ་འཛུམས་ཐེངས་རེ་འཚོགས་དགོ།
- ༢) ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་གཅིག་ འཚོགས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཉུང་ཤོས་ ཚེགས་པ་གངས་ གསུམ་དཔུང་གཉིས་དགོ།
- ༣) གོས་ཆོད་ཚུ་ རོ་སྦྱར་ཡོད་མི་འཐུས་མི་ དཔུང་མང་ཤོས་ཀྱིས་མོས་མཐུན་བྱུང་མི་ལུ་གཞིར་བཞག་གོ།
- ༤) གལ་སྲིད་ གཞུང་མཁོའི་ས་ལེན་ཚེགས་པའི་ འཐུས་མི་གང་རུང་ཅིག་ ཉམ་རྒྱུད་བྱུང་མིའི་ཉེ་ཆ་ཨིན་པ་ཅིན་ འཐུས་མི་དེ་ དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་དེ་སྒྲོར་ ཚེགས་རྒྱུད་གི་ཞལ་འཛུམས་ནང་ལས་ ཕྱིར་འཐོན་སྟོན་དགོ།

གོང་གསལ་ནང་ གཞུང་མཁོ་ལུ་ས་ཆ་ལེན་ནི་དང་ ས་ཆ་བ་སྟོན་ནིའི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤྲོད་རིམ་པ།

- ༡) ས་ཆ་ལེན་ནིའི་གོས་འཆར་བཞོད་མི་ལས་སྡེ་གིས་ གོས་འཆར་བཞོད་པའི་ས་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ས་ཆའི་དགོས་དོན་དང་ ས་ཆ་བ་ ཚུ་དང་སྒྲགས་པའི་རྒྱ་ཡིག་ རྫོང་ཁག་ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བ་སྟོན་ཆའི་ཚེགས་རྒྱུད་ཁྲི་འཛུམས་རྫོང་བདག་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༢) རྒྱ་ཡིག་དེ་ཐོབ་པའི་ཤུལ་ལུ་ རྫོང་ཁག་ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ གཤམ་འཁོད་གནད་དོན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ གོས་འཆར་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་ འབད་དགོ།
 - ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྷན་དུ་ གོས་འཆར་བཞོད་པའི་ས་ཆ་ལེན་ནི་དེ་ མི་མང་གི་ མཐའ་དོན་ལུ་ ཨིན་མ་ བདེན་དཔུང་དང་གཏན་འཁེལ་འབད་ནི།
 - ས་ཆ་བཞོལ་སྟོན་དེ་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་དོན་གང་རུང་དང་ རྒྱལ་འགལ་མེད་པ་ དེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- ༣) རྫོང་ཁག་ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ གཤམ་འཁོད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ས་ཆ་ལྷན་ཚེགས་ལུ་ འགོ་ཐོག་གོས་འཆར་གྱི་ གནད་བ་ལུ་དགོ།
 - ས་ཆ་ལྷན་ཚེགས་ལས་ འགོ་ཐོག་གོས་འཆར་གནད་བ་ལུ་མི་དེ་ལུ་ འོས་བབས་ཡོད་པའི་ ཚོར་སྣང་བྱུང་པ་ཅིན་ རྫོང་ ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ཚེགས་རྒྱུད་ལུ་ ལྷན་ཚེགས་ལས་བཟོས་གནད་མི་ས་ཆ་ཐོབ་ལམ་གྱི་ཆད་གཞི་དང་བསྟན་ ལྷན་ལུ་རྒྱུས་པ་ བཟོ་སྟེ་ ལྷན་ཚེགས་ལུ་གཏང་དགོ་པའི་བཞོད་ཆུ་གནད་དགོ།
 - གལ་སྲིད་ གོས་འཆར་དེ་ ལྷན་ཚེགས་ལས་བཞག་ཆ་འབད་བ་ཅིན་ བཞག་ཆ་འབད་དགོ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲགས་ཏེ་ རྒྱ་བ་འབད་མི་ལུ་ བན་དོན་འཕྲོད་ནི།
- ༤) ལྷན་ཚེགས་ཡིག་ཚང་གིས་གནད་བ་གནད་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེའི་ས་ལེན་ཚེགས་རྒྱུད་གིས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་ཨིན་པའི་ཉིན་ གངས་ ༡༥འི་ སྤ་གོང་ལས་རྫོང་བདག་བརྒྱུད་དེ་ སའི་ཚེ་བདག་ལུ་ གཞུང་མཁོ་ལུ་ས་ཆ་ལེན་ནིའི་ཐུགས་བཞེད་ཡོད་པའི་ བན་དོན་འཕྲོད་དགོ།

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་གསལ་བཟོ་ནི།

- ༡) བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོངས་དོན་ ༡༥༥(༡) པའི་གནས་ཅིམ་ཁར་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ གཤམ་འཁོད་གནད་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲི་ཤོག་ PLA Form (1) དང་ PLA Form (7) གི་སྒྲིག་ལས་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་གསལ་བཟོ་ག་ ག་སྒྲིག་འབད་དགོ།
- ༢) རྒྱ་དངོས་བརྟག་ཞིབ་དང་ གནས་གོང་བསྒྲིགས་བཀོད་ལས་སྡེ་གིས་ གནས་གོང་བརྟན་ཡོད་མི་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ སའི་ཚེ་བདག་ལུ་སྤྲོད་དགོ་མི་ རྒྱ་དངོས་ལ་གསལ་བཟོ།
- ༣) གལ་སྲིད་ རྒྱ་དངོས་དེ་ནང་ ས་ཆ་བ་ཡང་ཚུད་པ་ཅིན་ བཤམ་ཚལ་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ ཉམས་སྤངས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཆ་གནས་ཅན་གྱི་ ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉོགས་མེད་ཀྱི་གནད་བ།
- ༤) གལ་སྲིད་ རྒྱ་ཞིང་ལེན་དགོཔ་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དགོངས་དོན་ ༡༤༤ པའི་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱ་ཞིང་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་ཅེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- ༥) བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོངས་དོན་ ༡༥༦ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད་པ་ ཅེས་གཏན་བཟོ་ནི།
- ༦) སའི་རྒྱ་ཁྲོན་དང་ ཆགས་རབས་ དེལ་ས་ ས་ཆ་ལེན་དགོཔ་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྲོད་དགོཔ་ ཡོད་མི་འཛུགས་འཛིན་ཚུ་ གསལ་བཟོ་ཏེ་འབད་བའི་ ས་ཆ་འཛིན་ཆ་ཅན་གྱི་ ས་ཁྲ་དང་སྤྱུགས་ པའི་ས་འཇལ་སྒྲུབ་ཀྱི།
- ༧) གལ་སྲིད་ རྒྱ་དངོས་ནང་ལུ་ དུལ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་དངོས་ཡང་ཚུད་པ་ཅིན་ འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ དགོ་རབ་ལྷ་ཚང་གི་ དུལ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་དངོས་སྤྲོད་ནི་འཕགས་ལུ།
- ༨) ཁྲོམ་སྡེ་འཕྲུལ་ རྒྱ་བ་འབད་མི་གི་ ས་ཆ་བཀོལ་སྤྲོད་ཀྱི་དམིགས་དོན་དེ་ སྒྲིག་བཀོད་ ཡང་ན་ས་གནས་ཀྱི་ ས་ཁོངས་འཆར་གཞི་དང་ གོང་འཕེལ་ཆ་དང་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་ཚུ་དང་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་ཅེས་གཏན་བཟོ་དགོ།

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཚུ་དོན་ཚད།

- ༡) སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་གསལ་བཟོ་ག་ གོང་གསལ་ཚུ་བཀོད་བསྒྲིག་འབད་དེ་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་ཚུང་གིས་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་གིས་ མཐའ་དབྱེད་ཁྲོམ་ཚུ་དོན་ལས་ སྒྲུབ་ཀྱི་ ས་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལུ་ཕུལ་དགོ་ ས་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་དེ་ལུ་ གནད་བཀོད་མི་ ཡང་ན་བཀག་ཆ་མཛད་ཆོག།
- ༢) ས་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ གནད་བཀོད་མི་ལུ་ དེའི་ར་ཁྲུང་ས་ཚུ་དང་སྤྱུགས་ལོག་གཏང་དགོ། དེ་ཚུའི་གནད་དོན་ལུ་ གཞིར་བཞག་སྟེ་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་གིས་ རྒྱ་བ་འབད་མི་དང་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་ཚུང་ལུ་ བན་དོན་འཕྲོད་དགོ།
- ༣) གལ་སྲིད་ ས་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ ས་ཆ་ལེན་ནི་དེ་ལུ་ གནད་བཀོད་མི་ལུ་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་མིང་ཁྲམ་བཀོད་ནི་དང་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོངས་དོན་ ༡༤༠ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱ་དངོས་སྤྲོད་ནི་ལུ་བྱ་ཆུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་འགན་འཁུར་ཚུ་འབག་དགོ།

རྒྱ་དངོས་སྤྲོད་ནི་དང་ ས་ཆ་འཛིན་གྲོལ་ ས་ཆ་ལེན་ཡོད་མི་དང་ ས་ཆ་བ་མིང་ཁྲམ་བཀོད་ཐངས།

སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལས་མཐའ་དབྱེད་ཁྲོམ་ཚུ་དོན་ཐོབ་པའི་ལུ་ སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་གིས།

- ༡) ས་ཆ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཚུ་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་ཚུང་དང་ གཞུང་མཁོ་ལུ་ལེན་པའི་ ས་ཆ་འཛིན་བདག་ལུ་བན་དོན་འཕྲོད་དགོ།
- ༢) སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཡིག་ཚང་གིས་ ཁྲོམ་ཚུ་དོན་བརྟན་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་ ༣༠ འི་ནང་འཁོད་ ས་ཆ་འཛིན་བདག་དབང་ མིང་སྟོན་སྟོན་འབད་དེ་ ས་ཆ་ལེན་ཡོད་མི་དེ་ རྒྱ་བ་འབད་མི་མིང་ཁྲམ་ལུ་བཀོད་དགོ།

- 3) ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ ས་ཚབ་ཀྱི་གནང་བ་ཤོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གྲོས་ཚད་བཏོན་པའི་ཉིན་མ་ལས་ ཉིན་གངས་ 30 འི་ནང་འཁོད་ས་ཚབ་དེ་ གཞུང་གི་ནགས་ཚལ་སྤྱད་སྤོབ་ས་ཁོངས་དང་ གཞུང་ས་ངོས་འཛིན་དེ་ འཛིན་གྲོལ་ འབད་དེ་ ས་ཆ་ལེན་ཡོད་མི་ མིང་མ་གྱི་མིང་ཁྲམ་ལུ་བཀོད་དགོ།
- 4) གལ་སྲིད་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལས་ དངུལ་རྒྱུ་རྒྱུད་འཐུས་ཀྱི་ གནང་བ་ཤོད་པ་ཅིན་ ཉིན་གངས་ 30 འི་ནང་འཁོད་ སའི་ཚེ་ བདག་ལུ་ ས་ལེན་གྱི་ཁྱུ་བ་འབད་མི་གིས་ དངུལ་རྒྱུ་རྒྱུད་འཐུས་དེ་ སྤྱོད་ནི་ཡོད་ཅེས་གཏན་བཟོ་དགོ།
- 5) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ 2002 ཅན་མའི་ དགོངས་དོན་ 142 པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞུང་མཁོ་ལུ་ལེན་པའི་ ས་ཆ་དེ་ ཉམ་རྒྱུད་ བྱུང་མི་སའི་ཚེ་བདག་ལས་ དངུལ་རྒྱུ་རྒྱུད་འཐུས་སྤྱོད་པའི་ལུ་ལུ་ རྒྱུ་མ་ཅིག་ ཕྱིས་ལེན་ནི་ཡོད་པ་ ཅེས་གཏན་བཟོ་ དགོ།

ས་ཆའི་ས་མཚམས་བཀལ་ཐངས།

- 1) རྫོང་ཁག་ས་ལེན་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུད་གིས་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྱུ་བ་འབད་མི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ཆེད་དུ་བཀོད་ པའི་འབྲི་ཤོག་ GLA Form 2 པ་དང་ GLA Form 2(3) པ་རྩུ་ནང་བཀལ་སྤྱོད་སྤུལ་དགོ་ ལུང་ཕྱོགས་ནགས་ཚལ་ འགོ་དཔོན་ རྫོང་ཁག་ས་ཁྲམ་འགོ་དཔོན་གྱིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཆའི་ ས་མཚམས་རྩུ་ ཁྱུ་བ་འབད་མི་མདུན་ལུ་ས་ ཆ་ཅེས་ཏིག་གི་ས་མཚམས་བཀལ་དགོ།
- 2) རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ ས་ཁྲམ་ལས་སྡེ་གིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ཡོད་མི་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་མཐའ་དཔྱད་ཀྱི་ས་ཁྲ་བཟོ་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ལུ་ལུ་དགོ།

ས་ཆ་སྤྱོད་ལུ་གྱི་ལས་དོན།

ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་དེ་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ ཡང་ན་ དགོ་རབ་ལྷ་ཚང་གི་ མཚན་ཁྲམ་ལུ་བཀོད་དེ་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ དང་ཆེད་འོག་ལུ་ ཁོང་གི་ཁྲམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་རྩུ་ ཅུས་མཐུན་དང་བསྐྱེག་མཐུན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ བཅ་དོན་འཕྲོད་དགོ།

ས་ཆ་འཛིན་གྲོལ།

ས་ཆ་ཕྱིས་སྤྱོད་འབད་དགོ་པའི་སྐྱོར་ལས་ ས་ཆ་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ལུ་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ལུང་ཕྱོགས་ ནགས་ཚལ་ འགོ་དཔོན་/གླིང་ག་འཛིན་སྐྱོང་པ་/ཁྲོམ་སྡེ་ འབྲེལ་ཡོད་ས་ཁྲམ་ལས་སྡེ་ལུ་རྩུ་ལུ་ གོ་བཅ་འཕྲོད་དེ་ ཁྱུ་བ་འབད་མི་ལུ་ ས་ཆ་འཛིན་གྲོལ་ འབད་དགོ།

ནགས་ཚལ་ཐོན་དངོས་ལག་ལེན་དང་ཕྱིས་སྤྱོད།

རྫོང་ཁག་གི་ ལུང་ཕྱོགས་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་/གླིང་ག་འཛིན་སྐྱོང་པ་རྩུ་གིས་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཆ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ནགས་ ཚལ་ཐོན་དངོས་རྩུ་ ཆག་ནས་ཅན་གྱི་ ནགས་ཚལ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་རྩུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དགོས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིས་སྤྱོད་ ལེན་གྱི་ལས་དོན་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། ཁྲོམ་སྡེ་ནང་གི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཆ་ནང་གི་ ནགས་ཚལ་ཐོན་དངོས་ ཡང་ན་ བཟོ་ བསྐྱེན་གང་རུང་ སྤྱོད་ལེན་གི་ཐང་ལུ་ ཁྲོམ་སྡེ་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུད་གིས་ ཆག་ནས་ཅན་གྱི་ ཁྲོམ་སྡེ་འབྲེལ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་རྩུ་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ དགོས་དོན་ཅན་གྱི་ལས་དོན་རྩུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- ༡) ལྷ་འབྲོག་དང་ གྲོག་ཤིང་ནང་ལས་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ནི་དོན་ལས་ སྤྱོད་མའི་ཐོབ་དག་ཚུ་ལས་གནང་བ་ལེན་དགོ་ག་?

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ དང་འབྲེལ་ ལྷ་འབྲོག་དང་སོག་ཤིང་ཚུ་ མི་སེར་གྱི་ཁྲུལ་ནང་ལས་བཏོགས་ཏེ་ གཞུང་བཞེས་འབད་ དེ་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཚར་བསྐྱར་ཡོད་པ་ལས་ ས་ཚབ་སྤྱོད་ཆོག། ཡིན་རུང་ ས་ཚའ་དི་སྐྱར་སྤྱོད་ཁར་སྤྱོད་དེ་ཡོད་ག་ མེད་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོ།
- ༢) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་བ་ཅིན་ གཞུང་གིས་བཞེས་པའི་ས་ཚའི་ ས་ཚབ་འདི་ཆེད་འོག་གཞན་ཁ་ལས་ སྤྱོད་ཆོག་པ་སྤོང་རུང་ ལྷན་ཆོགས་གིས་བྱུང་བསྐྱུགས་འབད་མི་ནང་ ས་ཚབ་འདི་གཞུང་བཞེས་འབད་མི་ཆེད་འོག་ནང་ ལས་རང་སྤྱོད་དགོ་པ་ཡིན་མས། ཆེད་འོག་ལ་ལུ་འདི་ནང་ ས་ཚབ་སྤྱོད་བཏུབ་པའི་ས་ཚའེད་པ་ལས་ དཀའ་ངལ་ག་དེ་སྤྱོད་བསལ་ བྱི་ཡིན་ན?

ཆེད་འོག་ནང་ལུ་ ས་ཚབ་སྤྱོད་བཏུབ་པའི་གཞུང་ས་སྤྱོད་མའེད་པ་ཅིན་ ས་གནས་གཞུང་སྤྱོད་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སྤྱན་ལུ་འབད་ དགོ་པ་མ་ཚད་ འདི་དང་འབྲེལ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཚུ་ལྷན་ཆོགས་གིས་དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ ཆེད་འོག་ནང་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ ས་ཚུ་གཏན་ལས་མེད་པ་ཅིན་ ཆེད་འོག་གཞན་ཁར་ལས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་གནང་བ་གནང་ནི།
- ༣) གྲོག་མའི་འཕུལ་ཨམ་བཅུགས་དགོ་པའི་ས་ཁོངས་ སྐར་སའི་ཐོག་ཁར་ཐོག་སྤྱོད་ གཞུང་བཞེས་འབད་མི་ལུ་ ས་ཚབ་ཐོབ་ལམ་ ཡོད་རུང་གྲོག་ཐག་འོག་ལུ་ཐོག་མི་སྐར་སའི་ས་ཚབ་ཐོབ་ལམ་མེད་པ་ལས་ མི་སེར་ས་ཚའེད་མི་ཚུ་ལུ་ ཁྱོད་རྒྱུད་སྤོང་ཐོག་སྤྱོད་ ཁེ་རྒྱུད་མ་བཏུབ་ལས་ འདི་ལུ་ས་ཚབ་སྤྱོད་ནི་འཕམ་ལུགས་ཡོད་ག་?

གྲོག་ཐག་འོག་ལུ་ཐོག་མི་ས་ཚའི་ས་ཚབ་ཐད་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་མ་ ཐོབ་ལམ་མེད་པ་ཡིན།

- ༤) ཁྲ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཆ་ རྒྱུ་ཤིང་དང་ ཡངན་ དངུལ་ཐོག་ལྷུ་མ་ར་ཚུ་ གཞུང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཁོར་བཞེས་ཏེ་ ས་ཆ་བ་
 ཟ་སྤྱོད་འབད་མ་བརྟུབ་པའི་ས་གནས་བྱག་དང་ རྫོ་གིས་ཚང་ནང་ལས་སྤྱོད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ ས་ཞིང་ལེགས་བཅས་འབད་ནི་ལུ་
 ཟད་འགོ་ཐེབ་འབྱོར་ནི་ཡིན་མ་ལས་ འདི་ལུ་གཞུང་གི་ཁ་བྱག་ལས་ རྒྱུ་འབྲུལ་ལོགས་སུ་སྤྱོད་ནི་འཕམ་ལུགས་ཡོད་ག་? ཟ་
 ཤིང་གི་རྒྱུ་འབྲུལ་སྤྱོད་ནི་འཕམ་ལུགས་ཡང་ འོས་བབས་དང་ཚུལ་མཐུན་མིན་འདུག།
 ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༥༡ ནང་ གཞུང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཁོར་བཞེས་ནི་ཡིན་པའི་ ས་ཆ་དང་ འགན་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 དངོས་གཞན་གང་རུང་ཅིས་རྒྱབ་ཏེ་ གནས་གོང་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ དངུལ་ཅིས་ལྷན་ཁག་གི་འོག་ལུ་ རྒྱ་དངོས་དབྱེ་ཞིབ་དང་
 གནས་གོང་བཏོན་མི་ལས་སྤྱོད་ཅིག་གཞི་བཙུགས་འབད་དགོ། ས་ཆ་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གནས་གོང་འདི་ ཁྲ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་གོ་རྒྱ་ཚད་
 ཡོངས་སྤྲོམས་དང་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་ ད་ལྟོ་བཀོད་སྤྱོད་འབད་ཐངས་ འགྲུལ་ལམ་གྱི་རྒྱ་འབྲེལ་དང་འབྲེ་བའི་ས་གནས་ ས་གནས་ཀྱི་ཚད་
 འབྲེལ་གྱི་གནས་གོང་ དེ་ལས་གཞན་ཡང་འོས་འབབ་དང་བསྟུན་ མཐོང་སྤྲད་གི་མཛུས་ཆ་དང་ ལམ་སྤོལ་ རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱབ་ཁུངས་ལ་
 སོགས་པ་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བཏོན་དགོ།
 ཞུང་གུང་ཕོག་མི་སའི་ཚོ་བདག་ལུ་ རྒྱུ་འབྲུལ་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་འོས་བབས་དང་ལྷན་སྟེ་སྤྱོད་ནི་འདི་ རྫོང་ཁག་ས་ལེན་
 ཚོགས་རྒྱུང་གི་འགན་འཁུར་ཡིན།
- ༥) གཞུང་གིས་བཞེས་པའི་ས་ཆ་འདི་ནང་ འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ དཀའ་ཚུག་ཅན་དང་ མི་སྤེལ་གནོད་པ་འབྱུང་ནི་འཕམ་
 དོན་རེ་བཙུག་པ་ཅིན་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་མི་སྤེལ་ཚུ་གིས་ བཀག་ཆ་འབད་ཆོག་ག་?
 གཞུང་གི་བཞེས་པའི་ས་ཆ་འདི་ནང་ འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ དཀའ་ཚུག་ཅན་དང་ མི་སྤེལ་ལུ་གནོད་པ་འབྱུང་ནི་འཕམ་
 དོན་རེ་བཙུག་པ་ཅིན་ ཉེ་འདབས་ཀྱི་མི་སྤེལ་ཚུ་གིས་བཀག་ཆ་འབད་ཆོག།
- ༦) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇུག་འབད་དེ་ལོ་ངོ་ ༣ དེ་ཅིག་སོང་ཡོད་པ་ལས་ ལག་ཁྲམ་གསར་པ་གནང་བའི་བསྐྱར་ར་ཡོད། མི་སེར་
 ཀྱི་ས་ཆ་ལ་ལུ་གཞུང་གི་བཞེས་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་སེར་ཚུ་གི་ས་ཆ་བ་འདི་ཁྲ་ལྷིང་མ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་མེན་པར་ བསྐྱར་འཇུག་
 འབད་དེ་ཡོད་པའི་ས་རྒྱ་དང་འཁྲིལ་དགོ་ཟེར་ས་ཆ་བ་ལེན་མ་བརྟུབ་པར་ཡོད་པ་ཡིན།
 ས་ཆ་བ་ག་ར་གནས་གོང་བཏོན་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲ་ནང་གི་ས་རྒྱ་ལུ་གཞི་བཞག་ཐོག་ས་ཆ་བ་སྤྱོད་དགོ་པ་ཡིན།
- ༧) སྒྲིབ་ཀྱི་ས་ཆ་ གཞུང་ལམ་གྱི་ཐོབ་ཚད་ ཕིག་ ༥༠ ནང་འཁོད་ཚུད་མི་ལུ་ས་ཆ་བ་ཐོབ་ག་?
 གཞུང་གི་འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ ཁྲ་ནང་ས་ཆ་གཞུང་གིས་ངེས་ཏིག་བཞེས་མི་དང་འཁྲིལ་ས་ཆ་བ་འཐོབ་ནི་མ་གཏོགས་གཞུང་
 ལམ་གྱི་ཐོབ་ཚད་ཕིག་ ༥༠ ནང་འཁོད་ཚུད་པ་ཅིན་འཁོར་ལམ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ལུ་ཆ་གནས་བཞག་དགོ།

7. Land Acquisition and Compensation

- i) The Government shall acquire a private registered land only for the interest of public.
- ii) Any Government institution or Gerab Dratshang proposing private land acquisition shall state the public interests in detail.
- iii) The following activities do not constitute public interest:
 - Individual or society or undermining common interest
 - Acquisition of large areas of land beyond the actual requirement without proper justification.
- iv) Acquiring and providing substitute land not complying with the procedure prescribed in the Land Act and Rules and Regulations.
- v) The private registered land shall be acquired only under unavoidable circumstances.
- vi) Acquisition of private land shall entail a fair compensation.

7.1 Restrictions on land acquisition and compensation

Pursuant to Sections 146,148,157 and 158 of the Land Act;

- i) Acquisition of land occupied by religious monuments
- ii) In the event the registered land in Thromde is acquired, no substitute land shall be provided if the affected landowner has one or more plots of land in the same Thram.
- iii) Land allotted as substitute shall not enclose any patch of state land.
- iv) The acquired land shall be taken over only after providing the compensation by way of land substitute or cash compensation or both.

7.2 Mode of compensation

- i) Pursuant to Sections 143 and 144 of the Land Act the agency responsible for acquiring private land shall be responsible for providing cash compensation or facilitate providing substitute land or both.
- ii) The valuation and fixation of the value of the acquired land and other property shall be worked out as per the rate published by the Property Assessment and Valuation Agency (PAVA) established under the Ministry of Finance.
- iii) The value of compensation for the land acquired including any landed property fixed by PAVA shall be as per 151 (D) of the Land Act. The Commission

shall approve cash compensation as per 6(d) of the Land Act.

7.3 Land substitution in rural area

- i) Pursuant to Section 147 of the Land Act, if registered land is acquired from rural areas the landowner shall have the discretion to opt for substitute land or cash compensation.
- ii) If substitute land is provided the location of the substitute land shall be determined in the following order of priority:
 - a) Substitute land shall be from the same village
 - b) If the Land Acquisition Committee finds that substitute land is not available in the same village then substitute land shall be proposed within the same Gewog.
- iii) If the Land Acquisition Committee finds that substitute land is not available in the above two locations then substitute land shall be proposed within the same Dzongkhag.
- iv) A substitute land for land acquired from rural area shall not be provided from the Thromde.

7.4 Substitute land in Thromde/Throm

As provided in Section 148 of the Land Act, if the registered land acquired from Thromde is the only plot owned by the landowner he/she shall be entitled to a substitute land from the same Thromde.

7.5 Land Acquisition and Allotment Committee

Pursuant to Section 6(1) of the Land Act, Land Acquisition and Allotment Committee shall comprise of:

- 1) The Dzongkhag Land Acquisition and Allotment Committee for acquisition of registered land outside Thromde and allotment of state land.
- 2) Thromde Land Acquisition and Allotment Committee for acquisition of registered land within Dzongkhag Thromde/Yenlag Throm and allotment of Government land.

Members of the Dzongkhag Acquisition and Substitute Land Allotment Committee:

- 1) Dzongda as the Chairperson of the Committee, representing the Ministry of Home & Cultural Affairs
- 3) Dzongkhag Finance Officer as representative of the Ministry of Finance
- 4) Dzongkhag Agriculture Officer (DAO) as representative of the Department of Agriculture
- 5) Dzongkhag Forest Officer/Park Manager as representative of the Department of Forest
- 6) Dzongkhag Environment Officer as representative of National Environment Commission.
- 7) Dzongkhag Engineer as representative of the Ministry of Works and Human Settlement
- 8) Gups of the concerned Gewogs
- 9) Dzongkhag Land Record Officer as member Secretary

Members of Thromde Land Acquisition and Allotment Committee:

- 1) The Executive Secretary shall be the Chairperson of the committee
- 2) The Dzongdag of the concerned Dzongkhag shall be the Chairperson of Dzongkhag and Yenlag Throm Committee.
- 3) Finance Officer as representative of the Ministry of Finance
- 4) Urban Planner as representative of the Ministry of Works and Human Settlement
- 5) One representative of the Agency requesting for land acquisition
- 6) Thromde Land Record Officer as Member Secretary

Roles and responsibilities of the Dzongkhag/Thromdee Committee

- i) Dzongda or Thromde Executive Secretary shall be the chairperson
- ii) The representative of the National Environment Commission shall ensure that requirements under environmental laws are in compliance.
- iii) The Chief Forestry Officer or Park Manager shall ensure issue necessary forest clearance.
- iv) Dzongkhag agriculture officer shall undertake feasibility study of the area to be acquired and obtain no objection approval for substitute land in terms of protected agriculture area and Chhuzhing. He shall assess the possibility conversion of land into appropriate categories.
- v) The representative of the MoWHS shall see that the land under acquisition does not jeopardize the regional development plans and policies and ensure proper

value of compensation.

- vi) The representative of the Ministry of Finance shall work out the compensation as per PAVA.
- vii) The Dzongkhag Land Record Sector (DLRS)/Thromde Land Record Sector (TLRS) shall be responsible for completing all formalities of land acquisition and substitute land allotment.
- viii) DLRS/TLRS shall coordinate committee meetings, compile applications received from the Government Institution or Gerab Dratshang and compile the documents and ensure that acquisition is as per provisions of the Land Act 2007.
- ix) The committee shall consult with the affected landowner as and when necessary.

Office procedure

- i) The committee shall conduct meeting on Land Acquisition and Allotment every after 15 days, unless there are no cases.
- ii) At a meeting of committee, two third of the members shall constitute a quorum.
- iii) Decisions shall be taken based on majority consensus of the members present.
- iv) In the event any member of the land acquisition committee is a relative of the applicant, he shall abstain from attending the committee concerning the particular issue.

Procedure for Land Acquisition and substitution in rural area

- i) The agency intending to acquire private land shall submit the application to the Dzongda who is the Chairperson of Dzongkhag Land Acquisition and Allotment committee stating the purpose and the extent of area of land required.
- ii) The proposal shall be evaluated based on the following factors:
 - a) Verify and confirm if the proposed acquisition is in the public interest as provided in the Land Act.
 - b) Ensure that conflicting national interests on land use if any are avoided.
- iii) The Dzongkhag Land Acquisition Committee shall seek preliminary approval from the Land Commission Secretariat.
- iv) If the Land Commission Secretariat finds the proposal feasible, the Secretariat shall convey the Dzongkhag/Thromde Committee to formally process land acquisition.
- v) The Dzongkhag/Thromde Committee shall serve a notice to the landowner of

the Government's intention to acquire land at least 120 days prior to the acquisition.

Acquisition report

- i) Pursuant to Section 155(a) of the rules, the Dzongkhag/Thromde Committee shall prepare a detailed report in the format prescribed under Annexure PLA Form (1) to PLA Form (7).
- ii) Specify the compensation to be provided, based on PAVA rate.
- iii) If compensation includes substitute land necessary clearance certificates shall be obtained.
- iv) If Chhuzhing is to be acquired for purpose other than Chhuzhing cultivation land conversion formalities must be completed as per Section 166 of the Land Act.
- v) Ensure compliance of restriction under section 137 of Land Rules and Regulation.
- vi) Prepare survey report, including cadastral maps indicating the area, location of the land to be acquired and substitute land.
- vii) If the land is acquired from the Thromde requirements of the Local Area Plan and Development Control Regulations must be checked.

Decision of the Commission

- i) The Dzongkhag/Thromde Committee shall compile the detailed report and submit to the Secretariat. The Secretariat shall submit the report to the Land Commission for final decision.
- ii) If not approved the Land Commission shall state the reasons of rejection. The Secretariat shall convey grounds for rejection.
- iii) If the Land Commission approves the acquisition the Secretariat shall initiate registration and compensation as per Section 160 of the Land Rules and Regulation.

7.6 Payment of compensation, release and registration of acquired land and substitute land

Upon final decision, the Secretariat shall;

- a) Convey to Dzongkhag/Thromde Committee and the landowner whose land is acquired the decision of the Land Commission

- b) Transfer the land ownership and register the acquired land in the name of the applicant within 30 days from the decision of the Land Commission.
- c) Release the substitute land from the GRF/Government Land and register the substitute land in the name of the person whose land was acquired if the substitute is approved by the Land Commission within 30 days from the decision of the Commission.
- d) Cause the applicant to make the necessary cash payment if cash compensation is decided by the land commission within 30 days from the decision of the Commission.
- e) Ensure taking over of acquired land only after compensation is provided to the landowner in accordance with Section 158 of the Land Act.

Procedure of Land Allotment to the Government Agencies and Gerab Dratsang from Government Reserved Forest Land

As per Sections 319(2) of the Land Act the state land may be allotted to the Government Institution or Gerab Dratshang. The Dzongkhag Land Acquisition and Allotment Committee shall process land allotment in compliance to the functions laid down in the Land Rules and Regulation.

• Proposal

- i) The Dzongkhag Committee shall conduct field verification. Depending on the nature of the proposed development of the site the representative of the concerned agency may participate if required.
- ii) The Department of Forest and Park Services shall issue or deny necessary forestry clearances. The decision shall be communicated.
- iii) The Dzongkhag shall complete **GLA Form (1)** which shall include site information and technical views.
- iv) The proposal which includes findings and recommendations of the committee shall be submitted to the Commission Secretariat.
- v) The Secretariat shall review the proposal. If the proposal is not in keeping with the relevant laws and regulations it may be rejected. Otherwise, the Dzongkhag/Thromde Committee shall be asked to submit detailed report.

• Demarcation of land

- i) Based on the approval of the National Land Commission the Dzongkhag/Thromde Committee shall fill up **GLA Form 2** and **GLA Form 2(3)** on behalf of the applicant. The CFO and land record officer from Dzongkhag Land

Record Sector shall demarcate the proposed site in presence of the applicants.

- ii) The final report shall be submitted to the National Land Commission. If approved, the Secretariat shall register the land in the name of the Government Agency or Gerab Dratshang and convey it to the Dzongkhag / Tomde and Gewog to update the Thram records accordingly.
- iii) The DFO/Park Manager/Thromde shall release the land to the applicant after the land is registered.
- iv) The DFO/PM shall take necessary actions to dispose off forest products on the proposed land as per the prevailing forest acts and rules, in case the land is within the Thromde. The Thromde shall take necessary actions on the disposal of the forest produce or any other structures on the proposed land as per the prevailing Thromde Act and Rules.

7.7 Discussion

1. Is it allowed to provide Satshab from Tsamdro and Sokshing? Is it necessary to have consent of previous Tsamdro owner?

All Tsmadro and Sokshing are nationalized as per the provision of the Land Act 2007. Therefore, substitute land can be proposed, if Tsamdro and Sokshing are not leased to anyone.

2. As per the Land Act 2007 land substitutes can be provided from the same Gewog or another Gewog in the same Dzongkhag. However, as per the notification of the National Land Commission substitute land must be provided only from the same Gewog. Some Gewogs do not have any suitable land. How can this problem be addressed?

Substitute land can be provided from another Gewog within the same Dzongkhag if there is no land at all in the Gewog. However, the concern Gewog must officially declare non availability of arable land at all. The National Land Commission will then verify and propose suitable recommendations.

3. While land affected by power transmission towers are provided Satshabs, land affected by high tension power lines are not provided Satshabs. This is not fair especially for people who have very little landholding. Is there any provision for providing Satshabs for land affected by power transmission line?

The Land Act 2007 does not have provision to provide Satshab for land falling under the power transmission lines.

4. It is unfair for people whose Chhuzhings or orchards are acquired by the Government and provided undeveloped and often rocky and forested Satshab. The valuation for fruiting trees is also not realistic. Is there any provision to provide cash compensation for land development?

Section 151 of the Land Act 2007: ***There shall be a Property Assessment and Valuation Agency established under the Ministry of Finance to value and fix the value of land and any other collateral property that may be acquired. The valuation of the land and property shall consider the total registered area, registered land category, its current use, location in relation to accessibility to vehicular road, immovable property, local market value, and other elements such as scenic beauty, cultural and historical factors, where applicable.***

It is the responsibility of the land acquisition committee at the Dzongkhag that the landowner is compensated based on the above provision.

5. Can a nearby community object to undesirable developments on the acquired land?

Yes, if the proposed development affects the community.

6. Nearly three years after the NCRP the new Thrams are yet to be issued. Lands of few people have been acquired by the Government. People are refusing to accept land acquisition deal stating that Satshab must be provided as per the resurveyed area and not as per the old Thram area.

Any Satshab must be provided based on the Thram area.

7. Are the lands falling with 50 feet of the road right of way eligible for land substitutes?

Satshab is admissible only in the event of land being acquired. Satshab for the land falling with 50 feet of the road right of way must be dealt as per the provisions of the Road Act of Bhutan.

༤.༠ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྤྱིར་བཏང་སྒྲར་སྤྱོད་ཁར་ཐོབ་ལམ།

- ༡) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ དབང་བྱུང་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་ཚུ་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོ། (སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཡན་ཆད་བཅུ་པ་འཁོར་ལོ་ ངོམ་དང་ རྒྱལ་བརྒྱུད་རིང་ལུགས་ གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་ དགེ་རབ་ལྷ་ཚང་ མི་སྡེ་ལས་ཚོགས་ ཚོས་སྡེ་གཙུག་སྡེ་ གཞུང་སྒྲེར་ གྱི་ལས་འཛིན་ ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཐད་ཀར་མ་ཅུ་གཞི་བཙུགས་འབད་མི་ཚུ་ཨིན།)
- ༢) འོས་བབས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཚོགས་ - སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་/བསྐྱན་རྒྱས་ལྷན་ཁག།
- ༣) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་གཞུང་ས་ མི་སྡེ་དང་ མི་དམངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་ནང་སྤྱོད་ཚོགས།
- ༤) ཅུ་འབྲོག་དང་ ཅུ་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ དེ་ལས་ སོག་གི་ཚུ་སྒྲར་སྤྱོད་ནང་གཏང་དགོ།
- ༥) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་འཛུགས་སྤྱོད་དང་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ ཚུ་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་ནང་གཏང་ནི།
- ༦) གཏེར་རྩིས་དང་ བཟོ་སྐྱེ་འཕུལ་ཁར་ གཞན་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ཚུ།
- ༧) ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་ལུ་བའི་སྐབས་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་དེ་-
 - སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ (ཅུ་འབྲོག་དང་ སོག་གི་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་འཛུགས་སྤྱོད་དང་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་ཚུ་)
 - བསྐྱན་རྒྱས་ལྷན་ཁག་ (བཟོ་སྐྱེ་འཕུལ་ཁར་དང་གཞན་ཚོང་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚུ་)

༤.༡ སྒྲར་སྤྱོད་འབད་ཐངས།

- ༡) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དེ་ དབང་བྱུང་ཅན་གྱི་མི་ངོམ་ཚུ་ལུ་ཁ་ཚིག་དང་གནས་ཚིག་གི་གན་རྒྱུ་ཐོག་ལུ་སྤྱོད་དགོ།
- ༢) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་གཏང་ནི་ལུ་ཆད་འཛིན་མེད།
- ༣) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་བཏང་མི་དེ་ སྒྲེར་གྱི་བདག་དབང་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་རྒྱུ་ནི་དང་ གཏེར་མར་བཙུག་ནི་ གནང་བ་མེད་པར་བཟོ་བསྐྱར་རྒྱུ་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།
- ༤) སྒྲར་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་དེ་ མཐོ་ཤོས་ལོ་ངོ་༣༠ ལས་འགལ་མི་ཚོགས་ ཨིན་རུང་ ས་ཁ་མཐོ་སའི་མི་སེར་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ སྒྲར་སྤྱོད་ ཀྱི་དུས་ཡུན་དེ་ ལོ་ངོ་༣༠ ལྷིན་ཚོགས།
- ༥) སྒྲར་སྤྱོད་ཀྱི་གན་ཡིག་ལུ་ གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ སྤྱི་ཁར་ལེན་མི་གིས་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་གྲོས་འདེབས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནང་བ་སྐྱེལ་ས་ཆ་ལེན་པའི་སྤྱི་འཐུས་སྤྱོད་དགོ། ཨིན་རུང་སྒྲར་སྤྱོད་ནང་བཏང་མི་སའི་སྤྱི་འཐུས་དེ་ ལོ་ ལྷིན་རྒྱུ་ལས་ ཨ་རྟག་རང་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།
- ༦) ཉེ་མ་ལས་སྒྲར་སྤྱོད་ནང་བཏང་ཡོད་མི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ནང་ ས་གཏེར་ཡོད་པ་ཅིན་ ས་ཆ་སྒྲར་སྤྱོད་འཆང་མི་དེ་ ལུ་ འོས་འབབ་ལཱ་པའི་རྒྱུ་འཐུས་སྤྱོད་ཞིན་མ་ལས་ སྒྲར་སྤྱོད་མཚུག་བསྐྱེད་གོ་པའི་གསལ་སྐྱེལ་འབད་དགོ་པ་དང་ དེ་ ལས་ འདི་བཟུམ་མའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འདི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལས་དོན་རྒྱུ་ཅིག་གི་དོན་ལས་སྒྲར་སྤྱོད་ རང་གཏང་དགོ།
- ༧) གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཉེ་མ་ལས་སྒྲར་སྤྱོད་ནང་བཏང་ཡོད་མི་དེ་བྱ་སྤྱི་སྐབས་སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ མཐའ་དོན་ལུ་གཞི་རྒྱ་ཅན་ཅན་ཅིན་འཛིན་བྱུང་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་གནང་བ་ལུ་སྤྱི་ཁར་གཏང་གིས་ སྒྲར་ སྤྱོད་འཆང་མི་ལུ་ འོས་བབས་དང་ཚུལ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་འཐུས་སྤྱོད་ཐོག་ སྒྲར་སྤྱོད་མཚུག་བསྐྱེད་དགོ། རྒྱུ་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་འགོ་དཔོན་གྱིས་ འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཆ་ལུ་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ འཁྲུལ་ ཉེགས་མེད་གནང་བ་སྤྱོད་ནི་དང་ བཀག་ཆ་འབད་ནི།

༡.༢ གྲུང་སྤྱོད་བསྐྱར་གསལ།

- ༡) གྲུང་སྤྱོད་དུས་ཡུན་མ་རྒྱུགས་པའི་ ལྷན་པ་གྱི་ཉེ་མ་ལས་ ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ བསྐྱར་གསལ་འི་ལྷན་པ་ལྟུང་དགོ།
- ༢) གྲུང་སྤྱོད་གྲོས་འཆར་དེ་ རྒྱུ་ལག་གྲུང་སྤྱོད་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ རྒྱུ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་ཡོད་པ་ཅིན་སོ་ནམ་ལྷན་ལག་ལུ་ ལྟུང་དགོ། ལྷན་ལག་གིས་ དབུ་ཞིབ་འབད་དེ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ཡང་གྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ བསྐྱར་གསལ་འི་ཆ་འཛིན་དང་གནད་བ་གནད་ཆེད་ རྒྱུ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ལྟུང་དགོ།
- ༣) རྒྱུ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཆ་འཛིན་དང་ གནད་བ་ གྲུབ་ཞིན་མ་ལས་ ཉེ་མའི་གྲུང་སྤྱོད་དུས་ཡུན་མ་རྒྱུགས་པའི་ ལྷན་ ན་ གི་ཉེ་མ་ལས་ གྲུང་སྤྱོད་ལུ་མི་དང་གཏང་མི་ཅིག་ཁར་ གྲུང་སྤྱོད་གསར་པའི་གན་རྒྱ་བཟོ་དགོ།

༡.༣ གྲུང་སྤྱོད་ཆ་མེད་བཟུང་བྱེད་ཐངས།

- ༡) ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་དེ་ གན་རྒྱའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་མོས་ལེན་མ་འབད་བ་དང་ འཛིན་སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་དང་འབྲེལ་ལག་ལེན་མ་འབབ་པ་ཅིན་ ཆ་མེད་བཟུང་དགོ།
- ༢) གྲུང་སྤྱོད་དུས་ཡུན་རྒྱུ་ལག་པའི་སྐབས་ ལོག་གྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་ལུ་བ་མ་ལུ་བ་ཅིན་ཆ་མེད་ཨིན།
- ༣) གྲུང་སྤྱོད་འཆར་མི་གི་སྒོ་འདོད་ལྟར་ གྲུང་སྤྱོད་ཆ་མེད་ཀྱི་ཡི་གུ་བཟུག་པ་ཅིན།

༡.༤ གཞུང་དབང་ནགས་ཆ་ལ་ས་ཆ་ ཆོང་འབྲེལ་ལུ་གི་དོན་ལས་ གྲུང་སྤྱོད་གཏང་ནི།

གཞུང་གསལ་ལུ་ ཆོང་འབྲེལ་ལུ་བྱའི་དོན་ལུ་རྒྱུ་ལུ་ཨིན།

- ༡) སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་རྒྱ་དང་།
- ༢) རྒྱུ་འཕྲིན་/འབྲུལ་འཕྲིན་/སྤྱོད་མེད་ཀ་རིང་དང་ སྤྱོད་མེ་ཡན་ལག་འཕྲུལ་ཁང་/སྤྱོད་ཆ་དང་བསྐྱར་འཕྲུལ།
- ༣) སྤྱོད་འཁོར་ལས་བཏོན་ས་ དཀྱུ་འཕྲུལ་བཟུག་ས།
- ༤) བྱི་མ་གྱི་ལས་དོན་/གཞིས་ཁང་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ (ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་གི་བྱི་མ་ཆན་སོ་སོ་སྤྱོད་འཆར་ སྤྱོད་ཁ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ)།
- ༥) བད་དོན་འཕྲུལ་ཆས་བཞག་ས་རྒྱ།
- ༦) ཞབས་ཏྲུག་བཟོ་ག་རྒྱ་ (དཔེར་ན་ བཟུང་ཁང་རྒྱ་ སྤྱོད་འཁོར་བཅོས་ཁང་རྒྱ་ ཤིང་འཕྲུལ་ཁང་རྒྱ་/ཆོང་འབྲེལ་ བཟོ་བྱི་མ་རྒྱ)།
- ༧) བཟོ་ག་ས་ཁོངས་གང་རུང་གི་ཕྱི་ཁར་ཆོང་འབྲེལ་ལས་དོན་རྒྱ།

གོང་འཕེལ་ལུ་བྱའི་དོན།

གཞུང་གི་ལྷན་ལག་དང་ ལས་སྡེ་ སྤྱི་བཏང་མི་དམངས་དང་རྒྱུ་ལུ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་ལུ་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལས་དོན་ གཞུང་གསལ་ལུ་ལྟུང་དེ་ཡང་།

- ༡) གོང་གསལ་ཞབས་ཏྲུག་གསལ་བའི་བཟུག་དབྱེད་ཁང་། (ཨོ་ཨར་སི)་དང་།
- ༢) རྒྱུ་ཡོངས་ལས་མི་སྡེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཁོངས།
- ༣) ས་ཆ་མཚན་རིག་བཟུག་ཞིབ་/ས་འཕེལ་/ཞིབ་འཕྲིན་པ་རྒྱའི་སྤྱོད་སྤྱོད།
- ༤) རང་བཞིན་སྤྱོད་འབྲུང་ཐོན་བསྐྱེད་ ཞིབ་འཕྲིན་ལས་ཁང་(དཔེར་ན་ ལ་མཐོ་སའི་ལོ་ཐོག་འབྲུ་དང་སྤྱོད་རིགས་ གི་མངར་ཅན་གྱི་ སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ)།

༡.༥ ཅུ་འབྲོག་སྐྱར་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ།

- ༡) སློ་ཞོར་ཡོད་མི་གིས་ སྐྱར་སྤྱོད་ནང་ལེན་ནི་ཐོབ་དབང་ཡོད།
- ༢) ཅུ་འབྲོག་སྐྱར་སྤྱོད་སའི་རྒྱ་ཚད་དེ་ སློ་ཞོར་གྱི་ཁ་གྲངས་ལུ་བཞག་ནི།
- ༣) ཅུ་འབྲོག་སྐྱར་སྤྱོད་ གཏང་ནི་སྤོན་ཐོབ་གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་ ཉེ་མའི་བདག་དབང་འཆང་མི་ལུ་ཡིན།
- ༤) བཅའ་ཁྲིམས་ཆ་འཛིག་མཛད་པའི་ཆོས་གྲངས་ལས་ ལོ་ངོ་ ༡༠ གྱི་ཤུལ་ལས་ ཅུ་འབྲོག་གི་སའི་ཆགས་གནས་ རྫོང་ཁག་ནང་ ཡིན་མི་ རྒྱུ་མ་ཅིག་ལུ་སྐྱར་སྤྱོད་ཐོབ།
- ༥) ཅུ་འབྲོག་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དང་འཁྲིལ་སྤྱོད་ནི་དང་ རོས་ལེན་འབད་དགོ།
- ༦) སྐྱར་སྤྱོད་ལུ་མི་ཚུ་ ས་འཇལ་འབད་ཅིས་སྤྱོད་དགོ།

༡.༦ སོག་ཤིང་སྐྱར་སྤྱོད་ཐོབ་ལམ།

- ༡) སོ་ནམ་གྱི་ས་ཆ་ཡོད་མི་གིས་ སྐྱར་སྤྱོད་ནང་ལེན་ནི་ཐོབ་དབང་ཡོད།
- ༢) སོག་ཤིང་སྐྱར་སྤྱོད་སའི་རྒྱ་ཚད་དེ་ སོ་ནམ་ས་ཆའི་ས་ཁ་གྲངས་ལུ་བཞག་ནི།
- ༣) སོག་ཤིང་སྐྱར་སྤྱོད་ གཏང་ནི་སྤོན་ཐོབ་གདམ་ཁའི་གོ་སྐབས་ ཉེ་མའི་བདག་དབང་འཆང་མི་ལུ་ཡོད།
- ༤) སོག་ཤིང་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དང་འཁྲིལ་སྤྱོད་ནི་དང་ རོས་ལེན་འབད་དགོ།
- ༥) སྐྱར་སྤྱོད་ལུ་མི་ཚུ་ ས་འཇལ་འབད་ཅིས་སྤྱོད་དགོ།
- ༦) སོག་ཤིང་སྤྱོད་ཐོབ་བཟོས་ཏེ་ཡོད་མི་ ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་ཚུ་ སྐྱར་སྤྱོད་ནང་ སྤྱོད་མི་ཆོག།

༡.༧ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་དང་ གཞུང་ས་སྐྱར་སྤྱོད་རུས་ཡུམ།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་ གཞུང་ས་སྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་རུས་ཡུམ་དེ་ གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

- ༡) གནས་སྐབས་ཀྱི་ སྐྱར་སྤྱོད་དེ་ རུས་ཡུམ་མང་ཚད་ལྟར་ ༤ གི་རིང་ཡིན། (གནས་སྐབས་ཀྱི་འགྲེམ་སྟོན་སྤྱོད་སྤྱང་/ཅེད་ རིགས་ /ཆོས་ཚུགས་ཀྱི་ལས་དོན་/འཆོང་རུས་དང་)
- ༢) རུས་ཡུམ་བྱུང་ཀྱི་ སྐྱར་སྤྱོད་དེ་ རུས་ཡུམ་མང་ཚད་ལོ་ངོ་ ༣ གི་རིང་ཡིན། (རུས་ཡུམ་བྱུང་ཀྱི་ ལས་མི་གི་སྤོད་སྐར་/བཟོ་ བསྐྱུན་ལཱ་གི་མཛོད་ཁང་ཚུ་)
- ༣) རུས་ཡུམ་རིང་མོ་གི་ སྐྱར་སྤྱོད་དེ་ རུས་ཡུམ་མང་ཚད་ལོ་ངོ་ ༣༠ གྱི་རིང་ཡིན།
- ༤) གནས་སྐབས་དང་རུས་ཡུམ་བྱུང་ཀྱི་ལུ་སྐྱར་སྤྱོད་བཏང་བའི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་ ལྷ་ངོ་༣ གྱི་བར་ན་ལྟན་ཆོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- ༥) ས་ཆ་སྐྱར་སྤྱོད་ལུ་ སྤྱོད་ཐོག་དང་ཁལ་ དེ་ལས་སྐྱར་སྤྱོད་ཀྱི་གན་རྒྱའི་གནས་ཆོག་ལས་འགལ་ཤོར་བྱུང་ན་ ཉེས་ཆད་ཐོག་།

༤.༧ སྒྲིལ་ལ།

ཁྲིམ་སྡེ་ནང་ ས་ཆ་སྤོངས་ཤིག་རེ་ལུ་ ལོ་བསྟར་སྒྲུང་སྒྲིལ་གོང་ཚད་ དངུལ་གྲུལ།

ཨང་	ཚོང་ལག་	ཁྲིམ་	ཁྲིམ་རིགས་	ཚོང་ལས་	མི་སྡེ་འི་	བཟོ་གྲུ་
༡	ཐིམ་ཕུག	ཐིམ་ཕུག	༥	༩༠	༡	༩
		ལ་ས་གྲུབ་ཅུ	༡	༩	༠.༥༠	༡
༢	མགར་ས	མགར་ས	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༣	དབང་འདུས	བ་ཚོ་དབང་འདུས	༩	༩	༠.༥༠	༡
		ཞོ་བ་ལྷིང	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		ཅུ་རི་ཆུ	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༤	སྒྲུ་ན་ཁ	ཁྱུ་ཐང	༩	༩	༠.༥༠	༡
༥	ཁྲོ	ཁྲོ	༩	༩	༠.༥༠	༡
༦	སྒྲ་རྩོ	ཚོང་འདུས	༩	༩	༠.༥༠	༡
		ཐོན་སྡེ	༩	༩	༠.༥༠	༡
༧	ཕྱི་རང་	གྲུ་ཕུག	༩	༩	༠.༥༠	༡
༨	ཁྱུ་ལ	བཟྱི་མ་ལ་ཁ	༩	༩	༠.༥༠	༡
		གོ་འདུག	༩	༩	༠.༥༠	༡
		དར་ལག	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་	༥	༩༩	༡	༥
༩	དར་དཀར་ནང་	དར་དཀར་ནང་	༡	༩	༠.༥༠	༡
		དར་དཀར་དཔལ་ལ་འབྲུག་ཁྱུལ་ སྒྲིང་/སྒྲིང་གྲོ་ཁྲོ་མོ་འཛིང་ཁ	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༡༠	བསམ་ཅེ	བསམ་ཅེ	༩	༥	༡	༩
		སྒྲིལ་གྲུག	༩	༩	༡	༡
		སེབ་སྒྲུ	༡	༩	༠.༥༠	༡
༡༡	གསར་སྒྲིང་	གསར་སྒྲིང་	༩	༩	༠.༥༠	༡
		དགེ་ལེགས་ཕུག	༩	༩༩	༡	༩
༡༢	ཁྲོང་གསར	ཁྲོང་གསར	༩	༩	༠.༥༠	༡
༡༣	བུམ་ཐང	བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང	༩	༩	༠.༥༠	༡
༡༤	གཞུང་སྒྲིང་	གཞུང་སྒྲིང་	༩	༩	༠.༥༠	༡
		ཉིང་ཉིང་སྒྲི	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡

		སྤྱན་བང་	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༡༥	མོང་སྒྲར	མོང་སྒྲར	༡	༡	༠.༥༠	༡
		རྒྱལ་པོའི་ཞིང་	༡	༡	༠.༥༠	༡
		དག་མེད་ཅེ	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༡༦	ཕྱུན་ཅེ	ཕ་གླིང་	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		ཨུ་མཚོ	༡	༡	༠.༥༠	༡
༡༧	བགྱིས་གཡང་ཅེ	བགྱིས་གཡང་ཅེ	༡	༡	༠.༥༠	༡
		དོག་གསུམ	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༡༨	བགྱིས་སྒྲར་	བགྱིས་སྒྲར་	༡	༡	༠.༥༠	༡
		བཀའ་ལྟར་	༡	༡	༠.༥༠	༡
		རང་འབྱུང་	༡	༡	༠.༥༠	༡
		ཁ་གླིང་	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		ཕྱམ་རོང་	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
༡༩	པསྒྲ་དགའ་ཚལ	བདེན་ཆི	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		ངང་ལམ	༡	༡	༠.༥༠	༡
༢༠	བསམ་ལྗོངས	བསམ་ལྗོངས	༡	༤༡	༡	༡
		བདེ་བ་ཐང་	༡	༡	༠.༥༠	༡
		ཇོ་མོ་གཙང་ཁ(བའི་ཕམ)	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡
		བསམ་གྲུབ་ཆོས་གླིང་(བང་ཀར)	༠.༥	༡	༠.༥༠	༡

མཆན་ཅེད་རིགས་དང་སྤྱོད་འཆམ་གྱི་གླིང་ཁའི་གྲར་སྤྱད་གོང་ཚད་དེ་ སི་གོ་ཡར་ཕིག་རེ་རེ་ལུ་ ལོ་བསྟར་དངུལ་ ༠.༡༠ རེ་སྤྱོད་དགོ།
 བྱིས་རིགས་.....བྱིས་རིགས་ཡང་ན་སྤྱོད་གནས་གྱི་ས་ཁོངས་ཟེར་མི་དེ་བཟོ་བསྐྱུན་ལས་མི་སྤྱོད་ས་དང་ བཟོ་བསྐྱུན་བརྒྱབ་སའི་མཛོད་
 ཁང་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

ཆོང་ལས་.....ཆོང་ལས་གྱི་ས་ཁོངས་ཟེར་མི་དེ་ ཆོང་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཚུ་ཡིན།

མི་སྤྱིའི་.....མི་སྤྱིའི་ས་ཁོངས་ཟེར་མི་དེ་ གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ཚུ་དང་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་ སྤྱི་ཁང་ཚུ་མི་སྤྱིའི་ལས་ཆོག་ཚུ།

བཟོ་གྲྭ་.....བཟོ་གྲྭ་ཟེར་མི་དེ་ མཛོད་ཁང་/ཕབ་ཆོང་འཐབ་ས་དང་སྤྱུགས་སའི་ས་སྤྱོད་ཚུ་ཡིན།

གྲོང་གསེབ་ནང་ ས་ཆ་དྲིས་རེ་རེ་ལུ་ ལོ་བསྟར་གྲུང་སྤྱོད་གོང་ཚད་ དངུལ་ཀྲམ།

ཨང་	རྫོང་ཁག	གོང་ཚད་དངུལ་ཀྲམ་ནང་
༡	ཐིམ་ཕུག	༠.༢
༢	ཚུཁ	༠.༢
༣	བསམ་ཅེ	༠.༡༥
༤	གསར་སྤང་	༠.༡༠
༥	ཕུག་བསམ་ལྗོངས་	༠.༡༠
༦	སྤེལ་	༠.༡༠
༧	དབང་འདུས་	༠.༡༠
༨	སྤུ་ན་ཁ	༠.༡༠
༩	བཅི་རང་	༠.༡༠
༡༠	གྲོང་གསེབ་	༠.༡༠
༡༡	མོང་སྤང་	༠.༡༠
༡༢	བཀྲིས་སྤང་	༠.༡༠
༡༣	པར་ དགའ་ཚལ་	༠.༡༠
༡༤	ཕུག་ཏུ་	༠.༠༥
༡༥	དར་དཀར་ནང་	༠.༠༥
༡༦	གཞལ་མ་སྤང་	༠.༠༥
༡༧	བུམ་ཐང་	༠.༡༠
༡༨	ལུ་ན་ཅེ	༠.༠༥
༡༩	མགར་ས་	༠.༠༥
༢༠	བཀྲིས་གཡང་ཅེ	༠.༠༥

མཆན་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ཁྲིམས་ ཚོང་འབྲེལ་ལུ་བྱེད་སྤྱོད་གོང་ཚད་ ཤོ་མཚུངས་སྟེ་མེད།

བྱ་འབྲེལ་གོང་འཕེལ་ས་ཆ་གྲུང་སྤྱོད་གོང་ཚད།

ཚད་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ།	རྒྱ་ཆེན་པོ་ལག་ལེན་དེས་འབྲེལ་ ལོ་བསྟར་ཨེ་ཀར་རེ་རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་		
	བསིལ་ལྷན་གྱི་ས་གནས་	ཚ་རྩོད་ལྷན་པའི་ས་གནས་	ཚ་རྩོད་ཚ་བའི་ས་གནས་
རང་རྒྱུ་གྲུང་སྤྱོད་གོང་ཚད།	༤༠	༥༠	༧༠
མི་དམངས་ཀྱི་གྲུང་སྤྱོད་གོང་ཚད།	༣༠	༤༠	༦༠

སོག་ཤིང་སྒྲུང་སྒྱུད་གོང་ཚད།

ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ཨེ་ཀར་རེ་ལུ་ མིང་ཙམ་གྱི་གོང་ཚད་ཚུང་ཀུ་ དངུལ་ཀམ་ ༡༠ རེ་སྒྲོད་དགོ། སྒྲུང་སྒྱུད་ཅིས་བསྐྱམས་དེ་ཡང་ ས་རྒྱ་
དང་བསྐྱུན་ཏེ་ཅིས་བརྒྱབ་ནི།

སོ་ནམ་ཚང་འབྲེལ་འཇུག་སྒྲུང་སྒྱུད་གོང་ཚད།

ལོ་བསྟར་ཨེ་ཀར་རེ་ལུ་ དངུལ་ཀམ་ ༤༥༠/-

ས་གཏེར་གྱི་རིགས་ སྒྲུང་སྒྱུད་གོང་ཚད།

ཨང་	ས་གཏེར་གྱི་རིགས་	ས་གནས་(རྒྱ) རྫོང་ཁག་(རྒྱ)
༡	རྩོད་ཀར	པ་སྒྲུབ་དགའ་ཚལ།
༢	རྩོ་སོལ	བསམ་གྲུབ་རྫོང་ས་མཁར།
༣	རྩོད་ཀར་/རྩོ་ལོ་མ་ཡའི	བསམ་ཕྱེ།
༤	ཙུ་མེ་རྩོ	བསམ་ཕྱེ་དང་ རྒྱ་ཁ་ གསར་སྤང།
༥	རྩོ་ཀ་མ་རུཔ	སྤྲ་རོ་དང་ ཐིམ་ཕུག།
༦	ཤེལ་རྩོ དྲངས་གསལ་རྩོ	བསམ་ཕྱེ་དང་ རྒྱ་ཁ།
༧	རྒྱལ་ཀ	བསམ་ཕྱེ།
༨	རྩོ་ནག	དབང་འདུས་ཕོ་བྲང།
༩	རྩོ་ཁ་ཙན་མ	དབང་འདུས་ཕོ་བྲང།
༡༠	ལྷགས་རྩོ	དར་དཀར་ནང་ (ལྷ་མོ་འི་རྫིང་ཁ།)
༡༡	རྩོ་གཡམ (ཚོན་ཙན་གྱི་རྩོ་ལེབ)	དར་དཀར་ནང་ (ལྷ་མོ་འི་རྫིང་ཁ།)
༡༢	རྩོ་བསྐྱུ་སྒྲུབ་འབད་ས།	རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཡོངས་རྫོགས་ལུ

- ས་གཏེར་གྱི་ ད་ལྟོ་ཡོད་པའི་གོང་ཚད་ ཉེག་ཏར་ (ཨེ་ཀར་༡.༤༧) རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་ ༧༢༠། ཉེ་ལམ་ ལོ་བསྐར་བཞིན་ ཨེ་ཀར་རེ་ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ ༡༩༡.༥ རེ་གི་ཕྱིས། (༡༩༩༩)
- རྩོད་རིགས་དང་སྤྱོད་འཆམ་གླིང་གའི་སྤྱར་སྤྱོད་གོང་ཚད་དེ་ སི་ཀོ་ཡར་ཕིག་རེ་རེ་ལུ་ ལོ་བསྐར་དངུལ་ ༠.༡༠ རེ་སྤྱོད་དགོ།

གཞུང་དབང་ནགས་ཆལ་ས་ཆ།

གོང་འཕེལ་ལུ་བྱའི་སྤྱར་སྤྱོད་གོང་ཚད། ། གཞུང་གི་ལས་ཚགས་མ་བཅི་བར་ གཞུང་དང་ཁེ་སང་མེད་མི་མི་སྡེ་ལས་ཚགས་ཚུ། ལོ་བསྐར་ཨེ་ཀར་རེ་ ལུ་ དངུལ་ཀྲམ་ ༡༠༠/-

ཨང་	གོང་འཕེལ་ལུ་བྱ་ཚུ	བློན་གསལ་
༡	གྲོང་གསེབ་ཞབས་ཏྲུག་སྤྱན་ཁང་ཚུ།(ཨོ་ཨར་སི)	
༢	རྒྱལ་ཡོངས་ལས་མི་སྤྱོད་སའི་ས་ཁོངས་ཚུ།	
༣	ས་ཆ་མཚན་རིག་བརྟག་ཞིབ་/ས་འཇལ་/ཞིབ་འཇོལ་པ་ཚུའི་སྤྱོད་སྐྱར།	
༤	རང་བཞིན་སྤྱར་འབྱུང་ཐོན་སྐྱེད་ ཞིབ་འཇོལ་ལས་ཁང་(དཔེར་ན་ ལ་ཁ་མཐོ་སའི་བྱ་དང་སྤྱན་ལྷན་ གི་མངར་ ཅན་གྱི་ སྤྱོད་འཕེལ་སྐོག་ས་པ་ཚུ)	
༥	མི་སྡེ་ལས་ཚགས།	
༦	གཞུང་གིས་འགོ་བརྩམ་མི་ གོང་འཕེལ་ལས་དོན་གང་རུང་།	

༡.༡༠ གྲོས་བསྐུར།

- ༡) ལྷ་འབྲོག་ཚུ་གཞུང་བཞེས་གཏང་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱུ་འོག་ལས་ཁུལ་བསྐྱ་ནི་དེ་ཡང་བཀག་བསྐུམ་འབད་དེ་ཡོད། མི་སེར་ལ་ ལུ་ ལྷ་འབྲོག་ཐོབ་དབང་མེད་མི་ཚུ་གི་ཡང་ མི་གཞན་གྱི་ ལྷ་འབྲོག་ནང་ལུ་ཉམ་འཇུག་འབད་ནི་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་པ་ ཡིན། འདས་པའི་འཕམ་ཁམས་ཅིག་ནང་ མི་སེར་ལ་ལུ་ ལྷ་འབྲོག་གི་དོན་ལས་འཐབ་འཛིངས་ཡང་འབད་ཡི། གཞུང་གི་ ཁ་ཐུག་ལས་ ལྷ་འབྲོག་འདི་ གཞུང་བཞེས་བཏང་བཏང་མ་ཡིན་ན་མེན་ན་ ཡང་ན་ ཉེ་མའི་ཚེ་བདག་གི་རང་འབྲེམ་ཐུང་དེ་ བཀོལ་སྤྱོད་འབད་ཚེགས་ཡིན་ན་ ཁ་གསལ་ཅིག་སྤྱོད་གནང་ནི་འདྲེས་ཚེད་རན་རང་རན་ཡི། འདི་ལུ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ གསལ་བསྐྱགས་ཡང་འབད་དགོཔ་འདུག། ལྷ་འབྲོག་ ཐོབ་དབང་ལས་བརྟེན་མང་འཁོངས་གཅིག་འབྲེལ་སྤྱོད་ཐོབ་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་ཐོག་ཡོད་པ་ཡིན། ལྷ་འབྲོག་ཚུ་གཞུང་བཞེས་གཏང་ཞིན་མ་ལས་ ལ་ཞོར་འཚོ་མི་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་ ཁོང་རའི་ཞོར་ཚུ་ཡང་ བཅོངས་ཡི། མི་སེར་གྱི་འཚོ་བ་ ལ་ཞོར་ལུ་བརྟེན་སྤྱོད་མི་ཚུ་ལུ་ ལྷ་འབྲོག་སྤྱོད་ཁར་གཏང་ནི་འདི་ཚེ་གུང་གི་གཞི་ཅིག་ལུ་ ཐུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།
- ༢) མི་སྡེ་ལ་ལུ་ལྷ་འབྲོག་གི་སྐོར་ལས་མ་བསྐྱིགས་པར་ ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཚུད་གཞི་བྱི་བའི་བསྐྱང་ཡོད་པ་ཡིན།འདི་འབད་ནི་འདི་ གིས་ གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་ ད་ལྟོ་ལུ་རང་འཐེན་འབད་མི་ ལྷ་འབྲོག་གི་སྐོར་ལས་འཕམ་གྱུགས་འབད་རང་བསལ་དགོཔ་ འདུག།
- ༣) ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཅན་མ་འདི་གིས་ མི་སྡེ་ནང་མ་འགྲིགས་པ་ལེ་ཤ་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་

ལེགས་ཤོམ་ཅིག་གི་དོན་ལས་བཟོ་གནང་གནང་མ་འོང་། དེ་འབད་མ་ད་མི་མེར་ལེ་ཤ་ཅིག་གི་མི་ཆེ་ཡི་གནས་སྤངས་ལུ་ཡང་
གཞི་དཔ་ཨིན་པས། ཕྱ་འབྲོག་འདི་གཞུང་ས་ཨིན་ན་ ཡང་ན་སྒྲེར་ས་ཨིན་ན་ གཏན་འཁེལ་སྟེ་ཏ་གོ་མ་ཚུགས། མི་མེར་
ལ་ལུ་ཅིག་གི་ ཕྱ་འབྲོག་འདི་གོང་སྟེ་ནགས་ཚལ་སྟེ་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དེ་ཡོད། མི་མེར་ལ་ལུ་གིས་ མི་གཞན་གྱི་ ཕ་
འབྲོག་ནང་ལུ་ཏ་མ་འཇུལ་འབད་ནི་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན། ཏེ་མའི་ ཕ་འབྲོག་གི་ཚོ་བདག་ལུ་ ཁོང་རའི་ ཕ་འབྲོག་ནང་
ལུ་ཁོར་ཁྱིམ་ཅིག་རྒྱབ་ནི་ཐོབ་དབང་རང་མེད་པ་སྟེ་འགྱུ་སྟེ་ཡོད་པ་ཨིན།

དེ་ལུགས་ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་༢༣༥ ནང་།

བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཆ་འཛིག་མ་འབད་བའི་ཏེ་མ་ས་ཁྲམ་ནང་རྒྱུན་སྦྲུང་འབབ་མི་ ཕྱ་འབྲོག་གི་ཐོབ་དབང་ག་ར་ཁྲམ་ནང་ལས་བཏོགས་
གཏང་དགོ། ཁྲམ་ནང་ལས་བཏོགས་བཏང་ཞིན་མ་ལས་ ཁྲམ་སྟེ་ནང་གི་ཕྱ་འབྲོག་ཚུ་གཞུང་གི་ས་ཆ་སྟེ་ རྒྱུན་ སྦྲུང་འབབ་ནི་དང་ གོང་
གསལ་གྱི་ས་གོ་ནང་གི་ ཕྱ་འབྲོག་ཚུ་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་སྟེ་ རྒྱུན་སྦྲུང་འབབ་དགོ།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༣༤ ནང་ གོང་གསལ་ནང་གི་ ཕྱ་འབྲོག་གི་ས་ཆ་ཚུ་ གླར་སྦྱོང་གི་འཆང་སྦྱོང་ལུ་བསྐྱར་
བཅོས་འབད་ནི་དང་ ཁྲམ་སྟེ་ནང་ཡོད་མི་ ཕྱ་འབྲོག་གི་ས་ཆ་ཚུ་གཞུང་གི་ས་ཆ་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ།

མི་མེར་ཚུ་གི་ཕ་འབྲོག་ཚུ་གཞུང་བཞེས་བཏང་དགོ་པའི་གནད་དོན་དེ་ ཏ་གོ་དགོ་པ་གལ་ཆེ། བཙུན་དོན་རོམ་འདི་ ཕྱ་འབྲོག་དེ་དགོ་པ་
ངས་བདེན་ཡོད་མི་མི་མེར་རྒྱུང་ཅིག་གིས་སྦྱོང་དགོ་པ་ཨིན། འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ཕྱ་འབྲོག་དགོ་མི་ མི་མེར་ཚུ་ལུ་ ཕྱ་འབྲོག་སྦྱོང་
ནི་ གླར་སྦྱོང་གི་ཐོབ་དབང་འབྲེ་མཐུད་དེ་རང་ཐོབ། འདི་ལུ་སོ་སོར་སྟེ་ཡོད་མི་དེ་རང་ བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་རྒྱུང་ཅིག་ཨིན། འདི་
འབད་ནི་འདི་གིས་ད་ལས་ཕར་ ཕ་འབྲོག་ཚུ་གླར་སྦྱོང་ཁར་གཏང་ནི་ཨིན། མི་མེར་ཚུ་གི་ འོས་འབབ་གི་ཚད་གཞི་ཚུ་ཏ་གོ་ཞིན་མ་ལས་
ཕ་འབྲོག་ཚུ་གླར་སྦྱོང་ཁར་ལེན་ནི་དོན་ལས་ལཱ་ཚུ་འགོ་བཙུག་དགོ།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་དང་ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ ཕ་འབྲོག་དང་སོགས་ཤིང་ཚུ་གླར་སྦྱོང་ཐོག་ཁར་གཏང་ནི་དོན་ལས་ ལམ་སྟོན་བྲིན་
བྲིས་ཅིག་བཟོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ གཞུང་ལུ་ ཕ་འབྲོག་གི་ རྒྱུད་འཐུས་ཚུ་འཕམ་མ་གྲུགས་སྟེ་སྦྱོང་དགོ་
པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཡི།

ཕ་འབྲོག་ཚུ་གླར་སྦྱོང་ཁར་གཏང་ནི་འདི་ལཱ་བྱ་ཚུ་དང་པ་ཆེད་འོག་ནང་ལས་ཕར་དགོ་པ་ལས་ ཆེད་འོག་ལས་ལཱ་བྱ་ཚུ་འབད་ནི་འགོ་བཙུག་
དགོ་པ་འདི་ཁག་ཆེ། རྒྱུ་ཁག་ནང་ ཕྱ་འབྲོག་གི་ རྒྱུད་འཐུས་དོན་ལཱ་མ་དངུལ་མེད་པ་ཅིན་ བུལ་མའི་མ་དངུལ་འཆར་གཞི་ནང་བཙུག་
དགོ་པ་ཨིན།

༤) ཕ་འབྲོག་གླར་སྦྱོང་ཁར་ལེན་ནི་འདི་ ཏེ་མའི་ཕ་འབྲོག་གི་ཚོ་བདག་དེ་ལུ་ གདམ་ཁ་བྱིན་ནི་ཨིན་ཟེར་འདུག་ མི་མེར་ཚུ་གིས་
ཁོང་རའི་ཕ་འབྲོག་མེན་མི་ཚུ་ཡང་ གླར་སྦྱོང་ཁར་ལེན་ཆོག་ག་?
ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༧ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༤༣ དང་འབྲེལ་མ་ད་ འཛོ་བ་ཐད་ཀར་དུ་ ཕ་འབྲོག་ལུ་བརྟེན་སྦྱོང་མི་ས་ཁ་
མཐོ་སར་སྦྱོང་མི་ འབྲུག་པ་ རྒྱུ་ལུ་སློ་ཁོར་ཡོད་མེད་དང་ སློ་ཁོར་གྱི་གྲངས་ཁ་ལུ་མ་སྟོས་པར་ གླར་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལས་ཁོང་
རའི་ཕ་འབྲོག་གི་ཐོབ་དབང་སྤར་བཞིན་བཞག་ཆོག།

ལུང་ཕྱོགས་ནང་ལུ་ཕྱ་འབྲོག་ཁ་བསྐྱར་གི་དོན་ལུ་ སློ་ཁོར་ཡོད་མེད་དང་ སློ་ཁོར་གྱི་གྲངས་ཁ་ལུ་འབྲེལ་དགོ་པ་ལས་ གདམ་
ཁའི་གོ་སྐབས་མི་འཐོབ།

- པ) ཕྱ་འབྲོག་མང་རབས་ཅིག་ཆོས་སྡེ་གཙུག་སྡེའི་བདག་དབང་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ མི་སེར་ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་སྒྲོ་ནོར་སེམས་ཅན་ཡོད་རུང་ཕྱ་འབྲོག་མེད་པ་ལས་ ཆོས་སྡེ་གཙུག་སྡེའི་བདག་དབང་ལུ་ཡོད་པའི་ཕྱ་འབྲོག་ཚུ་སྒྲར་སྤྱོད་འབད་ཆོག་ག?
- ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༣༩ ནང་
བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ཆ་འཛོག་འབད་དེ་ཡོ་ ༡༠ གྱི་ཤུལ་ལས་ ཕྱ་འབྲོག་དེ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁག་གི་གནས་སྤྱོད་པ་མིན་པའི་སྒྲར་སྤྱོད་
ནང་ལེན་མི་རྒྱུམ་ཅིག་ལུ་སྤྱོད་དགོ།
- ཅ) གནས་སྐབས་ཅིག་གི་དོན་ལུ་སྒྲར་སྤྱོད་འབད་ལེན་མི་ས་ཆ་དེ་ སྒྲར་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཚང་རུང་ས་ཆ་དེ་སྤོང་མ་བཏོན་མ་བཏུབ་པ་
ཅིན་ག་ཅི་འབད་འོང་ག?
- དུས་ཚོད་ཁར་ས་ཆ་སྤོང་མ་མ་བཏོན་པ་ཅིན་འཕུས་ཤོར་མི་མི་ངོམ་དེ་ལུ་སྒྲར་སྤྱོད་འགན་ཡིག་དང་འཁྲིལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་འབད་ནི།

8. Land Lease

Any juristic person can lease Government Reserved Forest or Government land

8.1 General procedure of land lease

- i) The Ministry of Agriculture and Forestry/Ministry of Economic Affairs shall recommend land lease application.
- ii) Protected or community forest shall not be leased
- iii) Tsamdro and Sokzhing shall be leased
- iv) The Government Reserved Forest land may be leased for commercial agriculture farming and based on the recommendation of the Ministry of Agriculture and Forestry.
- v) Ministry of Economic Affairs shall recommend lease of industrial and commercial establishments.

8.2 Lease operation

- i) The Government Reserved Forest Land shall be leased based on the terms and conditions specified in the lease agreement.
- ii) There shall be no limit to lease the Government Reserved Forest land.
- iii) The leased land shall not be converted to private ownership or mortgaged or misused.
- iv) The lease period shall not exceed 30 years.
- v) Before the expiry of the lease term if minerals are found in the leased land the lease shall be cancelled and the lessee shall be appropriately compensated.
- vi) If the activities on the leased land are found to be disastrous to the community the lease shall be cancelled and the lessee shall be compensated.

8.3 Lease Renewal

- i) The application for renewal of lease shall be submitted to the local authority at least three months before the expiry of the lease period.
- ii) The proposal for lease renewal shall be submitted to the Ministry of Agriculture and Forestry along with the recommendation of the Dzongkhag land lease

committee. The Ministry may forward to the National Land Commission with recommendation.

- iii) If lease renewal is approved by the Commission the new lease agreement shall be executed at least one month before the expiry of the initial lease agreement.

8.4 Lease Annulment

- i) The lease shall be annulled if not operated as per the lease agreement
- ii) If not renewed before the expiry of the lease period.
- iii) If the lessee requests to do so.

8.5 Leasing of Government Reserved Forest Land for Commercial purpose

The following activities shall constitute commercial activities:

- i) Private schools
- ii) Telecommunication/Telephone/Electric pole and sub electric station/Electric regulator
- iii) Installation of stone crusher machine
- iv) Housing activities/development of recreational parks
- v) Place where Information and Communication machines are installed
- vi) Hotels, Motor workshops, sawmills and commercial housing
- vii) Corporation works of private and government
- viii) Any commercial activities outside the industrial estate
- ix) Rural service health check laboratory (ORC)
- x) National labour camp area
- xi) Laboratory Camp for Scientific research for land and soil
- xii) Research house for Renewable and Natural Resource (high altitude crops like wheat and medicines)

8.6 Eligibility to lease Tsamdro

- i) Anyone who owns livestock may be given rights for Tsamdro lease
- ii) The extent of Tsamdro area to be leased shall be based on the number of

livestock.

- iii) The preference shall be given to the previous owner.
- iv) After 10 years from the date of enactment of the Land Act 2007, Tsamdro shall be lease only to a lessee who is a resident of the Dzongkhag.
- v) The Tsamdro shall be used as per the management plan

8.6 Eligibility to lease Sokzhing

- i) People who have agricultural land
- ii) The size of Sokzhing to be leased shall be based on the number of plots owned.
- iii) Preference shall be given to the previous right holder
- iv) Sokshing without trees shall not be leased.
- v) The Sokzhing shall be used as per the management plans

8.7 Lease period for Government Reserved Forest and Government Land

- Temporary lease (exhibition, pleasure, sports, religious activities, commercial time): **6 months**
- Short term lease (labour camps, construction stores etc.): **up to 3 years**
- Long term lease: **Up to 30 years.**
- The lease report must be submitted to the NLCS on a quarterly basis.

8.8 Lease rent

Urban land lease rate (IN NU.PER SQ.FT PER ANNUM)

SL.No	DZONGKHAG	TOWN	R	C	S	I
1.	Thimphu	Thimphu	5	20	1	4
		Khasadrapchu	1	3	0.5	1
2.	Gasa	Gasa	0.5	1	0.5	1
3.	Wangdue	Bajo/Wangdi	2	3	0.5	1
		Nobding	0.5	1	0.5	1
		Rurichu	0.5	1	0.5	1
4.	Punakha	Khuruthang	2	3	0.5	1
5.	Haa	Haa	2	3	0.5	1

6.	Paro	Tshongdue	2	4	0.5	1
		Bondey	2	3	0.5	1
7.	Tsirang	Damphu	2	3	0.5	1
8.	Chukha	Tsimalakha	2	3	0.5	1
		Gedu	2	3	0.5	1
		Darla	0.5	1	0.5	1
		Phuntsholing	5	42	1	5
9.	Dagana	Dagana	1	2	0.5	1
		Dagapela Drujaygang Sunkosh Lhamoy-Zingkha	0.5	1	0.5	1
10.	Samtse	Samtse	2	5	1	3
		Gomtu	2	3	1	1
		Sipsu	1	2	0.5	1
11.	Sarpang	Sarpang	2	3	0.5	1
		Gelephu	2	42	1	3
						1
12.	Trongsa	Trongsa	2	3	0.5	1
13.	Bumthang	Dekiling	2	3	0.5	1
14.	Zhemgang	Zhemgang	2	3	0.5	1
		Tingtibi	0.5	1	0.5	1
		Panbang	0.5	1	0.5	1
15.	Mongar	Mongar	2	3	0.5	1
		Gyelpoishing	1	2	0.5	1
		Dremtse	0.5	1	0.5	1
16.	Lhuntse	Phaling	0.5	1	0.5	1
		Autsho	1	2	0.5	1
17.	Trashiyangtse	Tashiyangtse Duksum	20.5	31	0.5	1
18.	Trashigang	Trashigang	2	3	0.5	1
		Kanglung	2	3	0.5	1
		Rangjung	1	2	0.5	1
		Khaling	0.5	1	0.5	1
		Wamrong	0.5	1	0.5	1
19.	Pemagatshel	Denchi	0.5	1	0.5	1
		Nganglam	1	2	0.5	1
20.	S/Jongkhar	S/Jongkhar	2	42	1	3
		Deothang	1	2	0.5	1
		Jomotshangkha (Daifam)	0.5	1	0.5	1
		Samdrupcholing (Bhangtar)	0.5	1	0.5	1

Note: Lease rate for sports facilities and recreational parks shall be a token fee of Nu. 0.10 per sq. ft per annum.

R – Residential (shall include areas given for accommodation of construction workers and store for building construction).

C – Commercial (Business oriented activities)

S – Social (Government offices, Schools, Hospitals, Civil Societies Organizations).

I – INDUSTRIAL: warehouse/open dump yard.

SINo	Dzongkhag	Rate in Nu.
1	Thimphu	0.2
2	Chhukha	0.2
3	Samtse	0.15
4	Sarpang	0.10
5	Samdrup Jongkhar	0.10
6	Paro	0.10
7	Wangdue	0.10
8	Punakha	0.10
9	Tsirang	0.10
10	Trongsa	0.10
11	Mongar	0.10
12	Trashigang	0.10
13	Pema Gatshel	0.10
14	Haa	0.05
15	Dagana	0.05
16	Zhemgang	0.05
17	Bumthang	0.10
18	Lhuntse	0.05
19	Gasa	0.05
20	Trashi Yangtse	0.05

Tsamdro

Limiting factor	Implementing factors (Nu. 1 per acre per annum)		
	Cold area	Moderate area	Hot area
Cost for individual lease	40	50	70
Cost for public lease	30	40	60

Sokzhing

Nu. 10 per acre per annum.

Commercial Agriculture

Nu. 640 per acre per annum

Lease Rate for Mining Activities - Nu.640/- per acre per annum

Sl. No.	Types of minerals	Location(s)-Dzongkhag(s)
1	Gypsum	Pemagatshel
2	Coal	Samdrup Jongkhar
3	Dolomite	Samtse
4	Limestone	Samtse, Chhukha and Sarpang
5	Marble	Paro and Thimphu
6	Quartzite	Samtse and Chhukha
7	Talc	Samtse
8	Slate	Wangdue Phodrang
9	Granite	Wangdue Phodrang
10	Iron ore	Dagana (Lhamozingkha)
11	Shale (coloured slate)	Dagana (Lhamozingkha)
12	Stone quarry	Throughout the country

Existing rate for mining – Nu.720 per hectare (2.47 acres)/ approx. **Nu.291.5 per acre per annum (1993))**

5% increase compounded from 1993 to 2009 January on Nu.720 per hectare (2.47 acres) or approx. Nu.291.5 per acre per annum which results to **Nu.640 per acre per annum**

Quarry

Nu. 720 per hectare (2.47acres)

Annual lease rent for development activities initiated by non profit organisation (Nu. 100 per acre)

Sl No.	Type activity
1	Outreach Clinic
2	Natinal Work force dwelling
3	Reserch Centres
4	RNR Research Centres and Demonstration sites
5	Civil Society
6	Any developemental activities established by the Government

8.9 Discussion

- i) After the Tsamdros are nationalized the Gewogs have stopped collecting tax. People who have no rights have also started encroaching into other's Tsamdros. In recent past some people have fought over Tsamdro rights. It is high time for the Government to clarify whether the Tsamdros are nationalized or previous owners can continue to exercise customary ownership rights. An official notification needs to be issued. Tsamdro rights have helped to protect territorial integrity. After the nationalization of Tsamdro some herders have even sold their livestock. Leasing of Tsamdro is a matter of concern to the people whose livelihood depends on the livestock.

Some communities are fighting court cases over the Tsamdro. Therefore, the Government needs to resolve the pending Tsamdro issue as soon as possible.

The Land Act 2007 has caused lot of community disharmony. The Government may have enacted the Act for good, but the lives of many people are directly affected. It is not clear whether Tsamdro is government land or private land. Some have converted Tsamdro to community forest. Some people have started encroaching on other's Tsamdro. The previous Tsamdro owners have lost traditional right to even construct a cowshed on their own Tsamdro.

Section 235 of the Land Act 2007: ***All Tsamdro rights maintained in the Thram prior to enactment of this Act shall be deleted from the Thram. Upon deletion, the Tsamdro land shall be reverted and maintained as the Government land in Thromde or the Government Reserved Forests land in rural areas.***

Section 236 of the Land Act 2007: ***The reverted Tsamdro in rural areas shall be converted to leasehold and those in Thromde shall be maintained as the Government land.***

It is important for the people to know the purpose of nationalizing Tsamdro. The essence is that Tsamdro must be used by people who genuinely require. Therefore, people who require Tsamdro will continue to enjoy their traditional rights. The only difference is the type of ownership. Henceforth, Tsamdro will

be allotted on leasehold basis.

People must know the eligibility criteria and start processing Tsamdro on lease. The Ministry of Agriculture and Forestry has drafted the guideline for leasing Tsamdro and Sokshing. The National Land Commission has requested the Government to pay Tsamdro compensation at the earliest.

The process of leasing Tsamdro starts from the Gewogs. It is important for the Gewogs to start processing Tsmadro lease. If the Dzongkhags have no budget for Tsamdro compensation it must be provisioned in the next budget.

- ii) It is stated that previous Tsamdro owners can enjoy preference to lease Tsamdro. Are people allowed to apply for lease of Tsamdro other than what was theirs?

As per Section 243 of the Land Act 2007 the highlanders who are directly dependent on Tsamdro are allowed to retain their Tsamdro rights under lease, irrespective of the possession of livestock and their herd size.

Anyone planning to request for additional Tsamdo may not enjoy any preference and shall be subject to the possession of livestock and their herd size.

- iii) Most of the Tsamdros are owned by religious institutes. There are some people who own livestock, but no Tsamdro. Can such people lease Tsamdro of religious institutions?

Section 239 of the Land Act 2007: ***After 10 years from the date of enactment of this Act, Tsamdro shall be leased only to a lessee who is a resident of the Dzongkhag where the Tsamdro is situated.***

- iv) What happens if people who have occupied land on temporary lease refuse to vacate after the lease period expires?

The defaulter must be prosecuted as per the lease agreement.

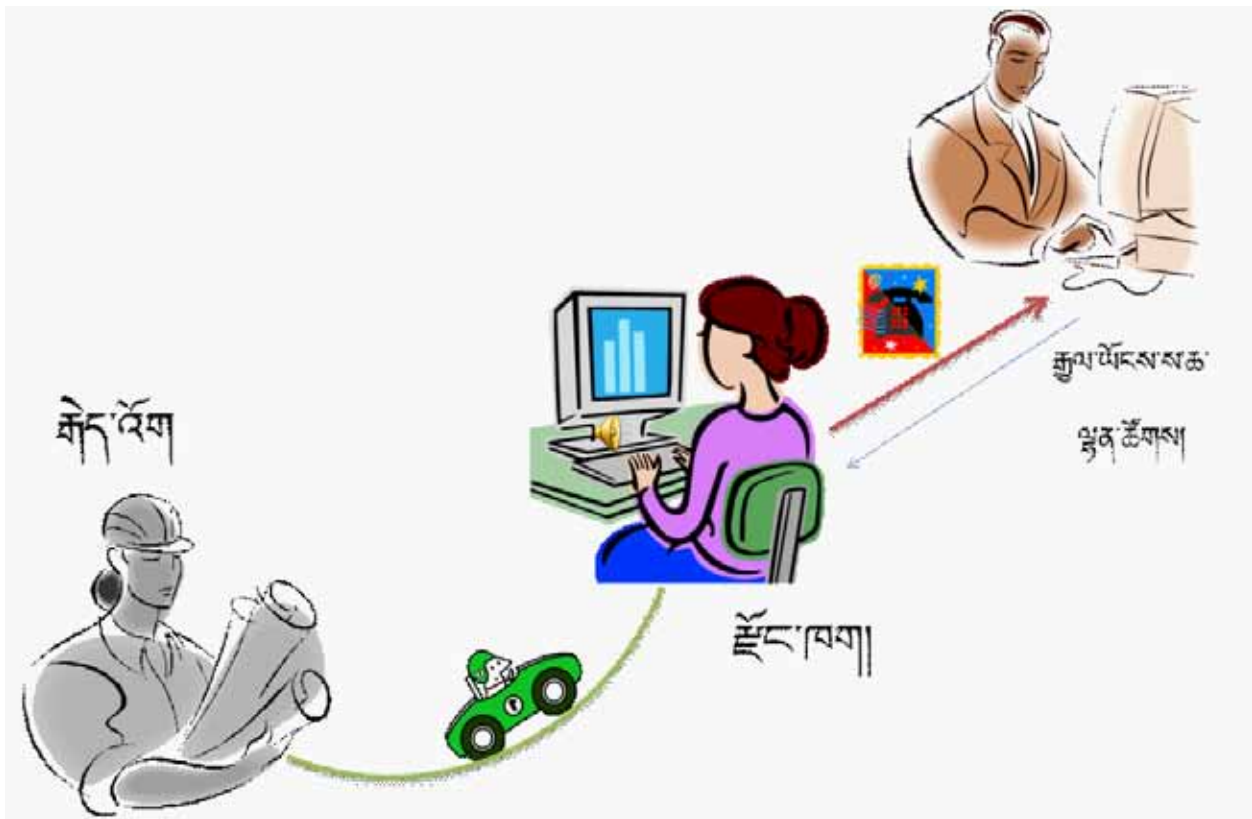
༡.༠ ཡི་ས་སྐྱོར་: གློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་རིམ་ལུགས།

༡.༡ ཡི་ས་སྐྱོར་གྱི་བཟོ་བཀོད།

- ས་སྐྱོར་ཟེར་མི་འདི་གློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལཱ་འབད་བརྟུབ་མི་ཅིག་ཡིན།
- འདི་འབད་མ་ལས་ གློག་རིག་ཡོངས་འབྲེལ་དགོང་ཡིན།
- ཐོ་ཡིག་གནད་བསྟུན་ལྟེ་བ་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ས་ལུ་བཞག་ནི།
- དབང་ཚད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་མི་དོ་འདི་གིས་ ས་གནས་ག་སྟེ་ལས་འབད་རུང་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས།
- ཡི་ས་སྐྱོར་འདི་ ད་ལྟོ་ ལྷན་ཅེ་དང་ མོང་སྒར་ བཀྲིས་གཡང་བཙུ་ཚོང་ཁག་གསུམ་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།
- མཐའ་མཇུག་ལུ་ ཡི་ས་སྐྱོར་འདི་ཚོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ག་ར་ནང་གཞི་བཙུག་འབད་ནི་ཡིན།
- མ་འོང་པ་ལུ་ ཡི་ས་སྐྱོར་འདི་ བཟོ་འོག་བདག་སྤྱོད་ཚུ་གིས་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་ཡིན།
- ཚོང་ཁག་དང་ཁྲོམ་སྡེ་ལས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་གི་ཡིག་ཚང་ལུ་ ཡིག་ཆ་གི་རིགས་ཚུ་ཤོག་གུ་ཐོག་ལུ་གཏང་མི་དགོ།
- ཞབས་ཏོག་གི་ལཱ་འདི་ ལེ་ག་གི་ཡར་ཤུག་བཏང་ཚུགས།

9 e-Sakor: an online land transaction system

9.1 Outline of e-Sakor

9.2 Feature

- e-Sakor is an online land transaction system
- It requires internet connection
- Data centre at the NLCS
- Authorized person can access data from anywhere
- e-Sakor functional in three Dzongkhags of Lhuentse, Mongar and Trashigang Yangtse
- All Dzongkhags and Thromdes will eventually use e-Sakor
- In future even the Gewogs will use e-Sakor
- No paper documents will be sent from Dzongkhags and Thromdes to the National Land Commission Secretariat
- Services will be significantly enhance

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མདེའོན་ཚན་ ༡༡༧ པ་དང་འབྲེལ་ གྲོང་གསེབ་གྱི་ས་ཆ་འདི་ གཞུང་དབང་ན་གས་ཚལ་གྱི་ས་ཆ་དང་
བརྗེ་སྤང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གནད་དོན་ཁག་གཉིས་ཚང་དགོཔ་ཡིན།

- ༡) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་རང་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་བཏང་མི།
 ༢) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་ནང་བཀོལ་སྤྱོད་འབདམ་ད་ མི་དམངས་མཐའ་དོན་ལུ་གཞོད་པ་ཡོད་མི།

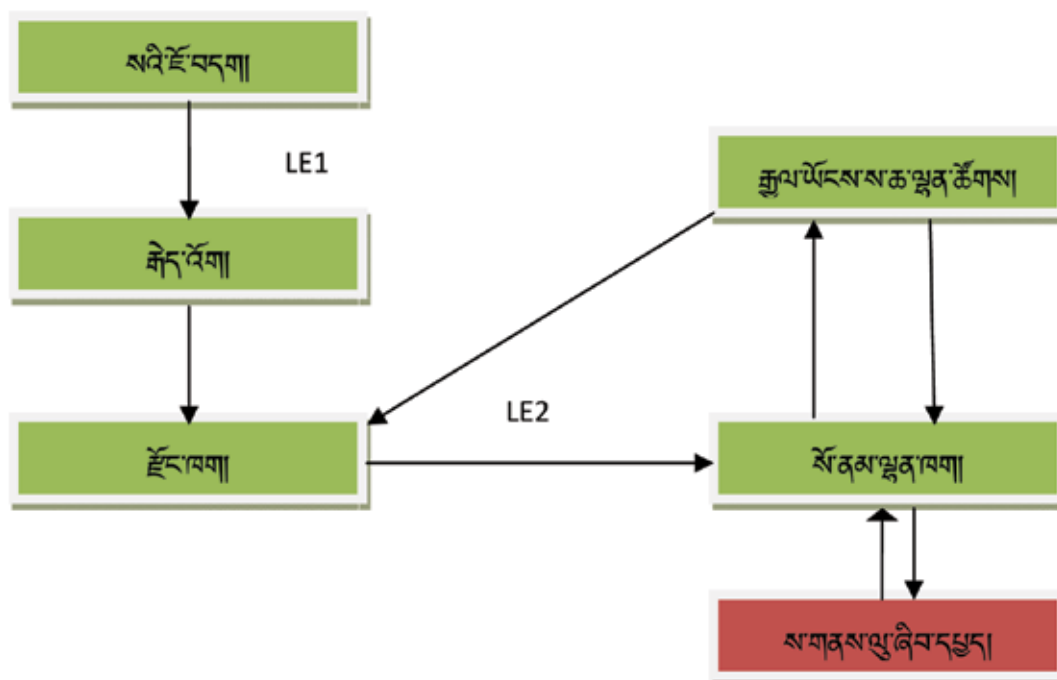
ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་འབད་དོན་ལུ་ཚད་དགོ་པའི་བྱད་ཚད་ངོམ།

- ༡) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་འདི་རང་བཞིན་རྒྱུན་པར་གྱིས་མེད་པ་བཏང་ཡོད་པ།
- ༢) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་དེ་ ཉེན་ལག་ཆེ་བའི་རྒྱ་བཀའི་ས་ཁོངས་ནང་ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་མི།
- ༣) པ་མ་ཟེམ་བརྒྱད་ལས་སྐལ་བཤོ་ཐོབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།
- ༤) བཟའ་སྦྱོད་ལག་ལེན་ངོ་མ་འཐབ་སྟེ་ཡོད་མི།
- ༥) རྒྱས་ཆལ་གྱི་སྐྱལ་ལུ་རང་རྒྱུང་ས་ཁོངས་ཆགས་ཏེ་ཡོད་མི།

ས་ཆ་བརྗེ་སོར་འབད་ནིའི་དོན་ལཱ་གནས་ཚད།

- ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་དེ་ས་ཆ་འདི་གནས་གོང་དང་འབྲེལ་དགོ།
- བརྗེ་སྤོང་གྲོས་འཆར་ཕྱུལ་མི་ས་ཆ་འདི་ རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོན་པ་མེད་མི།
- བརྗེ་སྤོང་གྲོས་འཆར་ཕྱུལ་མི་ས་ཆ་འདི་ བཀའ་སློང་འབད་བརྟུབ་དགོ།
- བརྗེ་སྤོང་གྲོས་འཆར་ཕྱུལ་མི་དང་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་དེ་གཉིས་ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་ལས་དགོ།
- ཉེ་བཅོང་གི་ས་ཆ་ཞིན་པ་ཅིན་ མ་ཉེ་བའི་སྤར་གོང་ལས་ རང་བཞིན་རྒྱུན་ལྷན་གྱི་མེད་པ་མ་བཏང་མི་ཅིག་དགོ།

ས་ཆ་བརྗེ་སོར་འབད་ནིའི་བྱ་སྤྱོད་འཛུལ་མེད།

༡༠.༡ གྲོས་བསྟུན།

- ༡) ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་གི་ལམ་ལུགས་དང་བྱ་སྤྱོད་ཅིམ་པ་འདི་ ཅུས་ཡུན་རིང་མོ་འབད་འགོར་དོ་ཡོད་པའི་ཁར་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་ཁ་
 ཐུག་ལས་ ས་གནས་ ཁར་ ཞིབ་དཔྱད་ལོ་རེ་འི་ནང་ལུ་ ཚར་རེ་རྒྱང་མ་ཅིག་འབད་དོ་ཡོད་པ།
 ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་གི་ཐད་ གནས་སྤངས་བདེན་པ་ཨིན་མེན་མ་ ཞིབ་དཔྱད་འཐུལ་ཕྱིན་འབད་དགོ་ནི་དེ་གིས་ ཅུས་ཡུན་རིང་མོ་
 འགོར་མ་ཨིན་མ་ལས་འདི་གི་གཙོ་རིམ་གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་ ས་ཆ་རང་བཞིན་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞི་དཔ་བྱུང་མི་ལུ་གཙོ་བོ་བཏོན་མ་
 དགོ། ཅུས་ཡུན་རིང་མོ་མི་འགོར་ནི་འདི་དོན་ལས་ ས་གནས་གཞུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ས་ཞིང་འདི་ནང་ གལ་སྲིད་སྡོ་
 འབྱར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅིན་ དེ་འཕྲུལ་ལས་ས་གནས་ཁར་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ ལྷན་ཁུ་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཚང་ལུ་ཐུལ་
 དགོ།
- ༢) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྒྲེར་དབང་གི་ས་ཆ་ ལྷ་འབྲོག་དང་ སྤོག་ཤིང་ཅིག་ཁར་བརྗེ་སྤོང་སྤོང་འབད་བརྟུབ་ག་?
 ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྒྲེར་དབང་གི་ས་ཆ་ ལྷ་འབྲོག་དང་ སྤོག་ཤིང་ས་ཆ་ཅིག་ཁར་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་གི་ཐད་ཁར་ གཙོ་བོ་ཆེ་
 ཤོས་ ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་འདི་ཚད་གཞི་དང་ གནས་སྤངས་འདི་གི་བྱ་སྤྱོད་ཅིམ་པའི་གནད་དོན་ལྷན་ཁུ་གསལ་མ་ཚུགས་པ་ལུ་
 རག་ལས་པ་ཨིན།
- ༣) ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྒྲེར་དབང་གི་ས་ཆ་ ལམ་བསེལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ས་རུད་དོ་རུད་ཀྱིས་གཞི་དཔ་བྱུང་མི་ལུ་ གཞུང་ས་དང་
 ཅིག་ཁར་བརྗེ་སྤོང་འབད་ནི་འདི་ཐོབ་དབང་ཡོད་ག་?
 ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་སྒྲེར་དབང་གི་ས་ཆ་འདི་ནང་ ལམ་བསེལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ དོ་རུད་དང་ས་རུད་ཀྱི་གཞི་དཔ་བྱུང་པ་ཅིན་ ས་
 ཞིང་ཉམས་བཅོས་འབད་ནི་དང་རང་འཇགས་བཅོ་བྱིན་ནི་འགན་འཁུར་འདི་ ལམ་བསེལ་འབད་མི་ལས་སྡེ་དང་ ལས་ཁུངས་
 ག་ཨིན་མི་འདི་ལུ་ཐོག་པ་ཨིན།

10 Land Exchange

As per section 117 of the Land Act 2007 rural registered land can be exchanged with the state land for two reasons:

- 1) When the registered land is destroyed by natural calamities and or
- 2) When the activities on the registered land affects larger interest

- **Main criteria for land exchange**

- 1) Land destroyed by natural calamities
- 2) Land is located within the critical watershed area
- 3) The land must be inherited
- 4) The land must be actively used
- 5) The land must be located in very isolated location

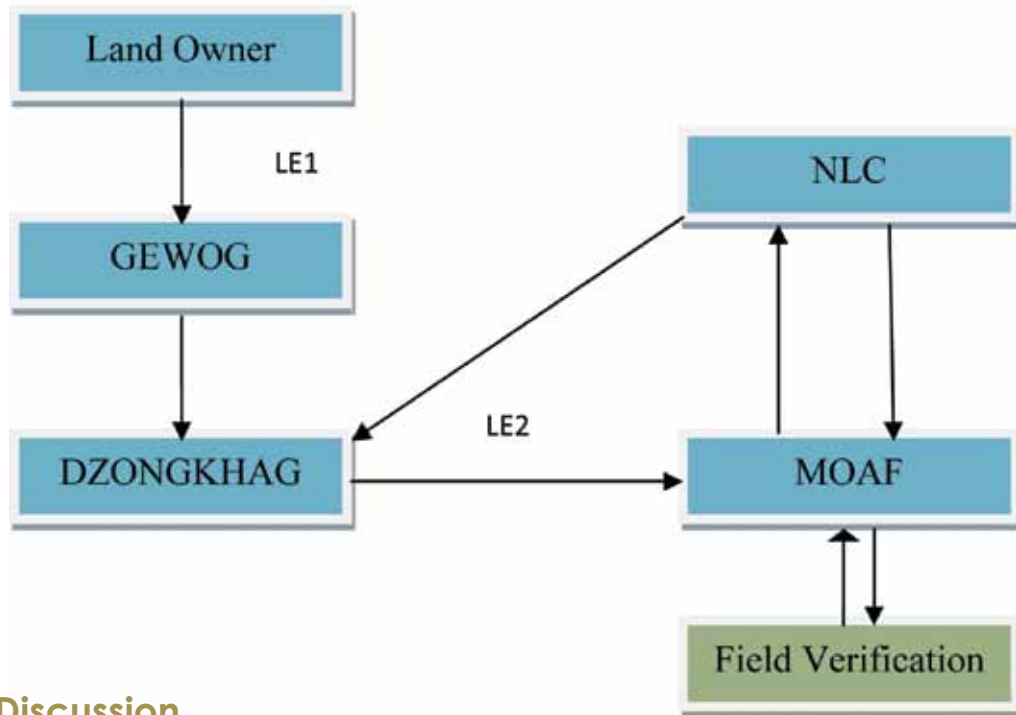

Conditions for land exchange

- Land exchange shall be value based
- Activities on the proposed land should not have any adverse affects on the environment

- The proposed land must be usable
- Registered and the proposed lands should be within the same locality
- If the registered land was bought before being destroyed by natural calamities such a land is also eligible for applying for exchange.

Procedure for processing land exchange

10.1 Discussion

1. Land exchange process is too lengthy. Field verifications are carried out by the Ministry of Agriculture and Forest once in a year only.
The land exchange process is lengthy as it involves through scrutiny to ascertain the genuineness. Henceforth, priority shall be given to land affected by natural calamities. The local governments must make field visits immediately after the incidences and submit reports without delay.
2. Can private plots be exchanged with Tsamdro and Sokshing?
Exchange of private land with Tsamdro and Sokshing will be subject to the fulfilment of land exchange conditions and criteria.
3. Some private registered plots are affected by landslides and boulders during road construction. Can such plots be exchanged from government plots?
The agency constructing the road is responsible for repairing the damaged caused.

༡༡.༠ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་འཇལ་དང་ ས་ཁྲ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས།

ཀེ་དྲུས་ཀྲུལ་ས་འཇལ་ ཟེར་མི་ག་ཅིག་སྟོ་

ཀེ་དྲུས་ཀྲུལ་ས་འཇལ་ ཟེར་མི་འདི་ ཞིང་ཅིག་ ས་མཚམས་དོ་མཚམས་བཀལ་ཞིན་པ་ད་ གཏན་འཁེལ་ས་ཆ་འཇལ་ཏེ་ ས་ཁྲ་བཟོ་
བཞིན་པ་ལས་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཁྲམ་བཀོད་འབད་མི་ས་འཇལ་ཡན་ལག་ཅིག་ལུ་ཨིན།
ས་འཇལ་གྱི་དབྱེ་བ།

- ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་འཇལ།
- སའི་དབྱིབས་དང་འཁྲིལ་བའི་ས་འཇལ།
- ལས་འགུལ་གྱི་ས་འཇལ།

ས་འཇལ་ཕན་ འཕུལ་ཆས་དང་ལག་ཆས་མ་འདུམ།

- དུག་བཞག་ཁྲམ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ བྱམས་ཐག་གི་ས་འཇལ། གནམ་ལོ་ ༡༩༤༡ - ༡༩༤༤ ོ
- ས་ཁྲམ་གསར་བཀོད་སྐབས་ སྤེལ་ན་གེ་བྲུལ་ཏུ་ཨར་གེ་ ོ གནམ་ལོ་ ༡༩༥༠ - ༡༩༥༤ ོ
- རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་འགུལ་སྐབས་ གོ་ཀྲུལ་ཨིས་ཏེ་ཤུན་ ཇི་ཅི་ཨིས་ ཇི་ཨེན་ཨིས་ཨིས་ གནམ་ལོ་ ༢༠༠༢
- ༢༠༡༣ ོ

དངས་པ་གི་འཕུལ་རིག་གསར་པ་གི་ཁེ་ལན།

- ཆད་འཇལ་འཇོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་སྡེ་ཆ་ད་ མེན་གྱི་མི་གར་ ༡༠ འི་ནང་ཁོད།
- མཐུགས་ཅུག་དང་འཇོན་ཅུག།
- ས་ཁྲའི་ཐིག་ཆད་ཆེ་ཆུང་གང་དགོས་དང་ འབྲ་བཤུས་ག་དེམ་ཅིག་དགོ་རུང་བཟོ་ཚུགས།
- འཕུལ་རིག་གསར་པ་གི་སྐབས་ཉེས་པ།
- རིན་ཐང་སྟོང་མ།

ཀེ་དྲུས་ཀྲུལ་ས་འཇལ་ གྱི་བྱ་སྟོའི་ལམ་ལུགས།

- ས་འཇལ་རོ་རྟགས་གྱི་ཨང་རྟགས་བཀལ་ནི་དེ་འཕུལ་ཆས་ཇི་ཅི་ཨིས་ གི་ཐོག་ལས་གནམ་ཁ་ལས་རྒྱང་འཕུལ་གྱི་སྟོག་བར་
ལེན་ཐོག་ལས་འབད་ཕྱ་ཨིན།
- འཕུལ་ཆས་གོ་ཀྲུལ་ཨིས་གྱི་ཤུན་ དང་ ཇི་ཅི་ཨིས་ཚུ་གིས་ས་ཆ་འཇལ་ནི་གྱི་དོན་
- ལས་ས་གནས་ལུ་ ས་མཚམས་ཆད་གཞིའི་ཨང་རྟགས་ དགོས་པ་ཨིན།
- ས་འཇལ་རོ་རྟགས་གྱི་ཨང་རྟགས་ འདི་ས་གནས་ལུ་བྱམས་དམར་པ་གི་གཙོ་ཕྱར་བརྟུལ་ཏེ་ བཀལ་ཕྱ་ཨིན།
- ས་འཇལ་གྱི་ལཱ་ནང་སྤྱོད་བརྟུང་ཅན་གྱི་ས་འཇལ་མི་ཚུ་གི་འཕུལ་ཆས་ གོ་ཀྲུལ་ཨིས་གྱི་ཤུན་གྱི་ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ཚུ་
འཇལ་ནི།
- གཞན་ཡང་རང་བཞིན་དང་མི་གྱི་བཟོ་བཟོལ་བའི་རྣམ་པ་ མི་ལམ་ རྒྱལ་མ་ རོང་ལམ་ རྟ་ལམ་ བྱིམ་ མཚོད་རྟེན་ འཕྱང་
རྒྱལ་སོགས་པ་ཚུ་འཇལ་ཏེ་ ས་ཁྲ་བཟོ་ནི།

- ཁྲམ་ཐོའི་སྒོ་འདྲི་དང་འཁྲུག་ ས་མཚམས་གསལ་སྟོན་ངོས་འཛིན་འབད་ཐབས་ལུ་ ལྷགས་གི་ཚུག་ཕུར་ཅིན་སྟོན་ཐོག་ལས་
བཅུ་ཅི་གོ་སྐབས་བྱིན་མ་ཡིན།
- གཞུང་དང་སྐྱེ་བུ་ས་མཚམས་འགྲུབ་ཡིན་པ་ཅིན་ ས་མཚམས་ལྷགས་གི་ཚུག་ཕུར་དེ་ཅིན་མེད་སྟོང་པ་འབད་གཞུང་གིས་
བཅུ་མ་ཡིན།

༡༡.༡ གྲོས་བསྟུན།

- ༡) ས་འཇལ་འཕུལ་ཆས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སའི་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཟོ་འོང་ག་? མ་འོང་པའི་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་སྐབས་ སའི་རྒྱ་ཚད་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཏན་འཁེལ་ག་དེ་སྟེ་བཟོ་ཚུགས་ག་?
- ས་འཇལ་འཕུལ་ཆས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སའི་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་དྲག་རེ་འཐོན་འོང་། ཡིན་རུང་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་
ལས་འགུལ་གྱི་ལྷ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཏེ་མ་ ས་གནས་ཁག་ལེ་ཤ་ཅིག་ལས་ ཏེ་མ་ས་འཇལ་གྱི་འཕུལ་ཆས་པི་ལིན་གྱི་སྤྱུ་
གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་ དེང་སངས་ཀྱི་འཕུལ་ཆས་ གྱི་གྲུལ་ཡིས་གྱི་འཕུལ་ཆས་ས་འཇལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཁྱད་
བསྟུར་འབད་ལྷན་ད་ རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐོ་ཤོས་ ༡༠%བྱུང་ཡི། དེ་འབད་མ་ལས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚུགས་ཀྱི་ སའི་རྒྱ་
ཚད་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཡང་ཆགས་ ༡༠%ལས་༡༥%ཚུན་བཞག་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། ས་ཐེབས་ཐོན་མི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཅིག་ཏེ་འདབས་
ཀྱི་གཞུང་ས་ནང་ལུ་ཉམ་འཛུལ་འབད་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ཡིན་པས།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་འགུལ་ལྷ་གི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱུ་ཚད་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་དང་རྒྱ་སྤྱིའི་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་བརྟག་
ཞིབ་འབད་མ་དང་བཅས་ཀྱི་ལྷ་གི་ གྲུབ་འབྲས་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་ཚད་དང་ལམ་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅིག་ཡིན་པའི་ངོས་
འཛིན་འབྱུང་ཡི།

ད་རུང་ཁ་བསྐྱོང་ ཞིང་མང་ཤོས་རང་ས་མཚམས་ཁར་ལྷགས་ཀྱི་གཙོག་ཕུར་བཅུ་སྟེ་ ས་ཇོ་ལུ་ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་དང་
ས་མཚམས་ཀྱི་མཚམས་རྟགས་ཡང་ཚུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་མ་ལས་ད་ལས་ཕར་དབྱེ་ཁག་ཅན་གྱི་བཅུ་དོན་སྟེ་བཅུ་མ་ཡིན། རྒྱལ་
ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚུགས་ཀྱི་ ས་དབྱེ་ཚད་གཞི་དང་སའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་ཐབ་ནི་ལུ་ཆ་འཛིན་འབད་ཡི། དེ་
འབད་མ་ལས་ ས་མཚམས་ངོས་འཛིན་ འཛོལ་མེད་ཀྱི་སྤྱུ་ཚད་འདི་ སྐྱོར་ཐིག་གི་རྒྱུང་ཐག་ སེན་ཏི་མི་ཁྲར་ ༡༠་ཀྱི་ནང་
འཁོད་ལུ་ཐོབ་ཚུགས་པ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཡི།

- ༢) རྟེན་འོག་གི་ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲའི་འབྲུ་བཟུས་ཚུ་ཐོབ་ཚུགས་ག་?
- རྟེན་འོག་ནང་ཡི་ས་སྐྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འགོ་བཅུག་པའི་བསྐྱར་ལས་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་ཚུ་བཟུ་
ཚུགས། ས་ཁྲའི་འབྲུ་བཟུས་ཚུ་ རྟེན་འོག་ནང་འབྱིན་རུང་ ས་ཁྲ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཤེས་མི་མཁས་མཆོག་མེད་པ་ཅིན་དོན་
མེད་ཡིན། འདི་འབད་མ་ལས་ཏེ་མར་རང་ རྟེན་འོག་ལུ་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་འདི་ག་དེ་སྟེ་ལྷག་ནི་དང་གོ་བ་ལེན་ནི་ཡིན་ནའི་སྐྱོར་
ལས་སྟོན་འབྱིན་ནི་ཡིན།

11 Cadastral Surveying and Map Interpretation

What is cadastral surveying?

Cadastral surveying is a type of surveying which deals with the survey and demarcation of land parcels for the purpose of adjudication and registration.

Types of survey

- Cadastral survey
- Topography survey
- Project Survey etc.

Different types of instruments used for cadastral survey in Bhutan

- Chain used during chain survey (1961 – 1966)
- Plane Table with RK1 used during plane table survey (1980 – 2004)
- Total station, GPS, GNSS used during National Cadastral Resurvey Project (2008 – 2012)

Chain

Plane Table

Total Station

GPS

Advantages of modern instruments

- Highly accurate, within 10 cm level for cadastral
- Fast and efficient
- Scale free and multi copy maps possible

Disadvantage of new modern machines

- Costly

Procedure for cadastral survey

- i) Establishment of control points using GPS instrument
- ii) Parcel boundaries are surveyed using Total Station or GNSS instruments
- iii) Natural and manmade features like footpath, water channels, house, stupas, water taps etc are also surveyed and depicted in the cadastral map

- iv) Landowner has the choice of pegging their land boundaries using feno pegs after paying the cost of pegs.
- v) If pegs are inserted on the boundary between private and government the cost is born by the Government

Surveying using Total station

Surveying using GNSS

11.1 Discussion

1. Will surveying technology make a difference in the area of the same land? How can it be assured that the future resurveys will not come up with different areas?
Surveying technology does make a difference in the area of the land, but in

a very minimal way. Prior to the NCRP a comparison was done between the results of past technology (PT survey) and the latest technology (Total Station) by taking samples from different regions. The maximum difference detected was 10%. The National Land Commission decided to maintain area difference tolerance at 10% to 15%.

Unfortunately, encroachment into the adjoining Government land is found to be the main factor contributing to the excess land.

The accuracy of NCRP has been tested by national and international agencies and is proven that our data meets the international standards and norms of best practices.

Further, most of the land parcels are pegged and the landowners are provided with cadastral maps and coordinates of their land boundaries, which have hitherto been considered as classified information. The National Land Commission has adopted a coordinated cadastre system. Therefore, the positional accuracy of parcel boundary points is assured within the permissible tolerance of 10cm.

2. Is it possible to provide cadastral maps copies to the Gewogs?

After the e-Sakor system is accessible to the Gewogs it is possible to view the cadastral maps. Providing cadastral map copies to the Gewogs will not serve any purpose if they do not have the expertise to use the maps. Before this, the people working at the Gewogs will be taught to read and interpret the cadastral maps.

Dashi Thrompon of Gelephu Thromde presiding over the opening ceremony of the workshop in Gelephu

༡༢. ས་ཁྲ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས་དང་གོ་བ་ལེན་ཐངས།

ས་ཁྲ་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ལུ་མགོ་ཤ་སྟོ།

ས་ཁྲ་ཟེར་མི་འདི་ ས་ཆ་དང་འདི་འདྲི་ཐོག་ལུ་ ག་ཅི་ཡོད་མི་ཚུ་ ག་ཨིན་མ་སྟེ་ རིས་མོའི་ཐོག་ ཤོག་གུ་ལུ་ རྒྱ་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཟོ་མི་ལུ་སྤྲོ་བ་ཨིན།

ས་ཁྲ་འི་ཁེ་ཕན།

- ས་གནས་ཀྱི་གནས་སྤངས་འདི་ཤོག་གུའི་ཐོག་ལུ་གཟིགས་ཚུགས།
- རང་གི་ས་འདི་ག་སྟེ་ ཡོད་ག་ཏེ་གོ་ཚུགས།
- ས་ཁྲ་འདི་འདྲི་ཐོག་ལས་འཆར་གཞི་དང་ཚུགས་སྟོན་ཚུ་འབད་ཚུགས།
- དཔེར་ན་ ཚུགས། སའི་རྒྱ་ཚད། སའི་ཨང་གྲངས། སའི་རིང་ཚད། སའི་དབྱིབས། སའི་ཆེ་ཆུང་།

ས་ཆ་ལྟན་ཚོགས་ནང་ལུ་ཡོད་མི་ས་འཇལ་གྱི་ས་ཁྲ་ཁག་མ་འདྲུམ།

- འགོ་ཐོག་ས་འཇལ་གྱི་ས་ཁྲ།
- ས་ཁྲ་མ་གསར་བཞེངས་གྱི་ས་ཁྲ།
- རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་གྱི་ས་ཁྲ།

ལམ་ལུགས་གསར་པ་གི་ཐོག་ལུ་ས་ཁྲ་བཟོ་བའི་ཁྱད་ཕན།

- ས་ཁྲ་འི་སྤྱི་ཚད་གཏན་འཁེལ་བཟོ་ཚུགས།
- གནམ་གཤིས་དང་སྟོན་ཆ་གསར་འབྱེད་ཚུ་ག་ཅི་གི་ཡང་གཞི་སྟོན་རྒྱུ་བ་མི་ཚུགས།
- ཞིབ་འཇུག་དང་འཆར་གཞིའི་ལཱ་ག་ཅིག་བཟུམ་འབད་དགོ་རུང་ ས་ཁྲ་འདི་ཕན་ཐོག་ཅན་སྟེ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས།

ས་ཁྲ་འདི་ག་སྟེ་ལས་རང་ཐོབ་ཚུགས་ག།

- ཏེ་མ་བཟུམ་སྟེ་མེན་པར་སའི་ཚོ་བདག་ཚུ་གི་ས་འཇལ་ཆར་བའི་ས་ཁྲ་གི་འདྲ་འདི་ལག་ཁྲམ་དང་ཅིག་ཁར་ཐོབ་ཚུགས།
- ས་ཁྲ་འི་འདྲ་འདི་ རང་སའི་ཚོང་ཁག་གི་ས་འཇལ་ཡིག་ཆ་ནང་ཡོད་པ་ལས་ ས་ཁྲ་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ཡིག་ཆ་ལྟེ་བ་ནང་འབྱོན་མིན་གོ།
- གལ་སྲིད་ག་དེ་མ་ཅིག་འབད་ས་ཁྲ་བཟོ་སྟོན་ཤོར་ནི་དང་མེད་པ་འགྱུར་བ་ཅིན་ རང་སའི་ཆེད་འོག་ཡིག་ཆ་ནང་སྟན་ཅུ་འབད་ཐོག་ཡིག་ཆ་ལྟེ་བ་ལས་ཐོབ་ཚུགས།
- དུག་ཏུགས་དང་ཐིུ་རྒྱུ་བ་མི་ས་ཁྲ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ ཆ་གནས་ཡོད་པ་སྟེ་ཕྱིས་ཤ་ཨིན།

ས་ཁྲ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐངས།

- ས་ཁྲ་འདི་ལྟག་ཚུགས་སྟེ་བཟུང་དགོ།
- ས་ཁྲ་འི་མགུ་འདི་བྱང་ཚུགས་ཁ་བྱུག་ལུ་འགོར་ཏེ་བཟུང་གོ།
- ས་ཁྲ་ནང་ཡོད་མི་ ཁྱིམ་ ལམ་ མི་ལམ་ རྒྱུ་ཡུར་བ་ གཅོད་ཚུལ་སོགས་པ་ཚུ་ ས་སྟོན་ནང་མཐུན་སྟེགས་འབད་དགོ།
- སའི་རིང་ཚད་འདི་ས་ཁྲ་འི་རྒྱ་ཚད་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྤབ་དགོ།

1 Map Interpretation

What is map?

It is a pictorial representation of ground feature on a plane paper using a proper scale.

Types of Cadastral maps in Bhutan

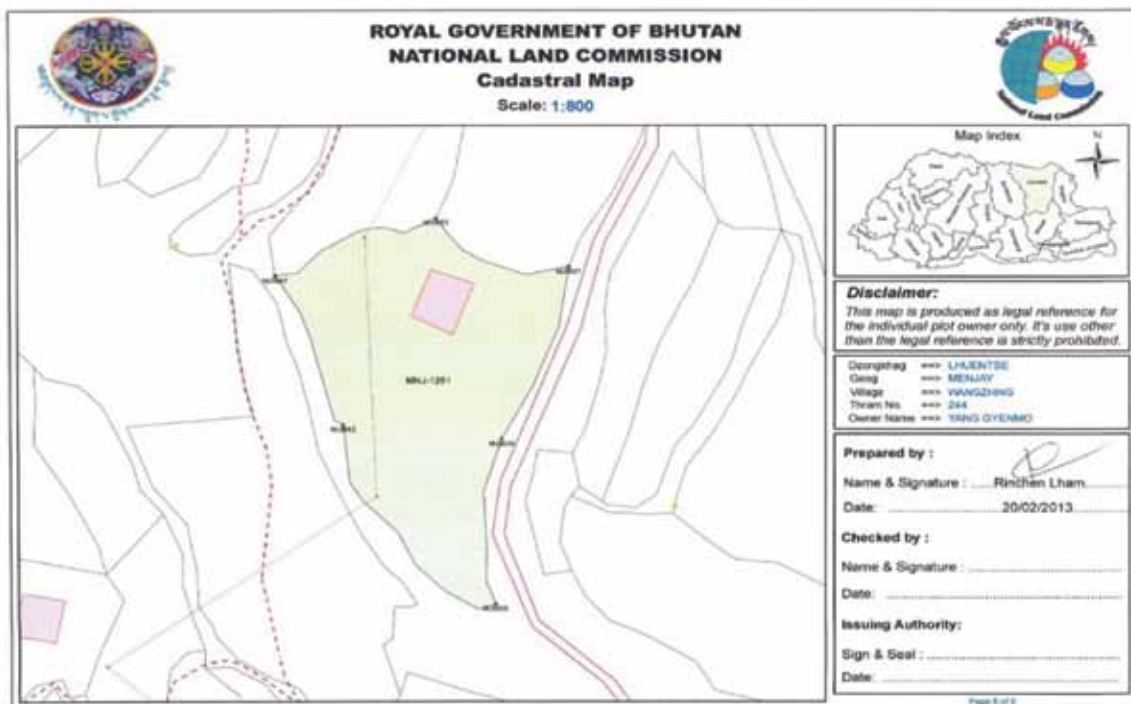
- Original Cadastral map
- New Sathram Compilation map
- Digital Maps prepared during National Cadastral Resurvey

Uses of maps

- Helps to understand the ground realities
- Provides location information
- Helps in planning and navigation etc.

Maps for landowners

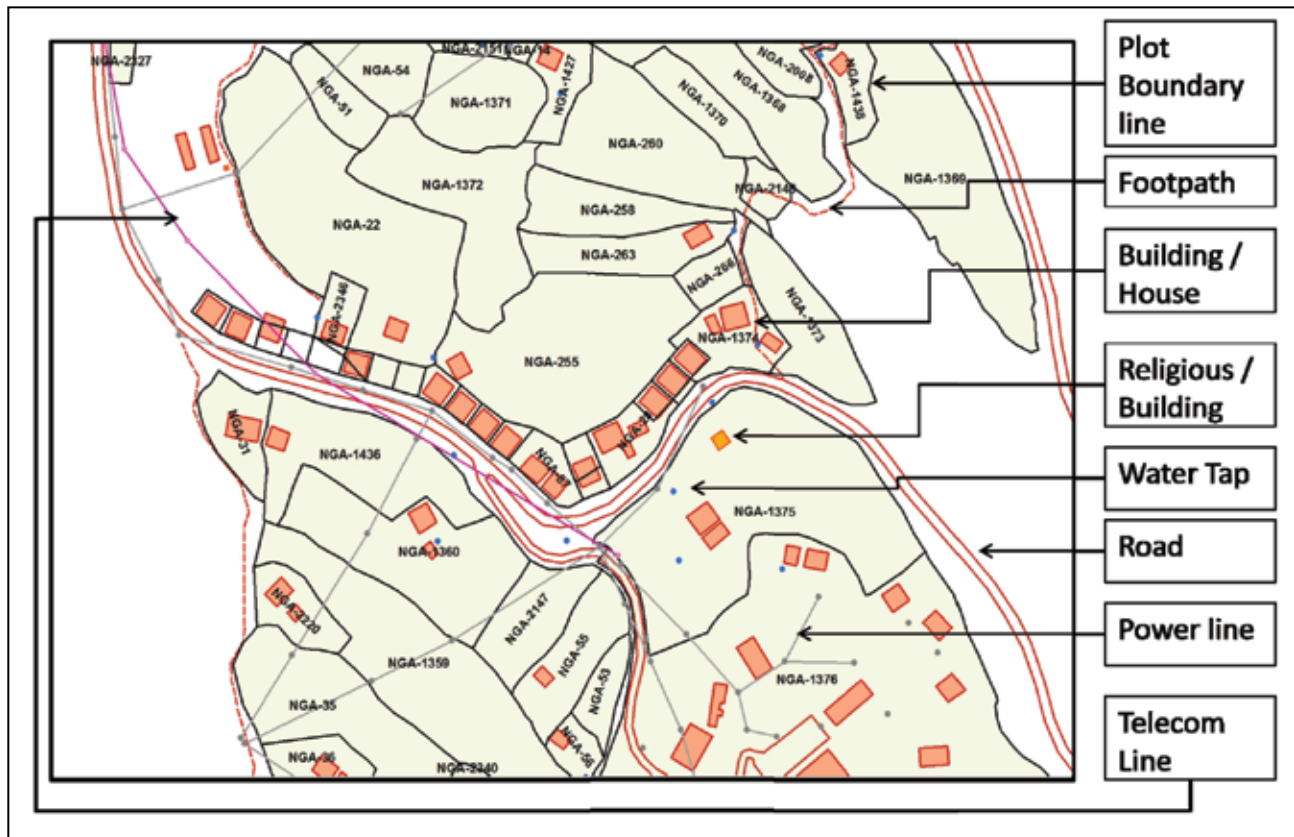
- Unlike in the past landowners are now issued maps with the Lagthram.
- Copy of the maps are available in every Dzongkhag
- Only the signed and officially sealed maps are valid to be used for legal reference of cadastral purpose

Cadastral Map provided with Lagthram

Techniques of Map reading and interpretation

- Orient the map towards the north
- Relate map features like buildings, roads, footpath, drain, rivers, etc. on the ground
- Align the map with these features preferably with roads/footpath or drains/ rivers.
- Distances are computed from scale of map.

- ཡ) དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་མི་ངོ་རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་གིས་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་སྤྲོད་གི་གནང་བ་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ ས་འཇལ་བླན་རྟེན་
 ཚུ་མེད་པ་བཏང་ནི་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ ཡངན་ བཏོན་གཏང་ནི་གི་དབང་ཚད་ཡོད།
- ༤) གལ་སྲིད་ ས་ཚོ་ཡང་ན་ མི་ངོ་རྒྱུ་གིས་ ས་འཇལ་བླན་རྟེན་དང་ ས་མཚམས་ཚོགས་ལྷན་ཚུ་མེད་པ་བཏང་བ་ཅིན་ སའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཉེས་ཁྲིམས་ཚུ་བཀལ་དགོ།

2 Documents Management and Protection of survey monuments

In general, there are generally three types of official documents:

- Chhazhnag Thram
- ThramTransaction Documents
- Other gerenral documents

Proper management of documents

- i) The copies of land transaction documents shall be maintained at the Secretariat/Dzongkhag/ Dungkhag/Gewog.
- ii) All the Thram related documents shall be scanned and properly archived.
- iii) The Gewogs shall maintain detail record of documents sent and received.
- iv) All land transactions shall be indexed for easy sorting
- v) The safety of the documents must be ensured at all times.

Survey Monuments

There are two types of survey monuments: Control points and boundary markers. The control points are either concrete pillar or red Feno Peg. The boundary markers are white coloured Feno pegs.

Concrete control point

Feno peg control point

Feno peg boundary marker

Establishment and protection of survey monuments

- i) Pursuant to Section 39 of Land Act, the survey monuments and boundary marker may be erected on the land for the purpose of cadastral survey.
- ii) The cemented pillar and red pegs are used for boundary demarcation during resurvey works.
- iii) White pegs are used for boundary demarcation between government land and private registered land in order to prevent encroachment by the land-owners into the government land.
- iv) It shall be the responsibility of the concerned Land owners and people of the village to take care and protect the survey monuments.
- v) In the event of noticing anybody destroying or seeing the already destroyed survey monuments, such incidents must be reported to the Gewog. The Gewog shall report to the Dzongkhag which shall then report to the Secretariat.
- vi) Pursuant to Section 39 of the Land Act, any movements altering its position or destroying or removing or fiddling the survey monuments is not permitted.
- vii) Only the authorized persons shall have the right to destroy, alter or remove any survey monuments upon prior written permission from the Secretariat.
- viii) If any person is seen destroying the survey monuments and boundary markers, he shall be penalized as per the provisions of the Land Act.

༡༤ ས་ཆའི་འཛིང་ཉླགས་སེལ་ཐངས་སྟོན།

- ༡) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་ཁ་ཤས་ཀྱི་ས་ཆ་ལུ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་དུ་མ་གྱུ་མེ་ཐོན་མ་དུ་ རང་སེལ་འཛིང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་ལུ་སྟན་ཅུ་
མ་འབད་བར་ ཐད་ཀར་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཁྱེན་ཕུལ་མ་ལས་ ས་ཆ་ལུ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་
ཐབས་ལུ་ལཱ་འབད་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཨིན་ དེ་མ་ཚད་ས་ཆའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་མི་ཚུ་ཆེད་འོག་དང་ཚོང་ཁག་ལུ་སྟན་ཅུ་ཕུལ་རུང་
ཆེད་འོག་དང་ཚོང་ཁག་ལུ་ཅིག་གིས་བརྟེན་ཞིབ་ཚུལ་མ་ཐུན་མ་འབད་བར་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཅིག་
ཨིན་རུང་ དཀའ་ངལ་སེལ་ནི་དོན་ལུ་སྟན་ཅུ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་ལུ་ཕུལ་མ་ཨིན་མས།
- ༢) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་ སྤྱི་གཞི་༢༠༠༧ ཅན་མ་ཆ་འཛིག་མཛད་དེ་ལོ་ངོ་མང་རབས་ཅིག་སོང་ཡོད་རུང་ མི་སེར་
མང་ཤོས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གཞི་ཁེའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཉ་མ་གོ་བའི་གནད་ལུ་བརྟེན་ དཀའ་ངལ་དང་
འཛིང་ཉླགས་ཚུ་བྱུང་མ་ཨིན་མས།
- ༣) འདི་འབད་མ་ལས་ ས་ཆའི་འཛིང་ཉླགས་སེལ་ཐབས་དང་མར་ཕབ་འབད་ཐབས་ལུ་ ས་གནས་གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་དང་
འབྲེལ་ཡོད་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ འཛིང་ཉླགས་སེལ་ཐངས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚུ་སྤྱོད་འབད་མ་ཨིན།

༡༤.༡ ས་ཆའི་འཛིང་ཉླགས་ཀྱི་རིགས་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་དང་ འབྲེལ་ཡོད་ཚོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་/ཁྲོམ་ སྟེ/ ཆེད་འོག་བཅས་ཀྱི་བསལ་དགོས།

༡. ས་མཚམས་དོ་མཚམས།
༢. སྤར་བྱུན་ལམ།
༣. གཞན་དོན་བཀོལ་སྤྱོད།
༤. སྤྱང་པར་བྱེད་པ།
༥. བཞེ་སོང་།
༦. ཉེ་བཅོང་།

༡༤.༢ ཁྲིམས་འདུན་ལས་བསལ་ནི།

༡. རྒྱལ་བགོ།
༢. གཏའ་མ།
༣. ཡིག་ཆ་རྒྱུན་མ་དང་བྲིས་བསུབ་འབད་བ།

༡༤.༣ འཛིང་སལེ་ཚུགས་པའི་འཐུས་མི་ཚུ་ རྒྱ་གྲོམ་འཆར་༽

ཚུགས་ཚུང་གི་འཐུས་མི་གཞི་བཙུག་དོན་ལུ་ སའི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་བསྐྱར་བཟོ་འབད་མི་ནང་གྲོམ་འཆར་ཕུལ་མི།

ཆེད་འོག་ས་ཆ་འཛིང་བསལ་ཚུགས་ཚུང་།

༡. སྐད་ཤོད་ (ཁྲི་འཛིན་)
༢. ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་འགོ་དཔོན། (རྒྱུ་ཆེན་འཐུས་མི་)
༣. དམངས་མི། (འཐུས་མི་)
༤. འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་འོག་ཚུགས་པ། (འཐུས་མི་)

བྱང་ལག་ས་ཆ་འཛིང་སེལ་ཚུགས་རྒྱུ་།

1. དགོས་བྱུང་པ། (ཁྱི་འཛིན)
2. ས་ཁུམ་འགོ་དཔོན་/ས་ཁུམ་ལས་རྟགས། (འཇུག་མི/བྱང་ཆེན)
3. རྟགས་ཚལ་ལས་རྟགས། (འཇུག་མི)
4. སོ་ནམ་ལས་རྟགས། (འཇུག་མི)

ཁྲིམ་སྒྲེའི་ས་ཆ་འཛིང་སེལ་ཚུགས་རྒྱུ་།

1. བཀོད་བྱུང་བྱང་ཆེན། (ཁྱི་འཛིན)
2. ས་ཁུམ་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི/བྱང་ཆེན)
3. ས་འཇལ་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
4. ཁྲིམས་དོན་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
5. ཁྲིམ་གྱི་འཆར་གཞི་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
6. འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམ་སྒྲེའི་ཚུགས་པ། (འཇུག་མི)

ཐོང་ལག་ས་ཆ་འཛིང་སེལ་ཚུགས་རྒྱུ་གི་འཇུག་མི།

1. དགོས་ཐོང་བདག། (ཁྱི་འཛིན)
2. ས་ཁུམ་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི/བྱང་ཆེན)
3. ཁྲིམས་དོན་འགོ་དཔོན/ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་རྟགས་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
4. སོ་ནམ་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
5. བཅོ་རྟགས་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
6. རྟགས་ཚལ་གཙོ་འཛིན་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
7. གཞན་ཡང་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་འཕོ་ཆོག།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་ས་ཆ་འཛིང་སེལ་ཚུགས་རྒྱུ་།

1. དགོས་བྱུང་ཆེན། (ཁྱི་འཛིན)
2. ས་འཇལ་སྤྱི་བྱུང་། (འཇུག་མི)
3. མདོ་ཆེན། (འཇུག་མི)
4. རྒྱལ་སྤྱི་ས་མཚམས་མཁུགས། (འཇུག་མི)
5. ཁྲིམ་གསལ་ས་ཁུམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན། (འཇུག་མི)
6. ཁྲིམ་སྒྲེ་ས་ཁུམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན། (འཇུག་མི)
7. ས་འཇལ་དང་ས་ཁུམ་བཟང་དོན་གཙོ་འཛིན། (འཇུག་མི)
8. ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་དཔྱད་དང་ཉེགས་སྒྲེ་ཚན་གཙོ་འཛིན། (འཇུག་མི)
9. ཁྲིམས་དོན་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི)
10. ཁྲིམས་དོན་ཞིབ་རྟགས་འགོ་དཔོན། (འཇུག་མི/བྱང་ཆེན)

༡༤.༤ གློ་ལོག་ཚོགས་ཀྱི་ས་ཆའི་འཛིང་ཉེགས་སེལ་ཐངས།

- གློ་ལོག་ནང་འཁོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཚོད་ཉེགས་རིགས་ ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོད་རིམ་གང་རུང་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མ་ གློ་ལོག་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཀྱི་འཛིང་སེལ་ཐོག་ལས་ ས་ཆའི་ཚོད་ཉེགས་འདི་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་^{༢༠༠༧} ཅན་མའི་དོན་ཚན་^{༤༤} པ་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་སྤྱི་ལོ་^{༢༠༠༢} ཅན་མའི་དགོངས་དོན་^{༢༧} དང་འབྲེལ་ཞིན་ན་ བདེ་ཞིབ་ཐོག་ལུ་འདུམ་སྒྲིགས་འབད་དགོ་གཤམ་སྤྱོད་ འདུམ་སྒྲིགས་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ བདེན་ཚུན་གྱི་གནད་དོན་ཁ་གསལ་དང་སྒྲིགས་ཏེ་ གྲོས་ཚད་བཏོན་དགོ། གྲོས་ཚད་ཀྱི་འདྲ་འདི་ ཅ་ཕན་ལུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཆད་ འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་སྐྱོང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
 - གྲོས་ཚད་འདི་ལུ་ཁེ་རྒྱུ་མ་བཏུབ་པའི་ལུ་གཏུགས་ཅ་ཕན་སུ་ལས་ཕུལ་རུང་ གཞུང་གི་ངལ་གསོ་མ་བཅིས་བར་གྲོས་ཚད་འདི་སྤེལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཞག་གངས་^{༣༠} ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ ལུ་གཏུགས་རྒྱུ་ཕུལ་དགོ།
 - གཤམ་སྤྱོད་ གློ་ལོག་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཀྱི་འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཁ་གསལ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་སྐྱོང་ལུ་ འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པའི་ཆོས་གངས་ལས་དུས་ལུ་ལྷན་ཁྲིམ་ཏེ་ གི་ནང་འཁོད་ལུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཕུལ་དགོས།
༥. ཁྲོམ་སྤྱོད་ས་ཁོངས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་གནས་ཚོགས་པ་གི་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཞིན་ན་ བདེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་དང་ ཡང་ན་ལུ་བ་ཁ་གསལ་དང་སྒྲིགས་ ལྷན་ལུ་ཁྲོམ་དཔོན་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོས། ཁྲོམ་སྤྱོད་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཀྱི་འཛིང་སེལ་ནིའི་དོན་ལས་གོང་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་^{༡-༣} རྩ་སྤྱོད་རིམ་པ་ལྟར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

༡༤.༥ རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་ཆའི་འཛིང་ཉེགས་སེལ་ཐངས།

- གློ་ལོག་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཀྱི་ས་ཆའི་འཛིང་ཉེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་ཕུལ་མི་ ཡང་ན་ཅ་ཕན་གང་རུང་གིས་མཐོ་གཏུགས་ཀྱི་ལུ་བ་ཕུལ་མི་དང་འབྲེལ་ རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཚོད་ཉེགས་རིགས་ ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོད་རིམ་གང་རུང་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མ་ རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཀྱི་འཛིང་སེལ་ཐོག་ལས་ ས་ཆའི་ཚོད་ཉེགས་འདི་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་^{༢༠༠༧} ཅན་མའི་དོན་ཚན་^{༤༤} པ་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་སྤྱི་ལོ་^{༢༠༠༢} ཅན་མའི་དགོངས་དོན་^{༢༧} དང་འབྲེལ་ཞིན་ན་ བདེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་འདུམ་སྒྲིགས་འབད་དགོ་གཤམ་སྤྱོད་ འདུམ་སྒྲིགས་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ བདེན་ཚུན་གྱི་གནད་དོན་ཁ་གསལ་དང་སྒྲིགས་ཏེ་ གྲོས་ཚད་བཏོན་དགོ། གྲོས་ཚད་ཀྱི་འདྲ་འདི་ ཅ་ཕན་ལུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཆད་དེའི་འདྲ་གཅིག་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་དགོ།
- གྲོས་ཚད་འདི་ལུ་ཁེ་རྒྱུ་མ་བཏུབ་པའི་ལུ་གཏུགས་ཅ་ཕན་སུ་ལས་ཕུལ་རུང་ གཞུང་གི་ངལ་གསོ་མ་བཅིས་བར་གྲོས་ཚད་འདི་སྤེལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཞག་གངས་^{༣༠} ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་གཏུགས་འབད་དགོ།
- གཤམ་སྤྱོད་ རྒྱུ་ཁྲིམས་ཀྱི་ས་ཆའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུ་ཕུལ་མི་འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པའི་གནད་དོན་ཁ་གསལ་དང་སྒྲིགས་ འཛིང་ཉེགས་སེལ་མ་ཚུགས་པའི་ཆོས་གངས་ལས་དུས་ལུ་ལྷན་ཁྲིམ་ཏེ་ གི་ནང་འཁོད་ལུ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཕུལ་དགོས།

- ཁྲུམ་སྒྲིའི་ས་ཁོངས་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་གནས་ཚོགས་པ་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཞིན་ན་ བདེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལུ་དང་ ཡང་ན་ལུ་བ་
ལ་གསལ་དང་སྒྲགས་ ལྷན་ལུ་ཁྲུམ་དཔོན་ཡིག་ཚང་ལུ་སྤུལ་དགོས། ཁྲུམ་སྒྲིའི་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཚུང་གི་འཛིང་སེལ་ནིའི་དོན་
ལས་གོང་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་བྱ་སྒྲིའི་རིམ་པ་ལྟར་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

༡༤.༤ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ ཚོགས་ཚུང་གིས་ས་ཆའི་འཛིང་ཉེགས་སེལ་ཐངས།

- ཛོང་ཁག་/དྲུང་ཁག་འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཚུང་གི་ས་ཆའི་འཛིང་ཉེགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལུ་མི་ ཡང་ན་རྩ་པན་གང་རུང་གི་མཐོ་གཏུགས་
ཀྱི་ལུ་བ་སྤུལ་མི་དང་འབྲེལ་ས་ཆའི་ཚུན་ཉེགས་རིགས་ ཁྲུམ་སྒྲིའི་ཚུན་རིམ་གང་རུང་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་
ལྷན་ཚོགས་ འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཚུང་འཚོགས་ཐོག་ལས་ ས་ཆའི་ཚུན་ཉེགས་འདི་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་^{༢༠༠༧} ཚན་མའི་དོན་
ཚན་^{༥༤} པ་དང་ བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིག་གཞི་སྤྱི་ལོ་^{༢༠༠༧} ཚན་མའི་དགོངས་དོན་^{༢༧} དང་འབྲེལ་ཞིན་ན་ བདེ་ཞིབ་ཀྱི་
ཐོག་ལུ་འདུམ་སྒྲིགས་འབད་དགོ་ གལ་སྲིད་ འདུམ་སྒྲིགས་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ བདེན་རྒྱན་གྱི་གནད་དོན་ལ་གསལ་དང་
སྒྲགས་ཏེ་ གྲུ་ཆོད་བཏོན་དགོ། གྲུ་ཆོད་འདི་ རྩ་པན་ལུ་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་ཆད་ འབྲེལ་ཡོད་ཛོང་ཁག་/དྲུང་ཁག་ དང་ཆེད་
འོག་ལུ་ཡང་གནས་ཚུལ་དོན་ལུ་གཏང་དགོ།
- གྲུ་ཆོད་འདི་ལུ་ཁེ་རྒྱུད་མ་བཏུབ་པའི་ལུ་གཏུགས་རྩ་པན་སྤུལ་རུང་ གཞུང་གི་ངལ་གསོ་མ་རྩིས་བར་གྲུ་ཆོད་འདི་
སྤེལ་བའི་ཉིན་མ་ལས་ ཞག་གངས་^{༣༠} ཀྱི་ནང་འཁོད་ལུ་ དབང་ཕྱུས་སྤན་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་ས་ལུ་ལུ་གཏུགས་འབད་ཆོག།

༡༤.༥ ཚུན་ཉེགས་ཕྱིར་འབུད་གཏང་ཐངས།

- སའི་བཅའ་ཁྲིམས་^{༢༠༠༧} ཚན་མའི་དོན་ཚན་^{༤༡} པ་ལྟར་ ཁྲུམ་ནང་ཐོ་བཀོད་གྲུབ་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཆ་དེའི་བདག་དབང་
ཡང་ ས་ཆ་དེའི་ཚོ་བདག་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ས་ཚོ་ལས་ངོ་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་ཡི་གུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་གནད་དོན་རིགས་ ཚུན་
ཉེགས་ཀྱི་བྱ་རིམ་ངོ་ཚབ་སྤེལ་འབྲེལ་གཏོགས་འབད་མི་ཆོག།
- སྤེལ་བ་བགོ་བཤའ་ ཡིག་ཆ་རྒྱན་མ་བཟོ་བ་དང་ ས་ཆ་གཏང་མར་བཅུག་པའི་ཚུན་ཉེགས་ཨིན་པ་ཅིན་ ས་ཁྱོན་དབང་ཁྲུབ་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྲུམ་སྒྲིའི་འདུན་སར་ལུ་གཏུགས་འབད་ཞིན་ན་ ཁྲུམ་སྒྲིའི་འདུན་གྱི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་མ་
གཏོགས་ ཆེད་འོག་དང་ དྲུང་ཁག་ ཛོང་ཁག་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་བཅས་ལས་གནད་དོན་འདི་ཚུ་བསྐྱར་སྤྱོད་མཛད་ནི་མེད།
- སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ^{༢༠༠༧} ཚན་མ་ཆ་འཛོག་གནད་བའི་ཉིན་མ་ལས་ཐོན་པའི་ཚུན་དོན་ཨིན་ན་མ་ཏོགས་ དེའི་ཉེ་མ་ལས་བྱུང་
བའི་ཚུན་དོན་དང་ ཡིག་འགན་ལུ་བརྟེན་བྱུང་བའི་ཚུན་དོན་རིགས་ངོས་ལེན་མི་འབད།

༡༥ གཞོད་འགོལ་དང་ཉེས་ཆད།

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་^{༢༠༠༧} ཚན་མའི་འོག་ལུ་དམིགས་བསལ་སྤེལ་འཁོད་མི་ གཞོད་འགོལ་དང་ཉེས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ འབྲུག་གི་
ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་དང་ འོས་བབས་ཡོད་པའི་འབྲུག་གི་ཁྲིམས་གཞན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བཀའ་དགོ།

༡༥.༡ ཉེས་ཆེན་གྱི་གཞོད་འགོལ།

གཤམ་གསལ་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་འཐབ་མི་ མི་ངོ་འདི་དབྱེ་རིམ་གསུམ་པའི་ཉེས་ཆེན་གཞོད་འགོལ་གྱི་ཉེས་ཆེན་གངས་སུ་བརྩིས་དགོ།

- ཀ། ལྷ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆའི་རྒྱ་ཚད་ ཡང་ན་ ས་ཆའི་བདག་དབང་ལུ་གཞོད་ནི་ཨིན་པའི་ས་ཁྲ་དང་ལྷ་ནང་ལྷམ་ནང་ལྷམ་འགལ་གྱི་
ལ་སྐྱོང་ ཡང་ན་བཏོགས་གཏང་ནི་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི།
- ཁ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ ཐོབ་ཁྲུངས་ཡོད་པའི་མི་ངོ་ ཡང་ན་ མངའ་འཁྲུལ་ལས་སྡེ་གང་རུང་མེན་མི་གི་མིང་ཐོག་ལུ་
ལྷ་སྐྱོད་ནི་ ཡང་ན་ ས་ཆ་ཐོབ་ཀོད་འབད་ནི།

༡༥.༢ ཉེས་ཕྱི་གཞོད་འགོལ།

གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་འཐབ་མི་ མི་ངོ་དེ་ ཉེས་ཕྱི་གཞོད་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྦྱོན་གངས་སུ་བཅི་ཞེན་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་
འགོལ་ལྷམ་དེབ་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ བཅོམ་ལྷམ་ཕོག་ནི་ཨིན།

- ཀ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་གོངས་དོན་དང་མ་མཐུན་པར་ ས་ཆའི་མཐོ་ཚད་ལས་བཟུལ་ཏེ་འཆང་ནི།
- ཁ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་གོངས་དོན་དང་མ་མཐུན་པར་ མི་སྡེ་དང་ཆོས་དོན་ལུ་མི་དམངས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་དང་ སྤྱི་
རུབ་ཀྱི་བདག་དབང་ནང་ཡོད་པའི་ས་ཆ་གཞན་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི།
- ག། རྒྱ་ཆིང་རྒྱ་བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་གོངས་དོན་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ བསྐྱར་བཅོས་དང་བྱ་སྤྱོད་འབད་ནི།
- ང། དོན་ཚན་༡༣༤ ཀ། པ་དང་༡༣༤ ཁ། པ་ ༡༣༥ དང་མ་མཐུན་པར་ གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་དང་ དགེ་རབ་ལྷ་ཚང་ ཆོས་
སྡེ་གཙུག་སྡེའི་བདག་དབང་ལུ་ཡོད་པའི་ས་ཆ་སྤྱོད་མེད་འབད་ནི།
- ཅ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་དོན་ཚན་༡༣༦ པ་དང་མ་མཐུན་པར་ སྤྱི་སྤྱུག་ ཡང་ན་ གཞི་གསར་གྱི་ས་ཆ་བཅོང་ནི།
- ཆ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་དོན་ཚན་༡༣༧ པ་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ ཆོང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཛུགས་སྦྱོང་གི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི།
- ཇ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་དོན་ཚན་༡༤༠ དང་༡༤༡ པ་དང་མ་མཐུན་པར་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་ཡོད་པའི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ལཱ་
གཞན་འབད་ནི།
- ཉ། ཆོང་འབྲེལ་སོ་ནམ་འཛུགས་སྦྱོང་གི་ས་ཆ་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱི་འཛུགས་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ངོས་སྦྱོར་འབད་
མི་ལྷན་དུ་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པ།
- ད། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་གོངས་དོན་རྒྱ་ཚད་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ གཏན་འཇགས་ཀྱི་བཅོ་བཀོད་བཅོ་ནི་ ལྷ་འབྲོག་དང་སོག་གིང་ ལང་
འཁོད་སྐར་སྤྱོད་ནང་གཏང་ནི་དང་ བྱ་སྤྱོད་འབད་ནི།

༡༥.༣ ཉེས་པ་ཡང་ཕྱ།

གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་འཐབ་མི་ མི་ངོ་དེ་ ཉེས་པ་ཡང་ཕྱི་གཞོད་འགོལ་གྱི་ཉེས་སྦྱོན་གངས་སུ་བཅིས་ཞེན་ལས་ འབྲུག་
གི་ཉེས་འགོལ་ལྷམ་དེབ་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ བཅོམ་ལྷམ་ཕོག་གི།

- ཀ། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་དོན་ཚན་༤༠-༤༡ པ་དང་མ་མཐུན་པར་ས་འཇམ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་གཏང་ནི་ གཞོད་སྦྱོན་རྒྱབ་མི་
བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ བཏོན་གཏང་ནི།
- ཁ། ས་ཆའི་ས་མཆོམས་ཀྱི་རྟགས་བཀལ་ནི་དོན་ལུ་ ས་ནང་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་མི་བཙོག་ཕུར་ཚུ་བཏོན་གཏང་ནི།
- ག། བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་དོན་ཚན་༡༣༣ པ་དང་༡༣༣ པ་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ ས་ཆ་ནང་འཁོད་བཀོ་བཤའ་རྒྱབ་ནི།
- ང། ས་གནས་དབང་འཛིན་དང་ ཡང་ན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་ ཡང་ན་ མི་ངོས་གང་རུང་གིས་བཅའ་ལྷམ་འདི་དེ་འོག་ལུ་
བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ཁོང་རའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་གི་འགན་འཁུར་ལས་འཐུས་ཤོར་མི།
- ཅ། གཞུང་དང་སྐར་དབང་གི་ས་ཆའི་ནང་ཉམ་འཛུལ་འབད་ནི།

༡༥.༤ ཁྲིམས་འཆལ།

གཤམ་གསལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་འཐབ་མི་ མི་ངོ་འཁྲིམས་འཆལ་གྱི་གཞོན་འགལ་གྱི་ཉེས་སྒྲིན་གངས་སུ་བཅིས་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགལ་ཁྲིམས་དེ་བ་དང་འཁྲིལ་ཉེས་ཁྲིམས་སྒྲིན་དགོ།

༡༽ ཁྲམ་ནང་ཐོ་བཀོད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྒྲེར་གྱི་ས་ཆ་འགུར་གཏའ་མ་ ཡང་ན་ གླུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་སྒྲན་ལུ་མ་འབད་བར་བཞག་ནི།

ཁ༽ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཁྲམ་གྱི་ནང་དོན་ཚུ་ཐོ་བཀོད་མ་འབད་བར་བཞག་ནི།

ག༽ ས་ཆ་འི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་མི་གི་སྒྲན་ལུ་མ་འབད་བར་བཞག་ནི།

ང༽ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་འི་དགོངས་དོན་དང་མ་འཁྲིལ་བར་ ཁྲམ་གྱི་ཐོ་ཡིག་ཚུ་ལུ་བཟུ་སྤྱོད་འབད་བཅུག་ནི།

ཅ༽ ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་འགོ་དཔོན་ཚུ་འཇུལ་སྤྱོད་འབད་མི་བཅུག་ནི།

ཆ༽ ཁོ་གི་ས་ཆ་ནང་འཇུལ་སྤྱོད་འབད་ནི་གི་བཟང་ལན་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སའི་ཇོ་བདག་ ཡང་ན་ ཁོ་རའི་དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་མི་ངོ་གིས་འོང་མ་བཟུབ་མི།

ཇ༽ གཞན་དོན་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ཚན་འོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ཐོབ་དབང་ལུ་ རོས་ལེན་མ་འབད་མི།

༩༽ དོན་ཚན་༤༤ པའི་ནང་དོན་ལས་འགལ་མི་ཚུ་ཨིན།

༡༥.༥ གྲོས་བསྐྱར།

༡) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་འབད་བའི་སྐབས་ས་ཆ་ལུ་བརྟེན་པའི་འཛིང་ཉོགས་མང་རབས་ཅིག་སེལ་ནི་ཚུ་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ རྫོང་ཁག་ནང་ལས་པར་ལས་གཡོག་པ་མང་སྤྱོད་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ འཛིང་སེལ་ནི་ཚུ་འབྲོ་མཐུད་སྤྱོད་འབད་མ་ཚུགས་པར་ལུས་ ཡོད་པ་ལས་མི་སྟོབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ཁུ་བ་ཆེད་འོག་ལུ་སྤུལ་ཕྱ་ཨིན།
རྫོང་ཁག་ནང་ལས་པར་མི་སྟོབས་མ་ལང་པའི་དཀའ་ངལ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་སྟོན་ཚུགས་ཀྱི་མཁུལ་བཞིན་དུ་ རྫོང་ཁག་ནང་ལས་པར་སྤྱོད་ཚད་དང་ལྷན་པའི་མི་སྟོབས་ཡར་སེང་འབད་ནི་དཔའ་བཅམ་དོ།

༢) གཞན་དོན་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་དང་འཁྲིལ་ སྤར་སྤོལ་ལས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ས་ཇོ་འི་གནང་བ་མེད་པར་འབྱུར་སྤྱོད་འབད་ ཚོག་ག་?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༤༢ནང་ ས་ཆ་གཅིག་གྲུ་ལས་ འབྲུལ་བསྐྱོད་ལས་ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་ མི་དེ་འབྲོག་མཐུད་དེ་རང་ལོ་ངོ་ ལས་ལྷག་སྤྱོད་འབྱོར་བ་ཅིན་ དེ་ལུ་བཅི་བཀུར་འབད་དགོཔ་དང་ ལམ་དེ་བཀོལ་སྤྱོད་འབད་མི་ ལུ་སའི་ཇོ་བདག་གི་རྫོང་ལས་ཉོགས་བཤད་བཀོད་མི་ཚོག།

༣) འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཚུང་ནང་མི་རྒན་ཤོས་གཅིག་འབྲུས་མི་འབད་དགོས་པ་ཨིན་མ་ལས་ དེ་འི་ཟད་འབྲུས་ཚུ་ག་གི་སྤྱོད་ནི་སྟོ་? འཛིང་སེལ་ཚོགས་ཚུང་ནང་མི་རྒན་ཤོས་གཅིག་འབྲུས་མི་འབད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཟད་འབྲུས་ཚུ་ག་རང་ཉོགས་སེལ་ཚོགས་ཚུང་ གི་གྲོས་ཚད་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཉེས་འཇུགས་པ་འདི་གིས་སྤྱོད་ནི།

༤) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ཁྲམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ནང་འཇུལ་སྤྱོད་འབད་ཕྱ་ད་ས་ཇོ་ལས་གནང་བ་ལེན་དགོས་པ་ཨིན་རུང་ ག་འདེམ་ཅིག་འབད་གནང་བ་ལེན་རུང་གནང་བ་སྤྱོད་མ་བཟུབ་པ་ཅིན་ག་ཅི་འབད་ནི་སྟོ་?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༡༩ ནང་

ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་གཞུང་གི་ལས་སྡེ་གང་རུང་ལས་ དབང་ཚད་སྤྱོད་པའི་མི་ངོ་གང་རུང་ཅིག་གིས་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ གི་ བྱ་སྤྱོད་
 འཐབ་ནི་ཡང་ན་ ས་འཇུག་འབད་ནི་ཡང་ན་ གཞུང་གིས་མཁོ་གཤམ་ཅིག་སྤྱོད་བཅུ་འཛིན་གནང་མི་དང་ འབྲེལ་ཏེ་ མི་དམངས་ཀྱི་བཀོལ་
 སྤྱོད་དང་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལྷན་གང་རུང་གི་དོན་ལུ་ ཁྲིམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ ཡང་ན་ས་ཆ་འཛིན་ཏེ་དངོས་ཡང་ན་འགྲུལ་ལམ་ཚུ་ནང་འཇུག་
 བསྐྱོད་འབད་ཆོག།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༢༠ ནང་ ཁྲིམ་བཀོད་གྲུབ་པའི་ས་ཆ་ཅིག་ནང་འཇུག་བསྐྱོད་མ་འབད་བའི་
 ཏེ་མ་ དེ་ལྷགས་ཀྱི་མི་ངོ་ཡང་ན་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ གཞུང་གི་ལས་སྡེ་ གཞན་གང་རུང་གིས་ ས་གནས་དབང་འཛིན་
 བསྐྱོད་དེ་ ཁྲིམ་འཆང་མི་ཡང་ན་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ས་ཆའི་བདག་འཛིན་འཐབ་མི་མི་ངོ་གང་རུང་ལུ་ ས་ཆ་དེ་ནང་འཇུག་བསྐྱོད་འབད་ནི་
 གི་དོན་ལུ་འོས་མཚམས་ལྷན་པའི་བདེ་བསྐྱུལ་བྱིན་དགོ།

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༡༢༡ ནང་ སའི་ཇོ་བདག་ཚུ་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་འདིའི་དོན་ཚན་ ༡༢༠ པ་
 དང་འབྲེལ་ཏེ་ བདེ་བསྐྱུལ་བྱིན་མི་གི་དབང་ལས་མ་འགལ་བར་དབང་ཚད་ བསྐྱོད་པའི་མི་ངོ་དེ་ཁྲིམ་འཆང་མིའི་ས་ཆ་དང་ས་
 ཆའི་རྒྱ་དངོས་ ཡང་ན་འགྲུལ་ལམ་ནང་འཇུག་བསྐྱོད་འབད་བཅུག་དགོ།

ལ) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇུག་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲིམ་དང་ས་མཚམས་ལས་བརྟེན་པའི་ཚྭ་ཉེགས་ཚུ་སེལ་ཚུགས་རུང་
 ལག་ཁྲིམ་གསར་པ་མ་ཐོབ་ཚུན་ ཁྲོས་ཚོད་དེ་བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་ནི་ལུ་ལྷ་ཁག་བཏང་མ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་བཞིན་འཛིན་སེལ་ཚོགས་
 རྒྱུ་གི་གནང་མི་ཁྲོས་ཚོད་ཚུ་ག་གིས་བསྐྱར་སྤྱོད་འབད་མ་སྟེ་?

ལ) ཚྭ་ཉེགས་དག་པ་ཅིག་ནང་སྤྱོད་ལུག་ལམ་གི་ཐོབ་དབང་ས་ཁྲིམ་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་ ས་གནས་ཁར་ལམ་དེ་བཀོལ་བསྐྱོད་
 མེད་པ་ཅིན་ དེ་ལུ་ཁྲིམ་ནང་བཀོད་དེ་དུས་མཐུན་བཟོ་ཆོག་ག?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༤༢ ནང་
 ས་ཆ་གཅིག་གྱུ་ལས་ ས་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཐོབ་ལམ་ ལམ་གི་ཐོབ་ལ་ཅིག་གཞི་བཅུགས་འབད་མི་དེ་འཕྲོག་མཐུད་དེ་རང་
 ལོ་ངོ་ ལས་ལྷགས་སྤྱོད་འཇུག་ཅིན་ དེ་ལུ་བཅུ་བཀུར་འབད་དགོཔ་དང་ ལམ་དེ་བཀོལ་བསྐྱོད་འབད་མི་ལུ་སའི་ཇོ་བདག་གི་ཉོང་
 ལས་ཉེགས་བཤད་བཀོད་མི་ཆོག།

གལ་སྲིད་ སྤྱོད་འཇུག་ལམ་གི་ཐོབ་དབང་དེ་ལོ་ ལས་ལྷགས་སྤྱོད་ ལམ་དེ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཅིན་ཁྲོས་བསྐྱར་ཐོག་ཆ་མེད་འབད་ནི་
 ཡིན།

14 Land Dispute Settlement

Many people come to the National Land Commission to solve their land problems. Some Gewogs and Dzongkhags forward even the simple land disputes without attempting to resolve at the initial stage.

People are unaware of the provision of the Land Act 2007 concerning arbitration of land disputes.

14.1 Types of land disputes to be dealt by NLCS and local governments

1. Boundary
2. Right of way
3. Infringement of easement rights
4. Gift
5. Exchange
6. Sale and purchase

14.2 Types of land disputes to be forwarded to the Courts

1. Inheritance
2. Mortgage
3. Forgery case

14.3 Gewog Land Dispute Settlement Committee

Gewog Land Dispute Settlement Committee

1. Gup (Chairperson)
2. Gewog Administration officer (Member)
3. Mangme (Member)
4. Concern Chiwog Tshogpa (Member)

Dungkhag Land Dispute Settlement Committee

1. Dasho Dungpa (Chairperson)
2. Land Record Officer/Land Record Assistant(Member)
3. Forestry Assistant (Member)
4. Agriculture Assistant (Member)

Thromde Land Dispute Settlement Committee

1. Executive Secretary (Chairperson)

2. Land Record Officer (Member)
3. Survey Engineer (Member)
4. Legal Officer (Member)
5. Planner (Member)
6. Concerned Tshogpas (Member)
7. Any other relevant persons may be invited

Dzongkhag Land Dispute Settlement Committee

1. Dasho Dzongdag (Chairperson)
2. Land Record Officer (Member)
3. Legal Officer/Legal Assistatn (Member)
4. Agriculture Officer (Member)
5. Dzongkhag Engineer (Member)
6. Chief Forestry Officer (Member)

Land Dispute Settlement Committee of National Land Commission Secretariat

1. Hon'ble Secretary (Chairperson)
2. Surveyor General (Member)
3. Director (Member)
4. International Boundary Specialist (Member)
5. Chief, Rural Land Registration Division (Member)
6. Chief, Urban Land Registration Division (Member)
7. Chief, Cadastral Information Division (Member)
8. Chief, Legal Services Division (Member)
9. Legal Officer (Member)
10. Assistant Legal Officer (Member Secretary)

14.4 Procedure for land dispute settlement at the Gewog

- i) In accordance with section 56 of the Land Act 2007 and Section 277 of the Land Rules and Regulations 2007, the Gewog Dispute Settlement Committee shall attempt to resolve land related cases amicably before taking any judicial recourse. The committee shall issue a decision in writing to the parties involved and the concerned Dzongkhag/ Dungkhag and NLCS. The copy of the decision shall also be submitted to the National Land Commission Secretariat.

- ii) The parties may appeal to the Dungkhag or Dzongkhag within thirty days after the decision is issued.
- iii) If the Gewog Dispute Settlement Committee is not possible to arrive at a decision the case shall be forwarded to the concerned Dungkhag/Dzongkhag stating the reasons within one month.

14.5 Procedure for land dispute settlement at the Dzongkhag/Drungkhag/Thromde

- i) Upon receiving the case forwarded by the Gewog Committee or appeal from the aggrieved party the Dzongkhag/Dungkhag/Thromde Dispute settlement Committee shall review and take decision. The decision must be provided in writing.
- ii) Any of the parties unsatisfied with the decision of the Dzongkhag/Drungkhag/Thromde committee may appeal to the National Land Commission Secretariat within thirty days.
- iii) The Dzongkhag/Dungkhag/Thromde Committee may forward the case to the National Land Commission Secretariat in case the committee is unable to decide along with the justifications and background report.

14.6 Procedure for land dispute settlement at the Dzongkhag/Drungkhag/Thromde

- i) After receiving the case forwarded by the Dzongkhag/Drungkhag/Thromde Committee or if the aggrieved parties appeal to the Dispute Settlement Committee of the NLCS shall review the background documents and if necessary carry out field verification and resort to fact finding missions. The Committee shall hear the case and question the parties if necessary. The Committee shall then issue its decision in writing. The copies of the decision shall also be forwarded to the concerned Gewog, Dzongkhag or Thromdes.
- ii) Any of the parties unsatisfied with the decision of the Dispute Settlement Committee shall appeal to the Court of law within thirty days.

14.7 Case Dismissal

- i) Without the power of attorney letter the disputed parties cannot be represented by anyone during dispute hearing or verifications.
- ii) Land related cases pertaining to inheritance, forgery or mortgage shall be forwarded to the Court.
- iii) Any pending land disputes prior to the enactment of the Land Act 2007 or land disputes as a result of any documents before that shall not be handled.

15 Offences and Penalties

The Land Act, 2007 of the Kingdom of Bhutan articulates that any offences and penalties not specifically covered under the Act shall be imposed according to the Penal Code of Bhutan and any other applicable law in force.

The following are the offences and penalties specifically provided in the Land Act 2007 of Bhutan:

15.1 Offence of Felony

A person shall be guilty of the offence of felony of third degree if:

- a) He or she commits any act of unlawful deletion or alteration in the cadastral records and Thram affecting the registered land area or land ownership.
- b) He or she commits any act of issuing Thram or registration of land in the name of any individual or entity other than those entitled in accordance with this Act.

15.2 Offence of Misdemeanour

A person committing any of the following acts shall be guilty of an offence of misdemeanour and shall be liable to be sentenced in accordance with the Bhutan Penal Code:

- a) Owning land exceeding the land ceiling in contravention of the provisions of this Act.
- b) Engaging in transaction of land in the name of community for social and reli-

gious purposes and other jointly owned land in contravention of the provisions of this Act.

- c) Conversion and use of chhuzhing in contravention of this Act.
- d) Transferring ownership of land belonging to Government, Gerab Dratshang, and religious institutions contrary to sections 136(a) and 136(b) and 138 of this Act.
- e) Selling Kidu or rehabilitation land in contravention of section 137 of this Act.
- f) Engaging in transaction of the land occupied by commercial agriculture farms in contravention of section 139 of this Act.
- g) Engaging in any fresh transaction of the land, which is under the process of transaction in contravention of sections 140 and 141 of this Act.
- h) Not complying with the provisions on land for commercial agriculture.
- i) Subleasing and using Tsamdrol and Sokshing including construction of permanent structures in contravention of the provisions of this Act.

15.3 Petty Misdemeanour

A person found committing any of the following acts shall be guilty of the offence of petty misdemeanour and shall be punished in accordance to the Penal Code of Bhutan:

- a. Causing any destruction, damage, alteration or removal of the survey monuments in contravention of the provisions enshrined in sections 40, 41 and 42 of the Land Act 2007.
- b. Removing the pegs grounded in the land to demarcate land boundary coordinates.
- c. Making sub- division of land in contravention to sections 132 and 133 of the Land Act, 2007.
- d. Failure of the Local Authority and/or Commission Secretariat or any individuals responsible to carry out their functions under this Act.
- e. Encroachment on a state owned and private registered land.

15.4 Violation

Any person committing any of the following Acts shall be guilty of the offence of violation and shall be punished in accordance to the penal code of Bhutan:

- a. Not reporting any mortgage or leasehold on private registered land for re-

ording in Thram.

- b. Not recording the prescribed contents in Thram in accordance to the provisions of this Act.
- c. Not reporting the change of any land category.
- d. Providing access to Thram data in contravention of this Act.
- e. Failure to provide access to a registered land to authorized persons.
- f. Failure to attend by the landowner or his authorized individual after serving notice on access to his land.
- g. Infringement of rights established under the chapter of Easement.
- h. Not registering land in accordance with section 44 of this Act.

15.5 Discussion

1. Dispute settlement during the NCRP has helped to solve many land problems. However, few staffs at the Dzongkhag cannot continue the service. Requested for manpower at the Gewog.

The National Land Commission is aware of the manpower shortage of land sector in the Dzongkhags. As such the Commission is trying to enhance capacity of the land sector in the Dzongkhags in terms of both quality and quantity.

2. Is it possible to change the traditional right of way through the private land, without the consent of the landowner as easement right?

Section 268 of the Land Act 2007: ***A right of way established over a land through local customs by uninterrupted use for a period of more than 5 years shall be respected and the landowner shall not object to its use.***

3. Who pays for senior citizen representative in the dispute settlement committee?

The disputed parties must bear any expenses incurred for the dispute settlement.

4. As per the Land Act, the permission shall be sought from the concern landowner for entry in his plot. What can be done if the permission is denied by the landowner?

Section 119 of the Land Act 2007: ***Any authorized person of the Commission Secretariat or any agency of the Government shall have entry to a registered***

land, landed property or roads for conducting cadastral works, land survey, or for utility service facilities as deemed necessary by the Government.

Section 120 of the Land Act 2007: *Before the entry to a registered land by such a person, the Commission Secretariat or any other agency of the Government shall through the Local Authority serve an appropriate notice of entry to the landowner or any person in custody of such land.*

Section 121 of the Land Act 2007: *The landowners shall allow the authorized person to enter their land and landed property subject to the notice served in accordance with Section 120 of this Act.*

5. Some Thram and boundary discrepancies were resolved during the NCRP. It is difficult to implement the decisions before issuing the new Thrans. Who implements the decisions of the dispute settlement committee?
Necessary changes in records are already made as per the decisions of the dispute settlement committee during the NCRP.
6. In some cases the right of way is recorded in the Thram, but not used on the ground. Is it permitted to update this in the records?

Section 268 of the Land Act 2007: *A right of way established over a land through local customs by uninterrupted use for a period of more than 5 years shall be respected and the landowner shall not object to its use.*

Conversely, if the right of way is not used for more than 5 years the right can also be contested.

༡༤ ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་སྒྲ་མང་དོན་ལུ་ལག་ལེན།

ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་སྒྲ་མང་ཟེར་མི་འདི་ག་ཅི་སྟོན་?

ས་ཞིང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གི་གནས་ཚུལ་དང་ དེ་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཆ་ཚང་ ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་བད་དོན་རིམ་ལུགས་ཚུ་རྒྱན་ཆད་
མེད་པར་དུས་ནམ་རང་འབད་རུང་ཐོབ་ཚུགས་པའི་ཡོངས་བསྟུས་ག་ཅིག་ལུ་གོ།

ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་སྒྲ་མང་གི་ཡན་ལག།

- སའི་བདག་དབང་དང་གོང་ཚད་གྱི་འཛིན་ཐོ་
- ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ས་ཁ།
- གཞི་བཏུན་གྱི་ས་ཁ།
- ས་དཔྱད་ཚད་གཞི་ཐོ་ཡིག།
- བདག་སྟོང་གི་འཛིན་ཐོ།
- རང་བཞིན་ཐོན་ལུངས་ཚུའི་འཛིན་ཐོ།
- འཛིན་ཐོ་གཞན་ཡང་།

གོང་ལུ་འཁོད་ཡོད་མི་ཡན་ལག་ཚུ་མཐུན་བསྟུགས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཐབས་རིག་འཛིན་ཐངས་ཅན་ཅིག་དགོ།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚུགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལེ་ཤ་ བསྟུ་བསྟུགས་འབད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ཚུ་
འཆར་གཞི་བཟོ་ནི་དང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་འབད་མ་ད་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

16 Multipurpose Cadastre

What is a multipurpose cadastre?

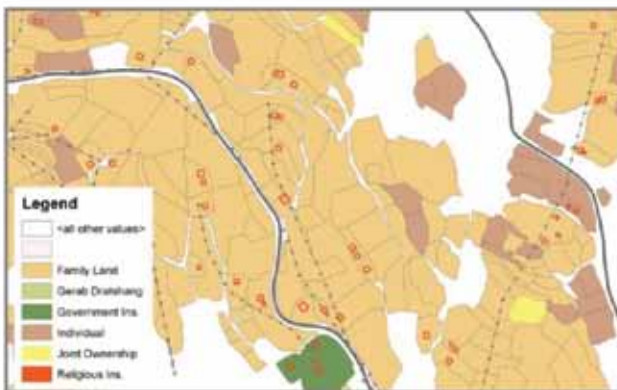
It is an integrated land information system, which supports continuous, readily available, and comprehensive land related information at the parcel level

Components of a multipurpose cadastre:

- Land title and fiscal records
- Cadastral maps
- Base maps
- Geodetic data
- Administrative records
- Natural resources records
- Other records

The components must be supported by a very efficient linkage mechanism.

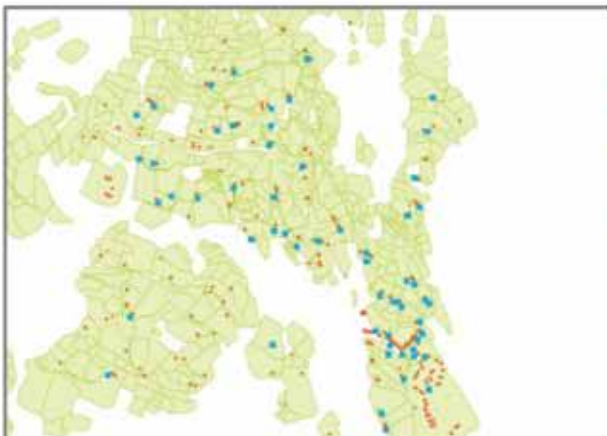
The NLCS has a huge repository of land information. It is planned to make the best use of these information for planning and implementing developmental activities. Few land information available are:

Land ownership information

Agronomic potential information

Rural water supply distribution

Road widening impact analysis

༡༢ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི།

- ༡) རིན་ཆེན་གསེར་དང་འབྲ་བའི་ས་གཞི་འདི་ མི་སེར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ག་ར་ལུ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཅིག་
 ཡིན་མ་ལས་ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་སྐྱོང་བཟོ་དགོས་འདི་ཁག་ཆེན་ཡིན།
- ༢) ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱ་ལས་པར་ ས་ཆ་འདི་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་སྤྱོད་དོ་ཡོད་པ་ལས་ ས་ཆའི་གོང་
 ཚད་ཡང་ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་ཡར་འཕར་འགྱོ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།
- ༣) ས་ཆ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ རང་མི་བཟའ་ཚང་ཚུ་གི་བར་ན་ཡང་སྟབས་མ་བདེལ་ཐོན་མ་ཡིན་པས།
- ༤) མི་ཚུ་ ས་ཆའི་ཚོད་རྒྱུགས་སེལ་ནི་དོན་ལུ་ ལོ་ལས་བཅད་དེ་ ཁྲིམས་གྱི་འདུན་སར་བཅར་དགོས་ཐོན་མ་ཡིན།
- ༥) གོ་བ་བརྩ་ལོག་དང་ ཡང་ན་ཚོད་གཞི་ཚུ་ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་སྐྱོང་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཐོན་མ་ཡིན་པས།
- ༦) དེ་མ་ཚད་ མི་སྤེན་ལུ་ མཐུན་འབྲེལ་ཡང་མེད་པ་འགྱུར་ཡིན།
- ༧) ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱོན་གྱི་ཚུ་གིས་ ས་ཆ་དང་ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ལུ་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཁག་ཆེན་སྤེལ་མཐོང་
 མཛད་གནང་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།
- ༨) འབྲ་མཉམ་དང་ཕྲང་བདེན་ཐོག་ལས་ ས་ཆ་གནང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན།
- ༩) ས་ཆའི་གནས་ལུན་འདི་ བཅོན་ཐབས་བཟོས་གནང་ཡོད།
- ༡༠) མི་སེར་ས་ཆ་མེད་མི་ལུ་ས་ཆ་གནང་ཡོད།
- ༡༡) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལོགས་སུ་བརྩམས་གནང་ཡོད།
- ༡༢) ས་ཆའི་བདག་སྐྱོང་གི་ལམ་ལུགས་གཞི་བཙུགས་མཛད་གནང་ཡོད།
- ༡༣) ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་ཕྱག་ གཏང་ཐབས་ལུ་ མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་འཛིན་ཞབས་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་
 ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་འགལ་ བཙུགས་གནང་སྟེ་ སློ་གཏང་ཚུགས་པའི་སྤྱི་ས་ཆ་དང་ཅན་གྱི་ས་ཆའི་གནས་ཚུལ་ གཞི་བཙུགས་
 འབད་དགོ་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་ཡོད།

༡༢.༡ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ག་ཅི་སྤེལ་ཡར་ཕྱག་གཏང་དགོས་སྟེ་

- ༡) མི་སྤྱང་ཀ་ཚུ་ལུ་ས་ཆ་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ས་ཆ་འདི་ཚུ་ མི་དབང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ ཁོངས་སུ་ཚུད་མ་བཙུག་
 པར་ ས་ཆའི་གནས་ལུན་བཅོན་ཐབས་བཟོ་ནི།
- ༢) མི་སྤྱང་ཀ་ཚུ་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ ས་ཆ་མེད་པ་སྤེལ་མི་འགྱོ་ནི་དོན་ལས་ ཉེན་སྲུང་དང་བཀག་དམ་འབད་ནི།
- ༣) ས་ཆ་འདི་ རྒྱ་དངོས་སྤྱང་ཅན་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་ཕྱག་ཏང་ནི་དོན་ལས་ ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་
 མ་ཅུ་གཞི་བཙུག་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་ནི།
- ༤) རྩོགས་གྲུབ་ཅན་དང་འཛེན་ཕྱག་ཅན་སྤེལ་ ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་ཏྲུག་འབྲིན་ནི།

༡༢.༢ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་འདི་ག་དེ་སྤེལ་ཡར་ཕྱག་གཏང་ནི་སྟེ་

- ༡) སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་གཞན་ཡང་ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ ས་ཆའི་བཅའ་ཡིག་དང་རྒྱིགས་གཞི་ རྒྱ་སྤྱོད་ལམ་
 རྩོན་ཚུ་ལུ་མཐུན་སྤེལ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།
- ༢) བརྩ་དོན་འཕུལ་གྱི་བྱུང་རིག་དང་ རིག་ཅུལ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

༡༢.༣ ཁེ་ཕན་ཡོད་མི་ག་རང་སྟོང་ག་གི་འགན་ཁུར་སྟོང་།

- ༡) ས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ལྷ་གནང་མི་ ལས་སྡེ་དང་མི་ངོ་རྒྱུ།
- ༢) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ས་དང་གཞན་ འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་ཁག་རྒྱུ།
- ༣) རྫོང་ཁག་དང་ རྒྱུ་ཁག་ ཁྲིམ་སྡེ་ རྟེན་འོག་བདག་སྐྱོང་རྒྱུ།
- ༤) ས་ཆ་བཀལ་སྤྱོད་འབད་མི་དང་སའི་ཇོ་བདག་ཚུ་ག་ར།

༡༢.༤ ད་ལྟོའི་གནས་སྐབས་ནང་ ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ལུ་ སྤྲུལ་ས་མ་བདཱེ་ཡོད་པ།

- ༡) ས་ཆ་བདག་དབང་སྟོང་སྤོང་གི་ལྷ་ཚུ་ལམ་ལུགས་དང་ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་པའི་དུས་ཚོད་ཁར་ མ་འབད་མི།
- ༢) གཞུང་ཐུགས་མཁའི་དོན་ལས་ ས་ཆ་ཚུ་བཞེས་ཞིན་མ་ལས་ ས་ཆ་བ་དང་རྒྱུ་འབྲུལ་ས་རིན་སྟོང་ནིའི་ལམ་ལུགས་ཚུ་དང་ མ་འབྲེལ་བར་ ས་ཆ་ཚུ་ནང་གོང་འཕེལ་གི་ལྷ་བྱ་ཚུ་འབད་ནི།
- ༣) ཝེར་བ་ཡོད་པའི་ཁྲུལ་དང་ས་ཁ་ཚུ་ ཝེར་བཅོས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ཚུལ་མཐུན་བདེན་དཔྱད་མ་འབད་བར་ཁུ་བ་སྤུལ་ནི།
- ༤) འཛུགས་ལུས་ས་ཆ་ཚུ་ལོ་ལྷའི་རྒྱབ་ལས་མ་འཐོབ་སྟེ་དམིགས་བསལ་དུ་འཁོད་དེ་ཡོད་རུང་ ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱབ་བསྟོན་འབད་དོ་ཡོད་པ།
- ༥) ས་ཆའི་ཚུད་རྟོགས་ཚུ་ སེལ་ནིའི་དཔལ་རང་མ་བཅམ་པར་བཞག་ནི།
- ༦) ས་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དཀའ་ངལ་ཚུ་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་བྱ་སྤྲུལ་ས་མ་བདཱེ་ཐོན་འོང་མཐོ་ཞིན་མ་ལས་ མཐོ་བཞིན་བསམ་བཞིན་དུ་ བཀག་བཞག་ནི།
- ༧) ཁྲིམས་འགལ་གི་ལྷ་ དཔེར་ན་གཞུང་དབང་ས་ཆ་ནང་ ཉམ་འཛུལ་འབད་ནི་ ཡང་ན་ཚུ་ཞིང་ནང་ཁྲིམ་རྒྱབ་ནི་ཚུ་ བཀག་འཛིན་མེད་པར་འབད་བཅུག་ནི།
- ༨) ཁུ་བ་སྤུལ་མི་ཚུ་ལུ་ ལམ་སྟོན་དང་སྐབ་བྱ་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་མ་འབྲེན་པར་ཡིག་ཚང་ལས་ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་དེ་ཕར་ཚུར་རྒྱགས་བཅུག་ནི།
- ༩) ཡིག་ཆ་ཚུ་ ལས་སྡེ་ཚུའི་བར་ན་བདག་མེད་སྟེ་བཞག་ནི།

༡༢.༥ ལྷ་ཚུལ་མཐུན་མ་འབད་བ་ཅིན་དེའི་ཉེན་ཁག།

ཕྱིས་བསྒྲིགས་ གནོད་སྐྱོན་གི་ རྒྱུ་འབྲུལ་བཀལ་ནིའི་དོན་ལུ་ འགན་འཁུན་དང་ ཉེས་པ་ཚུ་གཏན་འཁེལ་བཀལ་ནི།

- ✓ འགན་ཁག་ཅན་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ཁོང་རའི་འགན་ཁུར་ཚུ་ འབྲུལ་ཤོར་ ཡང་ན་ སྤང་མེད་སྟེ་བཞག་པ་ཅིན་ ཉེས་འཛུགས་འབད་ནི།
- ✓ འདས་པའི་ཝེར་བ་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་འབད་དེ་ ཁྲིམས་ཀྱི་འདུན་སར་བསྐྱུལ་ནི།

༡༢.༦ ལག་ལེན་ངོ་མ་གཡོག་བཀལ་ཏེ་ས་ཆའི་གཞུང་སྐྱོང་ཡར་བྱུག་གཏང་ནི།

- ✓ འགན་ཁག་ཅན་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ སའི་བཅའ་ཁྲིམ་དང་ སྒྲིགས་གཞི་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ཉ་གོ་དགོ།
- ✓ འགན་ཁག་ཅན་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དང་པ་ དཀའ་ངལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཉ་གོ་ དེ་ལས་ཁྲིམས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དགོ།

- ✓ གྲོས་ཐག་གཅོད་ནི་ཚུ་ ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅད་དགོས་དང་བདེན་ཁུངས་ཡོད་པའི་ སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ རྒྱབ་སྐྱོར་ཡིག་ཆ་ཚུ་ སྒྲུགས་དགོ།
- ✓ བདག་དབང་སྡོ་སོར་དང་ ས་ཆ་བ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞབས་ཏྲུག་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་ཚུ་གིས་ དུས་ཚོད་ཁར་འབྲིན་དགོ།
- ✓ འགན་ཁག་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལས་དོན་ཚུ་ནང་སྒྲུགས་གྲུབ་དགོ།
- ✓ ལཱ་བྱ་ཚུ་ ཁྲིམས་མཐུན་སྡེ་འབད་བ་ཅིན་ སེམས་ཁར་དོགས་པ་མེད་པ་ལས་ ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལུ་འཛོག་དགོས་མེད།
- ✓ གཞན་གྱིས་བརྒྱད་བསྐྱལ་མ་དགོ་པར་རང་གིས་ཐབས་ཤེས་བརྟན་ཏེ་དཀའ་ངལ་ཚུ་སེལ་ཐབས་འབད་དགོ།
- ✓ གོ་བ་གསལ་ཏྲུག་ཏྲ་དང་ འཇམ་ཏྲོང་ཏྲ་སྡེ་བརྟན་དོན་སྤྱོད་དགོ།
- ✓ གྲུས་ཞབས་དང་ དྲང་བདེན་ཐོག་ལས་འབད་དགོ།
- ✓ མི་སེར་ཚུ་ཕར་ཚུར་རྒྱགས་མ་བཅུག་པར་འགན་འཁུལ་ཅན་གྱི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ལཱ་ཚུ་ལ་བཞིན་འབད་དགོ།
- ✓ མི་སེར་ཚུ་གི་དཀའ་ངལ་དང་གནས་སྤངས་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ཉན་ཏེ་ཏྲ་གོ་དགོ།

༡༧.༧ གྲོས་བསྐྱར།

- ༡) ཁྲམ་བོད་འབྲུབ་པའི་ས་ཆ་ལ་ལུ་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་རིམ་སྐབས་ ས་འཇལ་མ་ཚུགས། ས་ཆ་འདི་ཚུ་ ཁྲམ་གསར་པ་ནང་འཐོན་འོང་ག་?
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ ངང་འཐོན་སྡེ་ལུས་མི་ ཁྲམ་ཇོ་མ་ལྷོད་པར་ལུས་མི་དང་ ས་ཆ་ཆལ་མ་ལུ་གྱུར་སོང་མི་ཚུ་ ཤར་ རྩོགས་ཇོང་ཁག་ལས་འགོ་བཙུགས་སྡེ་ ས་འཇལ་ནི་ལཱ་འགོ་བཙུགས་ཡི། ས་ཆ་ཆལ་མ་ལུ་གྱུར་སོང་མི་ཚུ་འཇལ་མ་ཚུགས་ རུང་དུས་མཐུན་བཟོ་སྡེ་ཁྲམ་གསར་པ་ནང་འཐོན་འོང་།
- ༢) རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་རིམ་སྐབས་ དོ་མ་བཅུགས་མི་ཤིང་ལ་ལུ་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཁར་ཕྱག་པ་ཨིན་པས། འདི་བཟུམ་མའི་ ཇོ་མ་བཅུགས་མི་ཤིང་ཚུ་གི་དོན་ལས་འཛིང་རྟོགས་འཐོན་མ་ད་ འདི་འབྲུས་འཐོབ་ནི་གི་ལམ་ལུགས་ཡོད་ག་? ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཆ་ན་ ༡༠༤ ནང་
 ཁྲམ་བོད་འབྲུབ་པའི་ཞིང་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ལུ་རང་བཞིན་གྱི་ སྐྱེས་མི་ཤིང་གྲུ་ལས་འཐོན་པའི་ཤིང་འབྲས་དང་ ཤིང་ཆ་ཚུ་ སའི་ཇོ་བདག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བགོ་བཤའ་རྒྱབ་དགོ།
- ༣) ས་ཆ་ལ་ལུ་ཅིག་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་རིམ་སྐབས་ ས་འཇལ་རུང་ ཁྲམ་གསར་པ་ནང་ལུ་མ་འཁོད་པས། འདི་ བཟུམ་མའི་འཇོལ་བ་འདི་ལཱ་འབད་མི་འདི་ཚུ་གིས་སྡེ་ཨིན། ས་ཆ་འདི་ཚུ་མ་འོང་པ་ལུ་འཇགས་ལུས་མི་ཤོར་ནི་དོན་ལུ་སྐྱར་ ལོག་ཁྲམ་ནང་ ག་དེ་སྡེ་བཙུག་ཚུགས་ག་?
 ས་ཆ་འདི་ཁྲམ་རྫིང་མ་ནང་ཡོད་པ་ ཁྲམ་གསར་པ་ནང་མེད་པ་ཅིག་ཨིན་པ་ཅིན་ ཨིན་ཅིག་མིན་ཅིག་ འཇགས་ལུས་ཀྱི་གྲལ་ ཁར་མི་ཚུད། ས་ཆ་འདི་མི་གཞན་ཅིག་གི་མིང་ཐོག་ཁར་ཁྲམ་སྡོ་བ་ ཡང་ན་ས་སོ་སོར་མཉམ་བཟུངས་པ་ ཡང་ན་གཞུང་མཁོའི་ དོན་ལས་ལེན་ལེན་མ་ཚུ་འོང་སྤྱོད་པ་ཨིན། ས་ཆ་འདི་དོམ་རང་ འཇགས་ལུས་ ཤོར་སོང་པ་ཅིན་ལག་ཁྲམ་གསར་པ་གནང་པའི་ ཆོས་ལས་ ལོ་ངོ་ལྷའི་ནང་འཁོད་ལུ་རང་སོའི་ཇོང་ཁག་དང་ཆེད་འོག་བརྒྱུད་དེ་སྤྱོད་པ་ཨིན།
- ༤) མ་སེར་ལ་ལུ་ཅིག་གི་ ས་ཆ་ཚུ་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་མ་འབད་བའི་ཉེ་མ་རང་བཅོངས་ཅུག། རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་ རིམ་སྐབས་ ས་ཆ་འདི་ཚུ་ལས་ས་ཐབས་ཐོན་མི་ཚུ་ མི་དབང་མངའ་ཞབས་མཆོག་ལས་སྤྱོད་སྒྲུག་སྡེ་གནང་ཅུག། དེ་འབད་མ་ ད་འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཐབས་ཚུ་ས་ཆ་ཉེ་མི་འདི་ལུ་བཅོངས་མི་ཆོག་ཟེར་སྐབ་ད་སྐབས་མ་བདེ་མ་སྡེ་སྡེ་རང་ཐོན་མས། དཀའ་ ངལ་འདི་ག་དེ་སྡེ་བསེལ་ནི་སྡོ་

ཀྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་བསྐྱར་འཇལ་ལས་རིམ་སྐབས་ ས་ཆ་ལ་ལུ་ཅིག་ ཟ་སྟོད་འབད་རུང་ མ་འབད་རུང་ ས་ཁོངས་འདི་ནང་
ས་འཇལ་ཅོག་ཕུར་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ས་ཆ་འདི་མ་འཇལ་བར་སྤར་ཁམས་སྤེལ་ཡོད། འདི་བཟུམ་མའི་འཛོལ་བ་འདི་སའི་ཚོ་
བདག་གི་མེན།

ད་རེས་ས་ཆ་འདི་ལོག་བསྐྱར་འཇལ་འབད་མ་དུ་ཁམས་གྱི་ས་ཁྱུ་གཏོགས་ས་ཐེབས་མེད་པ་སྟེ་ཡིན་པས། རང་གི་ཟ་སྟོད་འབད་
ཡོད་པའི་ ས་ཆ་ནང་ལས་ས་ཐེབས་ཐོན་མི་འདི་འཐོབ་ཐབས་ཡོད་ག་?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༣༢་ནང་ ཁམས་བོད་རྒྱལ་པའི་ས་ཆ་འཆང་སྟོད་ག་ཅི་རང་ཡིན་རུང་ གཤམ་གསལ་གནས་
སྤངས་ནང་ཡིན་པ་ཅིན་རྒྱུ་འབྱས་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ཆ་མེད་གཏང་ དགོ་པ་དང་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་
འཛིན་ལུ་ ས་ཆ་དེ་གཞུང་གི་ས་ཆ་ ཡང་ན་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་གྱི་ས་ཆ་སྟེ་ཅིས་ལེན་དགོ་པའི་སྐོར་ལས་བཅུ་ལན་འབད་དགོ་པ་འདི་
ཡང་།

༡༽ སྟོད་སྤྱལ་ཡང་ན་གཞིས་གསར་གྱི་ས་ཆ་ཐོབ་སྟེ་ལོ་ངོ་ ༡༠་གྱི་དང་འཁོད་ལུ་ ཉེ་བཅོང་འཐབ་པ་ཅིན།

ཁ༽ གལ་སྟོན་མི་སྡེ་དང་ཚོས་དོན་ལུ་མི་དམངས་ཀྱི་མིང་སྟོན་ལུ་ཁམས་ནང་ བོད་པའི་ས་ཆ་ཅིག་ བཅོང་གཏང་པ་ ཡང་
ན་སྟོང་པར་བྱིན་པ་ཡོ་བྱད་སྤར་བ་ཅིན།

ལ༽ ལག་ཁམས་དང་ཅིག་ཁར་ས་ཆ་འདི་ཆ་ཚད་གྱི་ས་ཁྱུ་གཏན་མི་ནང་གནས་ཚུལ་ལེ་ཤ་འཁོད་དེ་འདུག། ཡིན་རུང་ གནས་ཚུལ་འདི་ཚུ་
དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བསྐྱར་འགྱོ་འོང་། བསྐྱར་བ་འདི་ཚུ་ དུས་མཐུན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ ག་དེ་སྟེ་སྟན་ལུ་འབད་དགོ་པ་
སྟོ?

འགྱུར་བ་འདི་ཚུ་ ས་ཆ་འདི་ཆ་ཚད་གྱི་ས་ཁྱུ་གཏན་མི་དུས་མཐུན་བཟོ་ཐབས་ལུ་ རྫོང་ཁག་ས་ཁམས་མཐོ་བོད་སྟེ་ཆ་ཚད་ལུ་ སྟན་ལུ་
འབད་དགོ།

ཅ༽ གཤེད་འོག་རེ་རེ་ལུ་ ས་འཇལ་པ་རེ་གཏང་ནི་གི་སྟོན་སྐབས་ཡོད་ག་?

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ འཆར་གཞི་འདི་ ད་ལྟོ་ རྫོང་ཁག་གི་ས་ཁམས་ལས་སྡེ་གི་མི་སྟོན་ལས་ཡང་དགས་གཏང་ནི་འདི་ཡིན། ཡིན་རུང་
གཤེད་འོག་ནང་ལུ་ས་ཆ་ལུ་བརྟེན་པའི་ས་འཇལ་ནི་གི་ལཱ་ཚུ་གི་སྟེགས་ཀྱུ་ཡང་དགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ས་འཇལ་པ་དགོ་པ་འདི་
ལག་ཆེས་སྟེ་རང་ཐོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆ༽ མི་ཅིག་ལུ་ ས་ཁག་ཅིག་ གྲིས་ ༡༠་འོག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅིན་ས་ཆ་འདི་འདི་སྟོན་ལོག་ཁར་གཞུང་ས་སྟོང་མ་ཡོད་མི་ལས་ས་འཇལ་ཏེ་ས་
རྒྱ་ཉུང་མཐའ་གི་ཆད་གཞི་ཅིག་བཟོ་ཐག་ཆོག་ག་?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་མའི་དགོངས་དོན་དང་འཁྲིལ་མ་དུ་ཁམས་བོད་འགྲུབ་པའི་ས་ཆ་ཚུ་གཅིག་ཁར་བཅུ་ཆོག། ཡིན་རུང་
ས་ཁག་ཅིག་ གྲིས་ ༡༠་འོག་རྒྱ་ཡོད་རུང་ས་ཆ་འདི་འདི་སྟོན་ལོག་ཁར་གཞུང་ས་སྟོང་མ་ཡོད་མི་ལས་ས་འཇལ་མི་ཆོག།

ཇ༽ གཞུང་གི་ལས་ཚོགས་ལ་ལུ་ཅིག་གི་མིང་ཁར་ བོད་ལ་སྟོད་མ་འབད་མི་ས་ཆ་ལེ་ཤ་འདུག། འདི་བཟུམ་མའི་ས་ཆ་ཚུ་ཁམས་སྡེ་གི་
ལེན་ཚོག་ག་?

ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧་ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༡༩་ནང་ གཞུང་གི་གཞུག་སྡེའི་ས་ཆ་དང་ དགོ་རབ་ལྷན་ཚོགས་ས་ཆ་ དེ་ལས་
དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་དོན་ཅིག་གི་དོན་ལུ་ཁམས་སྡེ་ནང་སྟོད་མི་ས་ཆ་ཅིག་ སའི་ཚོ་ བདག་
གིས་ཟ་སྟོད་མ་འབད་བར་ལོ་ ༣་འགྱོ་བ་ཅིན་དེའི་ཤུལ་ལས་ནམ་རང་ འབད་རུང་ས་ཆ་དེ་ རྫོང་ཁག་དེ་ཚུ་གིས་ས་ཆ་འདི་ཐོབ་དབང་
སྤང་ནི་གི་རེ་འདོད་ ཡོད་པ་སྟེ་བརྟེན་ཏེ་འཛོག་འབད་དགོ།

- ༩) མི་སེར་ལ་ལུ་ཅིག་གིས་གཞུང་ས་ནང་གིང་ཚུ་བཙུགས་ཅུག། ས་ཆ་འདི་སྒྲེང་སྒྲེ་ནགས་ཚལ་སྒྲེ་ཁྲམ་བརྒྱབ་ནི་འདི་དོན་ལས་གསོལ་
འདེབས་ལྷམ་མས། འདི་འབད་ཐག་ཚོག་ག་?
སྒྲེང་གི་དོན་ལས་ གཞུང་གི་ས་ཆ་ནང་ ག་ནི་ཡང་སྟོད་མི་ཚོག།
- ༡༠) མི་སེར་ཚུ་གི་ སོ་ནམ་ཞིང་ལམ་གསར་བཟོ་འདྲེ་ ཁྱིམ་རྒྱབ་ནི་གི་གནང་བ་ལུ་བར་འོང་མ་མས། རྟེན་འོག་གི་ ཞིང་ལམ་ལས་
རྒྱང་ཐག་འདི་ མི་ཉི་ ༥༠་དང་མི་ཉི་ ༣༠་ གཏན་འཁེལ་སྒྲེ་ཉ་མ་གོ།
གཏན་འཁེལ་གི་ཁྱིམ་འདི་ སྤུང་འཁོར་ཞིང་ལམ་ལས་རྒྱང་ཐག་འདི་ མི་ཉི་ ༥༠་འདི་ནང་འཁོད་ལུ་རྒྱབ་མི་ཚོག།

17 Enhancing land governance

- i) The land issue is very important since it touches sentiments of all
- ii) In Bhutan the purpose of land has changed and land value has appreciated over the period
- iii) Contention over the land has disintegrated families and society
- iv) People spend years in the court fighting land cases
- v) Misunderstanding or disputes over the land are sometimes caused due to ineffective land governance
- vi) Ineffective land governance could create social problems
- vii) Successive Monarchs have attached great importance to land and land governance and promoted fair and equitable distribution of land. Some of the major land reforms initiated are:
 - Strengthened security of land tenure
 - Landless people are granted land
 - Enacted Land Acts
 - Instituted land administration system
 - Commanded to carry out NCRP for the entire country for establishing most reliable and accurate land information system to strengthen land governance

17.1 Why enhance land governance?

- i) Land means everything to anyone. Therefore, the land tenure security needs to be strengthened to avoid threat of land grabbing
- ii) Protect poor sections of the society from becoming landless
- iii) Facilitate land related investment opportunities for the growth of our economy
- iv) Provide effective and efficient land related service delivery

17.2 How land governance can be improved?

Land governance can be improved by implementing:

- i) Land Act & other pertinent laws
- ii) Land Rules & Regulations
- iii) Following procedures and systems properly
- iv) Use of ICT and professional knowledge and skills
- v) Providing effective and efficient service

17.3 Who are the stakeholders?

- i) Agencies and individuals dealing with land matters
- ii) NLC and other line Ministries
- iii) Local governments
- iv) People who are working with land

17.4 Current weakness in land governance

- i) Transfer of ownership not processed as per the required norms and practices and within prescribed time frame
- ii) Land acquired without actually completing allotment/compensation formalities and development taking place on the ground
- iii) Thram/map correction forwarded without proper verification
- iv) Omission cases beyond five years are also reported and recommended in contravention of the Land Act.
- v) Land disputes are forwarded without attempting to resolve
- vi) Land related problem reported are either intentionally avoided or delayed due to fear of legal consequences and other reasons.
- vii) Illegal activities such as encroachment into state land or constructions in Chhuzhing are allowed to take place
- viii) Applicants are sent from pillar to post without proper guidance or clear directives or advices
- ix) Papers keep on floating from agency to agency

17.5 Accountabilities

- i) Responsibilities come with accountabilities and liabilities, including compen-

sation for liquidated damages

- ii) Officials failing to perform duties could be sued for official negligence
- iii) Past mistakes are revealed after many years or investigated and prosecuted
- iv) Wrongdoers are not spared even after the retirement

17. 6 Practical ways of enhancing land governance

- i) Officials dealing with land must be conversant with the Land Act, Land Rules and Regulations and other pertinent laws
- ii) Cases or problems reported must first be clearly understood by the officer and then thoroughly reviewed based on the laws
- iii) Decisions made must be as per the law and supported by substantive evidences
- iv) Services such as transfer of land ownership and acquisition or satshab must be processed within certain time frame by concerned agencies.
- v) Dealing official must be conversant with the subject matter
- vi) There should not be any fear of legal consequences if the work is done within the purview of the law and with clear conscience
- vii) Initiative must be taken to resolve the problem
- viii) Instead of making people to run around dealing officials must run around
- ix) Listen to the people, understand their problems and circumstances
- x) Communicate clearly and simple terms
- xi) Treat the landowners with cautiously and fairly

17.7 Discussion

1. Some registered lands that are forested could not be surveyed during the National Cadastral Resurvey Programme. Will such lands be featured in the new Thrams?

The National Land Commission has already started taking pending and absentee cases and surveying forested land from the eastern Dzongkhags. Forested registered lands will be updated in the new Thrams even if not surveyed.

2. During the NCRP it was found out that fruiting trees fall in adjacent land. Is there any provision for compensating disputed fruiting trees?

Section 104, Land Act 2007: ***The fruits and timber from a naturally grown***

tree on the boundary of two plots of registered land shall be shared between the two landowners.

3. Some plots surveyed during NCRP are not reflected in the new Lagthram. This is a mistake made by the officials. How can it be reinstated in the Thram to avoid omission case in future?

Any plot that is there in the old Thram, but not in the new Thram does not necessarily mean that the land has been omitted. The land may be transferred to someone else, merged or even acquired by the Government. If the land is genuinely omitted it must be reported within five years from the date of issue of new Lagthrams.

4. Some people have already sold their plots before the plot were resurveyed. During NCRP these plots have excess which was granted Kasho by His Majesty. Now the problems come when such excess is not permitted to sell to the same buyer. How can we solve such problem?

During the NCRP some plots (whether cultivated or not) were left as TP due to non availability of control points in the vicinity. This was not the mistake of the landowner. Now during recent resurvey such plots are surveyed but with no excess. Is there any possibility of granting the excess within their cultivated boundaries?

Section 232 of the Land Act 2007: ***Any registered landholding in a Thram shall be annulled without any compensation under the following circumstances and the Commission Secretariat shall intimate the agencies concerned to take over the land under their custody as Government land or Government Reserved Forests land:***

a) If Kidu or rehabilitation land is sold within 10 years of its allotment.

b) If a land in the name of the community for social and religious purposes is sold, gifted, or donated.

5. The cadastral maps issued with the Thrangs contain much information. However, this spatial information will change over time. How to report such changes for updating the map?

Such changes must be report to the Dzongkhag land sector for updating in the maps. The NLCS will periodically update the records.

6. Is it possible to depute surveyors in the Gewogs?
The NLC is currently planning to strengthen the land sector manpower in the Dzongkhags. However, the requirement of a surveyor at the Gewog to improve service delivery is found necessary.
7. If a person owns a piece of land with area less than 10 decimals is it possible to regularize adjoining vacant government land to rationalize the area of private land to at least a minimum plot size?
The Land Act 2007 provides provision to consolidate registered plots. However, the adjacent Government land cannot be consolidated with the registered plot even if the area is less than 10 decimals.
8. Some organizations have lots of unused registered land. Can Thromde acquire such lands?

Section 219 of the Land Act 2007: ***If the land of Government institutions, Gerab Dratshang and the land allotted in Thromde for specific purposes are not used by the landowner within 3 consecutive years from the date of allotment, it shall be deemed that the landowner has the intention to abandon their rights to the land.***

9. Some people have planted trees on the Government land. They are requesting to register as private forest. Is this allowed?
It is prohibited to use Government land for any private use.

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།
 འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ ཁམ་ནང་བཙུག་ནིའི་འབྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ , ཕ༽

སྤྱི་ཚེས་

གཤོ།

..... རྟེན་འོག།

..... རྩོད་ཁག་/རྩུང་ཁག་

གནད་དོན་: འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ སྤར་ཁམ་ནང་བཙོད་ནིའི་དོན་ལུ་ཁྱེ་བ།

ང་/ང་བཅས་ཀྱི་ གཤམ་འཁོད་འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ སྤར་ལོག་ཁམ་ནང་བཙུག་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁྱེ་བ་ཕུལ་ཕྱ་ཨིན།

རང་སོའི་ཁ་གསལ།

ཁམ་འཆང་མིའི་མིང་..... རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....

དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཨང་ ཁམ་ཨང་ གཡུས་.....

རྟེན་འོག་ རྩུང་ཁག་..... རྩོད་ཁག་.....

འཛགས་ལུས་ས་ཆ།

ས་ཆའི་ཁ་གསལ།						བཅོ་ཐོ།
ས་ཆའི་མིང་	ས་ཆའི་དབྱེ་བ་	ས་ཁྲ་ཨང་	ཞིང་ཨང་	ས་མཚམས་ངོས་འཛིན་ཨང་	ས་རྒྱ་ཨེ་ཀར་བྱིས་	

ཁྱིམ་སྟགས་གྲུ་ ཁྱེ་བ་འབད་མི་གི་སྟགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ ཁམ་ནང་བརྩམས་ནིའི་འབྲི་ཤོག།
 (ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་གིས་བཀའ་དགོངས་)

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

སྤྱི་ཚེས་

ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལས་འཛུགས་

ངོ་མིང་.....ངོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....གི་ས་ཆ་

ཁམ་ནང་ལས་འཛགས་ལུས་སྐྱོར་ ལུ་ཚོགས་དེ་ སྤྱི་ཚེས་.....ལུ་ ལྷོད་མི་ སྤྱོད་ལེན་ངོ་རྟགས་ཨང་

.....ནང་ སྤྱི་ཚེས་.....ལུ་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ། གནད་དོན་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་

འབད་ཕྱ་ད་ དེས་བདེན་ཨིན་མ་ལས་ ཁམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བདེན་སྦྱོར་ཁུས་ལྡན་ཨིན།

ཆ་ཤིའི་རྟགས་དང་ཐིུ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

འཛགས་ལུས་ས་ཆ ཁྲམ་ནང་བརྩམ་ནིའི་འབྲི་ཤོག།
(རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་ བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས་)

༼འབད་ཚན་ ༣ པ༽

སྤྱི་ཚེས་.....

རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་ བདག་སྐྱོང་གི་ རོ་སྦྱར་དང་བདེན་སྦྱོར་།

རོ་མིང་.....རོ་སྦྱོང་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....གི་ས་ཆ་
ཁྲམ་ནང་ལས་འཛགས་ལུས་སྐྱོར་..... རྟེན་འོག་བདག་སྐྱོང་ རྒྱལ་གིས་ བདེན་སྦྱོར་འབད་མི་ རྫོང་ལེན་རྟེན་གས་ཨང་
..... སྤྱི་ཚེས་..... ཅན་མ་དང་རྩ་བའི་ལྷ་ཚོག་བཅས་ལྟོད་མི་ སྤྱི་
ཚེས་.....ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྲེལ་ཡང་བདེན་དཔྱད་འབད་དེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དགོངས་དོན་ ༡༠ཡ
པ་དང་ ༡༡༣ པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྲམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཡིག་ཆ་བྱུར་སྤྲུགས་དང་བཅས་རོ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཨིན། **ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་**
ཡིག་ཚང་ལས་ ས་ཆ་དེ་ ས་ཁྲམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་ མཛུགས་གནང་བར་ལུ།

རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་ས་ཁྲམ་འགོ་དཔོན།

རྒྱུ་པ་/རྫོང་བདག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ ཁམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་

༼འབད་ཚན་ ༤ པ༽

(འཛགས་ལུས་ས་ཆ་ ཁམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་གནང་བ།)

སྤྱི་ཚེས་.....

ངོ་མིང་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་ གི་
ས་ཆ་འཛགས་ལུས་ཀྱི་ཚོག་དང་ཡིག་ཆ་བཅས་སྤྲུགས་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག་གིས་ བདེན་སྦྱོར་འབད་བའི་ སྤྱོད་ལེན་ངོ་
རྟགས་ཨང་ ཅན་མ་དེ་ སྤྱི་ཚེས་ ལུ་ཕྱོད་མི་ སྤྱི་ཚེས་
..... ལུ་ ཐོ་བཀོད་གྲུབ། འཛགས་ལུས་ས་ཆ་དེ་ ཁམ་ནང་བསྐྱར་འཛུགས་འབད་དགོ་པའི་སྐོར་ ཁམ་རྫོང་དང་ཁ་འཐབ་སྡེ་ དབྱེ་
དཔྱད་འབད་མ་ད་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་ཚུ་ལ་མཐུན་འདུག་པ་ལས་ ཁོས་འཆར་དེ་ གནང་བ་འགོ་ལ་གནང་བེར་ལུ་ནི་ཨིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན།

ས་ཆ་འཛུགས་དོན་སྡེ་ཚན་འགོ་འཛིན།

ས་ཁམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན།

གནང་བ་ཁོ་ལ་གྲུབ་/གནང་བ་མི་ཐོབ།

ས་ཁམ་ཐོ་བཀོད་སྤྱི་ཁྱབ།

སའི་ལས་ཁུངས།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་སྒྲན་ཆོག་མཁན་ཡིག་ཚང་།
ས་ཁྲུལ་ཆ་མེད་གཏང་ནིའི་འཕྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

ཡིག་ཡང་

སྤྱི་ཚེས་

བྲག་ཤོས་རྫོང་བདག་མཆོག་ལུ།

.....རྫོང་ཁག།

གནད་དོན་: ཅ་སྟོང་ས་ཆའི་སྒྲན་ལྷ།

ཁུ་དོན་དེ་ནི་ གཤམ་འཁོད་ས་ཆ་དེ་ ཅ་སྟོང་ས་ཆ་ལུ་གྱུར་ཡོད་པའི་ སྒྲན་ཁུ་སྤུལ་ཤ་ཨོན།

ཅ་སྟོང་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

སའི་རྫོང་བདག་གི་མིང་ ཁྲུལ་ཡང་..... གཡུ་ས་.....

ཆེད་འོག་ རྒྱུང་ཁག་.....རྫོང་ཁག་

ས་ཆའི་ཁ་གསལ།						བཅའ་ཐོ།
ས་ཆའི་མིང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཁྲུལ་ཡང་	ཞིང་ཡང་	ས་མཚམས་དོས་འཛིན་ཡང་	ས་རྒྱ་ཨ་ཀར་	

ཆ་པོའི་རྒྱགས།

..... ཆེད་འོག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཁུལ་ཆམེད་གཏང་ནིའི་འཕྲིམ་ཞུ།

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

(ཚོང་ལག་བདག་སྤྱིང་གི་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་)

ཡིག་ཨང་

སྤྱི་ཚེས་

ཚོང་ལག་བདག་སྤྱིང་གི་ རོསྤྱོད་།

.....གཞི་རྒྱུ་གི་ ཆ་ཕོའི་ཡིག་ཨང་..... སྤྱི་ཚེས་

ཅན་མ་ལྟར་དུ་ མིང་ ཁར་འཁོད་ས་ཆ་ ཅ་སྟོང་ཐོན་ཡོད་པའི་སྐོར་ལས་སྟན་ལུ་
 ཐོབ་མི་དེ་ སྤྱི་ཚེས་.....ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཞིན་མ་ལས་ སྤྱི་ཡང་བདེན་དཔྱད་འབད་མ་ད་ དེས་བདེན་ཡིན་མ་
 ལས་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ ས་ཆ་དེ་ ཁུལ་ནང་ལས་ཆ་མེད་གཏང་གནང་ ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

ཚོང་ལག་ས་ཁུལ་འགོ་དཔོན།

ཚོང་བདག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཁུལ་ཆ་མེད་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ ༣ པ༽

(རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་གནང་བ།)

སྤྱི་ཚེས་.....

..... རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་ གཤམ་ལྷན་ཁྱེད་དང་བཅས་ བདེན་དཔྱད་འབད་ཅོ་སྤྱོད་འབད་
 བའི་ཡིག་ཨང་ སྤྱི་ཚེས་.....ཅན་མ་ལྷན་དུ་ མིང་.....
 ཁྱེད་འཁོད་ས་ཆ་དེ་ ཅུ་སྤྱོད་ཐོན་འདུག་པ་ལས་ ས་ཆ་དེ་ཁུལ་ནང་ལས་བཏོག་ཚོག་པའི་གནང་བ་ལྷམ་ཨིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན།

ས་ཆ་འཛིན་པ་དོན་སྤྱོད་ཚན་འགོ་འཛིན།

ས་ཁུལ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན།

གནང་བ་གྲོལ་ཡོད། གནང་བ་མི་ཐོབ།

ས་ཁུལ་ཐོ་བཀོད་སྤྱི་བྱུག་
 སའི་ལས་ཁུངས།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ རྒྱ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།

(རྒྱ་ཡིག་ཕུལ་མི་གིས་བཀའ་སྟེ་ རང་སོའི་ཆེད་འོག་ཡིག་ཚང་ནང་ཕུལ་དགོས།)

གཤོ

ཆེད་འོག་བདག་སྟོང་

སྤྱི་ཚུལ་.....

ང་གིས་/ང་བཅས་ཀྱིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ཁ་གསལ་ཚུ་ཡང་ གཤམ་འཁོད་བཞིན་དུ་ཕུལ་ཕྱིན།

༡. ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དབྱེ་བ་: ཉེ་བཅོང་/ སྐལ་བཞོ་/ བརྩེ་སོར་/ སྟོང་བར་བྱིན་པ་/ཡོ་བྲང་།
 (དབྱེ་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཡིན་ཏེ་གསལ་བཀའ།)

༡ ས་ཆ་སྤྱོད་མིའི་ཁ་གསལ།

མིང་གསལ་..... རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་..... མོ་/མ།
 སྤྱི་ཚུལ་..... གྲུང་ཨང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཨང་..... ཁྲམ་ཨང་.....
 གཡུས་..... ཆེད་འོག་..... སྤྱང་ལག་..... རྫོང་ལག་.....
 ད་ལྟོ་འོ་སྤྱོད་གནས་ཁ་བྱང་..... བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་..... འབྲུལ་འཕྲིན་ཨང་.....

༡ ས་ཆ་ལེན་མིའི་ཁ་གསལ།

མིང་གསལ་..... རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་..... མོ་/མ།
 སྤྱི་ཚུལ་..... གྲུང་ཨང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཨང་..... ཁྲམ་ཨང་.....
 གཡུས་..... ཆེད་འོག་..... སྤྱང་ལག་.....
 རྫོང་ལག་..... ད་ལྟོ་འོ་སྤྱོད་གནས་ཁ་བྱང་..... བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་.....
 འབྲུལ་འཕྲིན་ཨང་.....

༡-༡ སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....

༡-༢ སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ ལྷ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།

LT(R)- 1

༤༽ བདག་དབང་སྤོ་སོང་འབད་ནི་ཡིན་མི་དེ་ས་ཁྲུལ་གྱི་ཁ་གསལ།

ཆོད་ལོག་ སྤང་ལག་ རྫོང་ལག་

ཞིང་ཁང་	ས་འདེད་བྱེ་བ་	ས་ཆ་འཛི་མིང་	ཁྲུལ་ནང་ས་ཆ་གྱི་ ཨེ་ཀར་དྲི་ས།	སྤྱོད་ལེན་ས་ཆ་གྱི་ ཨེ་ཀར་དྲི་ས།	ས་ཆ་སྤྱོད་མི་		ས་ཆ་ལེན་མི་	
					ཁྲུལ་ཁང་	བདག་དབང་	ཁྲུལ་ཁང་	བདག་དབང་
		བསྐྱེལ་སྤྱོད་						

ཉེ་བཅོང་གི་དོན་ལུ་ -ས་ཆ་འཛི་གོང་ཚད་ དངུལ་ཀྲམ་ (.....)
 (ཡིག་གཟུགས་ནང་དངུལ་ཀྲམ་)

༥. ལྷ་ཡིག་འདི་དང་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་ཚུ་ཚང་དགོ།

- ཀ) སྤྱོད་ལེན་ཅུ་པ་ནས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁྲུལ་གན་རྒྱ་དང་ བཟའ་ཚང་དང་ སྤྱི་རུབ་ས་ཆ་ཡིན་པ་ཅིན་ ས་ཆ་སྤྱོད་མི་གི་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ཚུ་
 ལས་ཉལ་ས་ཁེད་ཡིག་གྱུ་ སྤྱི་རུབ་བདག་དབང་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ ཉལ་ས་ཁེད་ཡི་གྱུ།
- ཁ) ས་ཆ་ལེན་མི་ཁོ་ར་དང་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ལུ་ ས་ཆ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཐོ།
- ག) ས་ཆ་ལེན་མི་འདི་དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་གསར་པ་འདི་བཟུགས།
- ང) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་གི་ ས་ཁྲུལ་ལག་ཁྱེར་ངོ་མ།
- ཅ) ས་ཆ་སྤྱོད་མི་གི་ མི་ཕྱིས་ཐོ་བཀོད་ཀྱི་འདྲ་བཟུགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ ལུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།

LT(R) 1 /B

༤. གསལ་སྤྱོད་དང་ ལས་ལེན།

- ཀ) ང་བཅས་ (ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དང་ལེན་མི) གིས་ གོང་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་ བརྟེན་ཆུང་ དང་བདེན་ཡིན་ཟེར་ལུ་ནི།
- ཁ) གལ་སྲིད་ གོང་དོན་ལས་འགལ་བའི་ རིམ་པ་རེ་འཛོན་ཆེ་ དེའི་ཁག་འགན་ ང་བཅས་ར་གིས་འབག་ནི་ཡིན།
- ག) ཡིག་ཆ་འདི་ ཁྲིམས་མཐུན་བཟོ་གྲུབ་པ་ལས་ ཅོད་བཤེར་གང་རུང་འཛོན་པ་ཅིན་ཁྲིམས་གྱི་འདུན་ས་ལས་ཆ་འཛོག་
མཛད་རུང་ནི་ཡིན།

ས་ཆ་སྤྱོད་མིའི་རྟགས། ས་ཆ་ལེན་མིའི་རྟགས།
 མིང་ མིང་

(ཁྲིམས་རྟགས་སྤྱར་དགོ།)

ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་དཔང་པོ།

རྟགས་.....	རྟགས་.....
མིང་.....	མིང་.....
པོ་མོ། སྤྱི་ས་ལོ་.....	པོ་མོ། སྤྱི་ས་ལོ་.....
དོ་སྤྱོད་ལག་བྱེར་ཡང་.....	དོ་སྤྱོད་ལག་བྱེར་ཡང་.....
ཆེད་འོག་..... རྫོང་ཁག་.....	ཆེད་འོག་..... རྫོང་ཁག་.....
ད་ལྟོ་འདི་སྤྱོད་གནས་ཁ་བྱང་.....	ད་ལྟོ་འདི་སྤྱོད་གནས་ཁ་བྱང་.....
བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་..... འགྲུལ་འཕྲིན་ཡང་.....	བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་..... འགྲུལ་འཕྲིན་ཡང་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།
 (གཞུང་གི་གཙུག་ཁྱེ་ཚུ་གི་བར་ནང་།)
 (ཞུ་བ་འབད་མི་གིས་བཀའ་དགོངས་།)

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

ཚེས་གངས་.....

བློ་སྤྲོད་ཚུང་བདག་

.....ཚུང་ལག་

ཁྱེ་དོན་དེ་ནི་ལྷན་ལག་

ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ གཤམ་ལུ་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད་མི་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ ཞུ་བ་སྤྲུལ་ཤི་ཞིན།

༡ ས་ཆ་སྤྱོད་མིའི་ཁ་གསལ་ལ།

ས་ཆ་ལེན་མིའི་ཁ་གསལ་ལ།

ལྷན་ལག་/ལས་ཁུངས་

ལྷན་ལག་/ལས་ཁུངས་

ཁ་བྱང་

ཁ་བྱང་

.....

.....

བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་..... དཔར་འཕྲིན་ཨང་..... བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་..... དཔར་འཕྲིན་ཨང་.....

༢. སྤྱོད་ལེན་འབད་ནི་ཡིན་པའི་ ས་ཆ་འོ་བདག་དབང་ཁ་གསལ་ལ།

ཚུང་བདག་གི་མིང་

ཁྲམ་ཨང་

ཆེད་འོག་

བྱང་ལག་

ཚུང་ལག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།
 (གཞུང་གི་གཙུག་ཕྱོད་ཀྱི་བར་ནང་)

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

རྫོང་ཁག་གིས་ དབྱེ་ཞིབ་དང་ངོས་ལེན།

- ཀ) གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་མི་..... དང་ ས་ཆ་ལེན་མི་གི་
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་འདི་ སྤྱི་ཚེས་ ལུ་ཐོབ་སྟེ་ སྤྱོད་ལེན་དོན་གསུམ་ཨང་.....ནང་ སྤྱི་
 ཚེས་ ལུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད།
- ཁ) སྤྱོད་ལེན་ས་ཆ་དེ་ ས་ཁྲུམ་དང་ ས་འཛིན་ས་ཁྲ་དང་འབྲེལ་ཕྱ་ ལྷན་ཁག་/ལས་ཁུངས་ཀྱི་མིང་ཁྲུམ་
 ལུ་ རྫོང་ཁག་/ཁྲུམ་སྟེ་ ཆེད་འོག་གི་ ཁྲུམ་ཨང་ ནང་ལུ་
 དེས་བདེན་འཁོད་འདུག།
- ག) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དགོངས་དོན་ ༡༧༥ པ་བཅས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྒྱལ་མཐུན་ཡིན་མས།
- ང) ༡) སྤྱོད་ལེན་གྱི་ས་ཆ་དེ་ལུ་ དབྱ་བཀོའི་ས་འཇལ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོཔ་མིན་འདུག།
 ༢) སྤྱོད་ལེན་གྱི་ས་ཆ་དེ་ དབྱ་བཀོའའབད་དགོཔ་འདུག་པ་ལས་ ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་ བཅའ་ཡིག་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ནང་གསེས་བཀོ་
 བཤའི་ ས་འཇལ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ས་འཇལ་སྤྲོལ་ཞུ་དང་ ས་ཆ་འཛིན་ས་ཁྲ་བཅས་ མཉམ་སྦྲུག་ས་ཕུལ་ཡོད།

གོང་འཁོད་གནད་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ ས་ཁྲུམ་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་ རྫོང་ཕུལ་ཕྱ་ཡིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན།

རྫོང་ཁག་ས་ཁྲུམ་འགོ་དཔོན།

མིང་དང་ཉུགས།

མིང་དང་ཉུགས།

གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དགོངས་དོན་ ༡༤༡(ཀ) པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་ཁྲུམ་སྤྱོད་མིང་འདི་ ཆ་འཛོག་
 འབད་ཚུ་ལས་ ད་ལས་ཕར་ ཡིག་ཆ་འདི་ གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ ཁྲུམ་མཐུན་ཆ་གནས་ཅན་གྱི་ཡིག་ཆ་ཡིན།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་འདི་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་དང་སྦྲུགས་ཏེ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཕུལ་ཕྱ་ཡིན།

སྤྱི་ཚེས་.....

རྫོང་བདག་

ཐུགས་རྒྱུ་དང་ཉུགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག།
 (གཞུང་གི་གཙུག་ཕྱེ་ཚུ་གི་བར་ནང་།)

༼འབད་ཚན་ ༩ པ༽

ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གིས་ ས་ཆ་འེབ་དག་དབང་གི་ མིང་ཐོ་སྤྱོ་སོང་།

- ཀ) གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་མི་ དང་ ས་ཆ་ལེན་མི་གི་
 ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་ཚིག་ སྤྱོད་ལེན་དོན་གསུམ་ཨང་ སྤྱི་ཚེས་ཅན་
 མ་འདི་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་ཕྱེ་ལས་སྤྱོད་མི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ བརྟག་དཔྱད་གྱི་དོན་ལུ་
 སྤྱི་ཚེས་.....ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད།
- ཁ) ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ འབྲུག་གི་ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༧ ཅན་མ་དང་ ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱིག་གཞི་ ཕྱག་བཞག་ས་ཁྲུམ་ ས་ཆ་འེབ་
 ཚུ་ཆོད་ས་ཁྲུམ་བཅས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བརྟག་དཔྱད་འབད་ཡོད།
- ག) ས་ཆ་འེབ་དག་དབང་སྤྱོ་སོང་དེ་གི་དོན་ལས་ ས་ཆ་འེབ་ཚུ་ས་ཁྲུམ་མཐུན་བཀོད་ནི་དང་སྤྱིག་གཞི་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ ག་སྤྱིག་ག་ར་
 འབད་ཚུ་ཡོད།

གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ ཕྱག་བཞག་ཁྲུམ་ནང་ སྤྱོད་ལེན་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་པའི་གནང་བ་ལྷུ་ཨིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན།

ས་ཆ་འེབ་དོན་ཕྱེ་ཚན་འགོ་འཛིན།

ས་ཁྲུམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན།

སྤྱི་ཚེས་

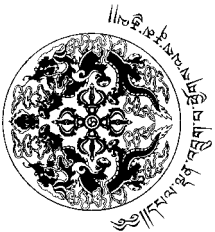
གནང་གྲོལ་གྲུབ་/གནང་བ་མི་ཐོབ།

ས་ཁྲུམ་ཐོ་བཀོད་སྤྱི་བྱུ་བ།

སྤྱི་ཚེས་

ས་འེབ་ལས་ཁུངས།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་རྒྱུད་ལེན་གྱི་ས་འཇལ་སྒྲན་ཁྱུ་འབྲི་ཤོག།

མི་ཆེས་
 མི་ཆེས་
 མི་ཆེས་

རྫོང་ཁག་..... སྤང་ཁག་..... བཀའ་སྤྱོད་..... ལྷན་ཁང་.....

རྒྱུད་ལེན་གྱི་ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་། ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་། ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་། ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།					ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།			
གཞུང་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།	ཞིང་ཁག་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།	ཞིང་ཁག་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།	ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་། ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་། ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་ལྷན་ཚགས་ཡིག་ཚང་།

སྤང་ཁག་ / སྤང་ཁག་

ཆེས་ཆེན་པོ་

ཆེས་ཆེན་པོ་

ས་ཆའི་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་འབྲི་ཤོག།

འབྲི་ཤོག་འདི་ནང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་གཅིག་གི་འོག་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ རོ་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་/སྤྱི་རུབ་ བདག་དབང་གི་མིང་ཁྲར་ ས་ཆའི་རྒྱ་དངོས་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཨིན།

ཡང་	སའི་ཚེ་བདག་	ཚོང་ཁག་/ ཁྲོམ་སྡེ་	ཆེད་འོག་	གཡུས་	དམིགས་བསལ་ གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་	ཁྲམ་ཡང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་རྒྱ་ ཨ་ཀར་ནང་	བཅོ་

ཁས་ལུངས།

ང་གིས་ གོང་འཁོད་ ས་ཆའི་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གསལ་སྟོན་དེ་ རེས་བདེན་ཨིན་ཟེར་ལུ་ནི། ང་/ང་བཅས་ཀྱི་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ ས་ཆ་དེ་རང་ཨིན། གལ་སྲིད་ གོང་ལུ་དེ་ལས་འགལ་བའི་རིམ་པ་རེ་འཕྱོན་པ་ཅིན་ ཁྱིམ་ས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱ་ ལྷག་ཕྱིད་ལུ་ཆོག།

བཟའ་ཚང་ནང་མི་གཙོ་ཅན་གྱི་རྟགས་

མིང་

གཏན་འཇགས་ཁ་བྱང་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ འགན་དབང་སྤྱོད་དོན་གྱི་འབྲི་ཤོག།

རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་ ཕྱི་རང་ རྟོག་འོག་ གཡུས་
 རོམིང་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་ ཅན་མ་ ངག་ས་ རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་
 རྟོག་འོག་ གཡུས་ ངམིང་
 རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་ ཅན་མ་དེ་ དེའི་རོ་ཆ་བ་སྤྱོད་བཅུགས་པ་ཡིན།
 དེའི་རོ་ཆ་བ་དེ་ལུ་ དེའི་གཤམ་འཁོད་ས་ཆ་/རྒྱུ་དངོས་སྤྱོད་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ ལས་དོན་ག་ར་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་དང་དབང་ཚད་
 སྤྱིལ་བུ་ སྤྱོད་པ་ཡིན།

བདག་དབང་གི་དབྱེ་བ་ (རང་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་) དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཨང་ ཁྲམ་
 ཨང་ རྟོག་འོག་ རྒྱུ་ཁག་ རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་

ས་ཁྲ་ཨང་	ཞིང་ཨང་	ས་མཚམས་རོམ་འཛིན་ ཨང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆའི་མིང་	ཁྲམ་ནང་ས་རྒྱ་ཁེ་ ཀར་	སྤྱོད་ལེན་འབད་ཞིའི་ས་རྒྱ་ ཁེ་ཀར་ཅིས་	དན་ཐོ།
				བསྐྱོམས་			

དེའི་རོ་ཆ་བ་གྱི་དབང་ཆ་ནང་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཚུ་ཡང་ཚུད་པ་ཡིན།
 ༡. དེའི་རོ་ཆ་བ་ལུ་ ཆ་གནས་ཅན་གྱི་གན་ཡིག་ཚུ་བཟོ་ནི།
 ༢. ཡིག་ཆ་ཚུ་ག་སྤྱིམ་འབད་དེ་ མིང་རྟགས་བཀོད་དེ་ འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་དབང་འཛིན་ལུ་ཕུལ་ནི།
 ༣. དེའི་གོང་འཁོད་ས་ཆ་དང་ རྒྱུ་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཆེད་ལུ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་གྱིས་ དགོས་མཁོ་བཀོད་མི་གནད་
 དོན་གང་རུང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི།
 གོང་འཁོད་མི་ངོམ་དེ་ དེའི་རོ་ཆ་བ་སྤྱོད་ གྲལ་གཏོགས་ཐོག་འབད་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ ཉམས་བཤད་གྱི་ཟིམ་པ་གང་རུང་འཐོན་པ་ཅིན་ དེའི་འགན་ཁུར་
 དེ་ རང་ལུ་སྤྱིལ་བུ་འབྲི་ནི་ཡིན།

ཁྲམས་རྟགས་གྲུ་ འགན་དབང་སྤྱོད་མིའི་རྟགས། **ཁྲམས་རྟགས་གྲུ་ རོ་ཆ་བ་གྱི་རྟགས།**

དཔང་པོའི་རྟགས།
 དཔང་པོའི་མིང་
 རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་
 ཁ་བུང་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 ས་གནས་གཞུང་།
 རྒྱུ་ལྷན་ བདག་སྲོལ་ཡིག་ཚང་།

LT(R)1/A

སྲོད་ལེན་རྒྱུ་ལྷན་ཡིག་ཚང་།

ས་ཆ་སྲོད་ལེན་ བདག་དབང་སྲོལ་ཡིག་གན་རྒྱ།

༡ ད་ལན་ གཤམ་གསལ་ཅུ་པན་གཉིས་ ས་ཆ་སྲོད་ལེན་གྱི་ལྷ་ཡིག་དང་ཡིག་ཆ་བཅས་ རྒྱུ་ལྷན་
 བདག་སྲོལ་ཡིག་ཚང་ནང་ སྲི་ཆེས་..... ལུ་ཕུལ་འཁྱོར་བཞིན་ ཡིག་ཆ་དེ་ སྲོད་ལེན་རྒྱུ་ལྷན་ཡིག་ཚང་
 སྲི་ཆེས་ ལུ་ཐོ་དེ་བ་ནང་ཐོ་བོ་དོད་གྲུབ། ས་ཆ་སྲོད་ལེན་གྱི་དབྱེ་བ་།

༡༽ ས་ཆ་སྲོད་མི་འཛིན་གསལ་ལ།

མིང་གསལ་..... རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཡིག་ཚང་.....ཐོ་མོ།
 སྲི་ཆེས་ལོ་..... གྲུང་ཡང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་..... ཁྲམ་ཡང་..... གཡུ་ས་.....
 རྒྱུ་ལྷན་..... གྲུང་ཡང་..... རྒྱུ་ལྷན་..... རྒྱུ་ལྷན་.....
 ད་ལྟོ་ལྟོ་སྲོད་གནས་ཁ་བྱང་..... བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་..... འགྲུལ་འཕྲིན་ཡང་.....

༡༽ ས་ཆ་ལེན་མི་འཛིན་གསལ་ལ།

མིང་གསལ་..... རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཡིག་ཚང་.....ཐོ་མོ།
 སྲི་ཆེས་ལོ་..... གྲུང་ཡང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་..... ཁྲམ་ཡང་..... གཡུ་ས་.....
 རྒྱུ་ལྷན་..... གྲུང་ཡང་..... རྒྱུ་ལྷན་..... རྒྱུ་ལྷན་..... ད་ལྟོ་ལྟོ་སྲོད་གནས་ཁ་བྱང་.....
 བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་..... འགྲུལ་འཕྲིན་ཡང་.....

༡-༡༽
 ༡-༢༽

༡༽ ས་ཆ་སྲོད་ལེན་གཉིས་ཀྱི་དཔང་པོ།

མིང་གསལ་..... རྒྱུ་ལྷན་གྱི་ཡིག་ཚང་..... ཐོ་མོ།
 སྲི་ཆེས་ལོ་ གཡུ་ས་..... རྒྱུ་ལྷན་..... རྒྱུ་ལྷན་.....
 ད་ལྟོ་ལྟོ་སྲོད་གནས་ཁ་བྱང་..... བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་..... འགྲུལ་འཕྲིན་ཡང་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ས་གནས་གཞུང་།

ལྷན་ཅེ་ཚྲོང་ཁག་ སྐད་ཟུར་ཆེད་འོག་ བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་།

LT(R)1/A

༤༽ གོང་གསལ་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ།

སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༤༠ དང་བཅའ་ཡིག་དོན་ཚན་ ༧༠ ལྟར་ བཅའ་ཆ་ཕན་གཉིས་ཀྱིས་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་ཡིག་དང་ དགོས་མཁོའི་ཡིག་ཆ་ཚུ་ ཆང་འགྲིགས་ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་ཡོད།

༥༽ དཔྱེ་ཞིབ་

ཙུ་ཕན་ལས་ གོང་གསལ་ས་ཁྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱུ་ཆ་ཕུལ་མི་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཚན་མའི་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་སྒྲིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་དང་ཚུལ་ མཐུན་ཡོད་མེད་དཔྱེ་ཞིབ་དང་བཟླ་ཞིབ་འབད་ཡོད་ ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་འགལ་བ་མི་འདུག།

༦༽ ཞིབ་བཟུང་།

༡.༡ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཁྱུ་བ་འདི་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༠༧ ཚན་མའི་དགོངས་དོན་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གོང་གསལ་དོན་ཚན་ ༧ ལྟར་གནད་དོན་ཚུ་ ཞིབ་ དཔྱད་མཐུན་ཕྱིན་འབད་མི་འདི་ལུ་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་ཅེས་གཏན་ཁུན་ཕུན་པའི་མངོན་གསལ་བྱུང་ཡོད།

༡.༢ གནད་དོན་དེ་ལུ་ ཙུ་ཕན་ལས་ཕུལ་འབྱོར་དང་ ཆེད་འོག་ལས་དཔྱེ་ཞིབ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྲུང་ས་ཡིག་ཆ་དེ་ཚུ་ འདྲ་གཅིག་ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ ཡིག་ཚང་ལུ་བཞག་སྟེ་ རོམ་ཚྲོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ་ཡོད།

༧༽ གྲོས་ཚེད།

གོང་གསལ་དོན་ཚན་ཨང་ ༥ པར་སྤྱོད་ལེན་འབད་བ་བཞིན་ སྤྱོད་མིའི་མིང་ཁྲུལ་ལས་བཏོན་ཏེ་ ལེན་མི་ངོ་མིང་གི་ཐོག་ ཁྲུལ་བཀོད་ཆོག་པར་ ཁོང་རང་ཙུ་ ཕན་དང་ གོང་གསལ་དཔེ་ཅོད་འཛུམས་ཐོག་བཅོས་གྲུབ་ གལ་སྲིད་ གན་རྒྱ་དེ་ལུ་གནས་མིན་གྱིས་ ཙུ་ཕན་གཉིས་དང་མི་རྒྱུད་ཅིམ་པ་ག་གི་རྟོང་ལས་ ཉེགས་ བཤད་ཀྱི་ཅིམ་པ་འཐོན་བ་ཅིན་ ཉེས་ཁྲིམས་ འབྲུག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྱག་ལུ་ཆོག་པར་བཅོས་གྲུབ་པའི་གྲོས་ཚེད་གན་རྒྱ། རང་ལུགས་ གནས་ལོ་ཟླ་ ཆོས་ དང་ སྤྱི་ཆོས་.....ལུ།

གཤོག་

ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ས་གནས་གཞུང་།
ལྷན་ཅེ་ཚོང་ལག་ བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་།

LT(R)1/B

ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་བདེན་སྐྱོང་ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་

ལྷ།

ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ བདག་དབང་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་བདེན་སྐྱོང་།

༡ ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལས་ གཤམ་གསལ་ཅུ་པན་གཉིས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འབད་བའི་གན་
ཏུ་རྟགས་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་ ཅན་མ་བཅས་ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་དབྱེ་བ་.....
ཚོང་ལག་ ས་ཁམས་སྡེ་ཚན་ནང་ སྤྱི་ཚེས་ ལུ་ལྷོད་མི་འདི་ སྤྱི་ཚེས་.....ལུ་ མ་དེ་བ་ཡང་ནང་
ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད།

༡༽ ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དང་ ལེན་མི།

ས་ཆ་སྤྱོད་མི་དེ་མིང་	དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་
ལེན་མི་དེ་མིང་	དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་
ལེན་མི་དེ་མིང་	དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་
ལེན་མི་དེ་མིང་	དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་

༢༽ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་ཡིག་ཆ།

ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལས་ ཟུར་སྒྲགས་ གོང་མིང་གཉིས་ཀྱི་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་ ས་ཁམས་སྤྱི་མིའི་སྐོར་ གོ་ས་ཆད་གན་ཏུ་དང་
དེ་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཚང་འགྲིགས་བཅས་ལྷོད་མི་དེ་ལྷ།

༣༽ བཟླ་ཞིབ་

༣.༡ ཚོང་ལག་ ས་ཁམས་དང་ སའི་ཆ་ཚད་ས་ཁུ་ནང་ དེ་མིང་དང་ དེ་མིང་
.....མིང་ཐོག་ལུ་ཚོང་ལག་ཟུང་ལག་ ཆེད་འོག་ ཁམས་
ཡང་() () ནང་ དེས་བདེན་འཁོད་དེ་འདུག།

༣.༢ ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་འཐབ་པ་དེ་ལུ་ ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལས་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བཅའ་ཡིག་སྒྲིག་གཞིའི་
དགོངས་ དོན་ཚུ་ལ་མཐུན་དབྱེད་ཕུད་འབད་དེ་ བྱ་སྒྲིཊ་ལག་ལེན་འཐབ་པ་ཡོད་མེད་ ཡང་བསྐྱར་བརྟག་ཞིབ་དང་བཟླ་
ཞིབ་འབད་ཡོད་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་ལས་འགལ་བ་མི་འདུག།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ས་གནས་གཞུང་།
ལྷན་ཅེ་ཚྲིང་ལག་ བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་།

LT(R)1/B

༣.༣ ཚྲིང་ལག་ལས་ དམིགས་བསལ་ ཏུས་ཡུན་དབྱེ་ཞིབ་ནང་ སྤྱོད་ལེན་ས་ཆ་དེ་ གཞན་ལུ་སྤྱོད་ལེན་གྱི་བྱ་རིམ་འཐབས་པ་དང་ གཏའ་
མ་བཅུགས་པ་ ཉམས་བཤད་བཞེད་མི་ཚུ་ག་ཡང་མ་ཐོན།

༤༽ བསྐྱོལ་ག་ལེན།

སྤྱོད་ལེན་ས་ཆ་དེ་ ཟུར་སྐྱགས་ཆེད་འོག་ཡིག་ཚང་ལས་གྲོས་ཚད་གན་རྒྱ་ནང་གསལ་ལྟར་དང་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་གི་བྱུང་བསྐྱགས་དང་
འབྲིལ་ ས་ཁུམ་དང་ ས་ཁྲ་ ས་སྒོ་བཅས་མཐུན་བསྐྱིག་ལུ་ ས་གནས་ཁར་མཐིལ་ཕྱིན་བརྟག་ཞིབ་དང་ དེ་ཁར་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་
དགོངས་དོན་ ༡༤༩ པ་དང་ བཅའ་ཡིག་སྒྲིག་གཞི་དང་འབྲིལ་ཏེ་ རང་གསེས་དབྱ་བཞོས་ཐོག་ མཚམས་བཀལ་ ས་འཇལ་ལག་ལེན་
འཐབ་སྟེ་ ས་འཇལ་སྒྲན་ཞུ་དང་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་བཅས་ ཟུར་སྐྱགས་ཕུལ་ཡོད་ གོང་འཁོད་གནད་ དོན་ཚུ་དང་བསྟུན་ ས་
ཁུམ་སྒོ་ཚོག་པའི་དོ་སྤྱོད་ཕུལ་ཤ་ཡིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན་གྱི་མིང་དང་རྟགས།

ཚྲིང་ལག་/བྱང་ལག་ས་ཁུམ་འགོ་དཔོན་གྱི་མིང་དང་རྟགས།

སྤྱི་ཚེས་

སྤྱི་ཚེས་

གོང་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ལེན་དེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ དགོངས་དོན་ ༡༤༡(༡) པ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ཡིག་ཚང་ལས་སྤྱོད་མི་གྲོས་
ཚད་གན་རྒྱ་དང་ དེ་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཚུ་ ད་ལས་པར་ ཁྲིམས་མཐུན་ཆ་གནས་ཅན་ཡིན་པ་ལས་ ས་ཁུམ་སྤྱོ་སོར་གྱི་ཆ་འཛིག་གྲུབ་ཡོད་ བདེན་སྦྱོར་
འདི་དང་ གོང་གསལ་དོན་ཚན་ ༤ རང་གི་ཡིག་ཆ་ འབྲི་ཤོག་ཨང་ ༥ པ་བཅས་ནང་གསལ་བཞིན་ ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ རོས་
ལེན་དང་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ཕུལ་ཤ་ཡིན།

སྤྱི་ཚེས་

ཚྲིང་བདག་/བྱང་པ་
ཐེབ་དང་རྟགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

LC FORM (2)

ཚུལ་ཞུ་བའི་ ཁྱིམ་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འབྲི་ཤོག། ༡ པ།

ཞེད་འོག་བདག་སྐྱོང་གི་ ཡིག་ཚང་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ།

སྤྱི་ཚེས་

ངོ་མིང་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་ གིས་ ཚུལ་ཞུ་ ཁྱིམ་
 ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཁྱུ་བ་ལྟོད་མི་ སྤྱོད་ལེན་དོན་ལྟགས་ཨང་ ནང་ སྤྱི་ཚེས་
ལུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ཡི་ ཚུལ་ཞུ་ ཁྱིམ་ས་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ ཁྱུ་བ་སྤུལ་མི་དེ་ རབ་བཅས་ཀྱིས་བཟླ་དཔྱད་འབད་དེ་ གནད་
 དོན་དུ་ རེས་བདེན་ཨིན་མ་ལས་ སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལས་..... རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ལུ་དོ་སྦྱོར་སྤུལ་མ་ཨིན།

ཞེད་འོག་སོ་ནམ་རྒྱ་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་གྱི་རྟགས་།

ཆ་པོའི་རྟགས་དང་ཐིུ་

(བཅག་སོ། རྫོང་ཁག་གི་འོག་ལུ་ཨིན་པ་ཅིན་ རྫོང་ཁག་ལས་བརྒྱུད་དེ་ རྫོང་ཁག་ལུ་སྤུལ་དགོ།)

རྩང་པ།

.....རྩང་ཁག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཁུ་ཞིང་ཅིག་ བྱིས་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་གྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འབྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ ༩ པ༽

ཚུངས་པ་བདག་སྐྱོང་གི་ ཡིག་ཚང་ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལུ།

སྤྱི་ཚེས་

ངོ་མིང་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་ གིས་ ཁུ་ཞིང་ བྱིས་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་གྱི་ཁྱེར་བཏོད་མི་ གླ་པོ་དང་སོ་ནམ་རྒྱ་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་ལས་ ཅུ་པོའི་ཁྱེར་ཤོག་དང་སྤྱོད་ཁྱེར་ལེན་དོན་ལས་ཨང་ སྤྱི་ཚེས་ ཅན་མ་ལྟོད་པ་ སྤྱི་ཚེས་
.....

ལུ་ཐོ་བཀོད་འབད་ཡི་ དེ་ལུ་བདེན་དཔྱད་འབད་མ་དེ་ ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལས་འགལ་བ་མི་འདུག་ བསྐྱར་བཅོས་གྱི་ཁྱེར་དེ་ གནང་བ་གནང་ནིའི་དོན་ལས་ རོ་སྤྱོད་ལཱ་ལཱ་ཨིན།

ཚུངས་པ་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་གྱི་མིང་རྟགས་།

ཚུངས་པ་སྐུ་ལྷན་འགོ་དཔོན་གྱི་རྟགས་།

གནང་བ་གྲོལ་ གནང་བ་མི་འཕྲོལ། ཁྲུ་ལེན་སྤྱོད་ལཱ་ལཱ་ཨིན་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ཕུལ།

ཚུངས་པ་བདག་སྐྱོང་།

..... ཚུངས་པ་བདག་སྐྱོང་།

རྟགས་དང་མཐུན་པུ་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཚུན་ཅིག་ བྱི་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འབྲི་ཤོག།

ཚུན་ཅིག་བསྐྱར་བཅོས་ ས་གནུགས་གཅིག་ལས་ རང་གསེས་བཤོ་བཤའ་ཐོན་པ་ཅིན་རྒྱུ་ཅིག་གི་དོན་ལུ།

ས་ཁྲ་ཨང་	ཞིང་ཨང་	ཚུན་ཅིག་མིང་	ས་མཚམས་རྩིས་ འཛིན་ཨང་	ལྷན་ནང་ས་རྒྱ་ ཨེ་ཀར་རྩིས་	བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ས་ཆ་		དྲན་གསོ་
					ཞིང་ཨང་	ཨེ་ཀར་རྩིས་	

དྲན་གསོ་: ས་ཆ་འཛིན་ཚད་ཀྱི་ས་ཁྲ་སྒྲུགས་དགོ།

ས་འཇལ་པ་ མིང་དང་རྒྱགས་

རྫོང་ཁག་ ས་ཁྲ་འགོ་དཔོན།

ཕྱི་ཚེས་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཚུ་ཞིང་ཅིག་ བྱི་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་འཕྲི་ཤོག། གྲུ་འབད་ཚན་ ༤ པེ།

སྤྱི་ཚེས་

ཀ) རོ་མིང་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་ གིས་ ཚུ་

ཞིང་ བྱི་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཞུ་བ་ སྤྱོད་ལེན་རྒྱུ་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་

ཅན་མ་ རྩོད་ཁག་/རྩུང་ཁག་ལས་ལྷོད་མི་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤྱི་ཚེས་ ལུ་ ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད།

ཁ) ཚུ་ཞིང་ བྱི་ས་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་དེ་ འབྲུག་གི་ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༠༠ཡ ཅན་མ་དང་ ས་ཡི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱིག་གཞི་ཕྱག་ བཞག་ ས་ཁྲམ་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ས་ཁྲ་བཅས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བརྟག་དཔྱད་འབད་ཡོད།

ག) ཁྲམ་ནང་དབྱེ་བ་བསྐྱར་དགོད་དོན་ལས་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ས་ཁྲ་དུས་མཐུན་བཀོད་ནི་དང་སྤྱིག་གཞི་ཏེ་ དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ ག་སྤྱིག་ག་ར་ འབད་ཚར་ཡོད།

གོང་འཁོད་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅོས་དེ་ ཕྱག་བཞག་ཁྲམ་ནང་ སྤྱོ་སོར་ལག་ལེན་འཐབ་ཚོག་པའི་གནང་བ་ཞུ་ཨིན།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན།

ས་ཆའི་བཅུ་དོན་ལས་ཚན་འགོ་འཛིན།

ས་ཁྲམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན།

སྤྱི་ཚེས་

གནང་གོ་ལ་གྲུབ་/གནང་བ་མི་ཐོབ།

ས་ཁྲམ་ཐོ་བཀོད་སྤྱི་ཁྱབ།

སྤྱི་ཚེས་

སའི་ལས་ཁུངས།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་འབྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ ༡ པ༽

ཁྱིམ་

གསོ་

..... རྟོན་འོག་
 རྩོད་ལག་

གནད་དོན་: ལམ་ནང་སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་དོན་ལུ་བ།

ང་/ང་བཅས་ཀྱིས་ གཤམ་འཁོད་ས་ཆ་ ལམ་ནང་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཞུ་བ་ཕུལ་ཤ་ཡིན།

ལམ་འཆང་མི་འཁྲུག་གསལ།

ལམ་འཆང་མི་འཁྲུག་ རྩོད་ལག་ཁྱེད་ལྟར་ དམིགས་བསལ་གྱི་
 ཁྱིམ་གྲངས་ ལམ་ལྟར་ གཤམ་
 རྟོན་འོག་ རྩོད་ལག་ རྩོད་ལག་

བསྐྱར་བཅས་འབད་ནི་ཡིན་པའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ས་ཆའི་ཁ་གསལ།						བསྐྱར་བཅས་འབད་ནི་ཡིན་པའི་ས་ཆའི་ ཁ་གསལ།	
ས་ཆའི་མིང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་བྲུ་ཡང་	ཞིང་ཡང་	ས་མཚམས་རོས་འཛིན་ ཡང་	ས་རྒྱ་ཁེ་ དྲིས་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་རྒྱ་ཁེ་ དྲིས་
	སྐམ་ཞིང་				༡.༥༠	ཚལ་ཞིང་	༠.༥༠

ཞུ་བ་འབད་མི་འཁྲུག་ས།
 (ཁྱིམ་སྐྱུག་སྐྱུར་དགོ་)

LC FORM (3)

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་འཕྲིམ་གྲྭ།
 རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ།

ཁྱེད་ཀྱི་འབད་ཚན་ ༡ པེ།

སྤྱི་ཚེས་

རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ།

ངོ་མིང་ རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། གི་ ས་ཆའི་དབྱེ་
 བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། རྒྱུ་ཚུལ་ ལུ་ཐོ་བཞག་
 གྲྭ་བཞག་ གནད་དོན་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་དང་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་ རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་པའི་ངོ་མིང་འཛིན་བྱུང་ཡོད།
 རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ།

རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། རྒྱུ་ཚུལ་

(རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ། རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འཕྲིམ་གྲྭ་ལྟར་བཞག་པའོ།)

རྒྱུ་ཚུལ་
 རྒྱུ་ཚུལ་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་འབྲི་ཤོག།
 རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས་།

ཁྲི་འབད་ཚན་ ༩ པ།

སྤྱི་ཚེས་

རྫོང་ཁག་/རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་གི་བདེན་སྦྱར།

ངམ་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་..... ཅན་མའི་ ས་ཆའི་
 དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་དེ་ གཤེ་ལས་སྤྱན་ནུ་ སྤྱོད་ལེན་རྒྱལ་ས་ཡང་སྤྱི་ཚེས་ .
ཅན་མ་ལྟོད་མི་ སྤྱི་ཚེས་ལུ་ཐོ་བཀོད་ཐོག་ གནད་དོན་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབདམ་ད་ བསྐྱར་བཅས་དེ་
 ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་གི་དགོངས་དོན་ རྒྱལ་མཐུན་འདུག་པ་ལས་ ལུ་ར་སྤྱུགས་འབྲི་ཤོག་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ བསྐྱར་བཅས་
 འབད་ཚོག་པའི་གནང་བ་གནང་བྱུང་ཞུ།

རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་

རྫོང་ཁག་ས་ཁུལ་འགོ་དཔོན་

གོང་གི་བསྐྱར་བཅས་ ཁྲིམས་མཐུན་འདུག་པ་ལས་ རྒྱལ་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ ས་ཁུལ་སྤྱོ་བསྐྱར་མཛད་གནང་ཞུ།

རྫོང་བདག་

.....རྫོང་ཁག་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 སའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་འབྲི་ཤོག།

༼འབད་ཚན་ ༤ པ༽

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལས་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་དོན་ལུ་གནང་བ།

སྤྱི་ཚེས་

ངོམ་ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....གི་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་
 བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་ཁྱེ་བ་ སྤྱོད་ལེན་རྒྱགས་ཨང་སྤྱི་ཚེས་ཅན་མ་.....ཚུང་
 ཁག་བྱང་ཁག་ལས་ལྷོད་མི་དེ་ སྤྱི་ཚེས་ལུ་ཐོ་བཀོད་ཡོད་ བསྐྱར་བཅས་དེ་ ས་ཡི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བཅའ་ཡིག་གི་
 དགོངས་དོན་ ཚུལ་མཐུན་ཡོད་པ་ལས་ ཁྲམ་ནང་སྤོ་བསྐྱར་འབད་ཚོག་པའི་གནང་བ་གནང་བྱུ་བ་ལུ།

ལག་ལེན་འགོ་དཔོན་

ས་ཁྲའི་བད་དོན་སྡེ་ཚན་འགོ་འཛིན་

ས་ཁྲམ་ཐོ་བཀོད་གཙོ་འཛིན་

ཁྲམ་ནང་ ས་ཆའི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ཚོག་པའི་ གནང་བ་ཐོལ་/ གནང་བ་མི་འཐོབ་

ས་ཁྲམ་ཐོ་བཀོད་སྤྱི་ཁྱབ།

ས་འི་ལས་ཁུངས།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

༡ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་ ༩༠༠༧ ཚན་མའི་ རྟོག་ཚན་ ༤༥ ལས་ ༥༠ ཚུན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ ལྷན་ནང་ ས་རྒྱ་དང་ ས་ཆའི་མིང་ ཞིང་ཁང་ ལེབ་གྲངས་བཅས་ རྟོར་འཛུལ་ལེགས་བཅས་འབད་ནི་
སྟབས་ལྷོ།

ཡིག་ཁང་..... སྤྱི་ཚེས་

རྫོང་ཁག་..... རྒྱུ་ཁག་..... བོད་འོག་

གཡུམ་..... ལྷན་ཁང་..... སའི་རྫོང་དག/ལས་ལྷའི་མིང་

རྩ་སྤྱོད་ལག་ཁྲིམ་ཁང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིམ་གྲུང་ཁང་.....

ཁང་	ས་ཁྲུལ་ནང་གསལ་ལྟ་						རྟོན་བཅོས་འབད་དགོལ་					དྲན་མོ།
	ས་གནས་	ཞིང་ཁང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆ་མིང་	ལེབ་གྲངས་	ས་རྒྱ་ཁུལ་ འི་མིང་	ཞིང་ཁང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆ་མིང་	ལེབ་གྲངས་	ས་རྒྱ་ཁུལ་ འི་མིང་	

༡༽ ས་ལྷན་རྟོར་བ་ཁྱུགས་ཡོད་མི་ བོད་ཁྱུག་བཞིན་རྟོར་བཅས་མཛད་གནང་ཁུ་བ་ སའི་རྫོང་དག་

ཁ༽ གཤམ་འཁོད་འཁྲུག་ཚུ་གིས་ ས་གནས་ཁང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་མང་ད་ ས་ལྷན་རྟོར་འཁྲུལ་ཁྱུགས་པ་དེས་བདེན་ཡིན་འདུག་བཞིན་ བོད་གསལ་དབྱེ་ཞིབ་ལྟར་རྟོར་བཅས་མཛད་གནང་བདེན་
སྟབས་ལྷོ།

མིང་རྟགས་

འབྲེལ་ཡོད་ས་མཚན་གྱི་ཚེ་བདག་ ༡)

༢)

༣)

༤)

གཞུང་གི་འཕྲིན་ཁྲིའི་ཚགས་པ།

གྲོ་ཤོ།

ས་འཇལ་པ་

ས་ཁྲུལ་འགོ་དཔོན་

རྫོང་བདག/རྩེ་བཀ།

ཡིག་ཡང་.....

སྐད་གསལ།

སྤྱི་ཚེས་
CF- 2

རྫོང་བདག་..... རྩེ་བཀ་..... བོད་ལོ་ག་.....

གཞུང་གི་..... རྩུ་ཡང་..... སའི་ཚེ་བདག/ལས་སྡོམ་མིང་.....

རྫོང་གི་ལག་ཁྲིའི་ཡང་..... དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིའི་གུང་ཡང་.....

ཡང་	ས་ཁྲུལ་རྩེ་བཀ་སའལ་								རྫོང་བཅས་འབད་དགོས།				དཔྱད་གྲོ་
	ས་གནས་	ཞིང་ཡང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆ་མིང་	ལེབ་གྲངས་	ས་རྒྱ་ཁྱེ་ གྲིས་	ཞིང་ཡང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆ་མིང་	ལེབ་གྲངས་	ས་རྒྱ་ཁྱེ་ གྲིས་		

མོང་འཁོད་ཀ་ན་དོན་སྐྱེ་མ་

ཡོང་ལག་ལས་ཕྱིན་མི་སྟན་བླ་ཨང་

ཅན་དང་ དེ་འབྲེལ་གྱི་

ཡིག་རྟགས་པཅས་ཤོག་གངས་() ལྟ་རྟགས་རྩུ་འབུལ་ཞུས་པོད། དཔལ་ཞུམ་རང་ལོ་པཅས་འབད་ཆུག་པའི་གནང་པ་གནང་བུལ་ཞུ།

ལམ་ལེན་པ།

འཕྲོ་འཕྲེན་པ།

འགོ་དཔོན་གཙུ་འཛིན་

མོང་མཐིམ་རྫོང་པཅས་འབད་ཆུ་པའི་གནང་བ་གྲོལ / གནང་བ་མི་འཕྲོབ་

ལས་ཚོན་ བ།

ས་ཁྲུམ་ཕྱོད་བཀོད་སྒྲིལ་ཚོགས།

དབང་འཛིན་འགོ་དཔོན།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག།

ཐུག་པ་ཀོད་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ན་གས་ཆེལ་ས་ཆ་དང་བཟེ་སོར་འབད་ནིའི་གྱི་འབྲི་མོག།

(ལྷ་བ་འབད་མི་གིས་བཀའ་དགོང་པ་)

ཁྱེ་འཛིན།

ས་ཆ་བརྗེ་སྤོང་མི་ཚོགས་ཆུང་།

ཏུང་ལག་

སྒྲིལ་ལག་

ལྷ་དོན་ བླ་འཁོར་གྱིས་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ན་གས་ཚལ་ས་ཆ་དང་བཟེ་སོར་སྒྲིམ།

༡ ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ།

རང་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་དོན་ལ།	ལས་ཚོགས་/གཙུག་སྡེ་/མི་སྡེ་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་ལས།
ག མིང་	ག ལས་ཚོགས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྡེ་/མི་སྡེ་མིང་
ཁ རོ་སྤྱོད་ལག་བྱེད་ཨང་	
ག བྱང་ཨང་	
ང གཅིག་ལུ་སྤྱོད་མི་བཟའ་ཚང་བསྟོམས་	ཁ འབྲེམ་ཨང་
ཅ བྲམ་ཨང་	ག ལ་བྱང་
ཆ སྤྱི་ལོ་ག སྤྱི་ལོ་ག	
༤ རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག	ང འབྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་
༩ འབྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་	ཅ བར་འཕྲིན་ཨང་

༢ ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ས་ཆའི་དབྱེ་བ	ཁྲམ་ཨང་	ཨི་ཀར	ས་ཆ་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྤྱངས
རྒྱ་ཁིང་			
སྐམ་ཁིང་			
དངུལ་ཐོག་ལྷུ་མ་རའི་ས་ཆ	ཨི་ཡུལ ཚལ་ལུ ཨི་ལུན་ཅི་ གཞན་དངུལ་ཐོག་ས་ཆ།		
བྱིམ་ས			
བཟོ་གྲུ་འི་ས་ཆ			
ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ས་ཆ			
སྤྱོད་ཆས་གྱི་ས་ཆ			
གཙུག་སྤེའི་ས་ཆ			
ས་ཆའི་རིགས་གཞན			
ཡོངས་བསྟོམས།			

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
སྲ་ནས་ལྷན་ཁག།
ཁྲའཁོད་ཁྲོང་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་བརྗེ་སྲོང་འབད་ནིའི་གྱི་འབྲི་ཤོག།
(ལྷ་བ་འབད་མི་གིས་བཀའ་དགོངས་)

༡ བརྗེ་སྲོང་གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ཁྲའཁོད་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

- ༡.༡ ས་ཆའི་མིང་/ཞིང་ས
- ༡.༢ ཞིང་ཡང་
- ༡.༣ ཁྲའཁོད་ས་རྒྱ་(ཨེ་ཀར་)
- ༡.༤ ད་ལྟོའི་ས་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད
- ༡.༥ ཁྲའཁོད་ས་ཆའི་དབྱེ་བ
- ༡.༦ ས་གནས
- ༡.༧ ས་ཆ་ལུང་པའི་གནས་གོང
- ༤ ས་ཆ་བརྗེ་སྲོང་ལྷ་བའི་གནད་དོན་ (རྟགས་བཀའ་ལྟེ་)

༤.༡	ས་ཆའདི་གནས་མེད་ས་མེད་གྱེན་གཟར་དགས་འབད་ཡོད་པ་ཡིན་ནེ་	
༤.༢	ས་ཆའདི་ས་རྩ་དང་རྩ་རྩ་དང་གཞན་གྱི་རིགས་ལུ་གཞན་ཉེན་ཡོད་ག་	
༤.༣	ས་ཆའདི་གཞུང་ལམ་ལས་ རྒྱུ་ཆོད་གཅིག་ལྷག་པ་རྒྱུ་ཆོད་འབད་འགྱུར་གོ་ག་	
༤.༤	གཞན་མི་གནས་ཆགས་ཡོད་སའི་ ས་ཆའི་སྤོ་ལོགས་ལ་ལས་ ས་ཆའདི་ལར་ རྒྱུ་ཆོད་གཅིག་ལྷག་པ་རྒྱུ་ཆོད་འབད་འགྱུར་གོ་ག་	
༤.༥	ས་ཆ་ནང་ཤིང་རིགས་ལེ་ཤ་ཡོད་ག་	
༤.༦	ས་ཆའི་མཐའ་འཁོར་ནགས་ཚལ་གྱི་བསྐྱར་ཉེ་ཡོད་ག་	
༤.༧	ས་ཆའདི་འཕྲོ་མཐུད་དེ་བཟའ་སྤྱོད་འབད་བ་ཅིན་ མེ་དང་རྩ་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དང་རི་དགས་ལུ་གཞན་པ་	
༤.༨	ས་ཆའདི་གཞན་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པའི་ རི་དགས་སེམས་ཅན་གྱིས་གཞན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནེ་	
༤.༩	ས་ཆའདི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱིས་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞུང་བྱགས་མཁོ་ཆེ་བའི་དོན་ལུ་བཞེས་དགོས་ཡིན་ནེ་	
༤.༡༠	ས་ཆའདི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཆ་དན་གྱི་ གཞན་པ་ཕོག་པ་ཡིན་ནེ་	

༥ བརྗེ་སྲོང་གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

༡ དགོས་དོན་ ལ་ ས་ཆའི་མིང་ /ས་གནས་ ག་ ས་ཆ་ལྷ་ནི་ཡིན་མི་ས་རྒྱ་ ང་ གཡུས་ཀྱི་མིང་ ཅ རྟེན་འོག་
 ༢ རྩུང་ལག་ ཁ རྩུང་ལག་ ལ རྩུང་ལག་

ལྷ་མིའི་རྟགས་དབྱིན་ཆེས་

༦ རྟེན་འོག་གི་བསམ་འཆར་

༡ ཉེང་བཀའ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་དོས་སྤྱོད་ལ། ལ ཉེང་བཀའ་དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་དོས་སྤྱོད་མེད།
 ག རྟེན་འོག་རྒྱབ་བསྐྱོན་དོས་སྤྱོད་རྒྱ་མཚན།

.....

གཤོ་ (རྟགས་དང་ཐིུ)དབྱིན་ཆེས་

ཁྲ་འཁོད་གྲོང་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་བརྗེ་སོང་འབད་ནི་འོ་འགོ་ཐོག་དབུ་ཞིབ་འཐིམ་གྲོ་
(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོས་)

ཨང་	ཁྱད་ཆོས་	བརྗེ་སོར་གྲོས་འཆར་གཞུང་དབང་ནས་ཚལ་ས་ཆའི་ས་གྲུ་ གྲུ་ཆ་ནང་།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་ (ནགས་ཚལ་གྱི་བྱ་བ་པ་ གྲུ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་ (ནགས་ཚལ་གྱི་བྱ་བ་པ་ གྲུ་ཆ་ ༡༠ མན་ཆད།)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་སྒོ་དྲགས་ (ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ)	

ལང་	བྱེད།	ཁྲུ་བཀོད་ཡོད་པའི་ས་ཆའི་ས་ ཁྱུ་ཁྱུ་ཆུ་ཆུ་	སྒྲིལ་འཆར་བཀོད་པའི་གཞུང་དབང་ནགས་ ཆལ་ས་ཆའི་ས་ཁྱུ་ཁྱུ་ཆུ་ཆུ་
༡.༡	བྱེད་གནས་མེད་ས་མེད་གཟར་ཏྲགས་ (ཁྱུ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)		
༡.༢	བྱེད་གཟར་ཏྲགས། (འཁྱིའི་ ༤༤ - ༤༠)		
༡.༣	བྱེད་གཟར་འཐབ་མེའུ། (འཁྱིའི་ ༤༥ ཡན་ཆད།)		
༡.༤	ས་ཐང་། (འཁྱིའི་ ༣༠ ཡན་ཆད།)		

3.2 ཁྲར་འཁོད་ས་ཆ་སྤྱོད་ས་གྲུབ་དབྱེ་ཞིབ། 3.3 གི་ལམ་སྤྱོད་ལག་ལེན་འཐབ་གནང་།

ཚད་གཤི།	ས་ཁོངས་གནས་མུད།	ས་ཆའི་ལགས་ཉེས།	གྲོས་གཙོད་རྒྱ་རྒྱུ།	བྲན་གསོ།
ཁྱེན་ མོ་ཚད་ཤིག་ཅི				
མོ་ཚད་ ཞེས་ཞེས་ཞེས་ཞེས།				
ལོ་ལྟར་ཆར་འབབ་ ཞེས་ཞེས།				
རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གོ་སྐབས།				
ས་ནང་ཚད་ སི་ཞེས།				
སའི་ཐོག་ཁར་དོ་ཚད་ རྒྱ་ཆ				
སའི་ཚོར་བ།				
རྒྱ་འབྲུག་སའི་རྟོ་གླ།				
སའི་ དེ་ཞེས་ཆ				

* གྲོལ་གཙོད་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ ཆོད་གཞི་རྒྱུ་ཤོས་ཆ་བཞག་སྟེ་གྲོལ་ཐག་གཙད་ནི། དེ་ཡང་ ཆོད་བཟུང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡིན།

སོ་ནམ་ལྟོ་ལག་།

ཐུག་འཁོད་པའི་གྲོང་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་དང་བརྗེ་སོང་གི་འགོ་ཐོག་དབུ་ཞིབ་འཕྲིམ་པ།
(ས་ཆ་ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོངས།)

3.2 གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འོས་ལྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ། འོག་གི་ཐིག་ཁྲ་ 3.3 རང་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་ནང་བརྟུག་ནང་།

ཚད་གཞི།	ས་ཁོངས་གནས་སུད།	ས་ཆའི་ལེགས་ཉེས།	ཁྲོས་གཙོང་རྒྱ་རྒྱུན།	བན་གསོ།
ཁྱེན་ཐོ་ཚད་དྲི་མྱི				
ཐོ་ཚད་ཞམ་ཞམ་ཞམ་ཞམ་ལ།				
ལོ་ལྷར་ཆར་འབབ་ཞམ་ཞམ།				
རྒྱ་རྒྱ་ཀྱི་གོ་སྐབས།				
ས་གཏིང་སི་ཞམ།				
ས་ཐོག་རྩོ་ཚད་རྒྱ་ཆ				
སའི་ཚོར་བ།				
རྒྱ་འགྲོ་སའི་རྟོ་ཀླ།				
སའི་བི་ཞཆ				

* གྲོས་གཙོད་རྒྱ་རྒྱུ་ཏེ་ ཚད་གཞི་སྒྲེ་ཤོས་ཆ་བཞག་སྟེ་གྲོས་ཐག་གཙོད་ནི། དེ་ཡང་ ཚད་ཐུང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡིན།

3.3 ས་ཆ་འོས་ལྟན་གྱི་དབྱེ་ཞིབ་ལམ་སྟོན།

སའི་ལེགས་ཉེས	གནམ་མེད་ས་མེད་ ལེགས་ཤོམ	ཏ་ལམ་ལེགས་ཤོམ	འབྲིང་ཙམ་ལེགས་ཤོམ	ས་ཆ་སྤྱོད་ཁྱི་རུང་བ
ཕྱིན་ཐོ་ཆད	< ༡༠	< ༡༠	≤ ༣༠ གཞུང་དབང་ནགས་ས་ཆའི་དོན་ལས ≤ ༣༥ ཁྲམ་བཀོད་ས་ཆའི་དོན་ལས	> ༣༠ གཞུང་དབང་ནགས་ས་ཆའི་དོན་ ལས > ༣༠ ཁྲམ་འཁོད་ས་ཆའི་དོན་ལས
ཐོ་ཆད་ ཞེམ་ཞེས་ཞེ་ཞེལ།	≤ ༢༠༠༠	༢༠༠༡-༢༠༠༤	༢༠༠༥-༢༠༠༠	> ༢༠༠༥ ཁྲམ་བཀོད་ས་ཆའི་དོན་ལུ་ གང་རུང་།
ལོ་ལྷན་ཆར་འབབ་ ཞེམ་ ཞེལ།	> ༡༢༠༠	༡༡༩༩-༡༠༠༠	༩༩༩-༡༠༠༠	< ༡༠༠ ཁྲམ་བཀོད་ས་ཆའི་དོན་ལུ་གང་ རུང་།
རྒྱ་རྒྱ་ལྷོ་སྐབས།	མེད	རྒྱ་ལྷོ་ལྷོ་	རྒྱ་ལྷོ་ ཏ་ལམ་ལྷོ་	གནམ་མེད་ས་མེད
ས་གཏིང་ མི་ཞེལ།	≥ ༡༠༠	≥ ༡༥	≥ ༥༠	< ༥༠ ≤ ༩༠
ས་ཐོག་དོ་ཆད་ རྒྱ་ཆ	≤ ༥	≤ ༡༠	≤ ༣༠	≥ ༣༠ ≥ ༥༠ ཁྲམ་བཀོད་ས་ཆའི་དོན་ལས།
སའི་རིགས་	ZiCl, SCL, CL,SL	L, SL, ZiL	LS, ZiC	S, C, Zi
རྒྱ་འཁྱོ་སའི་རྒྱ་ཀ།	WD	MWD	ID, PD	XWD, PWL
སའི་ སྤེ་ཞེམ་	༤.༤ - ༡.༥	༤.༤-༤.༥/༡.༤-༡.༥	གང་རུང་	< ༡.༥ / > ༤.༤

• *Note:*

NOTE: ZICl=Silty Clay, SCL=Sandy Clay Loam; CL=Caly; SL=Sandy Loam; L=Loam; ZiL=Silty Loam; LS=Loamy Sand; ZIC=Silty Clay; WD=Well Drained; MWD=Moderately Well Drained; ID=Imperfectly Drained; PD=Poorly Drained; XWD=Excessively Well Drained; PWL=Permanently Waterlogged.
RG=Registered Land; GRF=Government Reserved Forest Land

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཁྲིམ་འཁོད་ཐོང་གསལ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་བཅའ་སྲོལ་གྱི་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་འཕྲིམ་གྱི་ཞུ་བ།

(ས་ཆ་ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོངས།)

༤ ས་ཆ་ལྟད་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ།

	ལྟད་ཆོས་	ཁྲིམ་འཁོད་ ས་ཆ།	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་གཞུང་དབང་ ནགས་ཚལ་ས་ཆ།
༤.༡	ཕུ་ཕུ་ས་ཁོངས་ ཕྱི་ཁ/ནང་ན (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༢	སྤྱང་སྤྱོད་ས་ཆའི་ནང་གསལ་ས་ཁོངས་ ཕྱི་ཁ/ནང་ན (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༣	ནགས་ཚལ་ཆགས་གནས་ ཀྱི་བསྐྱོར་བའི་ས་ཆ།		
༤.༤	ས་ཆ་འདི་ཉིད་འདབས་གཞུང་ལས་ལས་རྒྱུ་ཐག་ གྲངས་ལྟར་འབད་(རྒྱུ་ཆོད་)		
༤.༥	ས་ཆ་འདི་ཉིད་འདབས་གནས་ཆགས་ལས་རྒྱུ་ཐག་ གྲངས་ལྟར་འབད་(རྒྱུ་ཆོད་)		
༤.༦	ས་ཆ་དེ་བཟའ་སྤྱོད་འབད་བ་ཅིན་ མེ་དང་མུས་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དང་རི་ དྲགས་ལུ་གཞོན་པ་འོང་ནི་ཨིན་མས་ག? (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༧	ས་ཆ་འདི་གཞན་དང་འབྲེལ་ཆགས་མེད་པའི་ རི་དྲགས་སེམས་ཅན་གྱིས་གཞོན་པ་ ཡོད་པ་ཨིན་ན? (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༨	ས་ཆ་འདི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱིས་མཐའ་དོན་ལུ་ གཞུང་མཁོ་ཆེ་བའི་དོན་ལུ་བཞེས་དགོངས་ ཨིན་ན? (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༩	ས་ཆ་འདི་ས་རུད་ཀྱི་གཞོན་ཉེན (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༡༠	ས་ཆ་འདི་རྒྱུ་རུད་ཀྱི་གཞོན་ཉེན (རྒྱུ་གཤམ་ལས་ མི་གར་)		
༤.༡༡	ས་ཆ་འདི་རྒྱུ་རུད་གཞན་མི་གྱིས་ གཞོན་པ་ཕོག་པ་ཨིན་ན (རྟགས་བཀའ།)		
༤.༡༢	ས་ཆ་འདི་འཕྲོ་མཐུད་ ད་ལྟོ་སོ་ནམ་ལུ་བྱ་འཐབས་པའི་ས་ཁོངས་ཡོད་ག(རྟགས་ བཀའ།)		
༤.༡༣	སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་འོས་འབབ།		
༤.༡༤	ས་ཆ་ལྟོགས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ།		
༤.༡༥	རྒྱ་ཁོར་གནས་ཅེས་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལས་སྡེ་གིས་བཀོད་མི་ས་ཆའི་གོང་ཚད་		

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཁྲ་འཁོད་གྲོང་གསེབ་ས་ཆ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་བརྗེ་སོར་གྱི་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་འབྲི་ཤོག་།

(ས་ཆ་ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོངས་།)

༥. གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་བརྗེ་སོར་གྱི་དོན་ལས་ཁྱུ་མི་དེ་བཟུང་སྤྱོད་སྤྲོད་པ་དང་ མི་སྡེ་དང་འབྲེལ་ཕྱ་དུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་
གཞོད་པ་འབྱུང་ནི་ཡིན་མས་ག་?

གནད་དོན།	ཕན་གཞོད།	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྲོང་ཡོད་མི་ མི་སྡེ་ཚུ་འི་ ཉུགས་མེད་ལག་ དོན་དག། (གནད་བཀའ་བྱིན་པ་ཅིན་ ཁྲུང་ (ཡོད་པ་ཅིན་ཉུགས་བཀའ་ལ།)	དོན་དག། (གནད་བཀའ་བྱིན་པ་ཅིན་)

༦. གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་བརྗེ་སོར་གྱི་དོན་ལས་ཁྱུ་མི་ནང་ རབས་ཆད་ཀྱི་ཤིང་རིགས་དང་ སྒོག་ཆགས་ཚུ་ཡོད་པའི་སྒོར་།

ཤིང་དང་སྒོག་ཆའི་རིགས། (ཐོ་བཀོད་)	སྒོག་ཆགས་དང་ཤིང་རིགས་གནས་པའི་ས་ཁོངས་ འབྱུང་ སྤྱོད་པའི་ཕན་གཞོད།	ཉེན་སྲུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོན་གྲོས་འདེབས།
ཤིང་རིགས།		
སྒོག་ཆའི་རིགས།		

- ༧ ཟིན་གྲིས་ས་ཁུ་སྒྲུགས། ཡོད་མེད།

- ༨ གོང་གི་ལྷ་རྟོག་དང་འབྲེལ་ ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་གྲོས་འདེབས།

- ༤.༡ སོ་ནམ་རྟུན་ཁག་ལུ་ཡུལ་ནི་འི་རྒྱལ་སྤོན་གྲོས་འདེབས་ཡོད།
- ༤.༢ སོ་ནམ་རྟུན་ཁག་ལུ་ཡུལ་ནི་འི་རྒྱལ་སྤོན་གྲོས་འདེབས་མེད།

ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚོན་གྱི་རྟགས་ དབྱིན་ཆོས་

༡. རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན། (འབྲུལ་རིགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ཡོད་ རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་གླིང་སྤྱིའི་འགོ་དཔོན་དང་ གླིང་ཁ་ལས་ལེན་ནི)
༢. རྫོང་ཁག་ས་ཁུམ་ཐོ་བཀོད་འགོ་དཔོན།
༣. རྫོང་ཁག་རང་བཞིན་གནས་སྤངས་འགོ་དཔོན།
༤. རྫོང་ཁག་སློ་ཞོར་འགོ་དཔོན།
༥. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན།
༦. འབྲེལ་ཡོད་ཀླུ་པོ།
༧. ས་གནས་ཚོགས་པ།
༨. རྫོང་ཁག་དངུལ་རྩིས་འགོ་དཔོན། (རྒྱ་ཞོར་གནས་རྩིས་དང་དབྱེ་ཞིབ་ལས་སྡེ་དང་ བསྟན་གྲོས་ཀྱི་ཐོག་ལས)

10. ལྷ་པ་/ཚོར་བདག་གིས་བདེན་སྟོན་ ཡིག་པར་མ་མེད་.....

དབྱིན་ཆེས་

སོ་ནམ་སྤྱོད་ལག་།

ཐུ་ཞིང་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་ལུ་ནི་འུ་ཡིག་།

(ཁྲིམ་སྤྱོད་དང་བཅོ་བྲུ་སོ་ནམ་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་མཁུ་གསལ་བསྐྱབས་འབད་མི་གི་ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཐུ་ཞིང་ཚུ་དང་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ༡༠༠ལྟ་བུ་གི་དགོངས་དོན་ ༡༤ལཱ་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ཁྲིམ་སའི་ཐུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཐོབ།)

བྱང་ལག་/ཚུང་ལག་བདག་སྤྱོད་།

.....བྱང་ལག་/ཚུང་ལག་།

ལུ་དོན་ཐུ་ཞིང་ཐུ་ཞིང་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བཀལ་སྤྱོད་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འོས་པ་།

ངོ་མིང་.....རྩོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....ཅན་མ་རང་གི་གཤམ་གསལ་གྱི་ཐུ་ཞིང་དེ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བཀལ་སྤྱོད་དོན་བསྐྱར་བཅོས་འབད་གནང་བེད་ལུ་ནི་ཨིན།

༡. ལུ་བ་འབད་མི་གི་ཁ་གསལ།

ལུ་བ་འབད་མི་གི་མིང་།

ཁམ་ཚོ་གི་མིང་།

གཡུས་

གོ་དོག་

བྱང་ལག་/ཚུང་ལག་

༢. བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འོས་ཞིང་གི་གི་ཁ་གསལ།

ཐུ་ཞིང་གི་ས་ཆ་འཕྲིན་།	ཁམ་ཨང་།	ཞིང་ཨང་།	ས་བྲམ་ཨང་།	ས་རྒྱ་ཨིག་ཀར།	ས་ཆ་བཀོལ་སྤྱོད་དོན་ལུ་གྲོས་འཆར་དབྱེ་བ་།

༣. བསྐྱར་བཅོས་ལུ་བའི་དོན་དག་ཚུ། དོན་དག་གསལ་བཀོད་འབད།

དོན་དག་།	དཀའ་ངལ་ཚུ།
གཡུར་བ། ཞིང་ཚུ།	
སའི་གནས་སྤངས།	
རང་བཞིན་གནས་སྤངས་ཀྱི་གནས་ཐངས།	
དོན་དག་གཞན།	

ལུ་མི་གི་རྟགས་/ཁྲིམས་རྟགས།

དབྱིན་ཆོས་

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ནི་འཁོར་ཁྲི་བ་དཔྱད་།

(ཁྲོམ་སྡེ་དང་བཟོ་གྲུ་སོ་ནམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་སྡེ་གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་དང་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ༡༠༠ལྟ་བུ་གྱི་དགོངས་དོན་ ༡༤ལ་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ ཁྲོམ་སའི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅས་མི་ཐོབ།)

ཡིག་ཨང་ དེ་ཕྱིན་ཆོས་.....

མདོ་ཆེན།

སོ་ནམ་ལས་ཁུངས།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཐིམ་ཕུག་།

ལུ་དོན་ ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བཀའ་སྤྱད་དོན་ལུ་བསྐྱར་བཅས་འབད་ནི་འཁོར་ཁྲི་བ་

བཅའ་ཡིག་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ས་གནས་དབང་འཛིན་པ་ཚུ་གིས་ཚུ་ཞིང་བསྐྱར་བཅས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ལུ་ཡིག་དང་འབྲེལ་སྟེ་ས་ཁོངས་ཞིབ་
 དཔྱད་འབད་དེ་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་སྒྲགས་ཏེ་བཀའ་ལ་བཟོ་རིགས་ཞིབ་དཔྱད་དང་དགོས་མཁོའི་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ་འགྲོལ་ནི་མི་འགྲོལ་
 བྱིན་པ་ལས་ལས་ཁུངས་ལུ་སྤུལ་དོ། ས་ཆ་བསྐྱར་བཅས་ལུ་བའི་ལུ་ཡིག་གི་འདྲ་བཤུལ་ལེ་མཉམ་སྒྲགས་སྟེ་ཡོད།

༡. ལུ་བ་འབད་མི་གི་རྒྱབ་ཁུངས།

ལུ་བ་འབད་མི་གི།

ཁྲོམ་ཚོ་བདག་གི།

མིང་

མིང་

ས་ཆའི་མིང་.....

ས་ཆའི་མིང་.....

ཞིང་ཨང་

ཁྲོམ་ཨང་.....

གཡུས་

ཁོད་འོག་

ཚོང་ཁག་

ཚོང་ཁག་/རྒྱང་ཁག་

༢. ས་ཁོངས་ཞིབ་དཔྱད་།

ཚུ་ཐོབ་ཁུངས།		སའི་གནས་སྤངས།			གནས་སྤངས་གཞན།	
ཚུ་འི་བཀ།		སའི་ཆོར་བ	ས་ཐོག་དོ་ཆད	ས་གཉིང་	ཚུ་རུད	མར་འབྲུད་ནི

སོ་ནམ་སྤྱོད་ལག་།

ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འཁོར་ས་ཞིབ་དཔྱད།

(ཁོ་སྤྱོད་དང་བཟོ་ལྗོད་སོ་ནམ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་སྤྱོད་གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་དང་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ༡༠༠ལྟེ་གྱི་དཔྱད་སྟངས་དོན་ ༡༤ལྟེ་ལས་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ཁྱིམ་སའི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཐོབ།)

༣. (བསྐྱར་བཅོས་ཞུ་མི་ས་ཆ་འདི་ཟེན་གྱི་ས་ཆ་ལུ་མཉམ་སྒྲགས་ཡོད། (རྟགས་བཀལ།)

༤. རྩལ་ལག་/རྩོང་ལག་གི་བསམ་འཆར།

རྩལ་བསྐྱོན་གྱོས་འདེབས། (རྟགས་བཀལ།)	དོན་དག།
རྩལ་བསྐྱོན་གྱོས་འདེབས་ཡོད།	
རྩལ་སྤྱོན་གྱོས་འདེབས་མེད།	

རྟགས།

ཞེད་འོག་སོ་ནམ་རྩལ་བསྐྱེད་ལས་བྱེད་པ་		ཆུ་ཕོ་	
རྩོང་ལག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་		རྩལ་པ་/རྩོང་བདག་	

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དཔྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་དེ་ལག་ལེན་ཞིབ་དཔྱད།

(ཁྲོམ་སྡེ་དང་བཟོ་ཁྱུ་སོ་ནམ་སྤྱང་སྦྲོབ་ཀྱི་ས་ཆ་སྡེ་གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་དང་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་

༡༠༠༧ གྱི་དགོངས་དོན་ ༡༤༧ ལས་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ ཁྲོམ་སའི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དཔྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཐོབ།)

༡. ཚུ་ཞིང་བསྐྱར་བཅོས་ཁུ་བ་ཕུལ་མི་མི་ངོམ་གི་རྒྱབ་ཁྲུངས།

ཁུ་མི་གི་མིང་.....	ཁྲམ་ཚོ་གི་མིང་.....
གཡུས་.....	ཁྲམ་ཨང་.....
ཆོད་འོག་.....	ས་ཆ་དེ་མིང་.....
རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག་.....	ཞིང་ཨང་.....
ཆོད་འོག་.....	རྫོང་ཁག་/རྫུང་ཁག་.....

༢. ས་ཆ་དེ་འཛོལ་མས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཞིབ་དཔྱད།

ཚུ་རྒྱུན་ཁ་གསལ་	ལྷ་རྟོག
སའི་ཚོར་བ་སེན་གི་མི་གར་ ༤༠ གི་ནང་འཁོད།	
སའི་ཐོག་ཁར་དོ་ཚད་ (རྒྱ་ཆ་)སེན་གི་མི་གར་ ༤༠ གི་ནང་འཁོད།	
ས་ནང་ཚད་ (མི་ཨམ།)	
ཚད་བཟུང་རྒྱ་རྒྱུན་(དཔེར་ན་ དམ་ཞིབ་ཅན་གྱི་དོ་དོ་སྤྱོད་/དོ་དོ་སྤྱོད་ཅན་ལུ་)	
སྤྱིར་བཏང་གི་དགོས་མཁུ་	
སའི་གདོག་	
སའི་བཟོ་བཀོད་	
སའི་བརྟན་པ་	
སའི་ནང་ཚུ་འཁྱོ་སའི་རྟོག་	

༣. ཚུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཞིབ་དཔྱད།

ཚུ་རྒྱུན་ཁ་གསལ་	ལྷ་རྟོག
ཚུ་དེ་བརྟན་ནང་ཚུ་ལང་སྤྱོད་མེད་སྟོར་	
ཐེལ་ཐིང་གི་དུས་ལུ་ཚུ་ལང་མི་ལང་གི་སྟོར་	
ཞིང་ཚུ་གཡུར་བའི་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྤངས་	
ཚུ་དེ་བརྟན་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་མི་མི་ཚུ་དེ་བསམ་བཀོད་	

༤. སྤྱིར་བཏང་ལྷ་རྟོག།

ཚུ་རྒྱུན་	ལྷ་རྟོག
ཕྱེན་(དི་ཕྱི)	
ཁྱད་ཚོས་	
ད་ལྟོ་དེ་ས་ཆ་བཅད་སྟོན་	
མཐའ་འཁོར་ས་ཆ་བཅད་སྟོན་	
ཚུ་རྫུང་གྱི་ཉེན་ཁག་	
བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་འཁོར་ས་ཆ་ལུ་པན་གཞོད་	

སོ་ནམ་རྒྱུ་ལག་།

ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་འཇམ་ལེན་ཞིབ་དཔྱད།

(ཁྲོམ་སྡེ་དང་ བཟོ་ཟུ་ སོ་ནམ་སྤངས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་སྡེ་གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་དང་ སའི་བཅའ་ཁྲིམས་

༡༠༠ལྷ གྱི་དགོངས་དོན་ ༡༤ལྷ ལས་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ ཁྲིམ་སའི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་མི་སྟོབ།)

༥. ས་ཁོངས་ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བསམ་འཆར།

ཨང་	ཚུ་ཁྲེན་ཁ་གསལ་	ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བསམ་འཆར་
༡	སའི་གནས་སྤངས་ཀྱིས་ཞིབ་དཔྱད་	
༢	ཚུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་	
༣	གཞན་ཡང་ལྷ་རྟོག་དང་བརྟག་ཞིབ་དཔྱད་	

༦. ས་ཁོངས་ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་འཐུས་མི་ཚུ།

ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་འཐུས་མི་ཚུ་	མིང་	རྟགས་
༡. གཤོ		
༢. ཆེད་འོག་སོ་ནམ་ཚུ་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་		
༣. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་		
༤. ཚུ་གཡུར་བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན་ བཟོ་རིག་ལས་ ཁུངས་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་		
༥. ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་		
༦. ས་འཇལ་པ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ཞབས་རྟག་ལྷེ་བ		

༧. ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།

རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་	གནད་དོན་
གནད་བའི་དོན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་རྩིས་སྤྱོད་ཡོད་	
གནད་བའི་དོན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་མེད་	

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ཡིག་ལེན་ཞིབ་དཔྱད།

(ཁྲོམ་སྡེ་དང་བཟོ་གྲུ་སོ་ནམ་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་སྡེ་གསལ་བསྒྲགས་འབད་མི་གི་ས་སྤྱོད་ཕྱི་ཁར་ཡོད་མི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་དང་སའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ༡༠༠༧ གྱི་དགོངས་དོན་ ༡༤༧ ལས་ ༡༧༡ པ་ནང་ཡོད་མི་ཁྲིམ་སའི་ཚུ་ཞིང་ཚུ་སའི་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཐོབ།)

༡. ཚུ་ཞིང་ས་ཆ་དབྱེ་བ་གཞན་ལུ་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་མིང་དང་རྟགས་

ས་ཆ་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འབྲུག་མི་	མིང་	རྟགས་	སྤྱི་ཚེས་
༡. དཀོས་རྩུང་ཆེན་ གླི་འཛིན་			
༢. མདོ་ཆེན་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་			
༣. འཆར་གཞི་འགོ་དཔོན་གཙོ་འཛིན་ སྤྱིད་བྱས་དང་འཆར་གཞི་སྡེ་ཆན་			
༤. བཟོ་རིག་གཙོ་འཛིན་ བཟོ་རིག་སྡེ་ཆན་			
༥. ས་ཆ་འཛིན་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་			
༦. རྒྱལ་ཡོངས་སའི་ཞབས་རྟག་ལྷེ་བའི་ རོ་ཆ་བའམ་ལས་མི་			

༢. མཐའ་དཔྱད་གནང་བ།

ས་ཆ་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ རྒྱལ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་དང་འབྲེལ་ རྫོང་ཁག་
 གློད་འོག་ ཁྲམ་ཨང་ ཅན་མ་ནང་ཡོད་པའི་ ཚུ་ཞིང་ཨེ་ཀར་ འདི་སའི་དབྱེ་བ་ ལུ་
 བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཆོག་པའི་ གནང་བ་གྲོལ་གནང་བ་མི་ཐོབ།

(མི་རྒྱུ་ལོ་ལོ་)

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

སྤྱི་ཚེས་

སོན་མ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག་།

(ལྷ་བ་ཕུལ་མི་གིས་བཀའ་དགོངས་།)

ཁྱིམ་འཛིན་།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུད་།

རྫོང་ཁག་

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་/རྩ་ཡར་རྒྱས་དང་འཛིན་སྐྱོང་གིས་དོན་ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་སྐོར་།

༡. ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ་།

རང་རྒྱུད་/བཟའ་ཚང་དོན་ལ།	ལས་ཚོགས་/གཙུག་སྡེ་/མི་སྡེ་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་ལས།
༡ མིང་	༡ ལས་ཚོགས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྡེ་/མི་སྡེ་མིང་
༢ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་	
༣ གྲུང་ཨང་	
༤ ལྷ་མ་ཨང་	༢ འགྲེམ་ཨང་
༥ སྤྱི་ལོ་ག	༣ ལ་བྱང་
༦ གཞུགས་	
༧ ཞེད་ལོ་ག	
༨ རྒྱུ་ལག་	
༩ རྫོང་ཁག་	
༡༠ འབྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་	
༡༡ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༢ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༣ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༤ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༥ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༦ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༧ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༨ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༡༩ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	
༢༠ སྐོ་ལོ་མེས་མེས་ཅན་གྱི་གནས་སྤྱད་ལག་ཁྱེར་	

༢. སྤར་རྩ་འབྲེག་(གང་རུང་)དབང་ཆ་གི་ལོ་རྒྱུས་།

དབང་ཆ་འདི་དབྱེ་བ	ས་རྒྱ	ཁྲུང་གི་ཡིག་ཐོ
རང་རྒྱུད་གི་བདག་དབང་		
མི་སྡེའི་བདག་དབང་		

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

Annex-GP 1

སོན་མ་ལྷན་ཁག།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག།

(ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གིས་བཀའ་དགོངས།)

༣. སྒྲིལ་ར་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ཞུ་བའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ཁྱད་ཆོས	ཁ་གསལ
དགོས་དོན་	
ས་ཆའི་མིང་ (གང་རྩུང་ཡོད་པ་ཅིན)	
ས་རྒྱ་ (ཞེ་ཀར)	
གཞུང་བཞེས་རྩ་འབྲེག་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་	
གཡུས	
ཆེད་འོག	
བྱུང་ཁག	
ཚོང་ཁག	

ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གི་རྟགས་.....གྲུ་ཆོས་.....

དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་ཆུང་.....གྲུ་ཆོས་.....

ཆེད་འོག་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
སོ་ནམ་ལྷན་ཁག།
གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཁྱ་ཡིག།
(ཁྱ་བ་སྤུལ་མི་གིས་བཀའ་དགོངས།)
ཁྱ་བ་སྤུལ་མི་གི་སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་ཡོད་ཐོ།

..... རྒྱུ་ལག་ རྒྱུ་ལག་
‘ཆེད་འོག་གི་ རོ་མིང་ཕོ་/མོ་/ལས་ཚོགས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྡེ་/མི་སྡེ་
..... ལུ་གཤམ་གསལ་སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་གྲངས་ཁ་ཚུ་ཡོད་པའི་དོ་སྦྱར་
འབད་མ་ཨིན།

སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་དང་ཁྱ་ཆོད་ཀྱི་ཁ་གསལ།

སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ	བ	ཐོན་ཅུང	གྲང་
སློ་ཞོར			
གཡལག			
མ་ཉེ			
བསྐྱེམས			

སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ	ཆོད་མ	རྟིལ་ཕོ།	གསེབ
རྟི			
ཐེལ			
ཐོང་ཀླ			
བསྐྱེམས			

སློ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ	ལུག་མོ་/ཡོས་མོ	ལུག་གྲུ	ཕོ་ལུག
ལུག			
ར			

གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་ཚུ་གཤམ་གསལ་སྤྱི་ཚེས་ལུ་རྟིགས་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ བདེན་དཔྱད་འབད་བའི་དོ་སྦྱར་ཁུམ་མ་ཨིན།
སྤྱི་ཚེས་ སྤྱི་ཚེས་
ཆེད་འོག་སློ་ཞོར་རྒྱ་སྐྱེད་འགོ་དཔོན་གྱི་མིང་ ཁྱ་བ་སྤུལ་མི་གི་མིང་
..... རོ་སྦྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་
རྟིགས་ རྟིགས་
ཀཔོ་གི་མིང་ ཐིལ་དང་རྟིགས་ སྤྱི་ཚེས་

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་འབྲི་ཤོག།
(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོངས།)

༡. སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷ་བའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།

ཨང་	ཁྱད་ཚུལ་	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཆུང་། བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་ (ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་པ་ གྲུ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་ (ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་པ་ གྲུ་ཆ་ ༡༠ མན་ཆད།)	
༡.༣	ཤིང་གསར་སྐྱེས་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྒྲོ་དགས་ (ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་)	
༡.༥	གནམ་མེད་ས་མེད་ཆབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཡོད་མི།	
༡.༦	རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ལ་རྩ་ཏྲག་ཏྲ་ཡོད་མི།	
༡.༧	རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ལ་རྩུང་སྤྱོད་མི།	
༡.༨	ས་ཆ་འདི་གཏེར་བཏོན་ལུ་བྱའི་འོས་འབབ།	

༢. སྒྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷ་བའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།

ཨང་	གྲུ་ཆ།	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཆུང་། གྲུ་ཆ་ནང་།
༢.༡	གྲུ་གནམ་མེད་ས་མེད་གཟར་དགས་ (གྲུ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)	
༢.༢	གྲུ་གཟར་དགས་(རྒྱ་ཁྱི་རི་ ༤༤ - ༤༠)	
༢.༣	གྲུ་འཆོས། (རྒྱ་ཁྱི་རི་ ༤༥ མན་ཆད།)	
༢.༤	ས་ཐང། (རྒྱ་ཁྱི་རི་ ༤༠ མན་ཆད།)	

༣. ས་ཆའི་ཁྱད་ཚུལ་ཚུ། (བརྟགས་བཀའ།)

- ༣.༡ རྒྱ་ཁྱི་རི་ཁོངས་ཕྱི་ནང་།
- ༣.༢ སྤངས་སྒྲོ་བ་ས་ཁོངས་ཕྱི་ནང་གང་རུང་།
- ༣.༣ ས་ཆར་གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་ནགས་ཚལ་ཁྱབ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱར་ཡོད་པ།
- ༣.༤ གཞུང་ལམ་ལས་ ཡར་བལྟ་སྟེ་སྤྱོད་ ༤༠༠/མར་བལྟ་སྟེ་སྤྱོད་ ༣༠༠ གི་ནང་འཁོད། (གཞུང་ལམ་གྱི་མིང་།).....
- ༣.༥ ལྷ་ཁང་ཆོས་ལྷན་གྱི་བུ་རྩེ་རྩེ་(མིང་) གི་ཉེ་འདབས་ལུ།

༤. འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤངས་སྒྲོ་བས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་འཁྲིལ་ ནགས་ཚལ་གྱི་ཉེན་མེད།

- ༤.༡ ནགས་ཚལ་ཉེན་མེད་ལག་ཁྱེར་བྱ་རིམ་གྱི་འགན་ཁག་དེ་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཆོག་ས་རྒྱུ་དགོས་མི་ རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་ དཔོན་གླིང་ལ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་གྱིས་ལེན་དགོ།
- ༤.༢ ལེགས་བཅོས་འབད་ཡོད་མི་ འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤངས་སྒྲོ་བས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་གཞི་འཁྲིལ་ ནགས་ཚལ་གྱི་ཉེན་མེད་དེ་འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་ ཡང་ན་ གླིང་ལ་འཛིན་སྐྱོང་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་བྱིན་དགོ།

སོན་མ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་འབྲི་ཤོག།
(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོས།)

༥. ལྷ་བ་ཕུལ་མིའི་གནད་དོན་གྱི་དོན་ལས་ས་རྒྱ་ལངས་སྤེ་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིང་།

༥.༡ ཤོང་ཚད།

སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་	སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་གྲངས་པ་	ལྷ་བ་ཕུལ་མི་ས་ཆའི་ ཐོ་ཚད་	ཤོང་ཚད་		ཡོངས་བསྡུས་ས་ཆ་ དགོས་པ་(ཨེ་ཀར་)
			རྩ་རིགས་གོང་ འཕེལ་ཡར་དྲག	རྩ་བཟའ་བཅུག་ནི་(ལག་ལེན་འཐབ་རྒྱུ་གས་ པ་ཅིན་ གཡལ་དང་ལུག་གིས་དོན་ལས་ རྒྱུ་ཆ་ཅིག)	
བསྡུས་					

༥.༢ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ས་ཆ་དེ་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་དོན་ལས་ལངས་སྤེ་ འདུག་མིན་འདུག (རྟགས་བཀའ་)

༥.༣ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ས་ཆ་རྒྱུན་སྦྲེང་གི་དོན་ལས་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་གི་སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་བཞག་དགོ་པའི་ཚད།

སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་	སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་མར་ཕབ་འབད་ནིའི་གྲངས་པ་ (དམིགས་ཚད)	ས་རྒྱ (ཨེ་ཀར་)

༥.༤ སྒྲིལ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་མར་ཕབ་འབད་ནིའི་གན་ཡིག་ (ཡོད་མེད)

༥. མི་སྤེལ་ཁེ་བྱེད་ཡོད་མི་མཉམ་བསྐྱུན་གྲོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་དགོས་དོན་དེ་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞི་ཉན་ཡོད་ག་མེད།

འབྲེལ་གནད་	ཕན་གཞོན་	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་བྱེད་པ་རྩ་ལས་ཉམས་མེད་ལག་ཁྱེར།(ཡོད་པ་ཅིན་ རྟགས་བཀའ་)	དོན་དག་(ཁས་ལེན་གནད་བ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱིན་པ་ཅིན་)

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་འཕྲི་ཤོག་།

(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གྱིས་བཀའ་དགོངས་།)

༤.༡ རབས་ཆད་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྲོག་ཆ་དང་ཤིང་རིགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྒྲུ་(ཐོ)	གནས་ས་ལུ་འབྱུང་གི་དཔེ་ལན་གཞི	ཉེན་སྲུང་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།
ཤིང་རིགས།		
སྲོག་ཆའི་རིགས།		

ཐ. ཟེན་བྲིས་ས་ཁྲ་ ཡོད་མེད

༤. གོང་གི་ལྷ་རྟོག་དང་འཁྲུང་གི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།

༤.༡ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།

༤.༢ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ།

༧. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་རྟགས་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ལུ་འགན་བཀལ་མི་བཟོ་རིག་སྡེ་ཚན་

སྤྱི་ཚེས་

༡. རྫོང་ཁག་གི་རྫོང་བདག་ གྲི་འཛིན་

ཁ. རྫོང་ཁག་སྒྲོ་མོར་འགོ་དཔོན་

ག. འབྲེལ་ཡོད་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་གླིང་ཁ་འཛིན་སྒྲིང་འགོ་དཔོན་ འཐུས་མི་དྲུང་ཆེན་

ང. རྫོང་ཁག་སོ་ནམ་འགོ་དཔོན་

ཅ. སྒྲུ་རྒྱུད་གྲོས་འཆར་ས་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱུ་

༡༠. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བདེན་སྒྲིང་། ཐུན་དང་རྟགས་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟན་འཛིན་གྱི་འབྲེག་།

(རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས་།)

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དུང་ཆེན།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

ཐིམ་ཕུག་།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟན་འཛིན་གྱི་

.....རྫོང་ཁག་གི་ ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟན་འཛིན་གྱི་དང་ ཁྱེད་ཀྱི་མཉམ་སྲུག་ས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་བརྩི་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་ ལྷན་ཁག་ལུ་ཕུལ་ཕྱིན་།

༡. རྩ་སྒྲགས་རྒྱུ།

ཡང་	རྩ་སྒྲགས་རྒྱུ།	རྟགས་བཀའ་ལ།
༡	ཁྱེད་ཀྱི་ཕུལ་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་།	
༢	སྤྱི་ཚེས་མཉམ་ཆ་གྱི་འཛིན་ཐོ་ལག་ཁྱེད་ཀྱི་	
༣	འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟན་འཛིན་གྱི་	
༤	ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་	
༥	ཐིན་ཐིན་ས་ཁུ་	
༦	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྐྱོང་པའི་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད་ཀྱི་	

༢. ཞིབ་དཔྱད་བརྒྱུ་དོན།

ཡང་	ཞིབ་དཔྱད་ཆད་གཞི།	ཞིབ་དཔྱད་	ཉོན་སྤྱད་རྒྱུ་བསྟོན་
༡	གྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས་།		
༢	གྲུ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་དབྱིབས་།		
༣	ས་ཆའི་ཁྱད་ཆོས་།		
༤	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ(ཨ་ཀར་)		
༥	ས་ཆའི་ཡང་བ།		
༦	རབས་ཆད་ནིའི་ཉོན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྤྱོད་ཆད་ཤིང་རིགས་།		
༧	རྩ་འབྲེག་གི་འབྲེལ་གྱི་འོས་འབབ་ཡོད་པ།		

༣. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བསམ་འཆར་བཀོད་།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འཛིན་གྱིས་རྟགས་དང་ཐིམ་ཕུག་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།
 གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན།
 (སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་བཀའ་དགོངས།)

Annex-GP 4

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

རྒྱུ་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་བདེན་སྒྲིབ།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ ལྷ་ཡིག་དང་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལྟ་ ཐོབ་མི་གྱར་
 གོས་འཆར་འདི་གི་སྟོར་ལས་བཅི་འཛིན་ཡོད། ལྷ་བ་ཕུལ་མི་གི་ཁ་གསལ་དང་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ་ དེ་ལས་ ལྷན་ཁག་གི་བསམ་འཆར་རྒྱ་གཤམ་ལུ་
 བཀོད་དེ་ཡོད།

༡. ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ།

རང་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་དོན་ལས།	ལས་ཚོགས་/གཙུག་སྡེ་/མི་སྡེ་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་ལས།
༡ མིང་	༡ ལས་ཚོགས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྡེ་/མི་སྡེ་མིང་
ཨ རྩོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་	
ག གྲུང་ཡང་	
ང ལམ་ཡང་	ཨ འགྲེམ་སྒྲོམ་ཡང་
ཅ སྤྱི་འོག་	ག ལ་བྱང་
ཆ གཡུས་	
ཇ གླིང་འོག་	
ཉ རྫོང་ལག་/རྒྱུང་ལག་	ང འགྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་
ཏ འགྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་	ཅ བར་འཕྲིན་ཡང་

༢. སྤྱི་དོན་ལྷན་ཁག་གི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ ཁ་གསལ།

ལྷན་ཚོགས་ཚུ་	ཁ་གསལ།
ས་ཆའི་མིང་ (ཡོད་པ་ཅིན་)	
དགོས་དོན་	
ས་རྒྱ (ཨེ་ཀར་)	
གཞུང་གིས་བཞེས་པའི་རྩ་འབྲེག་/གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་	
གཡུས་	
གླིང་འོག་	
རྫོང་ལག་/རྒྱུང་ལག་	

3. ཟུར་སྒྲགས།

ཨང་	ཟུར་སྒྲགས་	ནགས་བཀལ་
1	ཁྱབ་ཕྱུལ་མི་གི་ཁྱུ་ཡིག་	
2	ས་ཆའི་ས་ཁྲ	
3	3.1 འབྲེལ་ཡོད་ཁོ་གྱི་དབང་འཕྲིད་ཉེན་མེད་ལག་ཁྱེར་ (ཁྱེར་ས་ཁ་དང་དབྱེ་བའི་ཐོ)	
	3.2	
	3.3	
	3.4	

4. སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ས་ཆ་ཚོགས་སྐྱོང་གི་བརྩི་འཛིན།

ནགས་མཐུན་མཐུན་པ་	དབྱེ་ཞིབ་
ནགས་ཚལ་མིན་བྱས་དང་འཆར་གཞི་རྒྱ་	
སྒོ་ནོར་ཡར་རྒྱས་མིན་བྱས་དང་འཆར་གཞི་རྒྱ་	
གཞུང་དབང་གནས་ཚལ་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་	
འགོ་ཐོག་གནས་གོང་ཁོ་མན་དབྱེ་དཔྱད་	

གོང་གི་བརྩི་འཛིན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལྷན་ཁག་གིས་ཁྱུ་ཡིག་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ད་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལས་འོས་འབབ་ཅན་སྟེ་མཐོང་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིན་མཛད་གནང་བཅེ་ཁྱུ་ནི་དང་འབྲེལ་ ཆ་འཛིན་གྲུར་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་དང་འབྲི་བསྐྱར་གྱི་ཐོག་ལས་ ཁྱབ་ཕྱུལ་མི་མཉམ་ འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འགོ་བརྩམས་ཀྱི་སྒྲིག་འབད་ནི་ཨིན། འདི་དང་བསྐྱར་ཏེ་ ཁྱབ་ཕྱུལ་མི་མཉམ་ སྒྲུབ་སྟོན་གྱི་གན་ཡིག་བཟོ་སྟེ་ ཁ་གསལ་རྒྱ་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་འོང།

རྒྱུ་ཆེན་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ཐིུ་དང་རྒྱགས་

སྒྲི་ཆོས་

འབྲེ་

- 1) སྒོ་ནོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- 2) རགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- 3) རྫོང་བདག་.....རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་།
- 4) རྒྱུ་ཆེན་རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲོག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ།
(སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་བཀའ་དགོངས།)

ཡིག་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་.....

ཚོང་བདག་།

ཚོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་།

.....ཚོང་ཁག་།

ཁྱེད་ནི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲོག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྟེང་།

ཚོང་ཁག་གི་བདེ་སྤྱོད་ཡང་ཅན་མའི་ནང་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ རྩ་འབྲོག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ ལྷ་ཡིག་དང་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལྷ་ ཐོབ་མི་གྱུར་ ཁྱོས་འཆར་འདི་གི་སྟོར་ལས་བཅུ་འཛིན་འབད་དེ་འདུག།

༤. སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ས་ཆ་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆོག་ས་རྒྱུ་གི་བཅུ་འཛིན།

ནགས་མཐུན་མཐུན་པ་	དབྱེ་ཞིབ་
ནགས་ཚལ་སྤྱོད་བྱས་དང་འཆར་གཞི་རྒྱ	
སྟོ་ནོར་ཡར་རྒྱས་སྤྱོད་བྱས་དང་འཆར་གཞི་རྒྱ	
གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འཛིན་སྤྱོད་གི་ཁྲིམས་ལུགས་	
འགོ་ཐོག་གནས་གོང་ཁེ་ཕན་དབྱེ་དཔྱད་	

གོང་གི་བཅུ་འཛིན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཁྱོས་འཆར་དེ་ལྷན་ཁག་གིས་ ཆ་འཛིན་བཞག་ནིའི་འོས་འབབ་མིན་འདུག། ཚོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་གིས་ ལྷ་
བ་ལུ་མི་ལུ་ ཆ་འཛིན་བཞག་ནིའི་འོས་འབབ་མེད་པའི་སྟོར་ལས་རྩ་ལུ་བདེ་སྤྱོད་འབད་གནང་བེར་ལྷ་ནི་དང་ འདི་གི་འདྲ་ལེ་ ལྷན་ཁག་དང་ཆེད་
འོག་བདག་སྤྱོད་ལུ་བསྐྱལ་གནང་བེར་ལྷ་ནི། ཚོང་ཁག་ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོགས་པ་ཅིག་འཛུལ་གནང་བེར་ལྷ་ནི་ཨིན།

བྱང་ཆེན་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ཐིུ་དང་ནགས་

སྤྱི་ཚེས་

འབྲེག་

- ༡༽ བྱང་ཆེན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་ས་ཡིག་ཆང་།
- ༢༽ སྟོ་ནོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- ༣༽ ་ནགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ་
(རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོས།)

ཡིག་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་.....

ཁུ་བ་ཕུལ་མི་གི་མིང་.....།

ས་གནས་ཆུ་ཤོ་.....ཞེད་འོག་བདག་སྐྱོང་.....།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྐོར།

.....རྫོང་ཁག་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲྭ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ གཤམ་ལུ་དོན་ཚན་དང་པ་ནང་འཁོད་དེ་
ཡོད་མི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་ཁུ་བ་ཕུལ་པའི་ ཁུ་ཡིག་ཐོབ་མི་ལུ་ གྲོས་འཆར་འདི་བཙུ་འཛིན་
འབད་དེ་ འགོ་ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་འབད་མ་ད་ དོན་ཚན་གཉིས་པའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ གྲོས་འཆར་དེ་རྟེན་བཀའ་བྱ་རིམ་གྱི་དོན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་
མ་གྲུབ།

༡. གྲྭ་ཁར་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ཁུ་བའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ཁྱད་ཚུལ་རྩ་	ཁ་གསལ
དགོས་དོན་	
ས་ཆའི་མིང་ (གང་རུང་ཡོད་པ་ཅིན་)	
ས་རྒྱ (ཞེ་ཀར་)	
གཞུང་བཞེས་ཀྱི་རྩ་འབྲེག་/གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་	
གཡུས་	
ཞེད་འོག་	
རྒྱུ་ལག་	
རྫོང་ཁག་	

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་རྩ་འབྲེག་དང་རྩ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིག་གནང་བ་མ་གྲུབ།
(ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས།)

༡. ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བརྩི་འཛིག་ (ཞིབ་དཔྱད་བརྩུང་དོན)

ཨང་	ཞིབ་དཔྱད་ཚད་གཞི	ཞིབ་དཔྱད
༡	སྒྲིལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷན་ཁག་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།	
༢	སྒྲིལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་བའི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་དབྱིབས།	
༣	ས་ཆའི་ཁྱད་ཆོས།	
༤	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ(མེ་ཀར)	
༥	ས་ཆ་གྱི་ལང་བ།	
༦	རབས་ཆད་ཉེན་ཅན་གྱི་ སྒོག་ཆ་དང་ཤིང་རིགས།	
༧	རྩ་རིགས་གོང་འཕེལ་གྱི་འོས་འབབ་ཡོད་པ།	

ཚོང་ཁག་ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོ་ཅིག་གསར་བ་འཛོལ་ཞིན་མ་ལས་ལྷན་ཁག་གི་ཕྱུ་གཞུང་ཟེར་ལྷན་ཞིན།

ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་ལྷན་འཛིན་གྱིས་རྟགས་དང་བྲིས།

སྤྱི་ཚོས

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།
 གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག།
 (ཁྱ་བ་ཕུལ་མི་གིས་བཀང་དགོས།)

Annex-SK 1

ཁྱིམ་འཛིན།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲྭ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་།

རྫོང་ཁག་

ཁྱ་དོན་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གིས་དོན་ལས་གྲྭ་ཁར་གཏང་ནིའི་སྐོར།

༡. ཁྱ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ།(རང་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་/མི་སྡེ་གང་རུང་གི་དོན་ལས་ཨིན་མིའི་གཤམ་གསལ་ལུ་བརྟགས་བཀལ།)

རང་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་དོན་ལས།	ལས་ཚོགས་/གཙུག་སྡེ་/མི་སྡེ་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་ལས།
༡ མིང་	
ཁ རོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་ཨང་	
ག གྲང་ཨང་	
ང་ ལྷན་ཨང་	
ཅ གཡུས་	
ཆ སྤྱོད་ལག་	
ཇ ཆེད་ལོག་	
ཉ རྒྱུང་ལག་	
ཏ རྫོང་ཁག་	
ཐ འབྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་	
ད སོ་ནམ་ས་ཞིང་ཡོད་ཕྱི་ལག་ཁྱེར་	ཆ མཉམ་སྐྱེགས་ཡོད་མེད་

༢. སྤར་སོག་ཤིང་(གང་རུང་)དབང་ཆའི་ལོ་རྒྱུས།

དབང་ཆའི་དབྱེ་བ་	ས་རྒྱ(ཞེ་ཀར་)	ལྷན་གྱི་ཡིག་ཐོ
རང་རྒྱུང་གི་བདག་དབང་		
མི་སྡེའི་བདག་དབང་		

༣. གྲྭ་ཁར་སྤྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ཁྱ་བའི་ས་ཆའི་ཁ་གསལ།

ས་ཆའི་མིང་ (གང་རུང་ཡོད་པ་ཅིན་).....

ས་རྒྱ་ (ཞེ་ཀར་).....

གཞུང་བཞེས་སོག་ཤིང་/གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་.....

གཡུས་/ ཆེད་ལོག་.....

རྫོང་ཁག་/ རྒྱུང་ལག་.....

ཁྱ་བ་ཕུལ་མི་གི་རྟགས་..... སྤྱི་ཚེས་.....

དབྱེ་ཞིབ་འབད་མི་ཆུ་..... སྤྱི་ཚེས་.....

ཆེད་ལོག་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

Annex-SK 1

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག་།

(ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གིས་བཀང་དགོས།)

ཞུ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་ས་ཆ་ཡོད་ཐོ།

..... རྫོང་ཁག་ བྱང་ཁག་
..... རྟོང་འོག་གི་ རོམ་པོ་/མོ་མི་སྡེ་
..... ལུ་གཤམ་གསལ་ས་ཆ་ཚུ་ཡོད་པའི་རྫོང་འབད་ཕ་ཡིན།

སོ་ནམ་ས་ཆའི་དབྱེ་བ་	ཁྲམ་ཨང་	ས་རྒྱ	ས་ཆ་བཀལ་སྤྱོད་གནས་སྟངས་
ཚུ་ཞིང་			
སྐྱམ་ཞིང་			
དབུལ་ཐོག་ལུ་མ་རའི་ས་ཆ་			
བསྐྱམས་			

གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་ཚུ་སྤྱི་ཚེས་ལུ་གཤམ་རྟགས་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ བདེན་དཔྱད་འབད་བའི་རྫོང་ཁུམ་ཕ་ཡིན།

སྤྱི་ཚེས་

སྤྱི་ཚེས་

རྟོང་འོག་སོ་ནམ་རྒྱ་སྤྱོད་འགོ་དཔོན་གྱི་མིང་

ཞུ་བ་ཕུལ་མི་གི་མིང་

རྫོང་ལག་ཁྲམ་ཨང་

རྟགས་

རྟགས་

གཤོ་གི་མིང་

ཐིུ་དང་རྟགས་

སྤྱི་ཚེས་

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་འབྲི་ཤོག་།

(ཞིབ་དཔྱད་སྡེ་ཚན་གིས་བཀའ་དགོངས་།)

༡. སྒྲིལ་སྡོད་དོན་ལས་ཁུ་བའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འི་གནས་སྤངས་།

༡.༡ ཤིང་ཡོད་མི་ (ཤིང་གི་གྲངས་ཁ་)

༡.༢ ས་ཆ་སྟོང་མ་ (ཤིང་མེད་མི་)

༡.༣ འཇལ་བའི་ས་རྒྱ

༢. མི་སྡེ་ཁེ་གྲོང་ཡོད་མི་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ཁུ་བ་ཕུལ་མི་དགོས་གནད་དེ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལུ་གཞོད་ཉེན་ཡོད་ག་མེད་།

འབྲེལ་གནད	ཕན་གཞོད	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་གྲོང་པ་རྩ་ལས་ཉོགས་མེད་ལག་ ཁྱེད་(ཡོད་པ་ཅིན་རྟགས་བཀའ)	དོན་དག་(ལས་ལེན་གནད་བ་ག་ནི་ཡང་མ་ བྱིན་པ་ཅིན་)ཁ་གསལ་

༣. ཟིན་བྲིས་ས་ཁྲ་ ཡོད་མེད

༤. འབྲུག་གི་ནགས་ཚལ་དང་རང་བཞིན་སྤྱད་སྐྱོབ་ས་བཅའ་ཡིག་དང་འཁྲིལ་ ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད་།

༤.༡ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་ ཡང་ན་གླིང་ག་འཛིན་སྐྱོང་པ་ལས་ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེད་སྤྱར་དགོ།

༥. གོང་གི་ལྷན་ཉོགས་དང་འཁྲིལ་ སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱབ་བསྐྱོད་གྲོས་འདེབས་།

༥.༡ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོད་གྲོས་འདེབས་།

༥.༢ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོད་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ་།

༦. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་རྟགས་ ཡང་ན་ ཚོགས་རྒྱུ་གིས་ལཱ་འགན་བཀའ་མི་བཟོ་རིག་སྡེ་ཚན་

སྤྱི་ཚེས

༡༠. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གིས་འཛིན་གྱིས་བདེན་སྤྱོད་། ཐིུ་དང་རྟགས་.....

སྤྱི་ཚེས.....

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཤོག་།

(ཞིང་འོག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས་།)

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དྲུང་ཆེན་།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཤོག་དབྱེ་ཞིབ་།

..... རྫོང་ཁག་གི་ ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུངས་གིས་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སོག་ཤིང་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ ལས་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་ནིའི་འགོ་ཤོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟུན་ཁུ་དང་ རྒྱ་ཡིག་མཉམ་སྒྲགས་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་བརྩི་འཛིག་གི་དོན་ལས་ ལྷན་ཁག་ལུ་སྤུལ་ཤིང་ ཞིན།

༡. རྫོང་སྒྲགས་ཚུ།

ཡང་	རྫོང་སྒྲགས་ཚུ།	རྟགས་བཀའ་།
༡	རྒྱ་བ་ཕུལ་མི་གི་རྒྱ་ཡིག་	
༢	སོ་ནམ་ས་ཞིང་ཡོད་ཐོད་ལག་ཁྱེར་	
༣	འགོ་ཤོག་ཞིབ་དཔྱད་སྟུན་ཁུ་	
༤	ནགས་ཚལ་ཉོགས་མེད་ཡི་གུ་	
༥	ཐིན་ཐིས་ས་ཁུ་	
༦	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྐྱོང་པའི་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར། ཁྱེངས་ཁ་བཀོད།	

༢. ཞིབ་དཔྱད་བརྩུད་དོན་།

ཡང་	ཞིབ་དཔྱད་ཚད་གཞི་	ཞིབ་དཔྱད་	ཉེན་སྲུང་རྒྱུ་བསྟོན་
༡	སྒྲིལ་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁུ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས་།		
༢	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ་(ཞེ་ཀར་)		

༣. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བཀོད།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་འཛིན་གྱིས་རྟགས་དང་ཐིན།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་འབྲེལ་གྲུབ་།

(སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་བཀང་དགོས་པ།)

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

བྱང་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

ཐིམ་ཕུག་།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་བདེན་སྒྲིབ་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སོག་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲིལ་ར་གཏང་ནིའི་ ལྷ་ཡིག་དང་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་སྤྲོད་ལྟ་ ཐོབ་མི་གྲུང་ གྲོས་འཆར་འདི་གི་
སྒྲིལ་ལས་བཅུ་འཛོག་ཡོད། ལྷ་བ་ཕུལ་མི་དང་ ས་ཆའི་ཁ་གསལ་ དེལ་ས་ ལྷན་ཁག་གི་བསམ་འཆར་ཚུ་གཤམ་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

༡. ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ།(རང་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་/མི་སྡེ་གང་རུང་གི་དོན་ལས་ཨིན་མིའི་བརྟགས་བཀའ།)

༡ མིང་

ཁ རོསྒྲོད་ལག་ཁྱེར་ཡང་/སྤེ་ཚན་གྱི་ཐོ་བཀོད་ཡང་

ག གྲུང་ཡང་

ང་ ལྷ་ཡང་

ཅ སྤྱི་འོག་

ཆ གཡུས་

ཇ ཆེད་འོག་

ཉ རྒྱུ་ལག་/རྒྱུ་ལག་

ཏ འབྲུལ་འཕྲིན་/བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་

ད སོ་ནམ་ས་ཆའི་ཡོད་ཐོག་ལག་ཁྱེར་

ལྷ་སྒྲུགས་ཡོད་མེད་ རྟགས་བཀའ།

༢. སྒྲིལ་སྒྲོན་ནང་ལྷ་བའི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ ཁ་གསལ།

ལྷ་ཆོས་ཚུ་	ཁ་གསལ་
ས་ཆའི་མིང་ (ཡོད་པ་ཅིན་)	
ས་རྒྱ (ཨི་ཀར་)	
གཞུང་བཞེས་སོག་ཤིང་/གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་	
གཡུས་	
ཆེད་འོག་	
རྒྱུ་ལག་/རྒྱུ་ལག་	

༣. ཟུར་སྒྲགས།

ཨང་	ཟུར་སྒྲགས་	རྟགས་བཀལ་
༡	ལྷ་བ་ཕུལ་མི་གི་ལྷ་ཡིག་	
༢	ས་ཆའི་ས་ཁྲ	
༣	༣.༡ འབྲེལ་ཡོད་ཁོ་རྒྱུ་དང་འཛིན་ཉམས་མེད་ལག་ཁྱེར་ (ཁྱེར་ས་ཁ་དང་དབྱེ་བའི་ཐོ་)	
	༣.༢	
	༣.༣	
	༣.༤	

༤. སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ས་ཆ་སྒྲིལ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བརྩི་འཛིན།

འཛིན་མཐུན་མཐུན་པ་	དབྱེ་ཞིབ་
ནགས་ཚལ་སྤྱི་དབྱུས་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་	
སོ་ནམ་ཡར་རྒྱས་སྤྱི་དབྱུས་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་	
གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་	

གོང་གི་བརྩི་འཛིན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལྷན་ཁག་གིས་ལྷ་ཡིག་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་མ་ད་ ལག་ལེན་གྱི་དོན་ལས་འོས་འབབ་ཅན་སྟེ་མཐོང་ཡི།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིན་མཛུགས་གནང་བེད་ལུ་ནི་དང་འབྲེལ་ ཆ་འཛིན་གྱུར་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲེལ་ཡོད་རྫོང་ཁག་དང་འབྲི་བསྐྱར་གྱིས་ཐོག་ལས་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་མཉམ་ འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འགོ་བརྩམ་ག་སྒྲིག་འབད་ནི་ཨིན། འདི་དང་བསྐྱར་ཏེ་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་མཉམ་ སྒྲར་སྤྱོད་གྱི་གན་ཡིག་བཟོ་ཞིན་ལས་ ལ་གསལ་ཚུ་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལས་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་འོང།

རྒྱུ་ཆེན་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ཐིུ་དང་རྟགས་

སྤྱི་ཚེས་

འབྲེལ་

- ༡༽ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- ༢༽ སྤྱི་ཚེས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- ༣༽ རགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- ༤༽ རྫོང་བདག་.....རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་།
- ༥༽ རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ཁག་བདག་སྐྱོང་།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ།

(སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གིས་བཀའ་དགོངས།)

ཡིག་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་.....

ཚོང་བདག་།

ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་ཚོང་ཁག་།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྐོར།

སྤྱི་ཚེས་.....ཚོང་ཁག་གི་བདེ་སྟོང་ཡིག་ཡང་ཅན་མའི་ནང་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ ལྷ་ཡིག་དང་འགོ་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་སྟན་ལྷ་ ཐོབ་མི་གྲུ་ གྲོས་འཆར་འདི་གི་སྐོར་ལས་བརྩེ་འཛིན་འབད་དེ་འདུག།

སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་གི་བརྩེ་འཛིན།

ནགས་མཐུན་མཐུན་པ་	དབྱེ་ཞིབ་
ནགས་ཚལ་སྤྱི་དབྱུས་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་	
སྐོར་ལར་རྒྱས་སྤྱི་དབྱུས་དང་འཆར་གཞི་ཚུ་	
གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་	
འགོ་ཐོག་གནས་གོང་ཁེ་ཕན་དབྱེ་དབྱེ་	

གོང་གི་བརྩེ་འཛིན་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ གྲོས་འཆར་དེ་ལྷན་ཁག་གིས་ ཆ་འཛིན་གི་འོས་འབབ་མ་མཐོང་། ཚོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་ལུ་ ཆ་འཛིན་འོས་འབབ་མེད་པའི་སྐོར་ལས་བདེ་སྟོང་འབད་གནང་བུལ་དང་ འད་ཅེ་ ལྷན་ཁག་དང་གཤེད་འོག་བདག་སྐྱོང་ལུ་བསྐུལ་གནང་ཟེར་ལུ་ནི། ཚོང་ཁག་ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོ་ཅིག་གསར་པ་འཚོལ་གནང་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

དྲུང་ཆེན་ སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་ཐིུ་དང་རྟགས་

སྤྱི་ཚེས་

འདྲེ་

- ༡༽ དྲུང་ཆེན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
- ༢༽ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།
- ༣༽ རགས་ཚལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མདོ་ཆེན་ལུ་ དགོས་མཁོ་འཕྲོ་མཐུད་ལག་ལེན་དང་ཐོ་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 སྲ་ལུ་ལྷན་ཁག་།
 གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ།
 (རྫོང་ཁག་བདག་སྐྱོང་གིས་བཀའ་དགོངས།)

Annex-SK 6

ཡིག་ཡང་

སྤྱི་ཚེས་

ཁུ་བ་ཕུལ་མི་གི་མིང་.....།

ས་གནས་ཆུ་ཁོ་.....ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་.....།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ཆ་འཛིན་གནང་བ་མ་གྲུབ་པའི་སྐོར།

.....རྫོང་ཁག་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ གཤམ་ལུ་དོན་ཚན་དང་པ་ནང་འཁོད་དེ་
 ཡོད་མི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ སྟོན་ཤིང་གི་དོན་ལས་སྒྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་ ཁུ་ཡིག་ཐོབ་མི་གུར་ གྲོས་འཆར་འདི་བརྩི་འཛིན་འབད་དེ་ འགོ་
 ཐོག་ཞིབ་དཔྱད་འབད་མ་དེ་ དོན་ཚན་གཉིས་པའི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ གྲོས་འཆར་དེ་ཉེང་བཀའ་བྱ་རིམ་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་བ་བསྐྱོན་མ་གྲུབ།

༡. སྒྲུ་ཁར་སྐྱོད་ནིའི་དོན་ལས་ཁུ་བའི་ས་ཆ་ཁག་སལ།

སྒྲུ་ཁར་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁུ་བའི་ས་ཆ་ཁག་སལ།

ས་ཆའི་མིང་ (གང་རུང་ཡོད་པ་ཅིན་)

གཞུང་བཞེས་སྟོན་ཤིང་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་

གཡུས་

ཆེད་འོག་

རྫོང་ཁག་ཆེད་འོག་

༢. ཆེད་འོག་བདག་སྐྱོང་གི་བརྩི་འཛིན། (ཞིབ་དཔྱད་བཟུང་དོན་)

ཡང་	ཞིབ་དཔྱད་ཚད་གཞི་	ཞིབ་དཔྱད་
༡	སྒྲུ་ཁར་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁུ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།	
༢	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ(ཨ་ཀར་)	
༣	གཞན་པ་གནོད་	

རྫོང་ཁག་ས་ཁོངས་གཅིག་ནང་ལུ་ ས་གནས་སོ་སོ་ཅིག་གསར་པ་འཛེལ་ཏེ་ཁུ་བ་ཕུལ་གནང་ཟེར་ཁུ་ནི་ཨིན།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྒྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་རྟགས་དང་ཐུག་

སྤྱི་ཚེས་

ཡིག་ཡང་

སྤྱི་ཚེས་

ཚོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་།

ཚོང་ཁག་བདག་སྤྱོད་།

.....ཚོང་ཁག་།

ཡིག་ཡང་ སྤྱི་ཚེས་ ཅན་མའི་ནང་གསལ་ལུ་ས་གཏོར་བཏོན་ནིའི་སྤྱོད་བ་དང་ དང་འདོད་བཀོད་མི་
ལྷ་ཡིག་ལྟར་དུ་ ས་གཏོར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ གྲོས་འཆར་ས་ཆ་དེ་སྤྱོད་རུང་འབད་མཐོང་ཡི། དེ་འབད་མ་ལས་ ས་གཏོར་
བཏོན་ནིའི་གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཆལ་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་ལེན་ནིའི་ ཉམས་མེད་ལག་ཁྱེར་ལྷན་ཡིན།

༡. ལྷ་ཡིག་ཕུལ་མིའི་ཁ་གསལ།

བཟའ་ཚང་/རང་རྒྱུ་གཞི་དོན་ལས	ལས་ཚོགས་གཙུག་ཕྱེ་མི་སྤེལ་ས་ཚོགས་ཚོང་ཕྱེ།
ཀ. མིང་	ཀ. ལས་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ལས་ཕྱེ་མི་སྤེལ་ཚོང་ཕྱེ།
ཁ. རྒྱུ་དུ་ལག་ཁྱེར་ཡང་	ཁ. མིང་
ག. གྲུང་ཡང་	
ང. ཁུམ་ཡང་	ཁ. འབྲེམ་སྒྲིམ་ཡང་
ཅ. སྤྱི་འོག་གཞུག་	ག. ལ་བྱང་
ཆ. རྒྱུ་འོག་	
ཇ. རྒྱུ་ལག་ཁྱེར་ཡང་	ང. བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་
ཉ. བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་	ཅ. པར་འཕྲིན་ཡང་

༢. སྤྱི་ཁར་ལེན་ནིའི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཆལ་ས་ཆའི་ ཁ་གསལ།

ཁྱེད་ཚོས།	ཁ་གསལ།
མིང་/ས་གནས་	
ས་ཆུ་ (ཨེ་ཀར)	
གཞུག་ཆེད་འོག་	
རྒྱུ་ལག་ཁྱེར་ཡང་	
གཞུག་གཏོགས་ལུ་དང་བཏོན་ནིའི་ ས་གཏོར་གྱི་རིགས།	

༣. མཉམ་སྦྲེག་སྤྱོད་ལྟེ་

ཡང་	ཕྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུ།	རྒྱགས་བཀའ།
༡	འགོ་ཐོག་གྲོས་འཆར་སྤྱོད་རུ་རུང་བའི་དབྱེ་ཞིབ་སྤྱོད་ལྟེ་	
༢	སྤྱི་ཁར་སྤྱོད་ནིའི་ལུ་བའི་ས་ཆའི་སྤྱོད་ལྟེ་	

མདོ་ཆེན།

ས་གཏོར་ལས་ཁུངས་/བརྒྱུད་ཆུས་ལྷན་ཁག་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐྱེ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཆུང་།
 རྫོང་ཁག་

(གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ས་གཏོར་ལྷ་གི་དོན་ལུ་སྐྱེ་ཁར་གཏང་ནིའི་ དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ།)

༡. སྐར་སྤྱོད་ནང་ལྷ་བའི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།

ཨང་	ཁྱད་ཚུལ་	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་རྒྱའི་ བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་ (ནགས་ཚལ་གྱི་བྱ་བ་པ་ གྲྱ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་ (ནགས་ཚལ་གྱི་བྱ་བ་པ་ གྲྱ་ཆ་ ༡༠ མན་ཆད།)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ཤིང་ལེ་ག་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྐྱོ་དགས་ (ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ་)	
༡.༥	གནས་མེད་ས་མེད་ཆབས་ཆེ་བའི་ཆུ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི།	
༡.༦	ཆུ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་རྒྱ་ཉོག་ཏོ་ཡོད་མི།	
༡.༧	ཆུ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཉུང་སྤྱོད་མི།	
༡.༨	ས་ཆ་འདི་གཏོར་བཏོན་ནིའི་ལྷ་ལུ་འོས་འབབ།	

༢. འགོ་ཐོག་དབུ་ཞིབ་སྟན་ལུ།

༣. ས་ཆའི་ཁྱད་ཆདས། (རྟགས་བཀའ་ལ)

༣.༡ ཆུ་བརྒྱའི་ས་ཁོངས་ཕྱི་ནང་།

༣.༢ སྤངས་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ཕྱི་ནང་གང་རུང་།

༣.༣ ས་ཆར་གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་ནགས་ཚལ་བྱ་བ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་པ།

༣.༤ གཞུང་ལམ་ལས་ ཡར་ཕྱུར་ ༦༠༠/མར་ཕྱུར་ ༣༠༠ གི་ནང་འཁོད། (གཞུང་ལམ་གྱི་མིང་).....

༣.༥ ལྷ་ཁང་/ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟོ་རྒྱུ་(མིང་) གི་ཉེ་འདབས་ལུ།

༤. མི་སྤེལ་ཁེ་སྤོང་ཡོད་མི་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལུ་བ་ཕྱུལ་མི་དགོས་དོན་དེ་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་དང་རིག་གཞུང་ལམ་སྤེལ་ ཆུ་ལུ་གཞོད་ཉེན་ཡོད་ག་མེད།

འབྲེལ་གནད་	ཕན་གཞོན་	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྤོང་པ་ཆུ་ལས་ཉེ་གས་མེད་ལག་ཁྱུར་(ཡོད་པ་ཅིན་ རྟགས་བཀའ་ལ)	དོན་དག་(ལས་ལེན་གནང་བ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱིན་པ་ ཅིན་)

ཕ. རབས་ཆད་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྟོན་ཆ་དང་ཤིང་རིགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྒྲ།(ཐོ)	གནས་ས་ལུ་འབྱུང་གི་དུང་པའི་ཕན་གཞོན	ཉེན་སྲུང་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས།
ཤིང་རིགས།		
སྟོན་ཆའི་རིགས།		

ཧ. རྟགས་ཚལ་ལུ་ཉོགས་མེད་ (ཡོད་མེད)

ཉ. གོང་གི་ལྷ་རྟོག་དང་འཁྲུག་ སྟེ་ཆན་གྱི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས།

ཉ.༡ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནིའི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་གྲུབ།

ཉ.༢ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནིའི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ། (མ་གྲུབ་པའི་བདེན་ཁུངས་སྒྲགས)

༡. ཞིབ་དཔྱད་སྟེ་ཆན་གྱི་རྟགས་

སྟོན་ཆེས་.....

༢. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་སྟེ་ཆན་གྱི་རྟགས་.....

སྟོན་ཆེས་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།

ཚོང་ལག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་།

ཚོང་ལག་

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དགོས་བྱུང་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆང་།

ཐིམ་ཕུག།

ཁྱེད་ཀྱི་ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་ལཱ་གི་དོན་ལས་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་ནིའི་དབུ་ཞིབ་སྟན་ལྟ།

ས་གཏེར་བཏོན་ནི་ལཱ་གི་དོན་ལས་གླ་ཁར་གཏང་ནི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འདི་དབུ་ཞིབ་སྟན་ལྟ་ཕུལ་ཕྱིན། བསྟན་རྒྱུ་སྟན་ལག་འོག་གི་ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་དང་གཅིག་ཁར་གྲོས་འཆར་ལཱ་གི་རིམ་བསྐྱིགས་འབད་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཇོག་གནང་ནི་གི་དོན་ལས་ལྟ་ཕུལ་ཕྱིན།

༡. མཉམ་སྐྲུགས།

ཡང་	བྱུང་སྐྲུགས་ཚུ།	རྟགས་བཀལ།
༡	དབུ་ཞིབ་སྟན་ལྟ།	
༢	ས་གནས་ཀྱི་ས་ཁུ།	
༣	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་སྲོང་པ་རྩ་ལས་ཉམས་མེད་ལག་བྱེར་(ཡང་གསལ་བཀོད་འབད་)	

༢. དབུ་ཞིབ་ཀྱི་བཅུད་དོན།

ཡང་	དབུ་ཞིབ་ཀྱི་ཆད་གཞི།	དབུ་ཞིབ།	ཉམས་སྲུང་རྒྱུ་སྟན་གྲོས་འདེབས།
༡	གླུ་ལྷན་ཀྱི་དོན་ལས་ལྟ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འདི་གནས་སྟངས།		
༢	གླུ་ལྷན་ཀྱི་དོན་ལས་ལྟ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་འདི་དབྱིབས།		
༣	ས་ཆ་འཇུག་ཆོས།		
༤	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ(ཨེ་ཀར་)		
༥	རབས་ཆད་ནིའི་ཉམས་ལག་ཅན་གྱི་སྟོན་ཆ་དང་ཤིང་རིགས།		
༦	ས་གཏེར་བཏོན་ནིའི་འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།		

༣. ཚོང་ལག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་གི་བསམ་འཆར།

རྒྱལ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་གྲུབ་/རྒྱལ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ

ཚོང་ལག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཐིམ་ཕུག་རྟགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 བཏེན་བཏོན་ལྷོ་འོ་ལྷ་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ཉྱགས་མེད་ལག་ཁྱེར་།

མདོ་ཆེན།

ས་གཏེར་ལས་ཁུངས་བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག།

ཉྱགས་མེད་ཀྱི་ལག་ཁྱེར།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་གཞུང་ས་གྲུ་ཁར་གཏང་ནིའི་དོན་ལས་སའི་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གཞི་དོན་ཚན་ནང་གསལ་དང་འབྲེལ་ རྒྱུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆ་འཛིག་གྲུབ་པའི་ གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ས་ཆ་དེ་གྲུ་ཁར་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་མཐོང་ཡི། རྒྱ་བ་ཕུལ་མི་ས་ཆའི་དོན་ལས་ཉྱགས་མེད་ལག་ཁྱེར་གྱི་གནང་བ་ གཤམ་གསལ་གྱི་ཁ་གསལ་ལྟར་གྲུབ།

ལྷ་བ་ཕུལ་མི་ལས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།	
མིང་/ས་གནས་	
ས་རྒྱ་(མེ་ཀར)	
གཡུལ་ཆེད་འོག	
རྒྱུང་ཁག་/རྒྱུང་ཁག	
བཏོན་ནིའི་ས་གཏེར་	

རྒྱུང་ཁག་།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས།

འདུལ་།

༡. སོ་ནམ་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱུང་ཁག་ བཏོན་ཐོ་ལྟ།
༢. བསྟན་ཀྱས་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱུང་ཁག་ལུ་ ལྷན་འབུལ་ལྟ།
༣. རྒྱུང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་མི་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ཁྲི་འཛིན་རྒྱུང་ཁག།

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་གྱུར་མི་ཚོགས་རྒྱུད།
རྫོང་ཁག།

ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཚོང་འབྲེལ་ལྷན་གྱི་དགོས་མཁོ་དོན་ལས།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ ཚོང་ལུ་/ཞབས་ཏྱིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་དོན་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་དང་ཁྱེད་ཡིག་
 ཟུར་སྤྲུགས་ཕུལ་ཕྱིན། ཁ་གསལ་ཚུ་གཤམ་གསལ་ནང་ཡོད།

༡. ཁྱེད་བུལ་མི་གི་ཁ་གསལ།

བཟའ་ཚང་གི་དོན་ལས་/རང་རྒྱུད་	ལས་ཚོགས་/གཙུག་ཕྱེ་མི་སྤྱེ་གི་དོན་ལས་
༡. མིང་.....	༡. ལས་ཚོགས་/ལས་ཁུངས་/ལས་སྤྱེ་མི་སྤྱེ་ མིང་.....
ཁ. དོན་སྤྱོད་ལག་ཁྱུར་ཡང་.....	
ག. སྤྱི་འོག་གཞུགས་.....	
ང. ཞེད་འོག་.....	ཁ. འབྲེམ་སྤྱོད་ཡང་.....
ཅ. རྒྱུད་ཁག་/རྫོང་ཁག་.....	ག. ཁ་གྲུང་.....
ཆ. བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་.....	ང. བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་.....
	ཅ. བར་འཕྲིན་ཡང་.....

༢. སྤྱི་ཚུལ་གྱི་དོན་ལས་ཁྱེད་བུལ་མི་ཁ་གསལ།

ཁྱེད་ཚེས་	ཁ་གསལ་
མིང་/ས་གནས་	
ས་རྒྱ་(ཨ་ཀར་)	
གཞུགས་ཁྱེད་འོག་	
རྒྱུད་ཁག་/རྫོང་ཁག་	
གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་དོན་	

༣. མཉམ་སྤྲུགས་

ཡང་	ཟུར་སྤྲུགས་	བརྒྱགས་བཀལ་
༡	གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལས་དོན་གྱི་འགོ་ཐོག་འཆར་གཞི་འཇལ་ཆད་དང་བསྐྱུན་	
༢	དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ལས་འགྲུལ་གྲོས་འཆར་དང་ཁྱེད་ཡིག་	
༣	སྤྱི་ཁར་སྤྱོད་ནི་ཆའི་ས་ཁུངས་	
༤	བཟོ་སྐྱུ་ལས་ཁུངས་ལས་སྤྱེ་འདོད་ཀྱི་ཡི་གུ་	

བཀའ་བློན་ཆེ།

ཁྱེད་བུལ་མི་གི་མིང་དང་རྒྱགས་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་།
 རྫོང་ཁག་
 (ས་གནས་དབང་འཛིན་ལས་དབྱེ་ཞིབ།)

༡. སྒྲུང་སྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལས་ཁྱུ་བའི་གཞུང་དབང་ན་གས་ཚལ་ས་ཆའི་བྱད་ཆོས།

ཡང་	ཁྱད་ཆོས་ཚུ	གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ས་ཁྱའི་ བརྒྱ་ཆ།
༡.༡	ནགས་ཚལ་མཐུག་པོ་ (ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་པ་ རྩ་ཆ་ ༤༠ ཡན་ཆད།)	
༡.༢	ནགས་ཚལ་ཉམས་མི་ (ནགས་ཚལ་གྱི་ཁྱབ་པ་ རྩ་ཆ་ ༡༠ མན་ཆད།)	
༡.༣	གསར་སྐྱེས་ཤིང་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ས་ཆ།	
༡.༤	ས་ཆ་སྟོང་གསལ་ (ཤིང་མེད་པའི་ས་ཆ)	
༡.༥	གནམ་མེད་ས་མེད་ཚབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མི།	
༡.༦	རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་རན་ཏྲིག་ཏྲོ་ཡོད་མི།	
༡.༧	རྒྱ་རུད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཉུང་སྟེ་ཡོད་མི།	
༡.༨	ས་ཆ་འདི་གྲོས་འཆར་བཀོད་པའི་ལས་དོན་གྱི་འོས་འབབ།	

3. ས་ཆའི་བྱད་ཆོས་ཚུ་(བརྟགས་བཀའ་ལ)

༡.༡ རྒྱ་བཀའ་ལྷན་ཁོངས་ཕྱི་ནང་།

༡.༡ སྤྱང་སྦྱོབ་ས་ཁོངས་ཕྱི་ནང་གང་རུང་།

༢.༣ ས་ཆར་གཞི་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པ་ན་གས་ཚལ་བྱལ་ཆེར་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་ཡོད་པ།

༣.༤ གཞུང་ལམ་ལས་ ཡར་བརྒྱ་སྟེ་ཕུན་ ༤༠༠/མར་བརྒྱ་སྟེ་ཕུན་ ༣༠༠ གི་ནང་འཁོད། (གཞུང་ལམ་གྱི་མིང་།)

3.4 ལྟ་ཁང་/ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དན་རྟེན་(མིང་) གི་ཉི་འདབས་ལུ།

3. མི་སྒྲེ/ཁེ་གྱིང་ཡོད་མི་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོ་ཤོག་ལས་ ལྷ་བ་ཕུལ་མི་དགོས་དོན་དེ་གིས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱད་ས་དང་རིག་གཞུང་ལས་
སྒོལ་ ལྷ་ཕུ་གོད་ཉེན་ཡོད་ག་མེད།

འབྲེལ་གནད	ཕན་གོད	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་བྱོང་པ་རྩུ་ལས་ཉྑལ་མ་མེད་ལག་བྱེད།(ཡོད་པ་ ཅིན་རྟགས་བཀལ)	དོན་དག།(ལས་ལེ་ནག་ནང་བ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱིན་ པ་ཅིན)

༤. རབས་ཆད་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྲིག་ཆ་དང་ཤིང་རིགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྒྲ།(ཐོ)	གནས་ས་ལུ་འབྱུང་སྤྱིད་ནིའི་ཕན་གཞོད	ཉེན་སྲུང་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།
ཤིང་རིགས།		
སྲིག་ཆའི་རིགས།		

༥. གོང་གི་ལྷ་རྟོག་དང་འབྲེལ་ སྤེ་ཚན་ལས་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།

༥.༡ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་གྲུབ།

༥.༢ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནིའི་རྒྱབ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ། (མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་སྤངས་དང་སྒྲགས།)

༦. རྫོང་ཁག་ནགས་ཚལ་འགོ་དཔོན་ ཡང་ན་ འབྲེལ་ཡོད་གླིང་ཁ་འཛིན་སྐྱོང་པ་ལས་ནགས་ཚལ་ཉེགས་མེད་ལག་ཁྱེར།

༧. ཞིབ་དཔྱད་སྤེ་ཚན་གྱི་རྟགས་

སྤྱི་ཚེས་.....

༨. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྤྱི་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུང་གི་བདེན་སྒྱུར། ཐེ་ཕུ་དང་རྟགས་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐྱེ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུངས་།
 རྫོང་ཁག་
 (གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་གི་དོན་ལས་སྐྱེ་ཁར་གཏང་ནི་གི་དབྱེ་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ།)

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་.....

རྒྱུ་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས།

ཐིམ་ཕུག།

ཁྱེད་ཀྱི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་གི་དོན་ལས་སྐྱེ་ཁར་གཏང་ནི་དབྱེ་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ།

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་སྐྱེ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུངས་ ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་གི་དོན་ལས་ སྐྱེ་ཁར་གཏང་ནི་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་ དབྱེ་ཞིབ་སྒྲན་ཞུ་
 ཕུལ་ཕྱིན། རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་བརྩི་འཛིན་མཛད་གནང་བཅུ་ཞི་ཞུ། ཁ་གསལ་ཚུ་གཟིགས་འབྲུལ་གྱི་དོན་ལས་འོག་
 ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

༡. མཉམ་སྐྱགས།

ཡང་	ཟུར་སྐྱགས་	བརྟགས་བཀལ་
༡	གྲོས་འཆར་བཀོད་མི་ལས་དོན་གྱི་འགོ་ཐོག་འཆར་གཞི་འཇལ་ཚད་དང་བསྒྲན་	
༢	དགོས་མཁོ་དང་བསྒྲན་ལས་འགལ་གྲོས་འཆར་ལྷ་ཡིག་	
༣	སྐྱེ་ཁར་སྤྱོད་ནི་ལུ་བ་ས་ཆའི་ས་ཁ	
༤	བཟོ་གྲུ་ལས་ཁུངས་ལས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་ཡི་གུ་	
༥	འབྲེལ་ཡོད་ཁེ་གྲོང་པའི་ཉོགས་མེད་ལག་ཁྱེར་(ཡང་གསལ་བཀོད་འབད་)	

༢. དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་བརྒྱུད་དོན།

ཡང་	དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཚད་གཞི།	དབྱེ་ཞིབ།	ཉོན་སྤྱད་རྒྱུ་བསྐྱོན་གྲོས་འདེབས།
༡	སྐྱེ་ཁར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ལུ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་གནས་སྤངས།		
༢	སྐྱེ་ཁར་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ལས་ལུ་མི་གི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆའི་དབྱིབས།		
༣	ས་ཆའི་ཁྱད་ཚོས།		
༤	ཡོད་པའི་ས་རྒྱ(ཨེ་ཀར་)		

༥	ས་ཆགྱི་ལང་བ།		
༦	རབས་ཆད་ནི་ཉེན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྟག་ཆད་ཤིང་རིགས།		
༧	རྩ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་འོས་འབབ་ཡོད་པ།		

༣. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བསམ་འཆར།

རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་གྲུབ་/རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ

རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་འཛིན་གཤིས་ཐིུ་དང་རྟགས།

༤. རབས་ཆད་ནི་ཉེན་ཁག་ཅན་གྱི་ སྟག་ཆད་ཤིང་རིགས་ཡོད་པ།

རིགས་སྒྲུ་(ཐོ)	གནས་ས་ལུ་འབྱུང་མིན་ནི་ཡན་གཞིན	ཉེན་སྲུང་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས།
ཤིང་རིགས།		
སྟག་ཆད་རིགས།		

༥. རྟགས་ཚལ་ཉེན་ཁམ་མེད་ (ཡོད་/མེད)

༦. གོང་གི་ལྟ་རྟོག་དང་འཁྲིལ་ སྟེ་ཚན་གྱི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས།

༦.༡ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནི་འདྲི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་གྲུབ།

༦.༢ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ནི་འདྲི་རྒྱུ་བསྟོན་གྲོས་འདེབས་མ་གྲུབ། (མ་གྲུབ་པའི་བདེན་ཁུངས་སྒྲགས)

༧. ཞིབ་དཔྱད་སྟེ་ཚན་གྱི་རྟགས་

སྟེ་ཚོས་.....

༨. རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གྲུ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་རྒྱུ་གི་བདེན་སྟོན་ ཐིུ་དང་རྟགས་.....

སྟེ་ཚོས་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་།

རྫོང་ཁག་

(གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ཚོང་ལཱ་འོ་འཕྲུལ་སྤྱོད་ལས་གླ་ཁར་གཏང་ནི་གི་ཉིགས་མེད།)

བྱང་ཆེན།

བསྟན་ཀླུ་སྟན་ལག།

ཐིམ་ཕུག།

ཉིགས་མེད་ཀྱི་ལག་ཁྱུང་།

ཚོང་འབྲེལ་ལཱ་གི་དོན་ལས་གླ་ཁར་གཏང་ནི་ཨིན་མི་ གོས་འཆར་བཀོད་པའི་གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་དང་གཞུང་ས་ རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་གིས་རྒྱབ་བསྟོན་གོས་འདེབས་དང་བསྟན་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བདེན་དཔྱད་འབདཱ་ད་ས་ཆ་དེ་སྤྱོད་བྱ་བྱང་བ་སྟེ་ མཐོང་ཡི། ཆ་འཛིག་ཉིགས་མེད་ལག་ཁྱུང་གི་གནང་བ་འདི་ བསྟན་ཀླུ་སྟན་ལག་ལུ་ཕུལ་ཕྱིན་ཨིན། ལ་གསལ་ཚུ་གཤམ་འཁོད་ནང་ཡོད།

ཞུ་བ་ཕུལ་མི་/ལས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།	
མིང་/ས་གནས་།	
ས་རྒྱ་(ཨེ་ཀར་)།	
གཡུལ་ཁོད་འོག།	
བྱང་ཁག་/རྫོང་ཁག།	
གཞི་བཙུགས་འབད་ནི་ཚོང་ལཱ།	

བྱང་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས།

འདེེ་

༡. སོ་ནམ་ལྷན་ལག་གི་བྱང་ཆེན་ བཞུ་ཐོ་ལཱ།

༢.རྫོང་ཁག་ས་ཆ་གླ་ཁར་གཏང་མི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཁྱི་འཛིན།

ལྷུ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྟན་ཆོག་ས་ཡིག་ཚང་།

མེད་ཀྱི་ས་ཆ་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ལེན་མི་དང་ ཟུང་འཇུག་མེད་ཆའི་འབྲི་ཤོག།

སའི་ཆོ་བ་དག་མིང་། བླུ་མ་ཤེང་། རྒྱུད་ལག་ཁྱེད་ལག་། རྒྱུད་ལག་ཁྱེད་ཤེང་། དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྱུང་ཤེང་།

[illegible]

ཚོགས་པ་གིས་ གྱི་ཚེས་.....གི་ ཞལ་འཛིན་ཐངས་.....པའི་ནང་ལས་ གོང་འཁོད་སྒྲིང་གི་ས་ཆ་ གཞུང་མཁའི་དོན་ལུ་ལོན་ཡོད་མིའི་ཐང་ དང་ལེ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲས་/ས་ཆ་བ་
 གྱི་ རྒྱུ་བ་རྒྱོན་བཅོམ་རྒྱུ་འབབ་དེ་ གནང་བའི་དོན་ལུ་རྒྱུ་ཡོངས་ས་ཆ་རྒྱ་ཆོག་སུ་ལུ་ཕལ་ཐ་ཨོན།

ཡོད་ལག་ཚླགས་པའི་འབྲས་མི་

[illegible]

ཀྲུཤ་ཡོངས་ས་ཆལྟ་བུ་ལྟོགས་ཀྱི་ཤོས་ཆོད། བཀྲ་བཤུབ་ཀྲུཤ་ཡོངས་ཀྱི་ཤོས་ཆོད།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 སྒྲེང་ས་ གཞུང་མཁོ་ལུ་ལེན་པའི་ ས་འཇལ་སྤྱན་ལུ་འབྲི་ཤོག་

PLA Form(3)

སྤྱི་ཚེས་

རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་གྲེ་:

གྲོང་ཁོག་:

ཁྲམ་ཡང་:

རྫོང་ཁག་གི་མིང་:རྫོང་ཁག་གི་ཁྲོང་ཡང་:

དམིགས་གསལ་གྱི་ཁྲིམ་གུང་ཡང་:

ཡང་	ས་ཆའི་ཁ་གསལ་					ཁྲམ་ནང་ས་ རྒྱ་ཡི་དྲིས་	ས་ཆ་ལེན་ཡོད་མེད་ཁ་གསལ་			བཅུ་ཐོག་
	ས་ ཁྲ་ ཡང་	ཞིང་ ཡང་	ས་མཚམས་ རྩོམ་འཛིན་ ཡང་	ས་ཆའི་མིང་	སའི་དབྱེ་བ་		ཞིང་ ཡང་	ས་མཚམས་ རྩོམ་འཛིན་ ཡང་	ས་རྒྱ་ཡི་ དྲིས་	

གཤམས་ལུ་མིང་རྟགས་བཀོད་ཡོད་མི་ ང་བཅས་ཀྱིས་ རྫོང་ཁག་ས་ལེན་ཚོགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ས་གནས་དབང་འཛིན་དང་ ཚོགས་
 པའི་རོའ་ཆ་བ་རྒྱ་ཁྲིམ་དུན་ལུ་ ས་འཇལ་འབད་ཡོད་པའི་ བདེན་སྦྱོར་འབདམ་ཨིན།

ས་འཇལ་པ།

ས་ཁྲམ་འགོ་དཔོན།

ས་ཆ་ལེན་མི་ལས་སྡེ།

སའི་རྫོང་ཁག་

ཚོགས་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཆོག་པ་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་བ་གྱི་ས་འཇལ་སྟན་ལྷ་ལྷ་འབྲུག་གི་ཤོག

ཕྱི་ཆེས་.....

ས་ཆ་བ་གྱི་ས་འཇལ་འབད་བའི་སྟན་ལྷ་ལྷ་

རྫོང་ཁག་/ རྒྱུང་ཁག་ རྫོང་འོག་

ཁེམ་ན་ཐོབ་མི་མིང་ རྫོང་ལྷན་ཁྲེའུང་ཡང་

དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྲིམ་གཏང་ཡང་.....

གཡུས་	ས་ཆ་འཇལ་མིང་	ས་ཆ་འཇལ་བའི་དུང་བ་	ས་ཆ་འཇལ་ཡང་	ཞིང་ཡང་	ས་ཆ་འཇལ་མིང་འཇལ་ཡང་	ས་ཆ་འཇལ་ཡང་	དམིགས་

ས་ཆ་འཇལ་འབད་མི་འཇལ་སྟན་ལྷ་ལྷ་.....

མིང་.....

ས་ཆ་འཇལ་འབད་ཡང་།

གྲ་པོ་

ཆོག་པ་པ་

ས་ཆ་འཇལ་ཡང་

རྫོང་ཁག་སྟན་ལྷ་ལྷ་འབྲུག་

ནགས་ཆལ་འབྲུག་འབྲུག་

རྫོང་ཁག་།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཆ་རི་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་འཕྲིམ་ཤོག།

འཕྲིམ་ཤོག་འདིན་དང་ དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་གཅིག་གི་འོག་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུལ་ རོ་རྒྱུང་/བཟའ་ཚང་/སྤྱི་རུབ་ བདག་དབང་གི་མིང་ཁྲར་
 ས་ཆ་རི་རྒྱ་དངོས་རྒྱ་གསལ་སྟོན་འབདཝ་ཨིན།

ཡང་	སའི་ཚེ་བདག་	ཚོང་ཁག་	ཆེད་འོག་	གཡུས་	དམིགས་བསལ་ གྱི་ཁྱིམ་གྲུང་ཡང་	ཁྲམ་ཡང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་རྒྱ་ ཞེ་ཀར་ངེས་	བྲན་ཐོ།

ཁས་ལུངས།

ང་གིས་ གོང་འཁོད་ ས་ཆ་རི་ རྒྱ་དངོས་ཀྱི་གསལ་སྟོན་དེ་ དེས་བདེན་ཨིན་ཟེར་བྱ་ནི། ང་/ང་བཅས་ཀྱི་བཟའ་ཚང་ནང་མི་ཚུ་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུལ་
 ས་ཆ་དེ་རང་ཨིན། གཡུ་སྤྱིད་ གོང་ལུ་དེ་ལས་འགལ་བའི་རིམ་པ་རེ་འཕྲོན་པ་ཅིན་ ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཉེས་བྱ་ ལྷག་ཕྱིད་བྱུ་ཆོག།

བཟའ་ཚང་ནང་མི་གཙོ་ཅན་གྱི་རྟགས་

མིང་

གཏན་འཇགས་ཁ་བྱང་

དཔལ་ལྷན་འཁུག་གཞུང་
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 ས་ཇོ་ལས་ རྒྱུ་འཁུག་ལས་ལེན་འབྲི་ཤོག་

ཕྱི་ཚེས་

ཁྱིམ་འཛིན་མཆོག་ལུ།

རྫོང་ཁག་ས་ལེན་དང་ ས་ཆ་བསྐྱོད་ཆའི་ཆོག་ས་པ།

..... རྫོང་ཁག་

གནད་དོན་: ས་ཆའི་རྒྱུ་འཁུག་དངུལ་རྒྱུ་ལྷན་བཏུབ་པར་ཁུ་བ།

ཁྱེད་ཀྱི་ དེ་ནི་ རེ་འོ་གཤམ་འཁོད་ས་ཆ་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་བཞེས་ཡོད་པ་ལས་དེ་ལུ་ ས་
 ཆ་བཞེས་པར་ དངུལ་རྒྱུ་ལྷན་འཁུག་གནད་ལྟེ་ བཞུག་བསྐྱེད་ཟེར་ཁྱེད་ཀྱི་ཨོན།

ཆེད་འོག་	ཁྲམ་ཨང་	ས་ཁྲ་ཨང་	ཞིང་ཨང་	སའི་དབྱེ་བ་	ཁྲམ་ནང་ས་རྒྱ་	བཞེས་པའི་ས་རྒྱ་	དུས་ཐོ།

གལ་སྲིད་ ལས་ལེན་འདི་ལས་འགལ་བའི་ རིམ་པ་རེ་འཐོན་ཆོ་ ཁྲིམས་མཐུན་ཉེས་བྱ་ ལྷག་ཕྱིད་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོག་པའི་ལས་བྱངས་ཡོད།

ཁྲིམས་ཉུགས་གུ་སའི་ཇོ་བདག་གི་ཉུགས།

མིང་

གཏན་འཇགས་ཁ་བྱང་

ཀ་པོའི་ཐུག་དང་ཉུགས།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

PLA Form (7)

..... ལྷན་ཁག་ལས་ཁྲུངས་ལས་སྡེ་གིས་ལེན་མི་ སླེར་གྱི་ས་ཆ་ལུ་ དངུལ་རྒྱུ་གི་རྒྱུད་འབྲུས་སློང་པའི་འབྱོར་འཛིན།
 རྫོང་ཁག་/ཁྲོམ་སྡེ་..... སྡེ་དཔོན་..... གཡུས་.....
 སའི་རྫོང་བདག་གི་མིང་..... རོ་སློང་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....
 དམིགས་གསལ་གྱི་ཁྱིལ་གྲུང་ཨང་..... ཁྲམ་ཨང་.....

སའི་གནས་གོང་། དངུལ་ཁྱེད་	བཟོ་བསྐྱར་ དངུལ་ཁྱེད་	ཟ་གིང་ དངུལ་ཁྱེད་	ལོ་ཐོག་ དངུལ་ཁྱེད་	གཞན་ཡང་ དངུལ་ཁྱེད་	བསྐྱམས་ དངུལ་ ཁྱེད་	དན་ཐོ་

ཡོངས་བསྐྱམས་དངུལ་ཀྲམ་

.....ལས་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་པའི་རྒྱུད་འབྲུས་ དངུལ་ཀྲམ་.....
 (ཡིག་གཟུགས་ནང་དངུལ་ཀྲམ་..... ཐོབ་པའི་འབྱོར་འཛིན་ལུ།)

དངུལ་ཐོབ་མིའི་རྟགས།

མིང་.....

རོ་སློང་ལག་ཁྱེར་ཨང་.....

ཀློང་མཐུན་དང་རྟགས།

དངུལ་སློང་མིའི་མཐུན་དང་རྟགས་.....

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་
 གཞུང་མཁོ་ལུ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལེན་ནིའི་འབྲི་ཤོག

ཡིག་ཨང་.....

སྤྱི་ཆེས་

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་/ གཞུང་ས་ལས་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ ས་ཆ་ལེན་ནིའི་འགོ་ཐོག་གྲོས་འཆར།

ཀ་ ས་ཆ་ལེན་དགོ་མི་ - ལྷན་ཁག་/ལས་ཁུངས་/ལས་ཁྲུ་.....

(ཞུ་ཡིག་སྒྲགས་དགོ་)

ཚོང་ཁག་ སྤང་ཁག་ རྒྱུ་ལོག་

ས་ཆ་འཛིན་:

དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ས་རྒྱ་ཨ་ཀར་

ཁ་ ས་ཆ་ལེན་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་

ག་ ས་སྒྲུའི་བདེ་དོན་ ས་ཁུ་ས་དཔར་དང་ བྱད་རིག་བསམ་འཆར་

ང་ ཚོགས་པའི་རྒྱབ་བསྐྱོན་བསམ་འཆར་དང་ རྒྱབ་ཁུངས་

ཁྱིམ་འཛིན།

..... ཚོང་ཁག་ཚོགས་པ།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

གནང་བ་གྲོལ་ / གནང་བ་མི་འཐོབ།

སྤང་ཆེན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཆ་

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།

གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལས་ གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ས་ཆ་ལེན་ནིའི་ ས་འཇལ་སྟན་ཁུ་འབྲི་ཤོག་

སྤྱི་ཚེས་

རྫོང་ཁག་ རྒྱུང་ཁག་ ཟེད་འོག་

ས་ཆ་ལེན་ནིའི་ལས་སྡེའི་མིང་ས་གནས་

ས་ཆའི་མིང་	སའི་དབྱེ་བ་	ས་ཁྲ་ཡང་	ཞིང་ཡང་	སམ་ཚམས་ངོས་འཛིན་ཡང་	ས་རྒྱ་ཡི་ གྲིས་	བཞུ་ཤོ།

གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ལེན་དགོ་མི་ས་ཆ་དེ་ ཚོགས་པའི་བཀོད་རྒྱ་ལྟར་དུ་ ང་བཅས་ཀྱིས་ས་འཇལ་འབད་དེ་ ས་ཆའི་ཆ་ཚད་ ས་ཁྲ་དེ་ཡང་ མཉམ་
སྐྱབས་སྤུལ་ཕ་ཨིན།

ས་འཇལ་པ། ས་ཁྲ་འགོ་དཔོན། རགས་ཚལ་འགོ་དཔོན། ལས་སྡེའི་ངོ་ཚབ། ཚོགས་པ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
 རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་།
 གཞུང་མཁོའི་དོན་ལུ་ གཞུང་དབང་ནགས་ཚལ་ས་ཆ་ལེན་པའི་འབྲི་ཤོག

ཡིག་ཡང་.....

སྤྱི་ཚེས་

ལས་སྡེའི་མིང་ རྒྱུ་འོག་ སྤུང་ལག་ རྫོང་ལག་.....

ཡང་	ས་ཆ་ལེན་པའི་ཁ་གསལ།						
	ས་ཁྲ་ཡང་	ཞིང་ཡང་	ས་མཚམས་ངོས་འཛིན་	ས་ཆའི་དབྱེ་བ་	ས་ཆའི་མིང་	ས་རྒྱ་	བྲན་ཐོ།

རྫོང་ལག་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་ གནད་དོན་.....དོན་ལུ་
 ས་ཆ་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྤྲོད་བསམ་འཆར་བཀོད་དེ་ རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཕུལ་ཤ་ཨིན།
 རྫོང་ལག་ཚོགས་པའི་འབྲུག་མི་:

གཤོ། དཔུལ་ཕྱིས་འགོ་དཔོན། སོ་ནམ་འགོ་དཔོན། བླགས་ཚལ་འགོ་དཔོན། བཟོ་རིག་འགོ་དཔོན།

རང་བཞིན་གནས་སྟངས་ལྷན་ཚོགས་ངོ་ཚབ། ས་ཁུམ་འགོ་དཔོན། རྫོང་བདག།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད།

གནད་བ་གྲོལ་ཡོད།	གནད་བ་མི་འཐོབ།
-----------------	----------------

ཁྱིམ་འཛིན།

རྒྱལ་ཡོངས་ས་ཆ་ལྷན་ཚོགས།

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

Part I - APPLICATION FORM FOR THROMDE LAND CONVEYANCE

(To be filled in by the applicant(s) and submit to the respective thromde Office)

We hereby submit the details for land conveyance and are as follows:

1. Nature of transaction: *(Tick one of them depending on its nature)*

Sale/purchase :

Inherited :

Exchanged :

Gifted :

Donated :

2. Personal Information

Transferor's information/ Authorized Person

Name.....

Male/Female.....Age.....

I.D. Card No.....

Thram No.

House No.....

Throm.....

Unique Household No.....

Dzongkhag/Thromde.....

Present Address.....

Transferee's information

Name.....

Male/Female.....Age.....

I.D. Card No.....

Thram No.

House No.....

Throm.....

Unique Household No.....

Dzongkhag/Thromde.....

Present Address.....

Telephone #.....Fax.....

Telephone #.....Fax.....

**ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)**

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

3. DETAILS OF OWNERSHIP OF LAND TO BE TRANSFERRED

Owner's Name:

Type of ownership:

Individual :

Family :

Joint :

Thram No..... . Throm..... Dzongkhag/Thromde.....

LAND DETAILS

Sheet no	Plot No.	Land Type	Location	Existing Thram area	Area to be transacted	Remarks
			Total			

4. Documents to be furnished together with this application

- a) Internal agreement of the parties involved in original with two witnesses.
- b) No objection certificate from family members of the Transferor for family land Or co-owner in case of joint ownership
- c) Total land holding declaration of the Transferee and his family members under same census
- d) Census record of the transferee
- e) Copy of new I.D.card of the Transferee and Transferor.

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

- f) Original Lag thram
- g) Financial Clearance from Financial Institute if Property is mortgaged
- h) Site plan of the plot with coordinates
- i) Endorsement Form to be signed by Adjacent Land owners where LAP has not been approved and finalized
- j) Certification of the Local Authority in case of Diseased/ Death Certificate

5. For Sale/Purchase

- e) Cost of land: Nu.
(Ngultrum.....)
- b) Cost of Building/Flat Nu.....

- 6. a)** The above land conveyance may be assigned a new thram number/ same thram number/ merge with thram number.....

- f) Type of ownership for transaction : **(Please tick the appropriate one)**

Individual : ☐

Family : ☐

Joint : ☐

7. Declaration and undertaking

- a) We (transferor and transferee) hereby declare that the information provided above is correct and true.

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

- b) In the event of anything to the contrary we shall be held responsible as defaulters.
c) This document is deemed to be lawfully executed and shall be admissible before the court of law in the event of any litigation.

(Legal Stamp)

Transferor's signature

.....
Name.....

(Legal Stamp)

Transferee's

.....
Name.....

(Legal stamps)

Transferor's witness

Signature.....
Name.....
Male/Female Age.....
ID card No.....
Village.....Gewog.....
Dzongkhag
Present Address.....
.....
Contact No.....

(Legal stamps)

Transferee's witness

Signature.....
Name.....
Male/Female Age.....
ID card No.....
Village.....Gewog.....
Dzongkhag
Present Address.....
.....
Contact No.

- a) The land conveyance application with documents between Mr./Mrs./Ms.

(Transferor).....and Mr./Mrs./

Ms. (Transferee)..... has been received on

dated.....and registered with transaction ID no.....

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

dated.....for further review and scrutiny by the Thromde Land

Record Sector.

- b) The transaction has been posted on the notice board as well as in web site for the purpose of public viewing from (dated).....to.....
- c) According to thram and cadastral map, the above land is found registered in the name of Mr./Mrs/Ms/.....
- vide Thram No.....ofThromde.
- d) The citizenship of the transferee is as per section 58 & 59 of the Land Act, 2007.
- e) The proposed transaction on scrutiny is in consonance to the following provisions of the Land Act, 2007.

Section 17(b),17(c)-	Identification of land owner/and other information
Sections 58,59 -	Entitlement to own land
Sections 64,65,66 -	Land Ceiling
Section 83 -	Prohibition of registration of land in the name of minor
Sections 86,87 -	Right to registered land
Sections 93,96 -	Right to transact land
Sections 132,134, 135,137,138 -	Prohibited land transaction
Section 140 -	No transaction of land under process of ownership change
Sections 160,161 -	Transaction of private registered land
Section 212 -	Declaring tsatong land

ROYAL GOVERNMENT OF BHUTAN
NATIONAL LAND COMMISSION SECRETARIAT
(Part III)

Transfer of ownership by National Land Commission Secretariat for Thromde

- f) i) The conveyance does not involve land fragmentation but physical verification on the field has to be done and survey report prepared accordingly.
- ii) The conveyance involves fragmentation, for which sub-division survey has been carried out as per section 163 of the Land Act and the prescribed rules. The detailed survey report along with the cadastral map is enclosed.
- g) The conveyance has been verified by all relevant Sections.

h) Remarks of Thromde/Municipal Authority

In consonance to the above proceedings, it is recommended for validation.

Name & Signature of dealing officer

Name & Signature of TLRO

Under the authority provisioned by section 161 (a) of the Land Act 2007, the conveyance is hereby validated and shall hereafter be the legal and binding document of the above conveyance.

The application for conveyance and relevant documents along with the report of the Thromde is enclosed for further necessary action by the Secretariat.

Municipal Chairman/ Executive Secretary

Seal & Signature

